



**Växjö
kommun**

Årsredovisning 2025

Växjö kommun,

Växjö kommun

Innehållsförteckning

Inledning	4
Förord.....	4
Året i korthet.....	4
Förvaltningsberättelse	6
Översikt över verksamhetens utveckling	6
Den kommunala koncernen.....	7
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11
Händelser av väsentlig betydelse	34
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	36
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	37
Balanskravsresultat	45
Väsentliga personalförhållanden.....	46
Förväntad utveckling	54
Finansiella rapporter	56
Resultaträkning.....	56
Balansräkning.....	56
Kassaflödesanalys	57
Noter	59
Not 1. Redovisningsprinciper	59
Noter	62
Kommuninvest.....	71
Pensionsredovisning fullfondmodell jämfört med blandmodell	72
Sammanlagd kostnad för kommunal räkenskapsrevision	73
Särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretag	73
Upplysning om upprättad särredovisning.....	74
Driftredovisning	79
Upplysning om driftredovisningens uppbyggnad	79
Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper.....	81
Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar	83
Investeringsredovisning.....	84
Upplysning om investeringsredovisningens uppbyggnad	86
Exploateringsredovisning.....	86
Hållbara Växjö 2030 - status.....	87
Rättvist och ansvarstagande.....	87
Växande och inkluderande.....	89
Klimat- och miljösmart	95

	Trygg och tillitsfullt.....	97
	Grönt och hälsosamt.....	101
Verksamhetsredovisning		105
	Uppföljning riktningsmål.....	105
Revisionsberättelse		161

Inledning

Förord

Trots en omvärld präglad av ekonomisk osäkerhet, geopolitiska spänningar och en fortsatt ansträngd arbetsmarknad visar årsredovisningen att Växjö står stadigt. Kommunen avslutar året med ett positivt resultat på 150 miljoner kronor och uppfyller det finansiella målet om god ekonomisk hushållning. Det visar att vi, även i osäkra tider, förmår prioritera rätt och värna en stabil och hållbar kommunal ekonomi.

Årets resultat visar att nämnder och verksamheter tar ansvar och arbetar målmedvetet. Det är också ett kvitto på att Växjö kommun har en robust organisation med engagerade medarbetare som varje dag bidrar till kvalitet i välfärden.

Växjö kommun är en attraktiv plats. Hit vill människor flytta och företag etablerar sig. Befolkningen ökade återigen under 2025 och våra företag bidrar till en stark tillväxt i kommunen. Tillväxt är förutsättningen för en stark välfärd.

Den demografiska utvecklingen innebär dock ökande behov inom äldreomsorgen medan barn- och elevunderlaget minskar. Detta ställer krav på långsiktig planering, anpassningar och effektiviseringar – men också på fortsatt mod att investera och utveckla.

2025 var också ett år då flera viktiga framtidssatsningar tog form. Den nya socialtjänstlagen påbörjade omställningen mot en mer förebyggande och tillgänglig socialtjänst. Vi invigde den nya Furutåskolan och arbetet med att utveckla Kronobergs slottsruin till ett levande besöksmål är i full gång. Trygghetsarbetet gav resultat och årets mätning visar att fler Växjöbor känner sig trygga i sina bostadsområden. Vi stärkte landsbygdsutvecklingen genom initiativet "En halv miljon idéer" och Växjö fortsätter vara en attraktiv plats för evenemang, idrott och kultur.

Tillsammans arbetar vi för att Växjö ska vara en hållbar, trygg och växande kommun där välfärden fungerar, klimatambitioner är höga och alla ges möjlighet att leva ett gott liv. Under 2025 har vi fortsatt stärka det sociala hållbarhetsarbetet, öka investeringarna i beredskap och arbetat vidare med vårt gemensamma visionsarbete.

Våra medarbetare är kommunens största tillgång. Deras professionalism, engagemang och uthållighet gör att Växjö kan erbjuda invånare den service de förväntar sig och behöver. Jag vill därför rikta ett varmt tack till alla de som varje dag tar kommunen framåt.

När vi går in i 2026 gör vi det med stolthet, en stabil ekonomi och en tydlig riktning. För oss handlar politik om att ta ansvar och att prioritera – för nuet och för framtiden. Det fortsätter vi att göra.

Malin Lauber (S)
Kommunstyrelsens ordförande
Växjö kommun

Året i korthet

Mobilt trygghetslarm ger äldre trygghet utanför hemmet

Växjö kommun införde ett mobilt trygghetslarm som funkar både i och utanför hemmet. Detta kan ge äldre en extra trygghet i vardagen. För att få ett trygghetslarm behöver man ansöka om det.

Klart för social jour

Växjö kommun startade en social jour. Social jour handlar om att socialtjänsten ska vara tillgänglig dygnet runt och stötta invånare i akuta ärenden som inte kan vänta till nästa vardag.

En halv miljon idéer - Växjö kommun satsar på landsbygden

Växjö kommun lanserade initiativet "En halv miljon idéer", en kraftsamling för att utveckla och stärka landsbygden med hjälp av invånarnas egna förslag. Målet är att fortsätta skapa en levande och hållbar landsbygd där människor trivs, möts och känner framtidstro.

Växjö kommun tar ansvar för Kronobergs slottsruin - ska bli ett levande besöksmål igen

Växjö kommun tog tillsammans med Statens fastighetsverk och Region Kronoberg ett viktigt steg för att rädda och utveckla Kronobergs slottsruin. Efter att ha varit stängd för allmänheten i över två år planeras nu en återöppning, tack vare en ny avsiktsförklaring mellan parterna.

Växjö formar framtiden - brett visionsarbete inlett

Växjö kommun bjöd in invånare, föreningar, näringsliv och alla intresserade att tillsammans skapa en gemensam ny vision för Växjö. Vår vision ska vara mer än ord - den ska fungera som en gemensam kompass för hur vi planerar, prioriterar och vill ha det i vår kommun.

Nya Furutåskolan i Växjö invigd - Sveriges första Passivhus Plus-skola

I augusti invigdes den nya Furutåskolan i Växjö. Skolan är Sveriges första Passivhus Plus-skola, vilket innebär att skolan över tid kommer producera mer energi än den förbrukar.

Extra investeringsstöd till föreningslivet

Växjö kommun fortsätter att stärka det lokala föreningslivet. Kommunstyrelsen beslutade om 6,5 miljoner kronor i extra investeringsstöd till 22 fritidsföreningar runt om i kommunen.

Färre invånare upplever problem i Växjö kommun - tryggheten ökar

2025 års trygghetsmätning visade att tryggheten i Växjö kommun fortsätter att stärkas. Invånare upplever färre problem i sina bostadsområden och känner sig generellt tryggare när de rör sig utomhus.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunkoncernen	2025	2024	2023	2022	2021
Årets resultat, mnkr	210	20	57	504	422
Eget kapital, mnkr	6 114	5 903	5 889	5 691	5 183
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	36	39	62	34	33
Investeringar, mnkr	627	781	1 209	850	1 033
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. avskr. och finansnetto), %	2	5	10	5	2
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., mnkr	97	99	99	91	92
Långfristig låneskuld, kr/invånare	84 046	87 142	79 874	88 022	89 604
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner) kr/invånare	62 199	60 030	60 340	58 107	53 448
Soliditet, % (inkl. ansvarsförbindelse pensioner)	28,6	28,6	28,9	28,2	26,4
Antal tillsvidareanställda (kommunen, VKAB, Växjö & Co och Värends Räddningstjänst)	7 968	7 776	7 595	7 342	7 849
Antal invånare 31/12	98 293	98 334	97 600	97 081	95 995
Kommunen	2025	2024	2023	2022	2021
Årets resultat, mnkr	150	79	155	230	234
Verksamhetens resultat, mnkr	-155	-145	-35	74	89
Verksamhetens intäkter, mnkr	1 659	1 676	1 633	1 520	1 449
Verksamhetens kostnader, mnkr	-8 346	-8 111	-7 712	-7 172	-6 782
Eget kapital, mnkr	2 848	2 698	2 619	2 464	2 111
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	14	19	17	12	28
Nettoinvesteringar, mnkr	365	452	347	256	222
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, mnkr	6 726	6 459	6 210	5 893	5 572
Förändring av skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning, exklusive jämförelsestörande poster, %	4	4	5	6	5
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. finansnetto), exklusive jämförelsestörande poster, %	4	5	7	6	4
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., exklusive jämförelsestörande poster	99	99	99	96	96
Soliditet, (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), %	35	36	36	32	30
Skattesats, %	20,19	20,19	20,19	20,19	20,19

Den kommunala koncernen

Bilden nedan beskriver samtliga nämnder och styrelser som ingår i kommunkoncernen. I det högra fältet finns nämndernas förvaltningsorganisation. Där inget anges är bolaget helägt av kommunen. Antal ledamöter i nämnder och styrelser inom parentes.

Växjö kommun har även intressen i kommunalförbundet Vård och behandling i Kronoberg (VoB), Samordningsförbundet Värmd, Växjö Citysamverkan AB, Huseby Bruk AB samt i Stiftelsen Smålands Museum och Stiftelsen Emigrantinstitutet.

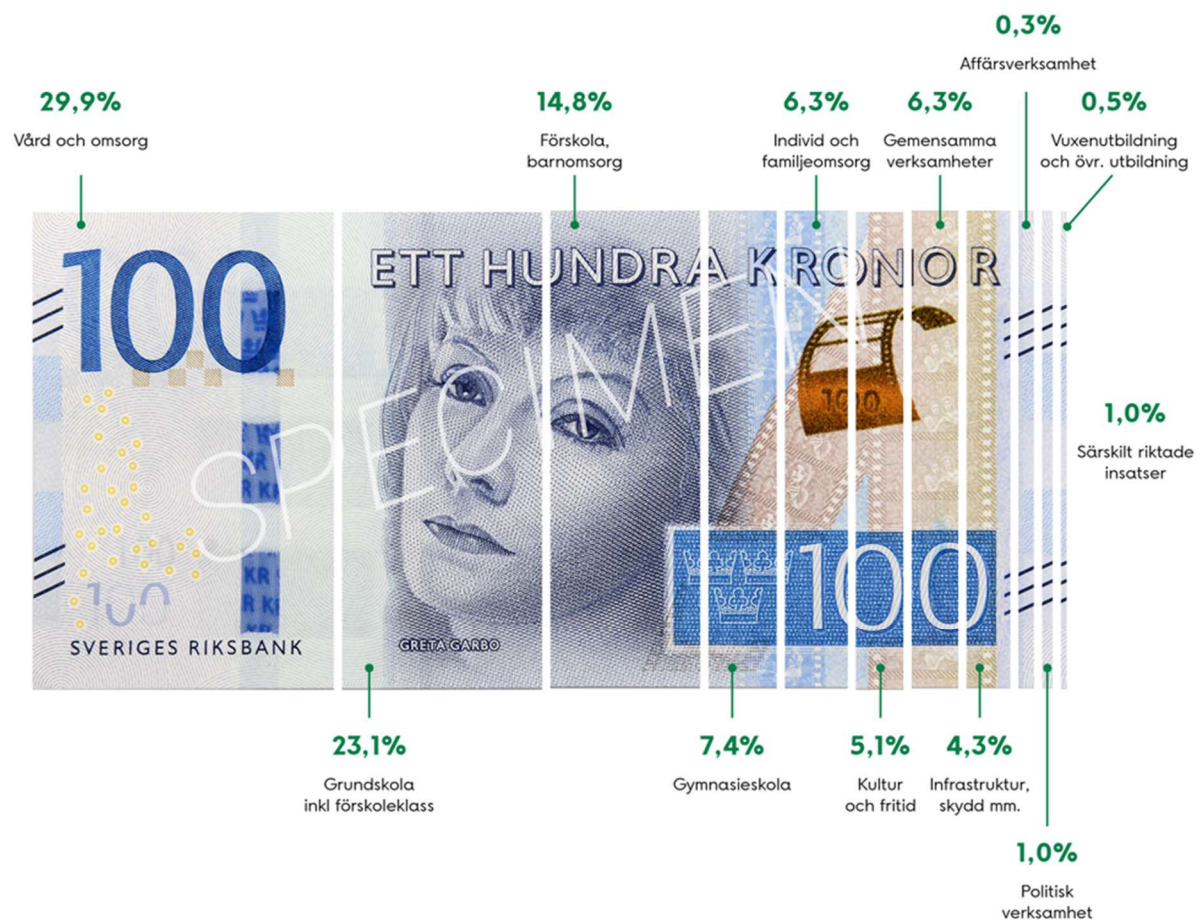


Omfattning privata utförare 2025

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. En privat utförare är en helt privat aktör utan kommunalt ägande, det vill säga kommunala företag inkluderas inte i begreppet. Privat utförare i detta sammanhang omfattar inte heller fristående skolor och förskolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheten och inte är upphandlad verksamhet utan reglerad genom tillståndsgivning. Nedan redovisas omfattningen av privata utförare i Växjö kommun år 2025.

Verksamhetsområde	Antal privata utförare	Omfattning
Omsorg		
Särskilt boende äldre (LOV)	5	296 lägenheter
Bostad med särskild service, SoL	1	15-18 lägenheter
Hemtjänst och hemsjukvård (LOV)	4	245 omsorgstagare
Bostad med särskild service, LSS	6	48 lägenheter, 9-12 platser
Hemtjänst i form av serviceinsatser (LOV)	2	15 omsorgstagare
Kultur och fritid		
Badvärdar, Lammhultsbadet	1	
Drift Växjö simhall	1	
Lokalvård	2	
Infrastruktur etc.		
Gatudrift	11	
Gatubelysning	1	
Parkering	1	
Vatten och avloppshantering	1	
Vuxenutbildning		
Svenska för invandrare	8	1 197 elever
Vuxenutbildning teoretiska gymnasieämnen	9	1 891 elever
Vuxenutbildning yrkesprogram gymnasienivå	7	833 elever
Grundläggande vuxenutbildning	8	632 elever
Övrigt		
Städentreprenad förskolor och skolor	2	
Sysselsättningsåtgärder	-	

Vart gick skatten 2025



Exemplet gäller en person som har en beskattningsbar inkomst på 30 000 kronor per månad. Per år är inkomsten 360 000 kronor och 20,19 procent skatt till Växjö kommun motsvarar 72 683 kronor.

	Netto kostnad, mnkr	Procent av skatten	Skatt, kronor
Politisk verksamhet	67	1,0	711
Infrastruktur, skydd mm	297	4,3	3 138
Kultur och fritid	353	5,1	3 730
Förskola, skolbarnomsorg	1 022	14,8	10 789
Grundskola inklusive förskoleklass	1 589	23,1	16 782
Gymnasieskola	507	7,4	5 357

Vuxenutbildning och övrig utbildning	31	0,5	328
Vård och omsorg	2 058	29,9	21 733
Individ- och familjeomsorg	431	6,3	4 553
Särskilt riktade insatser	66	1,0	698
Affärsverksamhet	24	0,3	253
Gemensamma verksamheter	437	6,3	4 611
Summa	6 882	100,0	72 683

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Befolkningsutveckling

Växjöns befolkning fortsätter att växa i en tid när många andra kommuner krymper

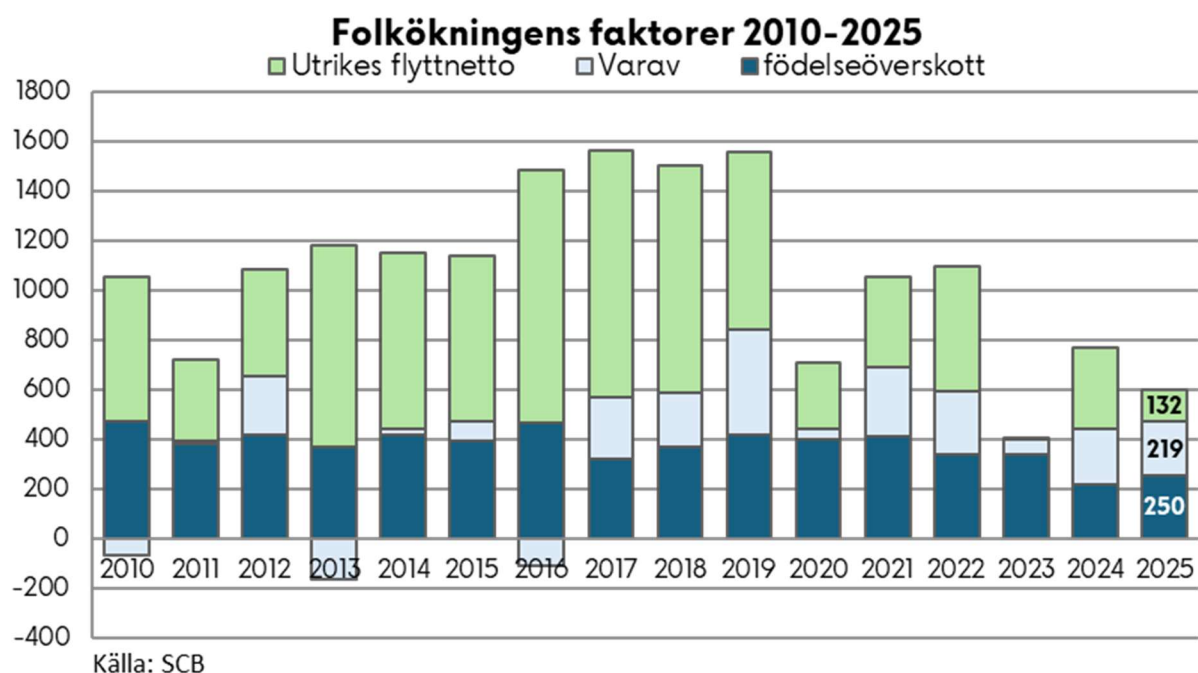
Vid slutet av 2025 var 10 605 500 personer folkbokförda i Sverige vilket motsvarar en ökning av Sveriges befolkning med 17 800 personer eller 0,2 procent jämfört med 2024. Det är den lägsta befolkningsökningen under hela 2000-talet, både sett till relativa som absoluta tal.

Inbromsningen av befolkningstillväxten återspeglas även på kommunnivå då nästan två tredjedelar av Sveriges kommuner (180 st) minskade sin folkmängd under året. I absoluta tal hade Skellefteå kommun det största befolkningstappet med en minskning på 2 700 invånare följt av Kristianstad och Eskilstuna som minskade med -471 respektive -414 invånare. Störst folkökning skedde i de tre storstadskommunerna Göteborg (+4 300 invånare), Stockholm (+3 700) och Malmö (+2 300). Störst relativ befolkningsökning noterades i Knivsta kommun, där befolkningen ökade med 2,5 procent följt av Bodens och Burlövs kommun som ökade med 2,0 respektive 1,7 procent. Den största relativa befolkningsminskningen hittar vi Norsjö kommun som minskade med 4 procent.

I Växjö kommun fortsatte befolkningsantalet att växa under 2025. Vid årets slut hade Växjö 98 940 invånare, en ökning med drygt 600 personer eller 0,6 procent jämfört med året innan. Det är kommunens tredje lägsta procentuella tillväxt sedan 2000, men ändå en positiv utveckling jämfört med riket där många kommuner minskar. Växjö var också den enda kommunen i länet med stigande befolkning för tredje året i rad, vilket understryker kommunens roll som en central punkt för länets tillväxt. Jämför vi oss dessutom med kommungruppen större städer visar det sig att Växjöns relativa befolkningstillväxt under 2025 var den 5:e starkaste av gruppens totalt 23 kommuner.

Växjöns befolkningsökning under 2025 drevs i huvudsak av ett positivt födelseöverskott (42 procent) medan flyttnettot inom landet och flyttnetto mot utlandet stod för 36 respektive 22 procent av befolkningstillväxten. Kommunens födelseöverskott har legat relativt stabilt under de senaste 15 åren och bidragit med cirka 400 personer per år till Växjöns befolkningstillväxt. Under

de senaste tre åren har dock antalet födda i kommunen bromsat in. 2025 bröts emellertid denna inbromsning och födelsetalen ökade igen jämfört med året innan (+5,6 procent). Detta bryter även mot utvecklingen i riket som helhet där antalet födda minskade med en procent. Senast det föddes så få barn i Sverige var 2002. Växjö's stigande födelsetal bidrog till en naturlig befolkningstillväxt under 2025 på +250 personer, vilket är 35 fler än 2024, men ändå 34 procent lägre än snittet för de senaste 15 åren. (se diagrammet nedan)

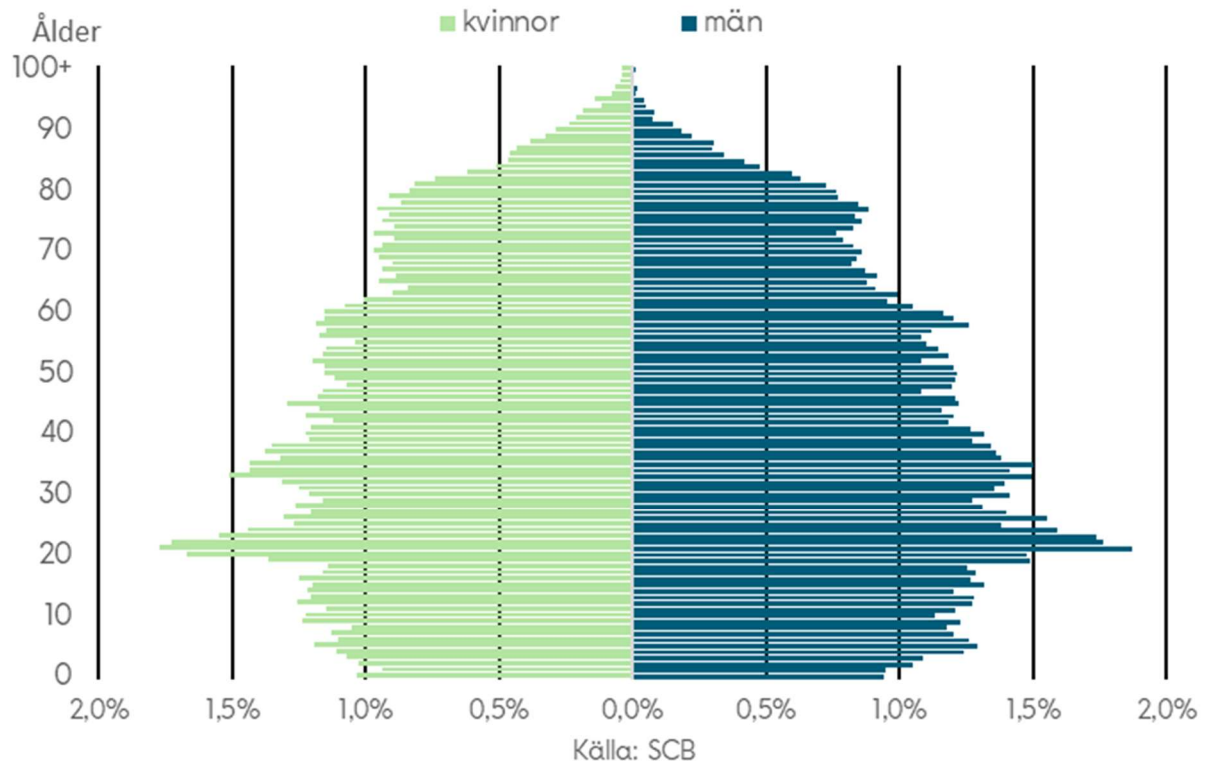


De befolkningsförändringar som skedde inom kommunen under 2025 var nästan uteslutande koncentrerade till Växjö stad (se tabellen nedan). Även historiskt så har en stor del av den befolkningstillväxt som skett i kommunen tillfallit Växjö stad. För att illustrera: Befolkningen i kommunen har ökat med nästan 9 500 personer eller 10,5 procent under de senaste 10 åren. Befolkningen i Växjö stad har under samma period växt med 9 050 personer, vilket utgör 95 procent av kommunens totala befolkningstillväxt.

Tätort	Befolkning 2025	Förändring jämf med 2024
Braås	1 550	-35
Dädesjö	128	-10
Furuby	382	5
Gemla	1 506	1
Ingelstad	1 804	-6
Lammhult	1 708	-76
Landsbygd	12 032	-1
Nöbbele	224	-7
Rottne	2 399	-22
Tävelsås	339	-10
Vederslöv	148	4
Växjö	75 396	746
Åby	414	-4
Åryd	693	-11
På församling skrivna	217	32
Växjö kommun tot	98 940	606

Antalet födselar, personer som avlider samt flyttningar påverkar Växjö's antalsmässiga befolkningsutveckling. För en kommun och dess verksamheter så sker dock de stora förändringarna främst genom att olika stora åldersgrupper åldras för varje år vilket medför förändrade behov. Den grupp som andelsmässigt ökade klart mest under 2025 var personer som är 80 år eller äldre (+5,6procent). Att personer i de övre pensionärsåldrarna växer i en allt snabbare takt beror på att den stora gruppen fyrtiootalister befinner sig i dessa åldrar.

Befolkningspyramid, Växjö kommun, 2025



Ekonomisk utveckling

År 2025 präglades av en försiktig återhämtning i svensk ekonomi efter en period av lågkonjunktur. Bruttonationalprodukten ökade med cirka 1–1,5 procent, vilket är en måttlig tillväxt jämfört med tidigare år. Den globala konjunkturavmattningen och en fortsatt svag exportutveckling tyngde den svenska ekonomin under årets första hälft. Utvecklingen påverkades samtidigt av en ökad osäkerhet i omvärlden, kopplad till geopolitiska spänningar, förändrade handelspolitiska förutsättningar och en fortsatt stram penningpolitik i flera större ekonomier. Mot slutet av året förbättrades dock konjunkturläget gradvis, där hushållens konsumtion stärktes i takt med en mer stabil inflationsutveckling och förbättrad köpkraft. Även ökade investeringar bidrog positivt till den ekonomiska aktiviteten, vilket sammantaget gav en mer gynnsam utveckling under årets senare del.

Arbetsmarknaden visade tecken på stabilisering, men arbetslösheten låg kvar på en relativt hög nivå, omkring 8–9 procent. Sysselsättningen ökade endast marginellt och många nya jobb var tidsbegränsade, vilket innebar fortsatta utmaningar för arbetsmarknaden. Detta har betydelse för kommunens arbetsmarknadsinsatser och sociala stöd.

Den inflation som ligger till grund för Riksbankens mål, mätt som KPIF, låg under större delen av 2025 över 2 procent och uppgick till 2,3 procent vid årets slut. Månadsutvecklingen visar att inflationen successivt avtog något under året, men ofta låg kvar över eller i nära anslutning till 2

procent. För den kommunala ekonomin innebär detta fortsatt ökade kostnader i nominella termer, men i ett mer stabilt och förutsägbart inflationsläge jämfört med tidigare år. När inflationen ligger nära Riksbankens mål kan penningpolitiken bedrivas på ett mer stabilt och förutsägbart sätt, vilket bidrar till relativt stabila räntenivåer. Detta skapar bättre planeringsförutsättningar för kommunens finansiering och investeringar.

Finansiella risker

För att beskriva Växjö kommun och kommunkoncernen och förmågan att upprätthålla en god ekonomisk hushållning används en finansiell analysmodell som bygger på fyra olika aspekter: Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll. Analysen inom varje perspektiv grundas på ett antal finansiella nyckeltal vilkas uppgift är att belysa ställning och utveckling inom respektive aspekt.

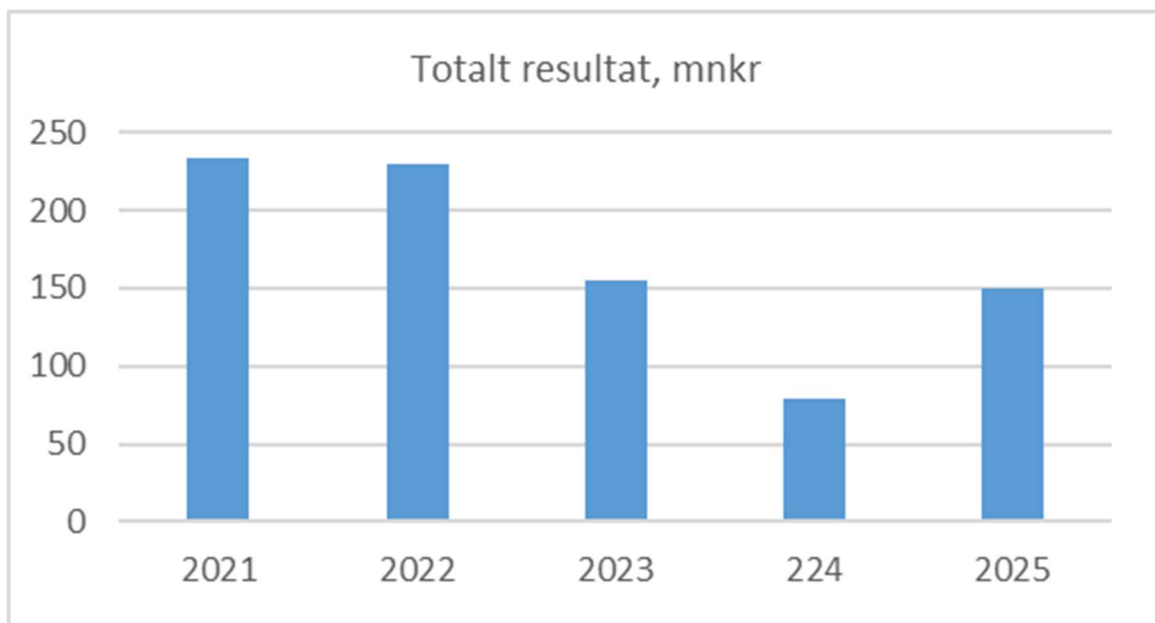
Växjö kommun

Resultat och kapacitet

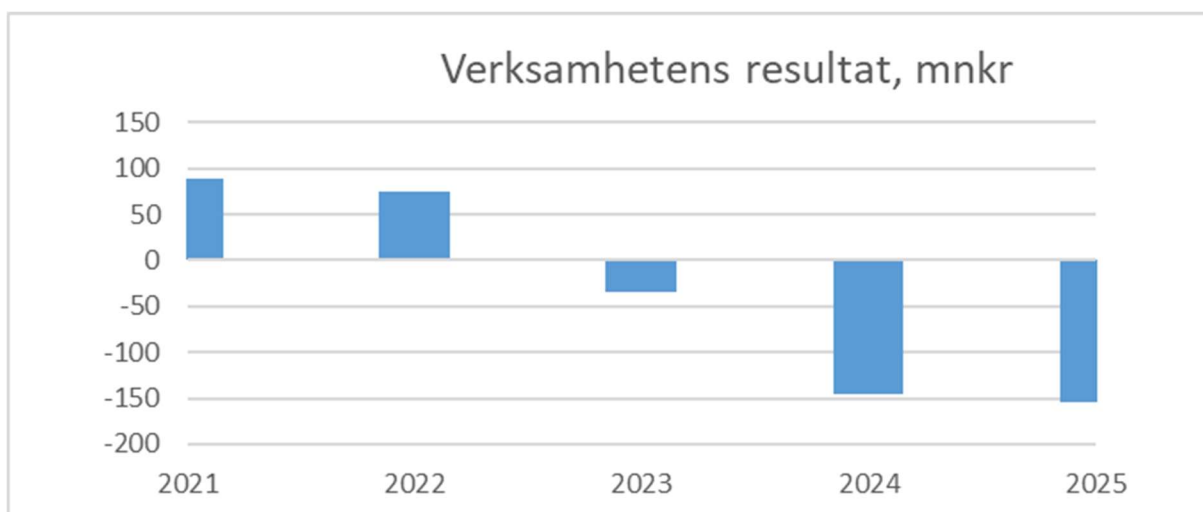
Årets resultat

mkr	Utfall 2025	Budget 2025	Budgetav vikelse
Årets resultat	150	155	-5
Verksamhetens resultat	-155	-184	29

Kommunen redovisar ett resultat för 2025 på 150 miljoner kronor. Jämfört med fastställd budget innebär detta en negativ avvikelse på 5 miljoner. Budgetavvikelsen förklaras av ett flertal faktorer, bland annat negativa avvikelser för skatteintäkter och pensionskostnader. En annan väsentlig negativ avvikelse hänförs till exploateringsverksamheten där vinstavräkning av projekt inte fallit ut i den takt som budgeterats. I december 2025 beslutade kommunfullmäktige om insatser för föreningsliv, SM-veckan och digitalisering. Dessa poster belastar det ekonomiska resultatet för 2025. De negativa avvikelserna täcks till viss del av en budget för oförutsedda händelser, men också av ett sammantaget budgetöverskott hos kommunens nämnder på 17 miljoner kronor. I kommande avsnitt i årsredovisningen (God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning) sammanfattas de olika nämndernas utfall och prognos. För en mer utförlig analys hänvisas till respektive nämnds och styrelses årsrapport.



Resultatet för den ordinarie verksamheten, det vill säga verksamhetens nettokostnader med avdrag för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, visar ett negativt utfall för 2025 med 155 miljoner kronor.



Jämförelsestörande poster

År	Jämförelsestörande post	+ intäkt, - kostnad mnkr
2025	Exploateringsresultat	+58

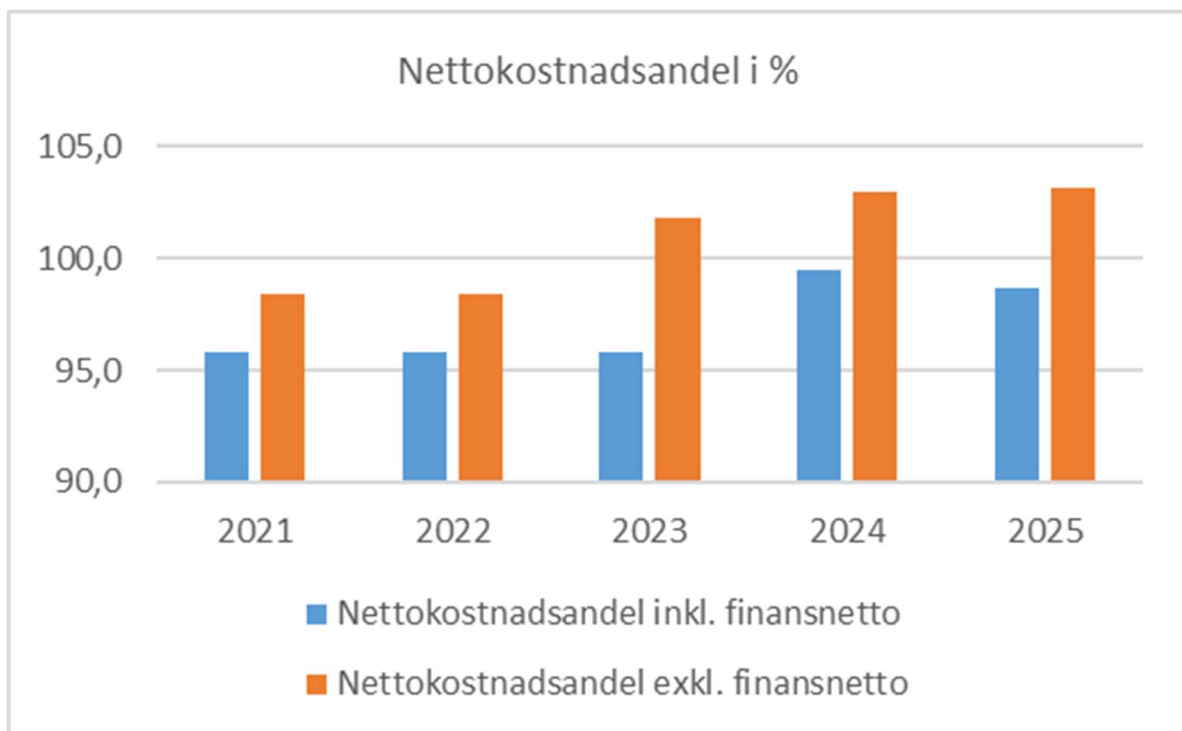
2024	Exploateringsresultat	+46
2023	Exploateringsresultat	+75
2022	Exploateringsresultat	+5
2021	Exploateringsresultat	+2
2020	Exploateringsresultat	+14

Utveckling av nettokostnadsandel

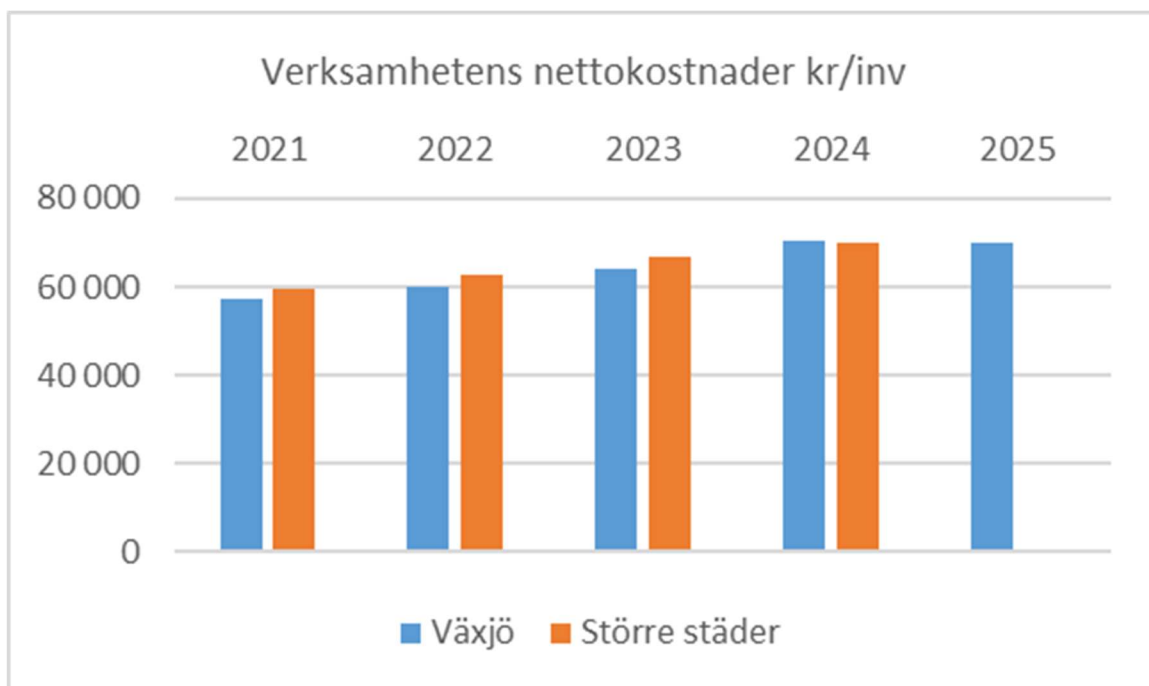
En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Verksamhetens nettokostnader i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning benämns nettokostnadsandel. Måttet visar i vilken mån skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning täcker de löpande kostnaderna. Resultatet behöver över tid vara positivt för att finansiera exempelvis investeringar och pensionsåtaganden. Det är också viktigt att det finns en buffert för att kunna möta konjunktursvängningar.

Nettokostnadsandel kan mätas såväl inklusive som exklusive finansnetto. Växjö kommun lyfter utdelning från sina helägda bolag för att finansiera den löpande verksamheten. För en mer rättvisande bild av kommunens finansiella ställning och utveckling bör därför nettokostnadsandelen inkludera finansnettot.

För år 2025 uppgick nettokostnadsandelen inklusive finansnettot till 98,6 procent. Om finansnettot exkluderas uppgår nettokostnadsandelen istället till 103,2 procent för året. Då skatteintäkter och utjämningsbidrag procentuellt har ökat i samma utsträckning som nettokostnaderna jämfört med förra året visar kommunen oförändrad procentandel. Inkluderas finansnettot, vilket är högre jämfört med förra året, visar kommunen en förbättrad nettokostnadsandel. För att uppnå en långsiktig ekonomi i balans måste nettokostnaderna relativt sett minska för att inte överstiga nivån på skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning som ska finansiera den ordinarie verksamheten.



Verksamhetens nettokostnader per invånare har de senaste åren varit något lägre i Växjö kommun jämfört med kommungrupp större städer. För år 2025 uppgick nettokostnaden i Växjö till 70 005 kronor per invånare, som är något lägre jämfört med år 2024 som uppgick till 70 502 kronor.



Ökning från föregående år, %, exkl. jämförelsestörande poster	2025	2024	2023	2022	2021
Skatteintäkter, statsbidrag och skatteutjämning	4,1	4,0	5,4	5,7	4,8
Verksamhetens nettokostnad inklusive finansnetto	4,2	4,8	6,8	6,1	4,2
Verksamhetens nettokostnad exklusive finansnetto	4,3	5,2	7,2	6,4	3,8

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter för år 2025 uppgår totalt till 1,7 miljarder kronor. Jämfört med föregående år innebär detta en minskning med 17 miljoner kronor (1,0 procent). Enskilt stora orsaker är intäkter av engångskaraktär som erhöles föregående år. Därutöver minskar bidrag från Migrationsverket samt vissa statsbidrag inom skola och arbetsmarknadsområdet. Minskning av intäkter reduceras något av högre avgifter inom VA samt högre intäkter till följd av högre volymer inom äldreomsorgen. Även barnomsorgsavgifterna ökar.

Verksamhetens kostnader år 2025 uppgår till 8,3 miljarder kronor. Jämfört med föregående år har verksamhetens kostnader ökat med 236 miljoner kronor (2,9 procent).

Personalkostnaderna ökade sammantaget med 32 miljoner kronor, eller 0,7 procent. Exkluderas förändring av pensionskostnader, vilka var mycket höga 2024 till följd av tidigare års höga inflation och ränte- och prisuppräknningar, noteras en ökning av kostnader för löner och sociala avgifter på 225 miljoner kronor. Detta motsvarar en procentuell ökning på 5,5 procent. Mer detaljerad statistik gällande personal återfinns i avsnittet Väsentliga personalförhållanden, Medarbetare i siffror.

En övergripande analys av kommunens kostnadsutveckling visar att ett flertal kostnadsslag fortsatt ökar. Enskilt större kostnadsposter som ökar är utbetalda försörjningsstöd som visar på en fortsatt ökning. Nya verksamhetslokaler har tagits i bruk vilket tillsammans med hyreshöjningar på befintliga lokaler ger ökade hyreskostnader. Högre volymer inom äldreomsorg ger högre kostnader, främst i form av personalkostnader men även kostnader för exempelvis privata utförare och material. Årets resultat har också belastats med de beslut som kommunfullmäktige fattade i form av extra investeringsstöd till föreningar, bidrag till Växjö & Co AB för SM-veckan samt avsättning till en digitaliseringsfond.

Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag

mnkr	2025			2024
	Utfall	Budget	Budgetavvikelse	Utfall
Skatteintäkter	5 143	5 140	3	4 923
Avräkning skatter innevarande år	-1	24	-25	18
Avräkning skatter föregående år	-31	0	-31	-25
Summa skatteintäkter	5 111	5 164	-53	4 916
Utjämning	1 336	1 332	4	1 276
Generella statsbidrag	279	283	-4	267
Summa totalt	6 726	6 779	-53	6 459

Skatteintäkterna tillsammans med generella statsbidrag och utjämning är den huvudsakliga källan för att finansiera kommunens verksamhet. De generella statsbidragen består av LSS-utjämning och kommunal fastighetsavgift. Kommunalekonomisk utjämning är ett utjämningsystem mellan kommunerna vars syfte är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet på.

Totalt uppgick skatteintäkterna, generella statsbidrag och utjämning för år 2025 till 6 726 miljoner kronor. Det är en ökning med 267 miljoner eller 4,1 procent jämfört med år 2024. Ökningen är en kombination av ett högre skatteunderlag 2025 och negativa slutavräkningar. Nivån på skatteintäkterna är beroende av skattesatsen och skatteunderlaget. Regeringen fastställer årligen uppräkningsfaktorer för skatteunderlaget. Dessa används av Skatteverket för att räkna fram preliminära skatteintäkter och preliminär utjämning. SKR tar fram självständiga prognoser för skatteunderlagets utveckling baserat på lönesummor, sysselsättning, inflation och demografi. Skillnaden däremellan redovisas som slutavräkningar för respektive år. Årets negativa avräkningar är således en effekt av att SKR bedömer regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2024 och 2025 som för optimistiska och att det faktiska skatteunderlaget växer långsammare.

Kommunalskatten uppgår i Växjö till 20,19 procent. Kommunalskatten i Växjö ligger under den genomsnittliga nivån i Sverige, som för år 2025 uppgår till 20,71 procent.

Total kommunal skattesats 2022-2025, genomsnitt för riket

%	2025	2024	2023	2022
Kommunal skattesats	20,71	20,70	20,67	20,67
Regionskattesats	11,69	11,67	11,57	11,56
Total kommunal skattesats*	32,40	32,37	32,24	32,24

Finansnetto

mnkr	2025	2024	2023	2022	2021
Utdelning från koncernbolag	207	225	246	111	123
Borgensavgifter	73	71	68	68	66
Räntenetto	55	70	70	31	15
Finansiell kostnad pensioner	-53	-139	-131	-38	-26
Övriga finansiella poster	23	-3	-60	-16	-33
Summa finansnetto	305	224	193	156	145

Kommunen redovisar ett positivt finansnetto, vilket huvudsakligen består av utdelningar från de kommunala bolagen, borgensavgifter samt ett positivt räntenetto. Det positiva räntenettet förklaras av kommunens låga skuldsättning, ränteintäkter från utlåning till kommunala bolag och föreningar samt avkastning på likvida medel.

Under 2025 minskar räntenettet med 15 miljoner kronor, främst på grund av fallande marknadsräntor.

Den finansiella kostnaden för pensioner har varit kraftigt påverkad av höjt prisbasbelopp till följd

av hög inflation 2023 och 2024. För 2025 minskar den finansiella kostnaden för pensioner med 86 miljoner kronor till följd av lägre inflation.

Övriga finansiella poster avser främst ränta på insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening om 7 miljoner kronor samt utdelning från konkursboet i Växjö Hästsport Center AB om 18 miljoner kronor.

Investeringar

mnkr	2025	2024	2023	2022	2021
Nettoinvesteringar	365	452	347	256	222

Kommunens verksamhetsfastigheter ägs främst av kommunens helägda fastighetsbolag Växjö Fastighetsförvaltning AB, Vöfab och Vidingehem AB. Investeringar i verksamhetsfastigheter redovisas i bolagen och kommunen har istället kostnader för att hyra lokalerna.

Kommunens investeringar omfattar framförallt investeringar i VA, gator och vägar samt IT-investeringar. För år 2025 redovisas en nettoutgift för investeringar på 365 miljoner kronor. Investeringarna redovisas mer utförligt per nämnd i eget avsnitt längre fram i årsredovisningen.

Skattefinansieringsgrad av investeringar

mnkr	2025	2024	2023	2022	2021
Årets resultat	150	79	155	230	234
Avskrivningar (ej likviditetspåverkande)	194	169	166	152	150
Summa	344	248	321	382	384
Nettoinvesteringar	365	452	347	256	222
Försäljning av anläggningstillgångar	0	0	0	18	4
Summa	365	452	347	274	226
Skattefinansieringsgrad, %	94	55	92	139	170

När den löpande driften har finansierats bör det återstå en tillräckligt stor andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att investeringarna ska kunna finansieras med egna medel. En finansieringsgrad över 100 procent innebär att kommunen kan egenfinansiera investeringarna utan att låna eller att minska likviditeten. En hög finansieringsgrad innebär också att det finansiella handlingsutrymmet kan bibehållas inför framtiden.

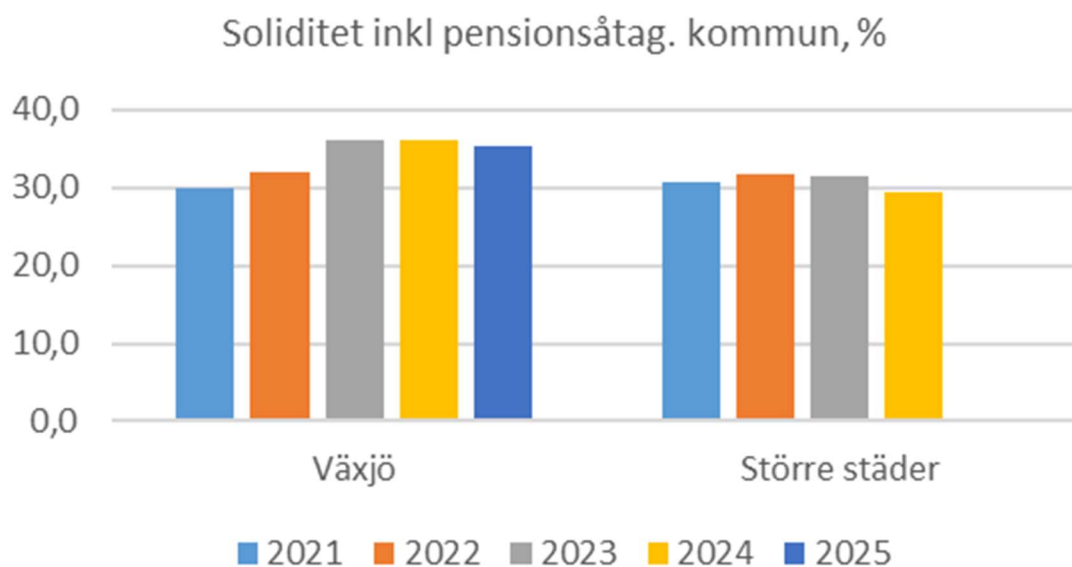
Den större delen av investeringarna görs i de kommunala bolagen varvid kommunens nyckeltal har varit höga avseende egenfinansiering av investeringar. Skattefinansieringsgraden är nu i nivå med 2023 efter en tillfällig sänkning 2024. Denna berodde på en lägre resultatnivå än tidigare år, till stor del hänförligt till mycket höga pensionskostnader, i kombination med en högre investeringsvolym än tidigare år.

Risk och kontroll

Soliditet

Den långsiktiga betalningsförmågan mäts genom soliditeten som visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansieras med eget kapital. Soliditeten är beroende av resultatutvecklingen och förändring av tillgångar och skulder.

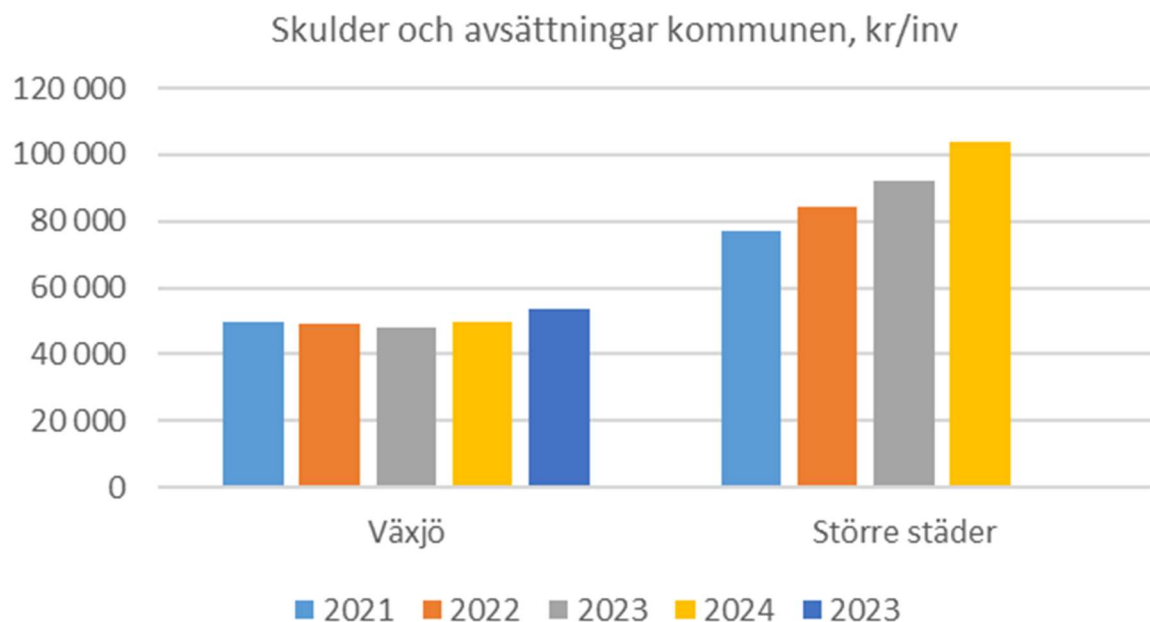
Soliditet, %	2025	2024	2023	2022	2021
Soliditet	35	36	36	33	30



Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad, %	2025	2024	2023	2022	2021
Total skuldsättningsgrad	65	64	64	67	70

Den del av tillgångarna som finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad och beskriver kommunens finansiella risk och räntekänslighet. Beräkningen görs genom att summan av kort- och långfristiga skulder samt avsättningar sätts i relation till totala tillgångar.



Likviditet

	2025	2024	2023	2022	2021
Omsättningstillgångar, mnkr	3 008	2 607	2 282	2 971	2 733
Kortfristiga skulder exkl. semesterlöneskuld, mnkr	2 615	2 048	1 779	1 815	1 593
Balanslikviditet, %	150	128	128	164	172

Balanslikviditeten beskriver betalningsförmågan inom det närmaste året. Skulden för intjänad semester och okompenserad övertid har exkluderats eftersom skulden inte bedöms förändras det närmaste året. Likviditet krävs för att klara av stora utbetalningar under året exempelvis löner, hyror, pensioner och större investeringar.

De ökade investeringsnivåerna medför ett långsiktigt större likviditetsbehov för kommunen. För att säkerställa en stabil och hållbar likviditet över tid har kommunen därför prioriterat att frigöra kapital i samband med låneförfall, i stället för att fortsatt binda medel i långfristig utlåning. Även om likviditetssituationen för närvarande är god bedöms detta vara en ansvarsfull åtgärd ur ett långsiktigt finansiellt perspektiv. Den överskottslikviditet som tillfälligt uppstår innan investeringsutbetalningarna når sin högsta nivå har placerats till marknadsmässiga villkor med högre ränta än på kommunens ordinarie konton, vilket ger en förbättrad avkastning och bidrar till en mer effektiv förvaltning av kommunens finansiella resurser.

Utlåning

mnkr	2025	2024	2023	2022
Fastighetsbolagen Arenastaden	394	387	420	421

SEB/Leasing Sandvik 3 (VEAB)	629	658	687	715
Växjö Kommunföretag AB (VKAB)	525	730	730	430
Smaland Airport AB	6	6	6	6
Föreningar/övriga	79	84	100	84
Summa utlåning	1633	1 865	1 943	1 656

Kommunens kort- och långfristiga utlåning har minskat med 232 miljoner kronor jämfört med föregående år. Den enskilt största orsaken till förändringen är amortering av koncernföretagens lån från Växjö kommun, 205 miljoner kronor. Delar av kommunens lån till VKAB har under året förfallit. I samband med detta har kommunen valt att inte refinansiera lånen internt, utan i stället låta VKAB ta upp motsvarande finansiering externt via Kommuninvest. Byggnationen av den nya simhallen innebär ett långsiktigt ökat likviditetsbehov för kommunen. För att säkerställa en stabil likviditet över tid har kommunen därför valt att frigöra kapital i samband med låneförfallen, i stället för att fortsatt binda upp medel i långfristig utlåning. Även om likviditetssituationen i dagsläget är god bedöms detta som en ansvarsfull och långsiktigt hållbar åtgärd. Den överskottslikviditet som tillfälligt uppstår innan utbetalningarna för simhallsprojektet når sin topp har placerats till marknadsmässigt högre ränta. Detta ger en bättre avkastning än vad kommunens ordinarie konton erbjuder och bidrar därmed till en effektivare hantering av kommunens finansiella resurser.

Utlåningen till SEB för finansiering av Sandvik 3 (VEAB) finansieras via upplåning från Nordiska Investeringsbanken och Kommuninvest. Under 2025 har planerad amortering skett i takt med VEAB's avskrivning av Sandvik 3 vilket har minskat utlåningen med 29 miljoner kronor.

Borgensåtagande

mnkr	2025	2024	2023	2022	2021
Borgensåtagande	8 689	8 357	7 817	7 910	7 766
Koncernresultat	210	20	57	504	422

Kommunen går i borgen för extern upplåning till de kommunala bolagen för att säkerställa god tillgång till lånefinansiering. Höga borgensåtaganden kan innebära ett ökat risktagande. Räknat per invånare är borgensåtagandet för kommunen betydligt högre än genomsnittet i landet, ett naturligt resultat av att Växjö kommuns verksamhetsfastigheter till största delen återfinns i bolag. Borgensåtagandet för kommunen har ökat med 332 miljoner kronor under år 2025 till följd av nyupplåning från Kommuninvest till moder- och dotterbolagen inom Växjö Kommunföretag AB koncernen. Av nyupplåningen avser 205 mnkr refinansiering av lån från Växjö kommun till Växjö Kommunföretag AB.

Den goda ekonomin i de kommunägda bolagen innebär en låg risk för kommunens borgensåtaganden. Vid analys och bedömning av borgensåtagandet bör även beaktas kommunens skuldsättningsgrad.

Växjö kommunkoncern bolagen

Resultat och kapacitet

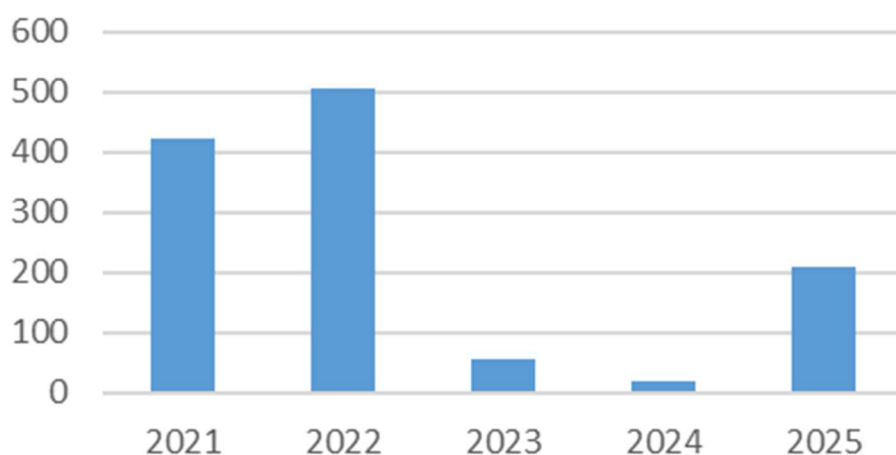
Årets resultat

Resultatet i kommunkoncernen efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 210 miljoner kronor, 190 miljoner bättre än föregående års resultat. VKAB-koncernens resultat jämfört med förra året beror främst på högre intäkter samt lägre kostnader för bland annat bränsle, drift, personal och räntor.

Koncernelimineringar har gjorts med 207 miljoner kronor och är hänförliga till utdelningar till Växjö kommun. Justering har också gjorts i VKAB-koncernens resultat för finansiell leasing för att anpassas till Växjö kommuns redovisning.

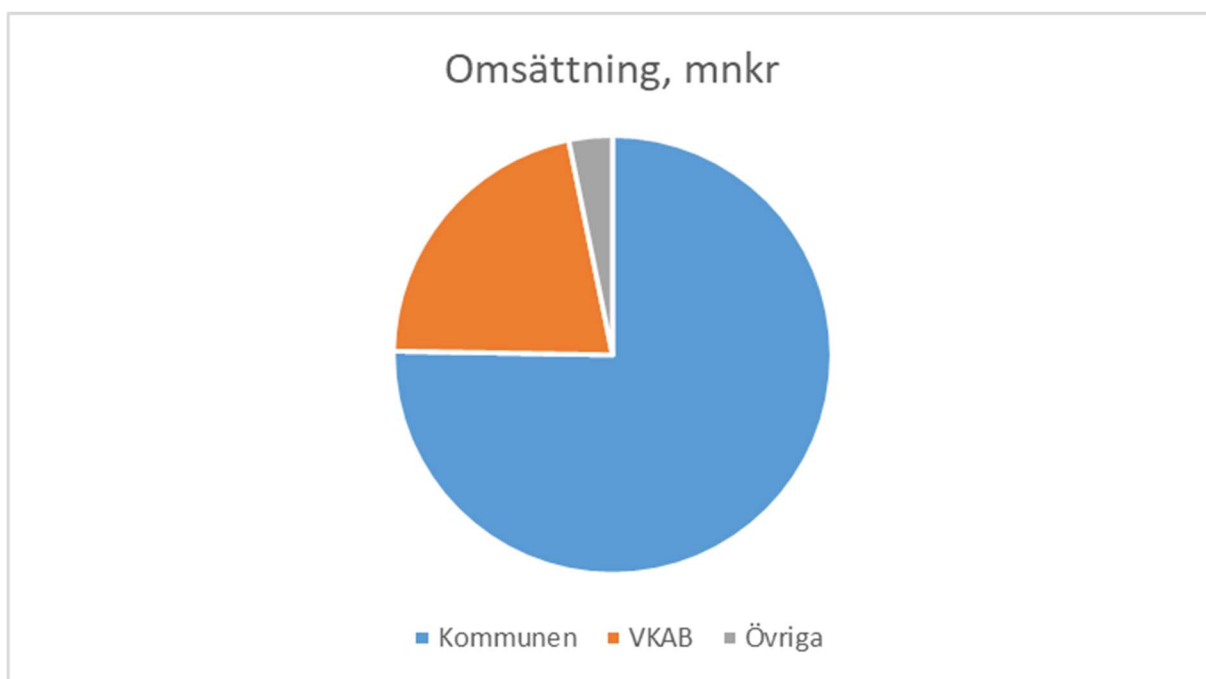
Årets resultat, mnkr	2025	2024
Växjö kommun	150	79
VKAB-koncernen	265	164
Småland Airport AB	-1	-3
Värends Räddningstjänstförbund	3	5
AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg	0	0
Kulturparken Småland AB	-1	0
SSAM AB	0	0
Växjö & Co	1	0
Elimineringar	-207	-225
Summa	210	20

Resultat Växjö kommunkoncern, mnkr



Verksamhetens intäkter och kostnader

Under år 2025 omsatte koncernen 9 979 miljoner kronor (9 629 miljoner kronor). Omsättningen utgörs av kommunens verksamhetskostnader samt bolagens intäkter exklusive intern försäljning mellan bolagen och kommunen. Realisationsvinster räknas inte med i omsättningen i nedanstående diagram. Koncernens nettokostnader uppgick enligt resultaträkningen till 6 355 miljoner kronor vilket är en ökning med två procent. Verksamhetens kostnader för koncernen ökade med två procent jämfört med år 2024. Verksamhetens intäkter ökade med tre procent jämfört med år 2024.



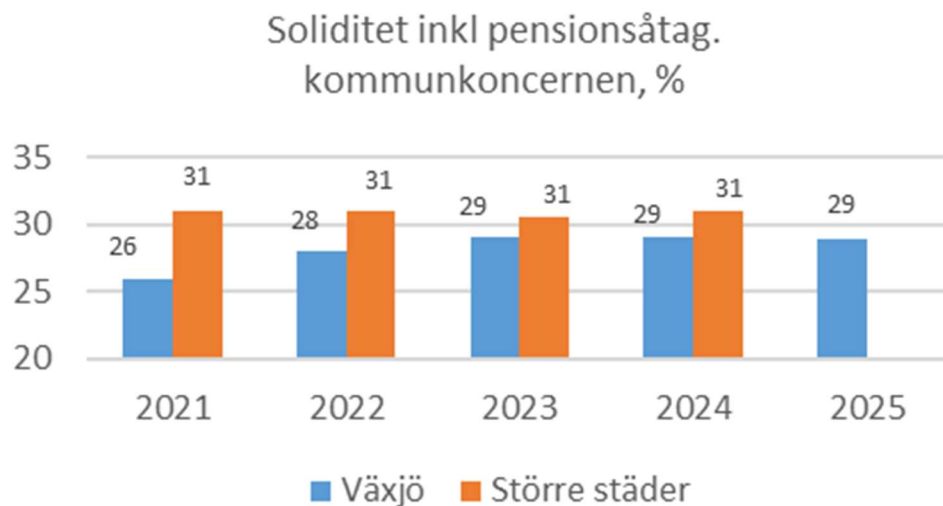
Finansnetto

Finansnettot för kommunkoncernen är negativt, 162 miljoner kronor (-213 miljoner kronor). Det negativa finansnettot beror bland annat på höga räntekostnader och händelser av engångskaraktär. Räntekostnaderna i kommunkoncernen hänförs i huvudsak till VKAB-koncernen.

Risk och kontroll

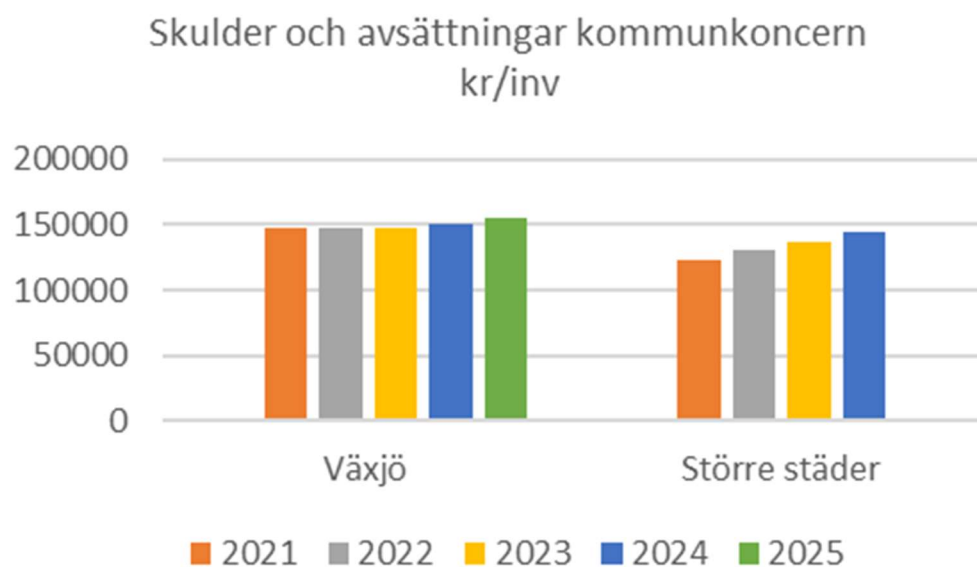
Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunkoncernens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och hur stor andel av koncernens tillgångar som finansierats med eget kapital. Ju högre soliditeten är desto mindre externt upplånade medel används för att finansiera tillgångarna. Vid beräkning av soliditeten räknas ansvarsförbindelsen avseende pensioner som en avsättning i balansräkningen. Soliditeten för år 2025 är 28,6 procent för kommunkoncernen, vilket är i nivå med föregående år.



Skuldsättningsgrad

Den del av tillgångarna som finansierats med externa medel benämns skuldsättningsgrad. Beräkningen görs genom att summan av kort- och långfristiga skulder samt avsättningar sätts i relation till totala tillgångar. Koncernens skuldsättningsgrad uppgår till 71 procent vilket är samma som föregående års skuldsättningsgrad. Det framtida upplåningsbehovet förväntas plana ut något med anledning av en lägre investeringstakt. Koncernen har något högre skuldsättningsgrad vid jämförelse med andra kommunkoncerner. Vid denna jämförelse bör beaktas att Växjö kommunkoncern har finansierat utbyggnaden av universitetsområdet med externt upplånade medel.



Likviditet

	2025	2024	2023	2022	2021
Omsättningstillgångar, mnkr	3 187	2 612	2 739	3 021	3 066
Kortfristiga skulder exkl. semesterlöneskuld, mnkr	4 538	3 700	4 259	3 519	3 154
Balanslikviditet, %	70	70	64	86	97

Balanslikviditeten beskriver betalningsförmågan inom det närmaste året. Balanslikviditeten uppgår till 70 procent för år 2025 vilket är samma som föregående år. Större delen av kommunens bolag är anslutna till koncernkontot med Växjö kommun som huvudkontoinnehavare. Dessa medel används för en effektiv likviditetshantering och som byggnadskreditiv. Likvida medel uppgick per den 31 december 2025 till 1 305 miljoner kronor.

Finansiell analys Växjö kommunkoncern bolagen

I tabellen nedan visas de kommunala bolagens utfall (inklusive samtliga dotterbolag) för helår 2025, före bokslutsdispositioner och skatt. För delägda bolag och förbund redovisas bolagets resultat och kommunens andel därav.

Resultat efter finansiella poster mnkr	Utfall 2025	Budget 2025	Budget- avvikelse	
VKAB-koncernen	301	263	38	
varav Växjö kommuns andel	292	256	36	
VKAB	171	-10	181	
Vöfab	90	44	46	
VEAB	175	103	72	
varav Växjö kommuns andel	166	97	69	
Vidingehem AB	134	86	48	
Växjö Linnæus Science Park AB	1	0	1	
Övriga bolag				
Växjö & Co AB	1	0	1	
Södra Småland avfall och miljö AB	0	1	-1	
varav Växjö kommuns andel	0	0	0	
Värends räddningstjänstförbund	4	0	4	
varav Växjö kommuns andel	3	0	3	
Växjö Småland airport AB	-3	-1	-2	
varav Växjö kommuns andel	-1	0	-1	

Bolagens verksamhet

VKAB-koncernen

Växjö kommunföretag AB är moderbolag till ett allmännyttigt bostadsbolag, ett lokalbolag, en energikoncern samt till Växjö Linnæus Science Park AB.

Koncernens resultat efter finansiella poster uppgår år 2025 till 391 miljoner kronor (156 miljoner kronor). Kommunens andel av resultatet uppgår till 382 miljoner kronor efter justering av minoritetens ägarandel i Wexnet. Koncernen visar ett bättre resultat än föregående år på grund av högre intäkter samt lägre kostnader för bland annat bränsle och drift. Alla bolag inom koncernen visar på positivt resultat för år 2025.

Växjö Fastighetsförvaltning AB

Bolagets uppdrag är att i första hand tillgodose Växjö kommuns behov av ändamålsenliga lokaler för olika verksamheter och det gör därmed Växjö kommun till den största hyresgästen som står för 93 procent av hyresintäkterna. Vöfab har under året färdigställt byggnationen av Furutåskolan.

Bolagets resultat efter finansiella poster är bättre än det budgeterade resultatet vilket bland annat beror på högre hyresintäkter samt lägre finansiella kostnader och personalkostnader .

Vid en jämförelse med tidigare år enligt tabellen nedan måste hänsyn tas till att fusionen mellan Vöfab och Videum AB har inneburit stora förändringar i utfall för 2023.

VÖFAB, mnkr	2025	2024	2023
Nettoomsättning	872	797	721
Resultat efter finansiella poster	53	47	33
Balansomslutning	5 687	5 634	5 300
Soliditet, %	5,4	5,4	5,9
Medelantal anställda	134	127	127
Bruttoinvesteringar	324	404	597
Avkastning totalt kapital, %	4,3	2,7	2,0

Vidingehem AB

Bolaget har som uppdrag att verka för att kommunen inom centralorten har ett pris- och kvalitetsvarierat utbud av attraktiva bostäder i hyresform. Vid utgången av år 2025 hade bolaget ett lägenhetsbestånd på 11 408 lägenheter varav 2 065 är studentbostäder och 911 lokaler/förråd. Under år 2025 färdigställdes totalrenoveringen av 220 lägenheter på Öster.

Resultat efter finansiella poster uppgår till 134 mkr. Nettoomsättningen har ökat till 1 033 mkr och beror bland annat på högre hyresintäkter för mer inhyrning samt lägre vakans i bostadsbeståndet. Det positiva resultatet påverkas även av lägre kostnader för drift och personal.

Vid en jämförelse med tidigare år enligt tabellen nedan måste hänsyn tas till att fusionen mellan gamla Vidingehem och Växjöbostäder har inneburit stora förändringar i utfall för 2023.

Vidingehem AB, mnkr	2025	2024	2023
---------------------	------	------	------

Nettoomsättning	1 033	966	919
Resultat efter finansiella poster	134	108	86
Balansomslutning	4 891	4 799	4 772
Soliditet, %	40,9	40,8	40,7
Medelantal anställda	147	142	132
Bruttoinvesteringar	173	166	223
Avkastning totalt kapital, %	4,0	3,4	2,9

Växjö Energi AB koncernen

Bolagets uppdrag är att enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande främja god el- och värmeförsörjning samt IT-kommunikation. VEAB-koncernen har tre affärsområden; Kraft och värme, Elnät samt Wexnet. Verksamheten bedrivs i moderbolaget Växjö Energi AB och dotterbolagen Växjö Energi Elnät AB och Wexnet AB. År 2020 var VEABs första hela år som helt fossilbränslefri och bolaget har fortsatt på den vägen. VEABs produktion är baserad på 100 procent förnyelsebara råvaror och under 2025 har bolaget strävat efter att hjälpa till med att hålla det svenska elsystemet i balans genom att utnyttja anläggningen för Kraft och värme och att producera förnybar el.

Koncernens resultat efter finansiella poster för år 2025 är 175 miljoner kronor och är bättre än föregående år. Resultatet påverkas av relativt stabila elintäkter samt en bra lönsamhetsoptimering. Resultatet påverkas även positivt av lägre bränslepriser samt lägre kostnader för konsulter och underentreprenader.

VEAB koncernen, mnkr	2025	2024	2023
Nettoomsättning	1 207	1 121	1 081
Resultat efter finansiella poster	175	99	119
Balansomslutning	3 853	3 762	3 734
Soliditet, %	34	34	35
Medelantal anställda	242	243	232
Bruttoinvesteringar	131	203	340
Avkastning totalt kapital, %	6,2	4,4	4,7

Växjö Linnæus Science Park AB

Växjö Linnæus Science Park AB bildades 2021 och har till uppgift att stärka Växjö kommuns näringsliv och innovationsutveckling tillsammans med kommunkoncernen, näringslivet och akademien. Under verksamhetsåret har bolaget fortsatt att skapa engagemang kring deras fokusområden digitalisering, skog och trä, smarta staden och cirkulär ekonomi genom en rad initiativ och aktiviteter.

Växjö Linnæus Science Park AB har under hösten 2024 förvärvat bolaget Företagsfabriken AB som fusionerades med Växjö Linnæus Science Park AB 27 januari 2025.

För år 2024 visar ett resultat efter finansiella poster på 1 miljon kronor.

Växjö Linnæus Science Park AB, mnkr	2025	2024	2023
Nettoomsättning	17	12	13
Resultat efter finansiella poster	1	0	0
Balansomslutning	17	12	11
Soliditet, %	70	76	78
Medelantal anställda	10	8	8
Bruttoinvesteringar	0	0	0
Avkastning totalt kapital, %	-	-	-

Växjö & Co

Växjö & Co har som uppdrag att sälja och marknadsföra Växjö som besöksdestination mot marknaderna möten och evenemang i syfte att skapa utveckling för Växjöregionens besöksnäring samt näring i stort.

2025 fick Växjö & Co ett nytt uppdrag - destinationsutveckling. Destinationsutveckling går på många sätt hand i hand med bolagets uppdrag om att värva evenemang och möten. Genom att samla uppdragen, kan bolaget på ett smartare sätt arbeta med att utveckla platsen Växjö och få fler att upptäcka och uppleva vår stad.

Växjö fortsätter att vara en stark idrottsstad och har under året arrangerat inomhus-SM i friidrott samt JSM i innebandy. Bakom genomförandet står IFK Växjö och Växjö Vipers, två föreningar som idag har stor erfarenhet, kunskap och inte minst det engagemang som krävs för att lyckas genomföra evenemang i den storleken. Växjö Volley arrangerade Swedish Beach Tour i augusti och det var 28 år sedan en nationell beachvolleytävling genomfördes i Växjö.

Växjö & Co visar för år 2025 på ett resultat på en miljon kronor och beror på att en vakant tjänst inte tillsattes förrän i augusti.

Växjö & Co AB, mnkr	2025	2024	2023
Nettoomsättning	8	9	9
Resultat efter finansiella poster	1	-1	0
Balansomslutning	13	13	17
Soliditet, %	37	24	22
Medelantal anställda	4	4	4
Bruttoinvesteringar	0	0	0

Växjö Småland Airport AB

Växjö Småland Airport AB ägs till 55 procent av Region Kronoberg, 42 procent av Växjö kommun och 3 procent av Alvesta kommun. Bolaget ska äga, förvalta och driva Småland Airport i syfte att främja flygtrafiken till och från regionen. Växjö Småland Airport AB redovisar för år 2025 ett resultat efter finansiella poster på minus 3 miljoner kronor (-7 miljoner kronor), varav Växjö kommuns andel är minus 3 miljon kronor.

År 2025 har varit ett fortsatt utmanande år för den svenska flygbranschen och även för Växjö

Småland Airport. Under året har bolagets trafikvolym och intäkter påverkats av bland annat avvecklingen av postflyget efter sommaren samt en längre paus i trafiken till Stockholm.

Året-runt-trafiken till Alicante som bedrivs av Ryanair har utvecklats mycket väl och blivit en viktig förbindelse för regionen och är nu flygplatsens största linje och har slagit passagerarrekor. Under 2025 har över 45 000 resenärer rest på sträckan. Även vinterchartern till Gran Canaria har stärkts genom fler avgångar jämfört med föregående säsong. Sammantaget kan bolaget nu konstatera en positiv utveckling i den tolv månader rullande trafiken, vilket indikerar en successiv återhämtning.

Regeringens beslut att höja driftbidraget till regionala flygplatser utgör ett viktigt steg för att stärka verksamhetens långsiktiga förutsättningar. Därtill har flygplatsen under året erhållit ett förnyat uppdrag att fungera som beredskapsflygplats även för 2026.

Jämfört med trafiken före pandemin 2019 uppgår den totala trafiken vid flygplatsen fortsatt till cirka 50 procent, medan inrikestrafiken ligger på cirka 25 procent av nivåerna före pandemin.

Växjö Småland Airport AB, mnkr	2025	2024	2023
Nettoomsättning	46	48	38
Resultat efter finansiella poster	-3	-7	-13
Balansomslutning	64	74	79
Soliditet, %	17	19	27
Medelantal anställda	38	38	41
Bruttoinvesteringar	0	0	2

Värends Räddningstjänst

Värends räddningstjänst är ett kommunalförbund som bedriver räddningstjänst i Växjö och Alvesta kommuner och arbetar på medborgarnas uppdrag för att skydda och rädda människor, egendom och miljö. Växjö kommuns ägarandel är 78,6 procent. Förbundets resultat efter finansiella poster för år 2025 är 4 miljoner kronor (6 miljoner kronor) där Växjö kommuns andel är 3 miljoner kronor. Vakanser i början av året, lägre kapitalkostnader samt extraintäkter för avgifter, utbildningar och verksamhet har bidragit positivt till resultatet.

Under året har förbundet genomfört 1 532 insatser, vilket är en minskning med cirka en procent jämfört med föregående år. De vanligaste händelsetyperna som förbundet hanterar är automatiska brandlarm, trafikolyckor, brand i byggnad samt brand ej i byggnad. Förbundet utför även tillsynsverksamhet på uppdrag av förbundets medlemskommuner. Det innebär att förbundet kontrollerar att fastighetsägare och nyttjanderättshavare har ett skäligt brandskydd och bedriver förebyggande brandskyddsarbete.

Värends Räddningstjänst, mnkr	2025	2024	2023
Nettoomsättning	13	13	12
Resultat efter finansiella poster	4	6	6
Balansomslutning	175	158	149
Soliditet, %	15	14	10

Medelantal anställda	59	58	55
Bruttoinvesteringar	5	2	5

Södra Smålands Avfall och Miljö AB

Södra Smålands Avfall och Miljö AB ägs tillsammans av Växjö, Lessebo, Markaryd, Tingsryd och Älmhult kommuner. Växjö kommuns ägarandel är 65,2 procent. Syftet med bolagets verksamhet är att för ägarkommunerna hantera hushållsavfall och därmed jämförligt avfall samt verksamhetsavfall.

Bolaget visar ett resultat efter finansiella poster för år 2025 på noll miljoner kronor (1 mnkr). Under 2025 har Södra Smålands Avfall och Miljö AB fortsatt sin resa mot att etablera en stabil, hållbar och effektiv verksamhet. Bolaget har genomfört betydande förändringar inom organisationsstrukturen och påbörjat väsentliga förändringar av verksamhetsstyrningen och av processer för att framtidssäkra bolagets avfallstjänster och stärka varumärket.

Bolaget har inlett ett omfattande projekt för att ta över insamling av förpackningar från flerbostadshus. Projektet har detaljplanerats och kommer att fortsätta under 2026 med kärmontering och påbörjan av utsättning av kärl.

Södra Smålands avfall och miljö AB, mnkr	2025	2024	2023
Nettoomsättning	310	299	235
Resultat efter finansiella poster	0	1	-6
Balansomslutning	326	313	292
Soliditet, %	5	5	0
Medelantal anställda	141	126	93
Bruttoinvesteringar	24	30	55

Övriga kommunala bolag

Övriga kommunala bolag som Växjö kommun har andelar i är AB Regionteatern Blekinge Kronoberg och Kulturparken Småland AB. Kommunens andel av verksamhetens omsättning och resultat i övriga bolag uppgår till mindre belopp.

Regionteatern ska producera, arrangera och stimulera scenkonst i form av främst teater och dans för barn, unga och vuxna.

Kulturparken Småland AB bedriver förvaltning av museala samlingar, byggnader och arkiv samt fullgör regionala uppgifter inom kulturarvssektorn i Kronobergs län. Bolaget bedriver verksamhet vid följande arenor/mötesplatser: Smålands museum/Sveriges glasmuseum, Utvandrarnas hus med Svenska Emigrantinstitutet, Kulturarvscentrum Småland med Kronobergsarkivet, Hjärtenholms lantbruksmuseum (stängt 2025), Ryttmästaregården och Kronobergs slottsruin (stängd 2025) samt Ångaren Thor.

Pensioner

Pensionsskuld, mnkr	2025	2024	2023	2022	2021
---------------------	------	------	------	------	------

Pensioner som kortfristig skuld	141	141	135	145	141
Avsättningar för pensioner intjänade fr.o.m. år 1998	338	341	330	318	496
Avsättningar för pensioner intjänade t.o.m. år 1997	1 095	1 146	1 091	1 070	1 129
Ansvarsförbindelse intjänade t.o.m. år 1997	14	15	17	12	28
Total pensionsskuld	1 588	1 643	1 573	1 545	1 794

Kommunens pensionsåtagande redovisas från och med år 2020 enligt fullfondsmodellen i enlighet med beslut i kommunfullmäktige. Modellen innebär att i stort sett att alla intjänade pensionsförmåner till och med år 1997, som inte har tryggats med försäkring, redovisas som avsättning istället för som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Den del av pensionsskulden som kvarstår som ansvarsförbindelse är ännu ej utbetald visstidspension intjänad till och med år 1997.

Skillnaden mot att redovisa enligt blandmodellen är att förändringar av hela pensionsskulden påverkar resultaträkningen. I särskild notupplysning redovisas skillnaden i modellen som effekt på resultat- och balansräkningen.

Kommuner, regioner och staten kan till skillnad från privata arbetsgivare trygga avsättning för pensioner via beskattningsrätten. Det innebär att tryggande via egen pensionsmedelsförvaltning, försäkring eller pensionsstiftelse inte krävs. När pensionsförpliktelsen tryggas via beskattningsrätten och återlånas i verksamheten belastas kommunen av pensionskostnader för utbetalningar det år de inträffar, samtidigt som avsättningen normalt i motsvarande grad minskar vid redovisning enligt fullfondsmodellen.

Som en del i att trygga kommunens pensionsåtaganden beslutade kommunfullmäktige i december 2021 att även tillåta försäkringslösning. Under 2020-2022 har samtliga pensionsförmåner som ännu ej är under utbetalning intjänade till och med år 1997, samt förmånsbestämd pension för lön överstigande 30 inkomstbasbelopp, tryggats via försäkring. Försäkringskapitalet uppgår per december 2025 till 1.030 miljoner kronor. All ny intjäning av förmånsbestämd pension försäkras löpande sedan 2022, och genom det nya pensionsavtalet AKAP-KR som trädde i kraft 2023 tryggas samtliga nya pensionsförmåner via avgiftsbestämda premier och försäkring, ingen ny pensionsskuld byggs upp.

För att täcka kostnaden för årets intjänande av pensionsförmåner görs ett påslag på lönekostnaden för respektive verksamhet, vilket innebär att den nyintjänade pensionen finansieras inom respektive nämnds budgetram. Dessutom bidrar kommunens överskottsfond från försäkrade förmåner till en del av finansieringen av framtida premier. Dess storlek uppgår 2025-12-31 till 85 miljoner kronor.

Pensioner som är intjänade från och med 1998 utgörs till största delen av avgiftsbestämd pension. Den avgiftsbestämda ålderspensionen är en årlig premieinbetalning som redovisas som en kortfristig skuld i balansräkningen och påverkar inte avsättningen för pensioner. Premie för den avgiftsbestämda pensionen utbetalas varje år till den pensionsförvaltare som den anställde valt. Pensionsförpliktelser under utbetalning vilka ej har försäkrats redovisas som en avsättning. Avsättningen för pensioner minskar vartefter pensionsutbetalningar sker. Under 2023 och 2024

ökade dock avsättningen på grund av hög inflation vilket påverkar beräkningen av pensionsunderlaget. Pensionsskuldberäkningen är baserad på RIPS (Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld) som fastställs av RIPS-kommittén inom Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Händelser av väsentlig betydelse

Ekonomiskt utfall och väsentliga avvikelser

Årets slutliga utfall uppgår till 150 miljoner kronor, vilket innebär en negativ avvikelse mot budget på 5 miljoner kronor. Det finns ett flertal faktorer till denna avvikelse. En väsentlig faktor är skatteintäkternas utveckling under 2025, vilket har inneburit negativa avräkningar på sammanlagt 53 miljoner kronor. Regeringen fastställer årligen uppräkningsfaktorer för skatteunderlaget. Dessa används av Skatteverket för att räkna fram preliminära skatteintäkter och preliminär utjämning. SKR tar fram självständiga prognoser för skatteunderlagets utveckling baserat på lönesummor, sysselsättning, inflation och demografi. Skillnaden däremellan redovisas som slutavräkningar för respektive år. Årets negativa avräkningar är således en effekt av att SKR bedömer regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2024 och 2025 som för optimistiska och att det faktiska skatteunderlaget växer långsammare.

Exploateringsverksamheten avviker negativt från budget med sammanlagt 40 miljoner kronor då vinstavräkning för projekten inte skett i den takt som budgeterats. Avvikelsen är en förskjutning i tid, inte en förändring i den sammantagna nivån på projektens status.

Nämndernas positiva avvikelser jämfört med budget tillsammans med en budget för oförutsedda händelser resulterar i att kommunens resultat endast avviker med fem miljoner kronor från fastställd budget.

En mer detaljerad redogörelse för dessa framgår av avsnitt "God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning".

Befolkningstillväxt

Växjö kommuns befolkning uppgick till 98 940 invånare vid utgången av 2025, en ökning med drygt 600 personer eller 0,6 procent jämfört med föregående år. Kommunen hade därmed fortsatt befolkningstillväxt, till skillnad från många andra kommuner, och var den enda i länet med ökande befolkning för tredje året i rad. Befolkningsökningen drevs främst av ett positivt födelseöverskott samt ett positivt flyttnetto och var i huvudsak koncentrerad till Växjö stad. Samtidigt ökade andelen äldre, särskilt i gruppen 80 år och äldre, vilket påverkar framtida behov av kommunala verksamheter.

Investeringar

Under året har kommunen aktiverat investeringar till ett värde av 365 miljoner kronor. Huvudsakligen avser investeringar infrastruktur, VA och offentlig miljö, men också höjd driftsäkerhet, inventarier, IT-utrustning och idrottsanläggningar.

Investeringar i verksamhetslokaler sker huvudsakligen i kommunens bolag. Under året färdigställdes bland annat Hagavik skola & sporthall och Ängslyckans förskola. Kommunfullmäktige godkände byggnation av ett särskilt boende enligt LSS i Ingelstad med en investeringsbudget om cirka 53 miljoner kronor.

Kronobergs slottsruin

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i juni 2025 att teckna en avsiktsförklaring med Statens Fastighetsverk (SFV) och Region Kronoberg avseende Kronobergs slottsruin. Av avsiktsförklaringen följer att kommunen ska verka för att förvärva slottsruinen och SFV åtar sig att genomföra ett antal åtgärder för att det ska kunna bli ett fungerande besöksmål. Det innebär bland annat att bryggor restaureras, el dras fram, borggården blir tillgänglig för besökare. Förvärvet ska beslutas av kommunfullmäktige och kommunen kan tillträda slottsruinen först när åtgärderna är vidtagna. Preliminärt tillträdesdatum är den 30 april 2027.

Fusion Företagsfabriken AB och Växjö Linneaus Science Park AB

Under 2024 sålde Växjö kommun, Region Kronoberg och Linneaus University Development AB sin aktier i Företagsfabriken i Kronoberg AB till Växjö Linneaus Science Park AB i syfte att bolagen skulle slås samman genom fusion. Fusionen avslutades under januari 2025..

Ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad. Målet är att sänka trösklarna och nå människor tidigare, innan problemen blivit stora. Genom enklare vägar in till stöd ska fler kunna få hjälp i rätt tid. Lagen betonar också att socialtjänsten ska arbeta utifrån forskning och beprövad erfarenhet, för att insatserna ska vara effektiva och ge bättre resultat. Sammantaget ska den nya lagen bidra till en mer jämlik, jämställd och lättillgänglig socialtjänst där invånarnas behov står i centrum.

Omställningen innebär ett skifte från en främst reaktiv socialtjänst till en verksamhet som agerar tidigt, är enkel att nå, stärker invånarnas delaktighet och anpassar stöd efter faktiska behov. Sammantaget ska den nya lagen leda till en mer jämlik, jämställd och tillitsfull socialtjänst, där invånarnas behov står i centrum och där stödet ges på ett sätt som är både effektivt och lättillgängligt

Twister

Medarbetare som under perioden 2015-08-20 – 2025-08-19 har blivit förbjuden att arbeta under graviditeten på grund av risker i arbetsmiljön kan ha rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst från arbetsgivaren. Bakgrunden är en dom från Arbetsdomstolens som rör tillämpningen av ett EU-direktiv. Ersättningen motsvarar mellanskillnaden mellan erhållen graviditetspenning och ordinarie lön och på beloppen utbetalas ränta. Medarbetare ska framställa sina anspråk till sin arbetsgivare.

Kommunen har en pågående tvist med leverantör, som avser skoladministrativt IT-system.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrmodell

Växjö kommunkoncerns styrmodell bygger på mål- och resultatstyrning genom ett processorienterat arbetssätt.

För att hålla hög kvalitet och säkerställa en god ekonomisk hushållning har varje huvudprocess riktningsmål som över tid utvärderas med nyckeltal. Härutöver finns mål i den finanspolitiska inriktningen och i den personalpolitiska inriktningen.

Kommunfullmäktige kan styra verksamheten genom att i Växjö kommuns budget definiera uppdrag som riktas till en eller flera nämnder, bolag eller förbund. När uppdraget berör flera organisatoriska enheter samordnas uppdraget inom den huvudprocess som uppdraget berör. Härigenom säkerställs en effektiv leverans med hög kvalitet. Ansvar för verkställighet och för att uppnå målen ligger på nämnder, styrelser och direktion.

Växjö kommunkoncern arbetar i processer utifrån vad som levereras till gemensamma målgrupper; invånare, företag och besökare. I ett strukturerat samarbete över de organisatoriska gränserna främjas kvalitet och effektivitet genom ett gemensamt ansvar för måluppfyllelse. Samtliga nämnder, bolagsstyrelser i helägda bolag samt direktionen för Värends räddningstjänstförbund följer processtyrningen.

I Växjö kommunkoncerns styrmodell samlas krafterna för att nå visionen om att skapa en fantastisk plats att bo leva och verka i för våra invånare, företag och besökare nu och i morgon. Program och planer blir levande då de tillsammans med nya initiativ, förändringar och behov ses i en helhet i respektive huvudprocess. Detta förmedlas genom den årliga budgetprocessen till varje nämnd, styrelse och direktion.

Budget

Växjö kommuns budget följer styrmodellen med processer, riktningsmål, uppdrag och nyckeltal. Budgeten är ett verktyg för planering och styrning och en grund för prioritering. För att säkerställa att de av kommunfullmäktige beslutade programmen och planerna blir genomförda ska dessa beaktas och prioriteras i budgetarbetet via processerna. Utöver program och planer tas nya initiativ in i processerna. Det är sedan kommunfullmäktige som beslutar och prioriterar mål, uppdrag och resurser i den årliga budgeten.

Den av kommunfullmäktige beslutade budgeten konkretiseras i respektive nämnd, styrelse och direktion för att säkerställa den strategiska inriktningen som är fastställd i Växjö kommuns budget. Det görs i en internbudget för nämnderna och direktionen och i en affärsplan för bolagen. Internbudgeten och affärsplanen bygger likt Växjö kommuns budget på koncernens huvudprocesser. Nämnden och bolagsstyrelsen sätter inga egna mål utan följer de riktningsmål som gäller för hela Växjö kommunkoncern. Om en nämnd eller styrelse ser behov av att ytterligare stärka precisionen i verksamhetsstyrningen så kan det göras genom att lägga till egna nyckeltal och/eller uppdrag.

Uppföljning och analys

För att kommunstyrelsen ska kunna uppfylla sin uppsiktsplikt följer nämnder och bolagsstyrelser sin ekonomi och verksamhet genom månadsrapporter. Kommunstyrelsen sammanställer rapporter från nämnder och styrelser per april, augusti och oktober. Rapporterna per april och oktober innehåller en förenklad uppföljning av ekonomi samt en helårsprognos. Delårsrapporten efter augusti innehåller en prognos för helåret avseende både ekonomi och verksamhet. Vid årets slut görs även en årsredovisning för den samlade uppföljningen för hela Växjö kommunkoncern.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll. Varje nämnd, bolag och direktion ansvarar för att göra en årlig uppföljning av den interna kontrollen. Kommunstyrelsen gör årligen en samlad utvärdering av den interna kontrollen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I kommunallagen fastställs att kommuner och regioner ska ta fram särskilda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det innebär finansiella mål för ekonomin och mål för verksamheten. God ekonomisk hushållning innebär för Växjö kommun att ha en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten ska vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där samband finns mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Metod utvärdering ekonomisk hushållning

I kommunallagen fastställs att kommuner och regioner ska ta fram särskilda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det innebär finansiella mål för ekonomin och mål för verksamheten. God ekonomisk hushållning innebär för Växjö kommun att ha en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten ska vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där samband finns mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Metod för att utvärdera ekonomisk hushållning

För att avgöra om Växjö kommun har god ekonomisk hushållning görs en samlad bedömning av kommunens övergripande finansiella mål tillsammans med en uppföljning på utvecklingen av indikatorer med särskild relevans för Växjö kommuns långsiktiga stabilitet och utveckling. Dessa beslutas om i kommunfullmäktiges antagna budget för kommande år.

För att Växjö kommun ska anses ha god ekonomisk hushållning krävs både att:

- det finansiella målet är uppfyllt
- hälften av indikatorerna utvecklas i rätt riktning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner.

De indikatorer som ingår i bedömningen utgår både från att indikatorn ska spegla god ekonomisk hushållning, samt att den ska mäta något som kommunen har rådighet över.

Det *finansiella målet* innebär att kommunens överskott över en rullande femårsperiod ska uppgå till minst en procent av summan av skatteintäkter och utjämning

Övriga indikatorer för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2025 är:

- Effektiviteten ska vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer
- Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd
- Sysselsättningsgrad 20-64 år, andel (%)
- Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde (lägeskommun)
- Andel gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun
- Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton
- Sjukfrånvaro, andel av den tillgängliga ordinarie arbetstiden
- Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv

Indikatorer för god ekonomisk hushållning

Indikator	
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning	●
Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.	●
Andel hushåll som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd	●
Sysselsättningsgrad 20-64 år, andel (%)	●
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	●
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel	●
Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton	■
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	●
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv	●

Analys god ekonomisk hushållning

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Det finansiella målet är uppfyllt för räkenskapsåret 2025. Växjö kommuns överskott för den senaste femårsperioden är 2,7 procent av summan av skatteintäkter och utjämning vilket är en minskning med 0,3 procentenheter i förhållande till föregående period. Det genomsnittliga överskottet för den senaste femårsperioden är 170 miljoner kronor per år.

Sju av åtta indikatorer för god ekonomisk hushållning utvecklas i positiv riktning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner. En indikator utvecklas i negativ riktning och påvisar ett utfall som är sämre än genomsnittet för jämförelsegruppen.

Mot bakgrund av föreliggande årsredovisning bedöms Växjö kommun, enligt beslutade riktlinjer för god ekonomisk hushållning, ha en god ekonomisk hushållning för räkenskapsåret 2025.

De områden som kommunfullmäktige beslutat ska ha en särskild betydelse i bedömning av god ekonomisk hushållning omfattar utveckling av kommuninvånarnas möjlighet till egen försörjning, elevernas utveckling inom skolan, vår påverkan på miljö och klimat samt Växjö kommuns anställdas mående. Inom dessa områden har fullmäktige valt ut enstaka nyckeltal som väger extra tungt i bedömningen. Indikatorerna ger just indikationer på utvecklingen över tid. Utmaningarna

är långsiktiga och kräver ett aktivt utvecklingsarbete. Enstaka nyckeltal och år kan ge en negativ indikator beroende på förutsättningar, händelser och åtgärder såväl inom som utanför Växjö kommun.

En grundläggande förutsättning för att kommunen ska uppnå budgeterat resultat och en god ekonomisk hushållning är att nämnderna håller sina budgetramar. Växjö kommuns budgeterade resultat för år 2025 är 155 miljoner kronor. Årets resultat innebär en negativ budgetavvikelse på 5 miljoner kronor, men där nämnderna redovisar en positiv budgetavvikelse på 17 miljoner kronor.

Sammantagen bedömning av måluppfyllelse i de koncerngemensamma riktningsmålen

Den sammantagna bedömningen av Växjö kommuns måluppfyllelse är god. Av nitton riktningsmål visar endast ett på icke tillfredsställande måluppfyllelse. Resterade riktningsmål visar på god eller tillfredsställande uppfyllelse. I avsnittet Verksamhetsredovisning återfinns en analys av riktningsmålen utveckling samt en beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal.

Uppföljning av finansiella mål och uppdrag

Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning.



Riktningsmålets utveckling

Det finansiella målet är uppfyllt för räkenskapsåret 2025. Växjö kommuns överskott för den senaste femårsperioden är 2,8 procent av summan av skatteintäkter och utjämning. Det genomsnittliga överskottet för den senaste femårsperioden är 171 miljoner kronor per år.

Nämndernas utfall och budgetavvikelser

Budgetavvikelser, mnkr	2025		2024	
	Nettoutfall	Nettobudget	Budgetavvikelse	Nettoutfall
Kommunens revisorer	-3	-3	0	-3
Kommunfullmäktige	-13	-12	-1	-12
Kommunstyrelse	-326	-330	4	-316
Kultur- och fritidsnämnd	-240	-239	-1	-222
Miljö- och byggnadsnämnd	-2	-2	0	-2
Nämnd för arbete och välfärd	-836	-838	2	-802
Omsorgsnämnd	-1 726	-1 726	0	-1 653
Samhällsbyggnadsnämnd	-172	-180	8	-177
Servicenämnd	-348	-348	0	-318
Utbildningsnämnd	-2 980	-2 985	5	-2 915

Valnämnd	0	0	0	-2
Överförmyndarnämnd	-6	-6	0	-6
Summa nämnder	-6 652	-6 669	17	-6 428
Exploateringsverksamhet	58	98	-40	37
Skattefinansierade kapitalkostnader	-174	-187	13	-147
Gemensam finansiering	6 918	6 913	5	6 617
Summa årets resultat	150	155	-5	79

Kommunens revisorer

Kommunens revisorer redovisar ett resultat i nivå med tilldelad budget och bedriver sin verksamhet enligt plan.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen redovisar en sammanlagd positiv budgetavvikelse på 4,3 miljoner kronor. En av förklaringarna är uppdrags- och verksamhetsmedel som tilldelats i budget, men där kostnaderna är lägre än väntat. Som exempel kan nämnas projektet digitala gränssytor, trygghetsmedel, utveckla återbruk, utredningsmedel för BECCS, projektmedel för earth week samt övriga externa konsultkostnader.

Personalkostnaderna inom förvaltningen är, till följd av tillfälliga vakanser och deltidsledigheter inom hållbarhet och demokrati samt kommunikation och näringsliv, lägre än budget. Vidare bidrar lägre kostnader för externa bidragsutbetalningar, arbetsplatser och politisk verksamhet till ytterligare positiva avvikelser. Däremot har färdtjänstkostnaderna blivit högre än budgeterat, vilket medfört en negativ avvikelse. På förvaltningsövergripande nivå finns en reservation gjord kopplad till en pågående tvist med leverantör som avser skoladministrativt IT-system.

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämndens resultat visar en negativ budgetavvikelse på 1,5 miljoner kronor. Nämnden har inför budget 2025 fått ökade kostnader för både städ och lokalkostnader och verksamheten har fått prioritera om på vissa områden för att försöka nå en budget i balans. Verksamheten har arbetat för att effektivisera och anpassa sig efter de förutsättningar som gavs inför år 2025. Kommunfullmäktiges budgettillskott under 2025 har delvis använts för att täcka de ökade kostnaderna.

I utfallet redovisas några kostnader av engångskaraktär såsom avgångsvederlag till tidigare förvaltningschef, ett restvärde av en fastighet samt två utbetalade extrastöd. Verksamheten noterar också högre kostnader för hyres- och driftsstöd till idrottsföreningar. Detta beror på högre anläggningskostnader hos föreningarna samt att någon förening har utökat sin verksamhet efter att budgetprocessen inför 2025 var klar. En reducerad hyra på konserthuset möter delar av de negativa avvikelserna för 2025.

Miljö- och byggnämnd

Miljö- och byggnämndens ekonomi omfattar den politiska verksamheten, nämnden, samt den Kommunala lantmäterimyndigheten. Kostnaderna för nämndens verksamhet var 0,1 miljoner kronor lägre än både budget och föregående års utfall.

Den Kommunala lantmäterimyndighetens resultat för 2025 avvek med 0,2 miljoner kronor jämfört med budget. Myndigheten har under flera år påverkats av konjunkturläget, men under 2025 märktes tecken på en vändning. Detta avspeglades i antalet inkomna ärenden, som ökade från 81 stycken 2024 till 101 stycken 2025. Trots detta var förrättningsintäkterna lägre än både budget och föregående år, vilket förklaras av att de inkomna ärendena var mindre omfattande än tidigare. Lägre kostnader för IT samt personalvakanser kompenserade dock mer än väl för de lägre intäkterna.

Nämnd för arbete och välfärd

Nämnden för arbete och välfärd redovisar sammantaget en positiv budgetavvikelse 1,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en avvikelse på 0,2 procent från budgeten och en förbättring i jämförelse med föregående år.

Förvaltningsövergripande verksamhet redovisar en positiv budgetavvikelse på helår, främst kopplat till erhållna statsbidrag rörande omställning ny socialtjänstlag samt ökad beredskap hälso- och sjukvård, tillsammans med ett lägre utfall av personalkostnader jämfört med budget. Inom vuxenutbildningen redovisas positiva budgetavvikelser till följd av lägre utfall av personalkostnader inom utbildningsadministrationen, samt lägre uppstartskostnader än budgeterat för komvux i egen regi. Inom vård och omsorg för personer med funktionshinder redovisas en positiv avvikelse för verksamheten i egen regi främst genom optimerad planering och schemaläggning, och en budget i balans för externa placeringar.

Inom individ och familjeomsorg redovisas negativa avvikelser för ekonomiskt bistånd och utbetalt försörjningsstöd samt för institutionsplaceringar inom skadligt bruk och beroende och inom barn och ungdomsvård. Dessa avvikelser mildras av positiva avvikelser från skyddsplaceringar VIR och lägre personalkostnader på grund av VAB, kort sjukfrånvaro och vakanta tjänster i samband på rekrytering.

Statliga medel har sökts och beviljats, främst riktat mot brottsförebyggande arbete med yngre personer, men också för subventioner av placeringar i den sociala barn- och ungdomsvården samt en kunskapsbaserad socialtjänst. För de budgetemedel som skulle kompensera för ökade kostnader i samband med utveckling av arbetssätt och ökade placeringar kopplat till gängkriminalitet redovisas en positiv budgetavvikelse. Arbetsmarknadsverksamheten redovisar en negativ avvikelse dels till följd av löneökningar för subventionerade anställningar och ökade kostnader för arbetsträning, dels på grund av minskade intäkter från Arbetsförmedlingen.

Omsorgsnämnd

Omsorgsnämnden redovisar för 2025 en positiv budgetavvikelse på 0,1 miljoner kronor. Volymerna har ökat under året, både vad det gäller hemtjänsttimmar samt verkställda platser på särskilt boende. Hemtjänsttimmarna har, för kommunala enheter och privata utförare, fluktuerat

under året men är sedan augusti månad över budgeterad nivå. Verkställda platser inom särskilt boende har varit över budgeterad nivå sedan april månad både för kommunala enheter och privata utförare. För att möta det ökade behovet har sammanlagt 25 platser som tidigare varit vilande öppnats upp på särskilt boende.

Kostnader för förbrukningsmaterial och hjälpmedel har ökat jämfört med tidigare år och överstiger budgeterad nivå. Ökningen består såväl av att antal patienter ökat som att priserna för produkterna har ökat och är den främsta orsaken till underskott hos avdelning sjuksköterskor och kommunrehab. Även kostnader för inhyrd personal har ökat jämfört med föregående år och kostnaden är över budgeterad nivå.

Omsorgsnämnden har under året rekviderat och tilldelat statsbidrag till en summa av 77,5 miljoner kronor. Privata utförare har erbjudits att ta del av de olika bidragen för satsningar inom ramen för bidragens villkor. Av vissa statsbidrag har även en del av medlen fördelats till nämnden för arbete och välfärd.

Samhällsbyggnadsnämnd

Samhällsbyggnadsnämnden omfattar två ekonomier: en skattefinansierad och en taxefinansierad verksamhet (Vatten och avlopp).

Den skattefinansierade verksamheten redovisar en budget i balans för 2025. Nämnden har under året varit tydligt påverkad av lågkonjunkturen samt de effektiviseringar som genomfördes i samband med att den nya förvaltningen etablerades. Den positiva avvikelserna förklaras främst av vakanser, sjukskrivningar och föräldraledigheter. Därtill bidrog lägre driftskostnader inom biogasproduktion och skogsverksamhet positivt till utfallet. Intäkterna inom plan- och byggområdet låg fortsatt på låga nivåer på grund av det svaga konjunkturläget, medan ökade bidrag från Boverket stärkte årets resultat.

Den taxefinansierade verksamheten uppvisade en positiv budgetavvikelse på 1,3 miljoner kronor för 2025. Det positiva resultatet berodde på låga personalkostnader till följd av vakanser och sjukfrånvaro, fördröjda aktiveringar av investeringsprojekt samt högre intäkter kopplad till en större vattenförbrukning än budgeterat. Projektet VA-siktet blev mer omfattande än planerat och gav en negativ påverkan på resultatet. Uppgraderingen av verksamhetssystemet Cactus Eye medförde högre kostnader av engångskaraktär än beräknat. Resultatet för 2025 innebär att skulden till VA-kollektivet ökade och uppgår numera till 4,0 miljoner kronor.

Servicenämnd

Servicenämndens totala budgetavvikelse uppgår till 0,5 miljoner kronor. Utfallet varierar mellan nämndens verksamhetsområden. Hos måltidsorganisationen redovisas en negativ budgetavvikelse som främst beror på högre kostnader än budgeterat för livsmedel, förbrukningsinventarier och köksutrustning. Inom förvaltningens andra verksamheter finns positiva budgetavvikelser. Verksamheten IT och digitaliserings avvikelse förklaras främst av högre intäkter och lägre personalkostnader. Service och bemötandes överskott beror på lägre personal- och konsultkostnader än budgeterat och ytterligare budgetavvikelse beror på lägre kostnader inom politisk verksamhet och förvaltningsövergripande budget.

Utbildningsnämnd

Utbildningsnämnden redovisar 2025 ett resultat i balans, med en positiv budgetavvikelse på 5,1 mnkr, motsvarande cirka 0,2 procent av nettobudgeten. Trots ökade lokalkostnader och flera oväntade engångsposter har verksamheten bedrivits inom tilldelad ram. Året präglas särskilt av minskande barntal inom förskolan, vilket påverkat resursfördelningen.

Den ekonomiska utvecklingen förklaras främst av tre faktorer. Lägre antal barn och elever än budgeterat inom förskola och andra skolformer, vilket genererat ett överskott i resursfördelningen. Högre lokalrelaterade kostnader, till följd av nya och ombyggda lokaler. Centrala engångskostnader, bland annat utrangering av lokaler och en reservering kopplad till en dom i Arbetsdomstolen om graviditetspeng.

Överskottet i resursfördelningen har i stor utsträckning kompenserat för de oväntade kostnaderna.

Verksamheternas resultat varierar. Förskolan påverkas tydligt av minskat barnantal, men har lyckats hålla budget genom en tydlig ekonomistyrning, strategiskt nyttjande av statsbidrag och anpassningar av organisation och bemanning. Anpassad grundskola har fortsatt strukturellt höga kostnader och redovisar underskott. Gymnasieskolan når balans på helårsnivå, även om resultaten skiljer sig åt mellan skolor. Grundskolan redovisar en lägre negativ avvikelse, men bättre resultat än tidigare år som är drivet av stärkt ekonomistyrning och ökade tillskott till verksamheten.

Valnämnd

Valnämndens verksamhet har bedrivits enligt plan och redovisar ett mindre överskott jämfört med budget 2025.

Överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämndens resultat på helåret är 48 tkr. Året har präglats av stor frånvaro bland personal till följd av sjukdom och vakans i väntan på nyrekrytering. Detta har lett till att granskningen av årsräkningar tog något längre tid än föregående år och att all handläggning har tagit längre tid att utföra. Nämnden har inte heller kunnat lägga lika mycket fokus på utveckling av verksamheten vilket gör att alla uppdrag i internbudget inte är helt klara.

Gemensam finansiering

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster, mnkr	2025		
	Utfall	Budget	Budgetavvikelse
Skatteintäkter	5 111	5 164	-53
Inkomstutjämnning	1 268	1 265	3
Kostnadsutjämnning	-191	-190	-1
Regleringsbidrag	260	257	3

LSS-utjämning	63	68	-5
Fastighetsavgift	215	215	0
Summa skatteintäkter, generella stb etc	6 726	6 779	-53
Pensioner (inkl finansiell kostnad pensioner)	-114	-91	-23
Finansnetto (exkl finansiell kostnad pensioner)	359	337	22
Lön- och entreprenadkompensation	-9	-20	11
Internränta	61	54	7
Värendes räddningstjänst	-75	-70	-5
Övriga poster	-33	-78	45
Summa kommunövergripande poster	189	132	57
Exploateringsverksamhet	58	98	-40
Summa TOTALT	6 973	7 009	-36

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster har en total negativ budgetavvikelse på 36 miljoner kronor. Avvikelsen beror av flera olika faktorer.

Skatteintäkter och generella statsbidrag avviker negativt mot budget. I enlighet med gällande redovisningspraxis använder kommunen SKR's prognoser för skatteunderlagets utveckling. Dessa prognoser baseras på lönesummor, sysselsättning, inflation och demografi. Skillnaden däremellan redovisas som slutavräkningar för respektive år. 2025 redovisas negativa avräkningar och är en effekt av att SKR bedömer regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2024 och 2025 som för optimistiska och att det faktiska skatteunderlaget växer långsammare.

termerna och drivs av ett ökat löneunderlag.

Den negativa avvikelsen för pensionskostnader hänförs till två orsaker, dels ett personalomkostnadspålägg som debiteras mot nämnderna och dels en högre pensionskostnad än budgeterat. Sammantaget ger dessa en negativ avvikelse på 23 miljoner kronor.

Finansnettots utfall för helåret överstiger budgeterad nivå och hänförs i princip uteslutande till utdelning i konkursen efter Växjö Hästsport Center AB på 17,5 miljoner kronor.

Den positiva budgetavvikelsen för övriga poster är främst en effekt av en budget för oförutsedda händelser som inte nyttjats fullt ut, och som bidrar till att kommunens resultat kan hållas på en stabil nivå. Utfallet på 33 miljoner kronor avser huvudsakligen kostnader för insatser som kommunfullmäktige beslutade om i december 2025 såsom extra investeringsstöd till föreningar, bidrag till Växjö och Co AB för SM-veckan samt en avsättning till en digitaliseringsfond.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren.

Enligt 11 kapitlet 10 § Lagen om kommunal bokföring och redovisning ska upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet redovisas i

förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Balanskravsresultatet för år 2025 uppgår till 149 miljoner kronor och därmed uppnås balanskravet.

Årsredovisning 2025 är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning, LKBR och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR. Avvikelse och förtydliganden jämfört med LKBR och RKR:s rekommendationer framgår av avsnitt "Noter". Enligt kommunfullmäktiges beslut tillämpar kommunen från år 2020 fullfundsmodellen för redovisning av pensioner, vilket är en avvikelse från LKBR. Effekten av detta redovisas i avsnittet "Pensionsredovisning fullfondmodell jämfört med blandmodell". Avtal hänförliga till kommunala fastigheter hanteras i underkoncernen VKAB som finansiella leasingavtal. I kommunen redovisas dessa som operationella leasingavtal, det vill säga redovisas som hyreskostnad och är en avvikelse från RKR 5.

Växjö kommuns balanskravsutredning nedan utgår ifrån det faktiska resultatet som kommunen redovisar. Kommunens bedömning är att kommunallagens balanskrav är kopplat till årets resultat enligt resultaträkningen, endast med de justeringar som uttryckligen anges i lagstiftningen. Att utgå från redovisat resultat ger dessutom en tydlig och spårbar koppling mellan politiska beslut, resursförbrukning och balanskravsbedömning.

Kommunstyrelsens bedömning är att Växjö kommun uppfyller det lagstadgade balanskravet för 2025 och att det inte finns några tidigare underskott att reglera.

mnkr	2025	2024	2023	2022	2021
Årets resultat	150	79	155	230	234
Realisationsvinster	-1	3	0	-18	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	149	82	155	212	234
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	-93	-153	-
Reservering av medel till resultatreserv	-83	-18	-	-	-
Balanskravsresultat	66	64	62	59	234
Akkumulerade överskott	1 949	1 887	1 823	1 764	1 530
Summa ackumulerade överskott	2 015	1 951	1 885	1 823	1 764

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetarna i siffror

Personalstatistik

KOMMUN	KOMMUNKONCERN
--------	---------------

Antal anställda	2025	2024	2025	2024
Totalt antal anställda	7 852 *	7 707 *	8 449 *	8 295 *
Kvinnor	5 983	5 873	6 137	6 024
Män	1 869	1 834	2 312	2 271
Omräknade heltider	7 682	7 539	8 276	8 123
Kvinnor	5 847	5 737	6 000	5 888
Män	1 835	1 802	2 276	2 235
Tillsvidareanställningar	7 387	7 208	7 968	7 776
Kvinnor	5 657	5 523	5 805	5 668
Män	1 730	1 685	2 163	2 108
Tidsbegränsade anställningar	877	901	901	932
Kvinnor	656	678	663	685
Män	221	223	238	247

	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
Sysselsättningsgrad (%)	2025	2024	2 025	2 024
Anställda med en grundanställning på 100 procent	90	90	91	90
Kvinnor	90	90	90	90
Män	91	91	93	92
Genomsnittlig sysselsättningsgrad	98	97	98	98
Kvinnor	97	97	97	97
Män	98	98	98	98

	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
Åldersstruktur	2025	2024	2 025	2 024
29 år eller yngre	14	14	14	14
30-49 år	49	49	49	49
50 år eller äldre	37	37	37	37

	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
Personalomsättning (%)	2025	2024	2 025	2 024
Total personalomsättning	7,6	9,2	7,7	8,7
Kvinnor	7,5	9,2	7,6	8,7
Män	8,0	9,1	7,7	8,8

	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
Övertid	2025	2024	2 025	2 024
Totalt antal övertidstimmar	64 669	55 056	77 677	67 933
Kvinnor	45 717	37 587	46 176	37 932
Män	18 953	17 469	31 501	30 001

Sjukfrånvaro

	KOMMUN		KOMUNKONCERN	
Sjukfrånvaro (%)	2025	2024	2025	2024
Samtliga anställda, total	6,5	6,7	6,4	6,5
29 år eller yngre	6,8	6,6	6,6	6,4
30-49 år	6,2	6,3	6,0	6,0
50 år eller äldre	6,8	7,2	6,7	7,0
Kvinnor, total	7,1	7,4	7,0	7,3
29 år eller yngre	7,5	7,1	7,4	7,0
30-49 år	6,7	7,0	6,7	6,9
50 år eller äldre	7,4	8,0	7,3	7,9
Män, total	4,9	4,6	4,7	4,4
29 år eller yngre	5,4	5,5	5,2	5,1
30-49 år	4,6	4,4	4,2	3,9
50 år eller äldre	5,0	4,5	5,2	4,7

	KOMMUN		KOMUNKONCERN	
Andel sjukfrånvaro mer än 59 dagar	2025	2024	2 025	2 024
Samtliga anställda, total	35	37	36	37
Kvinnor	37	39	37	39
Män	26	27	30	29

	KOMMUN		KOMUNKONCERN	
Sjukdagar per snittanställd	2025	2024	2 025	2 024
Tillsvidareanställda, total	21,3	22,2	20,8	21,5
Kvinnor	23,1	24,5	22,8	24,2
Män	15,7	14,5	15,3	14,1

Personalomsättning, övertid och sjukfrånvaro avser perioden 2024-12-01 till 2025-11-30, övriga nyckeltal har mätdatum 2025-12-01. Samtliga nyckeltal jämförs med motsvarande period föregående år.

*En medarbetare med flera anställningar räknas endast som en person i totalt antal anställda.

Uppföljning av personalpolitiska mål och uppdrag

Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor



Riktningens målets utveckling - en sammanfattning

Växjö kommun har ett positivt utfall på samtliga tre nyckeltal för riktningens målet. Under året har flera insatser genomförts för att stärka den långsiktiga kompetensförsörjningen, bland annat genom successionsplanering och fortsatt utveckling av arbetsgivarvarumärket. Antalet anställda har ökat, främst inom omsorgen, vilket ligger i linje med den demografiska utvecklingen. Andelen tillsvidareanställningar och heltidsanställningar fortsätter att öka medan personalomsättningen har minskat totalt sett, även om variationer finns mellan verksamheter. Medarbetarenkäten visar en positiv trend med förbättrat HME-index.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Stärkta insatser för långsiktig kompetensförsörjning

För att säkra kompetensförsörjningen har Växjö kommuns förvaltningar, bolag och förbund under året genomfört insatser utifrån de analyser som gjordes 2024. Uppdaterade kompetensförsörjningsrapporter, som bygger på omvärldsfaktorer och aktuell befolkningsprognos, kommer att färdigställas i början av 2026. En aktuell insats är successionsplanering som syftar till att bygga en hållbar organisation genom att identifiera och utveckla talanger. Målet är att säkerställa att Växjö kommunkoncern har rätt kompetens vid rätt tidpunkt. Detta arbete kommer att intensifieras under innevarande år.

Utvecklat arbetsgivarvarumärke och ny kommunikationskampanj

Under 2025 har Växjö kommuns arbetsgivarvarumärke stärkts ytterligare. Medarbetare har involverats genom enkäter, workshoppar och intervjuer. Projektet resulterade i en ny karriärwebb och en kampanj bestående av filmer och reportage som har spridits i interna och externa kommunikationskanaler. Verksamheten fortsätter nu implementeringen av arbetsgivarvarumärket utifrån identifierade behov.

Implementering av samverkansavtal

Ett viktigt steg i att skapa en god arbetsmiljö och utveckla verksamheten är det samverkansavtal som har slutits mellan arbetsgivaren Växjö kommun och samtliga fackliga organisationer som har lokala företrädare. Avtalet tillämpas från och med den 1 januari 2026 och ligger i linje med att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor.

Ökning av antalet anställda – störst förändring inom omsorgen

Antalet anställda inom Växjö kommunkoncern uppgår vid helåret till 8448 personer vilket är en ökning med 154 jämfört med föregående helår. Ökningen är fördelad över olika verksamheter där den största volymen finns inom omsorgsförvaltningen vilket främst bedöms bero på att antalet äldre med behov av stöd ökar, vilket i sin tur medför ett större behov av antal arbetade timmar. Enligt Växjö kommuns senaste befolkningsprognos kommer antalet barn i förskoleålder att minska med 15 procent de närmsta fem åren. Under samma tidsperiod antas antalet personer som är 80 år eller äldre öka med 24 procent. Förändringarna vad gäller anställningar ligger därför i linje med den demografiska utvecklingen.

Under 2025 har antalet anställningar inom befattningar som lärare, vårdbiträde, undersköterska, omsorgsbiträde och kock ökat medan befattningarna förskoleresurs, elevresurs samt måltidsbiträde har minskat.

Ökad andel tillsvidareanställningar i kommunkoncernen

Av anställningarna i kommunkoncernen är ca 90 procent tillsvidareanställningar och 10 procent tidsbegränsade anställningar. Under de senaste åren har antalet tillsvidareanställningar successivt ökat, samtidigt som tidsbegränsade anställningar har visat en nedåtgående trend. Tidsbegränsade anställningar förekommer i högst utsträckning inom utbildningsförvaltningen och omsorgsförvaltningen. För utbildningsförvaltningens del har antalet tillsvidareanställda lärare och förskollärare ökat vilket går i linje med förvaltningens strategiska inriktning om fler behöriga lärare.

Stabil åldersstruktur på koncernnivå - stora variationer i verksamheterna

Åldersstrukturen för de anställda är oförändrad på koncernnivå jämfört med 2024 men det finns stora variationer vilket lyfts fram i verksamheternas kompetensförsörjningsanalyser. En hög andel medarbetare över 50 år i specifika verksamheter eller yrkeskategorier kan innebära betydande kompetensförsörjningsutmaningar i samband med framtida pensionsavgångar vilket ställer krav på insatser kopplat till förlångt arbetsliv och kunskapsöverföring.

Personalomsättningen fortsätter sjunka men det finns variationer mellan verksamheter

Personalomsättningen på koncernnivå visar på en positiv trend med en successiv minskning de senaste åren. En möjlig orsak är omvärldsläget och arbetsmarknadens utveckling då medarbetare i perioder av osäkerhet och lågkonjunktur tenderar att vara mindre benägna att söka sig vidare. Vid helåret 2025 motsvarar personalomsättningen 7,7 procent vilket är en faktisk minskning med 1,5 procentenheter sedan föregående år. Minskningen som redovisas i personalstatistikens tabell är inte lika omfattande vilket förklaras av att jämförelsetalen från 2024 grundar sig på en annan beräkningsmodell.

När det gäller specifika verksamheter minskar personalomsättningen bland annat inom omsorgsförvaltningen och utbildningsförvaltningen vilka är de verksamheter där ungefär 70 procent av Växjö kommunkoncerns medarbetare är anställda. Samtidigt visar några verksamheter på en ökning och det finns även ett antal yrkesgrupper med en personalomsättning som ligger en bra bit över snittet för Växjö kommunkoncern. Det handlar till exempel om sjuksköterskor, brandmän och verksamhetsutvecklare.

Viss ökning av grundanställningar på heltid – bland annat inom måltidsorganisationen

Andelen anställda med en grundanställning på 100 procent uppgår till 91 procent på koncernnivå vilket är en ökning med en procentenhet jämfört med föregående år. Måltidsorganisationen inom serviceförvaltningen är ett exempel på en verksamhet som uppvisar en ökning vad gäller andelen heltidsanställda sedan föregående år, närmare bestämt med tre procentenheter. Även inom kultur- och fritidsförvaltningen ökar andelen anställda med en grundanställning på 100 procent.

Ökning av övertidstimmar under 2025

Statistiken för övertid visar på en ökning, från ca 68 000 till 78 000 timmar inom koncernen under 2025. Ökningen motsvarar ungefär fem heltidstjänster i form av arbetad tid och kan bero på utmaningar vad gäller bemanning i specifika verksamheter men också vara en följd av förändringar i centrala kollektivavtal som innebär att deltidsanställda som beordras att arbeta extratimmar kompenseras med övertid i stället för mertid. Störst procentuell ökning av övertid återfinns inom Värends räddningstjänst och utbildningsförvaltningen.

Positiv utveckling vad gäller hållbart medarbetarengagemang i årets medarbetarenkät

Det senaste resultatet av medarbetarenkäten för Växjö kommunkoncern från hösten 2025 visar ett totalindex motsvarande 79 av maximalt 100. För kommunkoncernens del motsvarar Hållbart medarbetarengagemang (HME) ett index på 81 vilket är en höjning med två enheter jämfört med 2024. HME kan ge indikationer på i vilken utsträckning medarbetare trivs på sin arbetsplats och har ett hållbart arbetsliv. En av flera tänkbara orsaker till den positiva utvecklingen är de satsningar på psykologisk trygghet som har genomförts i hela organisationen de senaste två åren. Ett område som har lägre värden och där många verksamheter har utmaningar är arbetsbelastning. Resultatet kan ge viktig information om utvecklingsområden som behöver följas upp och integreras i det systematiska arbetsmiljöarbetet under kommande år. Medarbetarenkäten har besvarats av 79 procent av kommunkoncernens medarbetare.

Framtid och omvärld

Genom att erbjuda goda arbetsvillkor kan Växjö kommunkoncern skapa ett ännu starkare arbetsgivarvarumärke. Medarbetarna är den viktigaste resursen och deras berättelser är centrala för att attrahera ny kompetens.

Den demografiska utvecklingen ställer krav både på nya arbetssätt och nya former av kompetens. Samtidigt skapar omställningen möjligheter att utveckla verksamheten, stärka yrkesrollerna och forma en mer hållbar arbetsmiljö.

För att säkerställa kompetensförsörjning på lång sikt krävs ett systematiskt arbete med att identifiera verksamhetens behov för att kunna vidta effektiva åtgärder. Detta förutsätter ett data- och analysbaserat HR-arbete kombinerat med kontinuerlig omvärldsbevakning och demografiska prognoser. Ett exempel på insats inom kompetensförsörjningsområdet är successionsplanering, som syftar till att bygga en hållbar organisation genom att identifiera och utveckla talanger, så att Växjö kommunkoncern har rätt kompetens vid rätt tidpunkt.

Uppdrag



Genomför åtgärder för förbättrad arbetsmiljö med fokus på tillgängligt ledarskap ur ett jämställdhetsperspektiv

Helår:

Med utgångspunkt i genomförd kartläggning av chefstätheten i Växjö kommunkoncern har HR-avdelningen tagit fram en struktur för att stötta ledningsgruppernas arbete. Första delen av uppdraget innebär att ta fram ett fördjupat underlag per förvaltning/bolag/förbund tillsammans med en struktur för analys. Med utgångspunkt i detta material har respektive ledningsgrupp analyserat och fört dialog utifrån sina verksamhetsspecifika förutsättningar och identifierat möjliga aktiviteter för att nå uppdragets syfte.

Uppdrag

Då förutsättningarna ser olika ut i verksamheterna skiljer sig även utmaningarna åt. Det framgår vid en sammanställning av verksamheternas åtgärder att ett fokusområde är att se över verksamheter med höga kontrollspann där chefen ansvarar för ett stort antal medarbetare. Parallellt finns behov av fortsatt arbete med att förbättra strukturer och tydliggöra ansvar för att säkerställa mer hållbara chefsuppdrag. I vissa verksamheter lyfts också behov av att förstärka ledningsstödet för att frigöra tid för ledarskapet. Utöver detta finns det åtgärdsbehov för att utveckla arbetsmiljön på ett sätt som möjliggör ett mer tillgängligt och närvarande ledarskap.



Permanentad satsning på arbetsskor inom omsorgen

Helår:

Uppdraget avseende en permanent satsning på arbetsskor inom omsorgen är slutfört. I samband med uppdraget fördes dialog med Skatteverket, vilken klargjorde att arbetsskorna inte omfattas av förmånsbeskattning samt att medarbetare kan behålla skorna efter avslutad anställning. Under september distribuerades beställningsrutiner med tillhörande katalog till enhetschefer och enheterna kunde från och med den 1 oktober beställa arbetsskor via marknadsplatsen. Uppdraget har inneburit att säkerställa ett arbetssätt med permanent satsning på arbetsskor för medarbetare som arbetar nära omsorgstagarna.



Erbjud språkutbildning på arbetstid

Helår:

Uppdraget är riktat till omsorgsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Verksamheten leder uppdraget och HR är en stödresurs i arbetet. Uppdraget återrapporteras i respektive nämnds årsrapport.

Inom omsorgsförvaltningen har totalt 36 deltagare genomfört en utbildning i svenska språket på sina arbetsplatser. Utbildningen tar även upp sociala koder samt arbetsmarknadens krav och regler.

Inom utbildningsförvaltningen har ett 30-tal medarbetare inom förskolan påbörjat en utbildning i professionell svenska. Utbildningen har kompletterats med riktade föreläsningar för skolledare kring att leda i språkligt och kulturellt mångfacetterade miljöer.



Säkerställ språkkompetens

Helår:

Uppdraget är riktat till omsorgsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Verksamheten leder uppdraget och HR är en stödresurs i arbetet. Uppdraget återrapporteras även i respektive nämnds årsrapport.

Omsorgsförvaltningen erbjuder språkutbildning under arbetstid för medarbetare inom äldreomsorgen och omsorg funktionsnedsättning. En långsiktig plan för kvalitetssäkring av språkstödet har också tagits fram.

Inom förskolan har utbildningsförvaltningen genomfört en kartläggning av medarbetarnas upplevelse av språkliga förutsättningar. En behovsanalys har genomförts och legat till grund för planering av riktade utbildningsinsatser samt språklig bedömning vid rekrytering.



Möjliggör kombinationstjänster

Helår:

Uppdrag
Behovet av kombinationstjänster bedöms som relativt avgränsat på övergripande nivå. Ekonomiska och verksamhetsmassiga faktorer begränsar ibland möjligheten att utveckla kombinationstjänster. Verksamheterna följer dock löpande utvecklingen och ser över möjligheter vid behov. Några förvaltningar, till exempel utbildningsförvaltningen lyfter fram kombinationstjänster som ett sätt att möjliggöra heltid och stärka kompetensförsörjningen, men förutsättningarna varierar mellan verksamheter. Se respektive verksamhets uppföljning för ytterligare information. HR-avdelningen har publicerat information på intranätet. Där finns information om tillämpning av kombinationstjänster för att möjliggöra heltid. Det handlar om att verksamheterna ska kunna lösa bemanningsbehov och samtidigt erbjuda medarbetare anställning på en högre sysselsättningsgrad.

KF	Skapa ett ledarskapsprogram inom omsorgsförvaltningen för intern karriärtrappa Helår: Det finns olika utvecklingsmöjligheter, karriärvägar och specialiseringsområden inom omsorgsförvaltningen för medarbetare. Nyanställda medarbetare genomgår ett introduktionsprogram och det finns kompetensutvecklingsplaner framtagna utifrån anställningstid. Alla undersköterskor och omsorgsassistenten har möjlighet att bland annat bli handledare steg 1, steg 2 och steg 3, som exempelvis samordnare/planerare, dokumentationsombud och huvuddokumentationsombud. Inom äldreomsorgen kan en undersköterska dessutom utvecklas inom olika roller såsom aktivitetssamordnare, larmsamordnare, larmkoordinator, anhörigkonsulent, rehabassistent, demensundersköterska, specialistundersköterska och hälso- och sjukvårdsundersköterska. Inom omsorg funktionsnedsättning kan en omsorgsassistent utvecklas inom roller såsom språkbud, vård- och omsorgsambassadör, värdegrundscoach och stödpedagog. Möjligheterna medvetandegörs för medarbetare bland annat genom medarbetarsamtal och på APT. Förutom ovanstående finns möjlighet för vårdbiträden att utbilda sig till undersköterska genom äldreomsorgslyftet.
----	---

	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Andel anställda som arbetar deltid (%)	2024			10 %	→	
KF	Anställda utrikes födda, kommun, balanstal	2024			1	→	
KF	Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex	2025	82	81	81	↗	

Växjö kommun har friska medarbetare

Riktningensmålens utveckling - en sammanfattning Växjö kommun har ett positivt utfall på fyra av sex nyckeltal som är kopplade till riktningensmålet. Sjukfrånvaron i Växjö kommunkoncernen har minskat till 6,4 procent vilket framför allt beror på lägre sjukfrånvaro bland kvinnor över 30 år. Långtidssjukfrånvaron minskar på koncernnivå, även om skillnader mellan könen kvarstår. Ett pilotprojekt på utvalda arbetsplatser har indikerat att riktade åtgärder kan ge positiv effekt bland annat på korttidssjukfrånvaro. Friskvårdsbidragets nyttjandegrad och aktiveringsgrad fortsätter att öka och fler medarbetare använder sitt friskvårdsbidrag till träning. Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal Minskad sjukfrånvaro för kvinnor över 30 år ger effekt på koncernnivå Minskad sjukfrånvaro gynnar både den enskilde individen och verksamhetens förutsättningar för kompetensförsörjning. Sjukfrånvaron för kommunkoncernens medarbetare uppgår till 6,4 procent vilket är en viss minskning jämfört med 2024. När man tittar närmare på specifika grupper av medarbetare så framgår det att sjukfrånvaron minskar bland kvinnor från 30 år och uppåt vilket ger stort genomslag på sjukfrånvaron i stort då över 60 procent av Växjö kommunkoncerns medarbetare tillhör denna grupp.
--

Under 2025 har insatser för att stärka kvinnors hälsa genomförts, bland annat en satsning för ökad kunskap om klimakteriet. Att kvinnors sjukfrånvaro i de berörda åldersgrupperna har minskat kan vara en indikation på att satsningen har gett effekt. Även om kvinnors sjukfrånvaro minskar så finns det fortfarande markanta skillnader i sjukfrånvaro mellan könen, närmare bestämt 2,3 procentenheter. Det är också viktigt att uppmärksamma att sjukfrånvaron ökar för kvinnor i den yngsta åldersgruppen (0-29 år) och för män i samtliga åldersgrupper.

Långtidssjukfrånvaron minskar – könsskillnader kvarstår men avtar

Uppdelat på korttidssjukfrånvaro och långtidssjukfrånvaro visar statistiken att långtidssjukfrånvaron minskar något både på koncernnivå och i Växjö kommuns förvaltningar som helhet. Korttidssjukfrånvaron är relativt oförändrat på koncernnivå och ligger vid helåret på 3,1 procent. Kvinnor har en betydligt högre andel långtidssjukfrånvaro än män även om trenden visar på en minskning på koncernnivå bland kvinnor och en ökning bland män. Skillnaderna är fortfarande stora, motsvarande 7 procentenheter, men börjar jämnas ut sig något.

Sjukfrånvaron varierar mellan verksamheter

Det finns tydliga skillnader mellan olika verksamheter vad gäller sjukfrånvaro. Sjukfrånvarotal som ligger över kommunkoncernens snitt återfinns till exempel inom ett antal verksamheter inom omsorgsförvaltningen samt inom förskolan och måltidsorganisationen. Dessa verksamheter visar i flera fall en positiv utveckling jämfört med föregående år i form av sjunkande sjukfrånvarotal vilket gäller till exempel äldreomsorgen och måltidsorganisationen. Detta är verksamheter som i stor utsträckning kräver "på plats-arbete", där medarbetarna ofta har nära kontakt med andra människor och där fysiskt belastande arbetsuppgifter kan ingå. Det finns också andra verksamheter som uppvisar höga sjukfrånvarotal som till exempel Vöfab, där ökningen från tidigare år framför allt består av långtidssjukfrånvaro.

Förbättringsarbete för friska arbetsplatser pekar mot minskning i korttidssjukfrånvaro

Utifrån målet att främja friska arbetsplatser har det under året genomförts ett pilotprojekt på tio förskolor inom utbildningsförvaltningen samt fyra arbetsplatser inom omsorgsförvaltningen. En arbetsmodell har tagits fram för att identifiera och genomföra riktade åtgärder på medarbetarnivå, arbetsplatsnivå och organisatorisk nivå. Sedan projektets start går det att utläsa en viss minskning i korttidssjukfrånvaron. Totalt har 9 av de 14 arbetsplatser som deltagit i projektet minskat sin korttidssjukfrånvaro jämfört med motsvarande period föregående år. Det är dock för tidigt att avgöra om denna utveckling beror på de genomförda insatserna eller om andra faktorer kan ha påverkat resultatet.

Förutsättningar för stärkt ledarskap genom utbildning i NPF-anpassning

Ett initiativ för att skapa möjligheter och förutsättningar för alla medarbetare att fungera på arbetet är den utbildning kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) i arbetslivet som har erbjudits chefer och skyddsombud under de senaste två åren. Utbildningen ger konkreta verktyg för hur chefer kan bedriva ett anpassat ledarskap för medarbetare med NPF-diagnoser.

Åtgärder för stärkt chefstäthet och hållbart ledarskap

Analysen genomförd av Nyckeltalsinstitutet pekar på att antalet medarbetare per chef, det som brukar kallas chefstäthet, påverkar organisationens hälsa och visar sig genom till exempel korttidssjukfrånvaron. 2024 sammanställdes en rapport utifrån ett antal faktorer som påverkar chefers förutsättningar att utöva sitt uppdrag. Ledningsgrupper för förvaltningar, bolag och förbund har utifrån kartläggning och analys av chefstätheten identifierat och vidtagit åtgärder med syfte att främja en god arbetsmiljö med fokus på tillgängligt ledarskap.

Allt fler medarbetare använder friskvårdsbidraget

Vid årsskiftet 2024/2025 höjdes friskvårdsbidraget till 2500 kr per medarbetare och år. Den andel av friskvårdsbidragets belopp som har nyttjats är 77 procent vilket är en ökning med en procentenhet jämfört med föregående år (nyttjandegrad). 83 procent av Växjö kommunkoncerns medarbetare har använt friskvårdsbidraget vilket motsvarar en ökning med tre procentenheter jämfört med 2024 (aktiveringsgrad). Både nyttjandegrad och aktiveringsgrad har ökat successivt för varje år. För 2025 kan man också se en trend att fler medarbetare använder sitt friskvårdsbidrag till träning jämfört med tidigare år och att andelen som använder friskvårdsbidraget till behandlingar minskar. De möjliga hälsoeffekter som följer kan även bidra till minskad sjukfrånvaro, stärkt arbetsförmåga över tid och att stärka Växjö kommunkoncerns attraktivitet som arbetsgivare.

Framtid och omvärld

Växjö kommun ska kontinuerligt arbeta för friska medarbetare och hållbara arbetsplatser. Vid behov kan riktade insatser genomföras och därför är det viktigt att fortlöpande följa statistik för till exempel sjukfrånvaro, övertid och HME. Insatser kan till exempel handla om att utveckla de organisatoriska förutsättningarna kopplat till chefstäthet, fortsätta arbetet med en trygg och inkluderande arbetskultur samt att stärka kunskapen om och göra anpassningar utifrån individers och gruppernas behov.

Under 2026 kommer en utbildningssatsning att genomföras för att öka kunskapen kring psykisk hälsa. Genom bättre kunskap ökar förutsättningarna att upptäcka ohälsa hos medarbetare och minska kort- och långtidssjukfrånvaro. En ökad sjukfrånvaro inom de yngre åldersgrupperna och bland män visar på behovet av denna typ av insatser. Insatsen kan även bidra till acceptans kring olikheter vilket kan främja en ökad arbetshälsa och god arbetsmiljö.

Genom att kombinera mer kortsiktiga hälsofrämjande insatser med långsiktiga och strukturella strategier, som till exempel stärkt systematiskt arbetsmiljöarbete och analys av organisatoriska orsaker till frånvaro, skapas förutsättningar för en hållbar arbetsmiljö

över tid.

Uppdrag



Starta pilotprojekt för hälsofrämjande insatser

Helår:

För att främja friska arbetsplatser har ett pilotprojekt genomförts på tio förskolor inom utbildningsförvaltningen samt fyra arbetsplatser inom omsorgsförvaltningen. HR-avdelningen har tagit fram en arbetsmodell för att verksamheten ska kunna identifiera och genomföra riktade åtgärder på medarbetarnivå, arbetsplatsnivå och organisatorisk nivå. Arbetsmodellen har delats in i fyra delar; analysera arbetsplatsens nyckeltal, föra kartläggande dialogsamtal, genomföra insatser samt följa upp och utvärdera.

Arbetet med att ta fram nyckeltal har skett i samverkan med Nyckeltalsinstitutet. Strukturerade dialoger har förts utifrån en fastställt formulär. Syftet med frågeformuläret var att kartlägga nuläge och identifiera eventuella utmaningar kopplade till sjukfrånvaro, arbetsmiljö, ledarskap och chefs organisatoriska förutsättningar. Baserat på dessa samtal identifierades åtgärdsförslag som togs vidare till respektive chef.

Under projektets gång har HR-konsulter löpande följt upp arbetet för att ge stöd och vägledning. Pilotprojektet avslutas formellt vid årsskiftet och respektive chef ansvarar för genomförande av pågående och planerade insatser. En rapport tas fram för att utvärdera arbetsmodellen och ge exempel på hur arbetet med hälsofrämjande insatser kan utvecklas vidare. Rapporten kan även vara ett stöd för andra verksamheter som vill arbeta utifrån pilotprojektets arbetsmodell.



Höjt friskvårdsbidrag

Helår:

Friskvårdsbidraget har höjts till 2500 kr per år och medarbetare från 1 januari 2025. Den andel av friskvårdsbidragets belopp som har nyttjats är 77 procent vilket är en ökning med en procentenhet jämfört med föregående år. 83 procent av medarbetarna har använt friskvårdsbidraget vilket motsvarar en ökning med tre procentenheter jämfört med 2024.

	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Andel pass med delade turer i förhållande till totalt antal pass	2025			-		
	Andel anställda som nyttjar friskvårdsbidrag	2025			83 %		
	Visstidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	2024	6 %	8 %	6 %		
	Visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%)	2024	10 %	12 %	11 %		
	Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	2024	90 %	91 %	90 %		

	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	2025	7 %	5 %	6,5 %		
KF	Sjukfrånvaro mer än 59 dagar som andel av total sjukfrånvaro bland anställda, kommun, andel (%)	2025			35 %		

Förväntad utveckling

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) presenterar regelbundet budgetförutsättningar för innevarande år samt för en kommande treårsperiod. I SKR:s cirkulär 25:59 från december 2025 bedöms svensk ekonomi gå in i en tydligare återhämtningsfas under 2026. Efter flera år av svag utveckling väntas en stark uppgång i svensk BNP, driven av ökad produktivitet och en förbättrad konjunktur.

Antalet arbetade timmar bedöms vända upp under 2026, vilket beräknas bli det första av flera år med stark timtillväxt. Återhämtningen på arbetsmarknaden bidrar till ökade löneinkomster och innebär att skatteunderlaget ökar i snabb takt, särskilt under 2026. Samtidigt konstaterar SKR att skatteunderlaget är nedreviderat jämfört med tidigare prognoser, eftersom den högre produktionen i större utsträckning bedöms drivas av produktivitetsökningar snarare än av ökade arbetsinkomster.

Sammantaget innebär detta att kommunsektorn möter en förbättrad konjunkturbild under 2026, men att utvecklingen av skatteintäkterna inte fullt ut motsvarar BNP-tillväxten. Detta påverkar förutsättningarna för kommunernas långsiktiga ekonomiska planering, inklusive Växjö kommun.

Även andra bedömare gör liknande prognoser. Riksbanken bedömer att svensk ekonomi befinner sig i en återhämtningsfas, men betonar att utvecklingen fortsatt är känslig för omvärldsfaktorer och att osäkerheten kring styrkan i konjunkturuppgången kvarstår. Finansdepartementet bedömer i sin prognos från december 2025 att återhämtningen i svensk ekonomi har påbörjats. BNP-tillväxten har utvecklats starkare än väntat och den inhemska efterfrågan, stärkt av stigande inkomster och en expansiv finanspolitik, väntas vara den huvudsakliga drivkraften även under 2026. Samtidigt kvarstår osäkerhet kopplad till internationell utveckling och handelspolitik, vilket påverkar bedömningen av den långsiktiga tillväxten.

Sammantaget präglas de ekonomiska utsikterna fortsatt av risker kopplade till geopolitik, handel och finansiella marknader, vilket påverkar planeringsförutsättningarna för kommunsektorn.

Enligt SCB:s befolkningsframskrivning "Sveriges framtida befolkning 2024-2070", publicerad i april 2025, beräknas Sveriges befolkning fortsätta att öka över tid, med särskilt kraftig ökning i äldre åldersgrupper. Antalet barn i åldersgruppen 1-5 år bedöms utvecklas relativt stabilt under de närmaste åren, medan tillväxten i de äldre åldersgrupperna är betydligt starkare. Särskilt gruppen 80 år och äldre bedöms öka kraftigt under kommande decennier. Befolkningen i arbetsför ålder växer i långsammare takt, vilket påverkar arbetsmarknadens funktionssätt, kommunens skattebas

och efterfrågan på välfärdstjänster.

Växjö kommun bedöms ha fortsatt goda förutsättningar för befolkningstillväxt även under kommande år, särskilt i jämförelse med många andra kommuner där befolkningen minskar eller utvecklas svagt. Kommunens roll som regionalt centrum, tillsammans med ett stabilt födelseöverskott och ett positivt flyttnetto, talar för en fortsatt ökning av invånarantalet, även om tillväxttakten sannolikt kommer att vara lägre än under tidigare decennier. Befolkningsökningen förväntas även fortsättningsvis vara koncentrerad till Växjö stad. Samtidigt förväntas den demografiska utvecklingen präglas av en ökande andel äldre invånare, särskilt i de högre åldersgrupperna. Detta är en följd av att stora årskullar nu når högre åldrar, vilket kommer att påverka efterfrågan på kommunala verksamheter, framför allt inom äldreomsorg, hälso- och sjukvårdsnära insatser samt anpassade boendeformer. Parallellt kan variationer i födelsetal och flyttmönster påverka efterfrågan på förskola och skola. Sammantaget innebär utvecklingen att kommunen fortsatt kan planera för befolkningstillväxt, men med ett ökat fokus på att anpassa verksamheter och resurser till en åldrande befolkning och förändrade demografiska behov.

Inom exploateringsverksamheten bedömer Växjö kommun att efterfrågan även under 2026 kommer att vara fortsatt låg. Kommunen planerar därför för lägre exploateringsvolym jämfört med genomsnittet under den senaste tioårsperioden, med fokus på att anpassa investeringstakt och planering till rådande marknadsförutsättningar.

Växjö kommuns budget för 2026 med plan för 2027 och 2028

Budgeten för 2026 visar ett överskott på 127 miljoner kronor och tar som utgångspunkt en fortsatt stabil utveckling av skatteintäkter och statsbidrag i linje med SKR:s prognoser. Kommunens ekonomi är stabil och ett resultat som överstiger fastställt överskottsmål.

Prioriterade insatser i budgeten är tidiga och förebyggande insatser för barn och unga för att ge bättre möjligheter och stärkt elevhälsa, förbättrade arbetsvillkor och kompetensförsörjning inom välfärdens kärnområden, investeringar i klimatanpassning, energieffektivitet och hållbara transporter för ett miljömässigt starkare Växjö och insatser för trygghet, social sammanhållning och utveckling i hela kommunen.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

mnkr	Not	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
		2025	2024	2025	2024
Verksamhetens intäkter	2, 4	1 659	1 676	3 990	3 861
Verksamhetens kostnader	3, 4	-8 346	-8 111	-9 515	-9 312
Av- och nedskrivningar	11-13	-194	-169	-829	-775
Verksamhetens nettokostnader		-6 881	-6 604	-6 354	-6 226
Skatteintäkter	5	5 111	4 916	5 111	4 916
Generella statsbidrag och utjämning	6, 7	1 615	1 543	1 615	1 543
Verksamhetens resultat		-155	-145	372	233
Finansiella intäkter	8	381	407	112	126
Finansiella kostnader	9, 10	-76	-183	-274	-339
Resultat efter finansiella poster		150	79	210	20
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		150	79	210	20

Balansräkning

		KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
mnkr	Not	2025	2024	2025	2024
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	11	1	1	1	1
Materiella anläggningstillgångar		3 540	3 350	17 010	16 838
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	12	2 738	2 526	13 028	12 635
varav maskiner och inventarier	13	255	222	3 170	3 181
varav pågående investeringar	14	547	602	812	1 022
Finansiella anläggningstillgångar	15	1 568	1 621	1 141	1 169
Summa anläggningstillgångar		5 109	4 972	18 152	18 008
Bidrag till infrastruktur		-	-	-	-
Omsättningstillgångar					

Förråd m.m.	16	652	460	750	559
Fordringar	17	1 043	1 192	1 129	1 074
Kortfristiga placeringar		-	-	3	4
Kassa och bank	18	1 313	955	1 306	975
Summa omsättningstillgångar		3 008	2 607	3 188	2 612
SUMMA TILLGÅNGAR		8 117	7 579	21 340	20 620

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2025	2024	2025	2024
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	19			
Årets resultat	150	79	210	20
Resultatutjämningsreserv	264	246	264	246
Övrigt eget kapital	2 434	2 373	5 640	5 637
Summa eget kapital	2 848	2 698	6 114	5 903
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	1 434	1 469	1 523
Andra avsättningar	21	123	770	745
Summa avsättningar	1 557	1 656	2 239	2 268
Skulder				
Långfristiga skulder	22	853	8 261	8 569
Kortfristiga skulder	23	2 859	4 726	3 880
Summa skulder	3 712	3 225	12 987	12 449
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	8 117	7 579	21 340	20 620
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Panter och därmed jämförliga säkerheter	24	8 689	8 357	8 357
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	25	17	36	39
Övriga ansvarsförbindelser				

Kassaflödesanalys

mnkr	Not	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
		2025	2024	2025	2024
Årets resultat		150	79	210	20
Justering för ej likviditetspåverkande poster:					
av- och nedskrivningar	11-13	194	169	825	775
förändring avsättning exkl utbetalningar	20	55	170	100	231
Ej likviditetspåverkande poster (realisationsresultat/utrangering materiella anläggningstillgångar, latenta skatter mm)	3,9	-1	8	1	-6
Likviditetspåverkande poster; utbetalning pensioner samt minskning övriga avsättningar	20,21	-154	-145	-154	-145
MEDEL FRÅN VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL		244	281	982	875
Förändring kortfristiga fordringar, exkl fordr koncernföretag (-ökn, +minskn)	17	-30	35	-191	188
Förändring förråd, exploateringstillg (-ökn, +minskn)	16	-192	-10	-129	-8
Förändring kortfristiga skulder, exkl kortfr låneskuld (- minskn, +ökn)	23	500	334	233	-238
Minskning förutbetalda investeringsbidrag etc och investeringsbidrag, årets resultatförda	22	-	-	-	-
MEDEL FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		522	640	895	817
Bruttoinvesteringar materiella anläggningstillgångar	inv.r ed.	-386	-478	-995	-1 209
Bruttoinvestering immateriella anläggningstillgångar	inv.r ed		-	-	-
Ökning anslutningsavg, invest.bidrag etc, årets investeringsinkomster	inv.r ed.	23	26	23	26
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	inv.r ed.		-	-	-
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	inv.r ed		-	-	-
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	15	-	-8	-	
Minskning av finansiella anläggningstillgångar	15	54	346	102	74
MEDEL FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-309	-114	-870	-1 109
Ökning/minskning kortfristig fordran koncernföretag	17	180	-280	-	-
Minskning långfristiga lån	22	-24	-159	305	348
Nya långfristiga lån/amortering	22	-	-	-	-
Förändring långfr skulder anslutningsavg etc	22	-11	-17	-	-

MEDEL FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	145	-456	305	348
ÅRETS KASSAFLÖDE	358	70	330	56
Likvida medel vid årets början 18	955	885	975	919
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT	1 313	955	1 305	975

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisning 2025 är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning, LKBR och rekommendationer från Rådet för kommunalredovisning, RKR. Avvikelser och förtydliganden jämfört med LKBR och RKR:s rekommendationer framgår nedan.

Byte av redovisningsprincip år 2020 pensioner till fullfondsmodellen

Enligt kommunfullmäktiges beslut tillämpar kommunen från år 2020 fullfondsmodellen för redovisning av pensioner, vilket är en avvikelse från LKBR. Fullfondsmodellen innebär att pensionsåtagande intjänat till och med år 1997 (exklusive visstidspension) istället för ansvarsförbindelse redovisas på balansräkningen som en avsättning. Det innebär att förändringen av denna del också påverkar resultatet. Bakåt i tiden då skulden har vuxit har fullfondsmodellen ökat kostnaderna och därmed försämrat resultatet. Då utbetalningarna de senaste åren istället överskrider värdeförändringen blir skillnaden mellan modellerna det motsatta. Den resultatmässiga effekten av de olika modellerna, framgår i egen upplysningsnot "Pensionsredovisning enligt blandmodellen".

Tillämpning av fullfondsmodellen motiveras av att pensionsskulden som då synliggörs i balansräkningen ger en mer rättvisande och mer transparent redovisning av pensionsförpliktelserna, vilket framkom i en statlig utredning av den kommunala redovisningen från 2016. I utredningen påpekades också att fullfonderingsmodellen gör det enklare för politiker, tjänstemän och andra intressenter av årsredovisningen att förstå hur stor den redovisade pensionsskulden faktiskt är. Att redovisningen är transparent och rättvisande är särskilt viktigt ur en demokratisk synvinkel. Även om fullfondsmodellen bedöms vara mer konjunkturkänslig än blandmodellen leder den i normalfallet till lägre kostnader.

Redovisning av förutbetalda intäkter som regleras under flera år

Under år 2020 ändrades redovisningen av investeringsbidrag och intäkter anslutningsavgifter VA för pågående anläggningstillgångar till att redovisas som långfristiga skulder istället för att som tidigare en minskning av anläggningstillgångar. De förutbetalda intäkterna periodiseras och intäktsförs linjärt under den period över vilken de tillgångar som finansierats med hjälp av ersättningsarna skrivs av.

Redovisning av exploateringsverksamhet

Inkomster och utgifter bruttoredovisas i resultat- och balansräkning. Den del av exploateringen som avser tomtmark till försäljning bokförs som en omsättningstillgång. Värdering görs till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde per balansdagen. Investeringar i allmän platsmark klassificeras som en materiell anläggningstillgång. Avskrivningar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Den del av inkomsten som avser allmän platsmark tas upp som en förutbetald intäkt. Enligt kommunens modell vinstavräknas projekt där upparbetsgraden av kostnader är lika med eller överstiger 90 procent av totalt prognostiserade kostnader. Vidare görs avräkning först när minst 90 procent av försäljningen är gjord. Befarade förluster bokförs direkt.

Sammanställda räkenskaper

Enligt den kommunala bokförings- och redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla sammanställda räkenskaper som även innefattar den kommunala verksamheten som bedrivs i bolagsform och i form av kommunalförbund. De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen. De sammanställda räkenskaperna upprättas i enlighet med RKR R16. Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i förvärvat dotterbolag vid förvärvstidpunkten elimineras. I de sammanställda räkenskaperna ingår endast eget kapital som intjänats efter förvärvstidpunkten. Proportionell konsolidering innebär att kommunens ägarandel av koncernföretagets intäkter, kostnader, tillgångar och skulder inkluderas i de sammanställda räkenskaperna. De sammanställda räkenskaperna omfattar bolag där kommunen har en ägarandel på minst 20 procent. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av organisationsschemat i förvaltningsberättelsen.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande betraktas poster som uppgår till ett väsentligt belopp samt är av ett sådant slag att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet. Realisationsvinster och realisationsförluster samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering redovisas alltid som jämförelsestörande. Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen.

Skatteintäkter

I enlighet med RKR R2 periodiseras kommunalskatten och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av de skattskyldiga. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos 2025.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgångar om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett basbelopp och gäller som en gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde minskat med planenliga avskrivningar. Ränteutgifter aktiveras inte. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänförs sig till. Anläggningens värde och livslängd provas under året för att se om nedskrivningsbehov finns.

Avskrivning

Avskrivningar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod med linjär avskrivning

baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen:

- Mark, byggnader och tekniska anläggningar: 15-50 år
- Maskiner och inventarier: 3-15 år

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod där varje komponents anskaffningsvärde uppgår till ett väsentligt belopp tillämpas komponentavskrivning. För gator och vägar används sex olika komponenter (beläggning, obundna lager, isolering, brokonstruktion, gatuanordningar och slitlager) med avskrivningstider på mellan fem till 75 år. För VA-anläggningar används fem olika komponenter (bygg, maskin, el, styr/övervakning och anläggning/ledning) med avskrivningstider mellan fem och 50 år. Komponenter och schabloner används som riktlinjer vid uppdelning och aktivering av anläggningar. Individuella bedömningar görs när så är relevant för att på bästa sätt spegla nyttjandeperioden.

Leasing

Leasingavtal avseende bilar hanteras som operationella. Avtal hänförliga till kommunala fastigheter hanteras i underkoncernen VKAB som finansiella leasingavtal. I kommunen redovisas dessa som operationella leasingavtal, det vill säga redovisas som hyreskostnad. En omräkning till redovisning av finansiell leasing skulle redovisningsmässigt innebära att kommunens resultat blir 25 miljoner kronor lägre. Anläggningstillgångar, i form av nyttjanderättstillgång motsvarande fastigheter för kommunal verksamhet, ökar med 2 822 miljoner kronor och den totala skulden för finansiell leasing redovisas med 2 875 miljoner kronor. Därtill minskar interima fordringar med 49 miljoner kronor. Utöver den effekt det lägre resultatet har på eget kapital avgår dessutom effekten av tidigare års amorteringar på 76 miljoner kronor.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar redovisas enligt lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet. Kundfordringar äldre än ett år har skrivits ned med 100 procent. Kravåtgärder fullföljs även beträffande nedskrivna kundfordringar.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen.

Pensioner

Se avsnitt ovan om förändrad redovisningsprincip för pensioner från år 2020. Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt, återfinns under raderna avsättningar för pensioner, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser. Kvarvarande ansvarsförbindelse pensioner avser visstidspension intjänad t.o.m. år 1997 vars avtal ännu inte lösts ut. Pensionsåtagande för anställda i de företag som ingår i den kommunala koncernen redovisas enligt K3.

Särredovisning av vatten- och avloppsverksamhet samt avfallshantering

Vatten- och avloppsverksamheten (VA) ingår i kommunens samlade verksamhet. Enheterna belastas med overheadkostnader och dessutom betalas ränta på avräkning mot kommunen. En särredovisning har upprättats över den taxefinansierade verksamheten. Från och med det räkenskapsår som inleds den första januari 2017 hanteras överuttag där prissättning sätts genom självkostnad som en skuld till abonnenterna. VA-verksamheten redovisas särskilt i avsnittet noter " Upplysning om upprättad särredovisning". Från och med 1 januari 2019 bedrivs avfallsverksamheten i Växjö kommun i ett kommunalt bolag, Södra Smålands Avfall och Miljö AB (SSAM), gemensamt med Lessebo, Markaryd, Tingsryds och Älmhults kommuner.

Noter

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2025	2024	2025	2024
Not 2. Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter (material och varor)	129	120	1 083	1 028
Taxor och avgifter	471	441	610	534
Hyror och arrenden	108	101	1 136	1 084
Bidrag	586	611	648	685
Försäljning av verksamhet/entreprenader	278	278	281	242
Försäljning av exploateringsfastigheter	67	62	67	62
Realisationsvinster	1	0	1	2
Övriga intäkter	19	63	164	224
Summa	1 659	1 676	3 990	3 861
Not 3. Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	-4 305	-4 078	-4 810	-4 571
Pensionskostnader inkl. löneskatt	-340	-534	-377	-565
Köp av huvudverksamhet	-1 366	-1 333	-1 305	-1 276
Lämnade bidrag	-356	-319	-336	-295
Lokal och markhyror	-872	-812	-206	-218
Exploateringskostnader	-6	-16	-6	-16
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-165	-151	-308	-381
Bränsle, energi och vatten	-46	-56	-262	-467
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-48	-50	-109	-273
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-256	-249	-273	-268
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-140	-134	-167	-181
Övriga tjänster	-283	-226	-300	-291
Realisationsförluster och utrangeringar	-2	-3	-24	-19

Hyra/leasing av anläggningstillgångar	-20	-19	-55	-24
Skattekostnader bolag	-	-	-89	-22
Övriga kostnader	-141	-131	-888	-445
Summa	-8 346	-8 111	-9 515	-9 312
Not 4. Jämförelsestörande poster				
Bland verksamhetens intäkter respektive kostnader ingår följande poster hänförliga till kommunens exploateringsverksamhet:				
Intäkter sålda tomter	67	62	67	62
Kostnader sålda tomter	-6	-16	-6	-16
Exploateringsverksamhetens nettokostnader	61	46	61	46
Not 5. Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	5 143	4 923	5 143	4 923
Definitiv slutavräkning föregående år	-1	-25	-1	-25
Preliminär slutavräkning aktuellt år	-31	18	-31	18
Summa	5 111	4 916	5 111	4 916

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2025	2024	2025	2024
Not 6. Generella statsbidrag				
Bidrag för LSS-utjämning	63	61	63	61
Tillfälliga generella statsbidrag	0	0	0	0
Generellt statsbidrag välfärd	0	0	0	0
Kommunal fastighetsavgift	216	206	216	206
Summa	279	267	279	267
Not 7. Skatteutjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	1 268	1 187	1 268	1 187
Kostnadsutjämningsavgift	-192	-208	-192	-208
Regleringsbidrag	260	297	260	297
Summa	1 336	1 276	1 336	1 276
Not 8. Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar från koncernföretag	207	225	0	0
Utdelning på aktier och andelar i Kommuninvest	7	5	7	5
Ränteintäkter	77	106	104	120
Borgensavgifter	73	71	0	0

Realisationsresultat	17	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	0	0	1	1
Summa	381	407	112	126
Not 9. Finansiella kostnader				
Ränta på pensionsavsättningar	-53	-139	-53	-139
Räntekostnader	-22	-34	-201	-166
Aktieägartillskott	0	-8	0	0
Övriga finansiella kostnader	-1	-2	-20	-34
Summa	-76	-183	-274	-339

Not 10. Finansiella instrument och riskhantering

För att hantera ränterisk vid upplåning av Sandvik 3 har Växjö kommun tecknat derivatavtal i form av ränteswappar. För säkring av elpriser och valutakurser använder dotterbolaget VEAB el- och valutaterminer. Tabellen visar verkliga värden per bokslutsdatum. För samtliga derivatinstrument tillämpas säkringsredovisning vilket innebär att verkliga värden inte bokförs.

	2025	2025	2024	2024
Säkring av ränterisk	Swapvolym	Verkligt värde	Swapvolym	Verkligt värde
Ränteswappar	600	5	600	16
Summa	600	5	600	16

	2025	2025	2024	2024
Övriga säkringar	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Elterminer, sälj	94	11	181	24
Elterminer, köp	0	0	2	0
Valutaterminer	0	0	0	0
Summa	94	11	183	24

	2025	2024	2025	2024
Not 11. Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	6	6	6	6
Inköp	0	0	0	0
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	6	6	6	6

Ingående ackumulerade av- och nedskrivningar	-5	-5	-5	-5
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	0	0	0	0
Årets av- och nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade av- och nedskrivningar	-5	-5	-5	-5
Utgående redovisat värde	1	1	1	1
Genomsnittlig avskrivningstid, år	10	9	10	9

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2025	2024	2025	2024
Not 12. Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	3 625	3 299	19 126	17 993
Inköp	0	5	80	23
Försäljningar	0	0	-64	-44
Utrangeringar	-2	-7	-2	-7
Överföringar	331	328	844	1 161
Utgående anskaffningsvärde	3 954	3 625	19 984	19 126
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 099	-995	-6 273	-5 692
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	1	4	23	43
Överföringar	0	0	15	-151
Årets avskrivningar	-118	-108	-494	-473
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 216	-1 099	-6 729	-6 273
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-	-	-218	-167
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Överföringar	-	-	4	-48
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-13	-3
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-	-	-227	-218

Utgående redovisat värde	2 738	2 526	13 028	12 635
Genomsnittlig avskrivningstid, år	30	30	40	40
	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
mnkr	2025	2024	2025	2024
Not 13. Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	829	733	7 050	6 784
Inköp	32	34	155	201
Försäljningar	-4	-1	-4	-1
Utrangeringar	-2	-1	-50	-78
Överföringar	77	64	167	144
Utgående anskaffningsvärde	932	829	7 318	7 050
Ingående ackumulerade avskrivningar	-607	-547	-3 624	-3 414
Försäljningar	4	1	4	1
Utrangeringar	0	1	46	70
Överföringar	0	0	1	21
Årets avskrivningar	-74	-62	-331	-302
Utgående ackumulerade avskrivningar	-677	-607	-3 904	-3 624
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-245	-245
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	1	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-244	-245
Utgående redovisat värde	255	222	3 170	3 181
Genomsnittlig avskrivningstid, år	9	5	22	23
varav finansiell leasing, Sandvik 3				
Anskaffningsvärde	-	-	928	928
Nyanskaffning	-	-	1	4
Avyttring och utrangering	-	-	7	-3
Nedskrivning	-	-	-134	-134
Ackumulerade avskrivningar	-	-	-283	-259
Bokfört värde	-	-	519	536

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2025	2024	2025	2024
Not 14. Pågående ny- och ombyggnad				
Ingående anskaffningsvärde	602	555	1 022	1 144
Inköp	353	439	833	1 080
Försäljningar	0	0	-47	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Nedskrivningar	0	0	0	0
Överföringar	-408	-392	-996	-1 202
Utgående anskaffningsvärde	547	602	812	1 022
Not 15. Finansiella anläggningstillgångar				
Värdepapper och andelar				
VKAB	0	0	0	0
Förlagsbevis Kommuninvest	0	0	0	0
Andelar i Kommuninvest utgående värde	41	29	41	29
Övrigt	9	9	2	0
Långfristiga fordringar				
Utlåning till kommunens koncernföretag	431	456	0	0
Utlåning till föreningar i Arenastaden	378	387	378	387
Utlåning till SEB	629	658	629	658
Överinsats Kommuninvest	0	9	0	9
Övrigt	80	73	91	86
Summa	1 568	1 621	1 141	1 169

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2025	2024	2025	2024
Not 16. Förråd m.m.				
Exploateringstillgångar	642	450	642	450
Förråd	10	10	108	109
Summa	652	460	750	559
Not 17. Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	99	108	225	200
Fordran statsbidrag	203	190	203	189

Mervärdeskatt och övriga skattefordringar	202	117	6	7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	394	457	409	418
Kortfristig utlåning till kommunens koncernföretag	100	280	0	0
Övriga kortfristiga fordringar	45	40	286	260
Summa	1043	1192	1129	1074
Not 18. Kassa och bank				
Bank	1 313	955	1 306	975
Summa	1 313	955	1 306	975
Kommunen har enligt avtal med bank en checkkredit på 10 mnkr som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.				
Not 19. Eget kapital				
Ingående eget kapital	2 698	2 619	5 903	5 889
varav Resultatutjämningsreserv	246	246	246	246
Ingående eget kapital	2 698	2 619	5 903	5 889
Rättelse av fel (gatukostnadsersättningar)	0	0	1	-6
Årets resultat	150	79	210	20
Utgående eget kapital	2 848	2 698	6 114	5 903
Resultatutjämningsreserv				
Ingående resultatutjämningsreserv	246	153	246	153
Årets avsatta medel	18	93	18	93
Årets använda medel	-	-	-	-
Utgående resultatsutjämningsreserv	264	246	264	246
Not 20. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående avsättning pensioner intjänat fr.o.m.1998 inkl löneskatt	341	330	375	367
Nya förpliktelser under året				
-nyintjänad pension	-1	0	-1	0
-ränte- och basbeloppsuppräknning	10	26	10	26
-övrigt	4	4	4	4
Årets utbetalningar	-17	-17		-20
Förändring av löneskatt	1	-2	1	-2
Extra avsättning, förändrade livslängdsantaganden inkl löneskatt		0		0
Summa avsatt till pensioner intjänat fr.o.m.1998	338	341	389	375
Ingående avsättning pensioner intjänat t.o.m.1997 inkl löneskatt	1 146	1 091	1 146	1 091
Nya förpliktelser under året				

-nyintjänad pension	2	-1	2	-1
-ränte- och basbeloppsuppräknig	34	83	34	83
-övrigt	6	46	6	46
Årets utbetalningar	-82	-84	-82	-84
Förändring av löneskatt	-10	11	-10	11
Extra avsättning, förändrade livslängdsantaganden inkl löneskatt		0		0
Summa avsatt till pensioner intjänat t.o.m.1997	1 096	1 146	1 096	1 146
Specifikation avsättning pensioner				
Förmånsbestämd ålderspension	151	155	151	155
Ålderspension	102	97	102	97
Efterlevande	4	5	4	5
Särskild avtalspension	1	1	27	27
Livränta	9	9	9	17
Visstidspension/särskild avtalspension enligt överenskommelse	6	7	6	7
Löneskatt	66	67	75	69
Pensioner intjänade t.o.m. 1997 inkl löneskatt 24,26 %	1 095	1 146	1 095	1 146
Extra avsättning, förändrade livslängdsantaganden inkl löneskatt		0		0
Summa avsatt till pensioner	1 434	1 487	1 469	1 523

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2025	2024	2025	2024
Not 21. Andra avsättningar				
Ingående avsättning	169	205	745	722
Nya avsättningar	6	4	77	63
Ianspråktaga avsättningar	-52	-40	-52	-40
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Utgående avsättning	123	169	770	745
Specifikation övriga avsättningar				
Uppskjuten skatteskuld bolagen	0	0	598	527
Statlig infrastruktur (Åryd och Fagrabäck)	55	107	55	107
Återställning deponi Häringetorp	13	13	13	13
Övriga avsättningar (testamenten med mera)	55	49	104	98
Summa övriga avsättningar	123	169	770	745
Not 22. Långfristiga skulder				

Lån banker och kreditinstitut	514	536	7 267	7 553
Förutbetalda intäkter som regleras under flera år	339	330	0	0
Övriga långfristiga skulder	0	0	994	1 016
Summa långfristiga skulder	853	866	8 261	8 569
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta	2,7 %	4,2 %	2,2 %	1,7 %
Genomsnittlig räntebindningstid	0,2 år	0,2 år	3,1 år	3,3 år
Genomsnittlig ränta före beaktande av räntesäkringar	2,7 %	4,2 %	2,2 %	1,8 %
Lån som förfaller inom:				
0-3 år	6 %	20 %	44 %	31 %
3-5 år	18 %	0 %	25 %	31 %
senare än 5 år	76 %	80 %	31 %	38 %
Specifikation förutbetalda intäkter som regleras under flera år:				
Investeringsbidrag etc och anslutningsavgifter VA periodiseras och intäktsförs linjärt under den period över vilken de tillgångar som finansierats med hjälp av investeringsbidraget etc respektive anslutningsavgifter skrivs av.				
Förutbetalda investeringsbidrag/ersättningar, ingående värde	60	27	-	-
Årets nya investeringsbidrag/ersättningar	1	1	-	-
Omföringar	9	35	-	-
Årets resultatförda investeringsbidrag/ersättningar	-3	-3	-	-
Förutbetalda investeringsbidrag/ersättningar, utgående värde	67	60		
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, ingående värde	248	224	-	-
Årets nya anslutningsavgifter	5	6	-	-
Omföringar	18	23	-	-
Årets resultatförda anslutningsavgifter	-6	-5	-	-
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, utgående värde	265	248		
Förutbetalda ersättningar till pågående (ännu ej aktiverade) anläggningar, ingående värde	21	60	-	-
Årets nya bidrag/ersättningar och anslutningsavgifter	14	19	-	-
Omföringar	-28	-58	-	-
Förutbetalda ersättningar till pågående (ännu ej aktiverade) anläggningar, utgående värde	7	21		
SUMMA totalt förutbetalda intäkter som regleras under flera år	339	329		
Not 23. Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	-	-	1 880	1 267

Leverantörsskulder	494	440	653	572
Preliminär skatt för anställda	61	59	147	141
Upplupna löner	30	26	44	38
Sociala avgifter	84	80	110	119
Upplupna pensionskostnader, individuell del, inklusive löneskatt	141	141	128	128
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 098	914	1 334	1 231
Semesterlöneskuld samt okompenserad övertid	244	250	187	181
Övriga kortfristiga skulder	707	449	242	203
Summa kortfristiga skulder	2 859	2 359	4 725	3 880

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2025	2024	2025	2024
Not 24. Borgensåtaganden och ställda säkerheter				
Proprieborgen för kommunägda bolag	8 689	8 357	8 689	8 357
Övriga borgensåtaganden	0	0	0	0
Fastighets- och företagsinteckningar	0	0	0	0
Summa borgensåtaganden och ställda säkerheter	8 689	8 357	8 689	8 357
Not 25. Pensionsförpliktelser som ej har upptagits bland skulder/avsättningar				
Avser ej utbetald visstidspension inkl löneskatt. Intjänade pensioner t.o.m. år 1997 redovisas som avsättning enligt fullfundsmodellen.				
Ingående pensionsåtagande	19	14	39	38
Pensionsutbetalningar	0	0	0	0
Nyintjänad pension	0	1	0	1
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0	1	0	1
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrigt	-2	-1	0	-1
Utgående pensionsåtagande	17	15	39	39
Särskild löneskatt	3	4	-	-
Summa	20	19	39	39

Kommuninvest

Växjö kommun har sedan 2003 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 297 medlemmar (282 kommuner och 15 regioner) som per 2025-12-31 var medlemmar i

Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem har lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Växjö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse kan noteras att per 2025-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 611 miljarder kronor och totala tillgångar till 636 miljarder kronor. Växjö kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 8 504 miljoner kronor (1,54 procent) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 8 693 miljoner kronor (1,54 procent).

Växjö kommuns obligatoriska medlemsinsats i Kommuninvest ekonomisk förening uppgår till sammanlagt 116,0 miljoner kronor. Under 2025 har 2,8 miljoner kronor i obligatorisk medlemsinsats inbetalats, och 0,1 miljoner kronor av tidigare inbetald överinsats har omvandlats till obligatorisk medlemsinsats. Insatskapitalet 2025 baseras på ett insatskapital per invånare om 1.200 kronor baserat på invånarantal per 30 november 2024. Under nuvarande kapitaliseringsplan för åren 2025-2028 kan ytterligare inbetalning av insatskapital krävas. Växjö kommuns sammanlagda medlemsinsats om 116,0 miljoner kronor uppfyller kraven på obligatorisk medlemsinsats för 2025.

Pensionsredovisning fullfondmodell jämfört med blandmodell

Resultaträkning mnkr	Fullfond	Blandmodell
Verksamhetens intäkter	1 659	1 659
Verksamhetens kostnader	-8 346	-8 430
Avskrivningar	-194	-194
Nettokostnader	-6 881	-6 965
Skatteintäkter	5 111	5 111
Generella statsbidrag	1 615	1 615
Verksamhetens resultat	-155	-239
Finansnetto	305	338
ÅRETS RESULTAT	150	99

Balansräkning mnkr	Fullfond	Blandmodell
Immateriella anläggningstillgångar	1	1
Materiella anläggningstillgångar	3 540	3 540
Finansiella anläggningstillgångar	1 568	1 568

Förråd mm	652	652
Kortfristiga fordringar	1 043	1 043
Kassa och bank	1 313	1 313
Summa tillgångar	8 117	8 117
Eget kapital	2 848	3 729
varav årets resultat	150	99
Avsättningar	1 557	676
varav avsättning till pensioner	1 434	553
Skulder	3 712	3 712
Summa eget kapital och skulder	8 117	8 117
Panter och ansvarsförbindelser	0	0
Borgen och ställda säkerheter	8 689	8 689
Pensionsförpliktelser	15	896

Sammanlagd kostnad för kommunal räkenskapsrevision

Total kostnad för räkenskapsrevision (redovisningsrevision) i Växjö kommun uppgår för år 2025 till 350 tusen kronor (335 tkr år 2024). Kostnaderna avser de förtroendevalda revisorernas anlitade sakkunniga biträden från revisionsföretaget Azets för granskningar gällande räkenskapsrevision och en andel av de förtroendevalda revisorernas arvode.

Särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretag

mnkr	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning		Finansiella poster	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Köpare	Säljare
Växjö kommun	-	-	-	-	-	207	-	79
VKAB koncernen	-	-	-	-	207	-	78	-
Växjö Småland Airport AB	-	-	-	-	-	-	1	-
Värends Räddningstjänstförbund	-	-	-	-	-	-	-	-
AB Regionteatern Blekinge - Kronoberg	-	-	-	-	-	-	-	-
Kulturparken Småland AB	-	-	-	-	-	-	-	-

SSAM AB	-	-	-	-	-	-
Växjö & Co	-	-	-	-	-	-

mnkr	Försäljning		Lån		Borgen		Kortfristiga poster	
	Köpare	Säljare	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Fordran	Skuld
Växjö kommun	836	137	528	-	-	-	248	92
VKAB koncernen	150	836	-	525	-	-	63	217
Växjö Småland Airport AB	1	2	-	3	-	-	-	2
Värends Räddningstjänstförbund	9	2	-	-	-	-	33	33
AB Regionteatern Blekinge - Kronoberg	1	1	-	-	-	-	-	-
Kulturparken Småland AB	4	3	-	-	-	-	-	2
SSAM AB	8	27	-	-	-	-	3	1
Växjö & Co	-	-	-	-	-	-	-	-

Upplysning om upprättad särredovisning

Uppdrag och övergripande mål

De övergripande målen är att förse hushåll och verksamheter med dricksvatten av god kvalitet och utan avbrott i den mängd de behöver och att ta emot och leda bort dag- och spillvatten, samt på ett hållbart sätt rena avloppsvatten och ta till vara avloppets resurser.

Inom verksamheten sköts drift och underhåll av kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning som består av, vatten- och avloppsreningsverk, tryckstegringsstationer, ledningsnät, avloppspumpstationer och dagvattenanläggningar. På uppdrag sköts kommunens produktionsanläggning för biogas till fordonsbränsle. VA-verksamheten svarar även för utbyggnad av va-anläggningen i nya exploateringsområden samt förnyelse av ledningsnät och anläggningar.

Finansiering

Verksamheten finansieras via VA-taxa med brukningsavgifter och anläggningsavgifter. Brukningstaxan består av en fast avgift och en rörlig avgift baserad på vattenförbrukningen. Utöver detta tar VA-verksamheten ut anslutningsavgifter vid anslutningar av nya abonnenter eller när abonnenter bygger ut inom befintlig fastighet. Hur de olika taxorna är konstruerade framgår av kommunens hemsida.

VA-verksamhet

Resultat- och balansräkning vatten och avlopp

RESULTATRÄKNING, mnkr	Not	2025	2024
Verksamhetens intäkter	1	258	242
Verksamhetens kostnader	2	-181	-174
Av- och nedskrivningar	5,6,7	-51	-48
Verksamhetens nettokostnader		26	20
Finansiella intäkter	3	0	0
Finansiella kostnader	4	-26	-20
ÅRETS RESULTAT		0	0
BALANSRÄKNING, mnkr		2025	2024
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	5	0	0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	1 381	1 252
Maskiner och inventarier	7	23	7
Pågående investeringar	8	200	296
Summa materiella anläggningstillgångar		1 604	1 555
Omsättningstillgångar			
Förråd med mera		0	0
Fordringar	9	73	58
Kassa och bank	10	85	-12
Summa omsättningstillgångar		158	46
SUMMA TILLGÅNGAR		1 762	1 601
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Grundkapital	11	10	10
Skulder			
Långfristiga skulder	12	1 451	1 383
Kortfristiga skulder	13	301	208
Summa skulder		1 752	1 591
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 762	1 601

Noter vatten och avlopp

mnkr	Vatten och avlopp	
	2025	2024
Not 1. Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter (material och varor)	4	5
Bidrag	0	0
Taxor och avgifter	246	202
Överuttag/ökning skuld till abonnentkollektivet	-1	26
Försäljning av verksamhet/entreprenader	9	9
Summa	258	242
Not 2. Verksamhetens kostnader		
Löner och sociala avgifter	-45	-44
Pensionskostnader inkl. löneskatt	-3	-5
Köp av huvudverksamhet	-3	-4
Lokal och markhyror	-7	-7
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-21	-18
Bränsle, energi och vatten	-26	-30
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-20	-19
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-4	-3
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-5	-6
Övriga tjänster	-30	-22
Realisationsförluster och utrangeringar	0	-2
Övriga kostnader	-17	-14
Summa	-181	-174
Not 3. Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	0	0
Summa	0	0
Not 4. Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-26	-20
Summa	-26	-20
Not 5. Immateriella tillgångar		
Anskaffningsvärde	0	0
Akkumulerade avskrivningar	0	0
Akkumulerade nedskrivningar	0	0

Bokfört värde	0	0
Genomsnittlig avskrivningstid, år	0	0

mnkr	Vatten och avlopp	
	2025	2024
Redovisat värde vid årets början	0	0
Investeringar	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Nedskrivningar	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0
Avskrivningar	0	0
Omklassificeringar	0	0
Redovisat värde vid årets slut	0	0
Not 6. Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	2 028	1 850
Ackumulerade avskrivningar	-647	-598
Ackumulerade nedskrivningar	0	0
Bokfört värde	1 381	1 252
Genomsnittlig avskrivningstid, år	38	35
Redovisat värde vid årets början	1 252	1 176
Investeringar	0	0
Försäljningar/ utrangeringar	0	-1
Nedskrivningar	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0
Avskrivningar	-49	-47
Omklassificeringar	178	124
Redovisat värde vid årets slut	1 381	1 252
Not 7. Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	51	34
Ackumulerade avskrivningar	-28	-27
Ackumulerade nedskrivningar		0
Bokfört värde	23	7
Genomsnittlig avskrivningstid, år	14	16
Redovisat värde vid årets början	7	8

Investeringar	0	0
Försäljningar/ utrangeringar	0	0
Nedskrivningar	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0
Avskrivningar	-2	-2
Omklassificeringar	18	1
Redovisat värde vid årets slut	23	7
Not 8. Pågående investeringar		
Redovisat värde vid årets början	296	237
Årets investering	99	183
Omklassificeringar	-195	-124
Utrangeringar	0	0
Redovisat värde vid årets slut	200	296
Not 9. Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	45	38
Mervärdesskatt, övriga skatter	28	20
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	0
Övriga fordringar	0	0
Summa	73	58
Not 10. Kassa och bank		
Bank	85	-12
Summa	85	-12

mnkr	Vatten och avlopp	
	2025	2024
Not 11. Eget kapital		
Ingående eget kapital	10	10
Årets resultat	0	0
Utgående eget kapital	10	10
Not 12. Långfristiga skulder		
Anslutningsavgifter	266	259
Investeringsbidrag	5	3
Lån	1 180	1 121
Övriga långfristiga skulder	0	0

Summa	1 451	1 383
Not 13. Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	31	30
Sociala avgifter	0	1
Skuld till VA kollektivet	4	3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	7	14
Semesterlöneskuld, okompenserad övertid		2
Övriga kortfristiga skulder	259	158
Summa	301	208

Driftredovisning

Upplysning om driftredovisningens uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att kommunfullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för sin driftverksamhet. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten. Budgeten beslutas av kommunfullmäktige inför varje verksamhetsår i november. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden för beslut senast i februari aktuellt budgetår.

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på nämndsnivå. Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de delverksamheter enligt SCB:s verksamhetsindelning alternativt organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

I kommunfullmäktiges budget fastställs ett nettobudgetanslag för nämnderna. Kommunfullmäktiges budget är bindande men anslag kan omdisponeras mellan nämnderna i form av ramjustering av budgetteknisk karaktär. Kommunstyrelsens arbetsutskott kan göra ramjusteringar av budgetteknisk karaktär nämnder emellan gällande omfördelning av budgeterade tilläggsanslag för årliga lönekostnadsökningar. Nämnderna får under budgetåret tilläggsanslag för lönekostnadsökningar efter genomförd lönerevision. Tilläggsanslagen rör endast skattefinansierad verksamhet. Tilläggsanslag ges även för personalkostnadsökningar för verksamhet som privat utövare på stadigvarande basis utför för kommunens räkning. Tilläggsanslaget budgeteras under gemensam finansiering och följer antagandet om lönekostnadsutveckling i de beslutade budgetförutsättningarna.

DRIFTREDOVISNING, mnkr	Verksamhetens intäkter		Verksamhetens kostnader		2025		
	2025	2024	2025	2024	Nettoutfall	Nettobudget	Budgetavvikelse
Politisk verksamhet	11	14	-80	-81	-69	-69	0
Infrastruktur, skydd m.m.	178	221	-561	-566	-383	-393	10
Kultur och fritid	54	46	-403	-355	-349	-338	-11
Pedagogisk verksamhet	569	579	-3 805	-3 709	-3 236	-3 230	-6
Vård och omsorg	510	464	-3 074	-2 942	-2 564	-2 552	-12
Särskilt riktade insatser	88	99	-147	-163	-59	-68	9
Affärsverksamhet	374	354	-385	-364	-11	-17	6
Gemensamma verksamheter	245	248	-627	-675	-382	-446	64

Exploateringsverksamhet	67	62	-8	-25	59	98	-39
Justering poster ej hänförbara till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen	-437	-411	744	769	307	251	56
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	1 659	1 676	-8 346	-8 111	-6 687	-6 764	77

Implementering av en ny investeringsprocess påverkade även Växjö kommuns budgetprocess. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas driftbudgetramar. Budget för kapitalkostnader läggs initialt hos gemensam finansiering och nämnderna erhåller kompensation för kapitalkostnader i takt med att de uppkommer, under förutsättning att nämnden inte överskrider fullmäktiges beslutade utgiftsbudget för investeringar. För att få en komplett bild av nämndernas intäkter och kostnader inkluderar nedanstående tabell kapitalkostnader och nettobudgeten har således också justerats. På detta sätt blir utfall och budget jämförbara och nämndernas budgetavvikelse överensstämmer med tabeller i tidigare avsnitt. Det innebär också att denna tabell skiljer sig från de tabeller som bara tar hänsyn till driftbudget.

DRIFTREDOVISNING, mnkr	Verksamhetens intäkter		Verksamhetens kostnader		2025		
	2025	2024	2025	2024	Nettoutfall	Nettobudget	Budgetavvikelse
Kommunfullmäktige	1	1	-14	-13	-14	-13	-1
Kommunens revisorer	0	0	-4	-3	-3	-3	0
Kommunstyrelse	68	83	-396	-403	-328	-332	4
Kultur- och fritidsnämnd	49	40	-293	-268	-244	-243	-1
Miljö- och byggnämnd	5	6	-7	-8	-2	-2	0
Nämnd för arbete och välfärd	222	235	-1 059	-1 037	-837	-839	2
Omsorgsnämnd	396	362	-2 124	-2 017	-1 728	-1 726	-2
Samhällsbyggnadsnämnd	540	519	-811	-782	-271	-294	23
Servicenämnd	195	170	-583	-525	-387	-398	11
Utbildningsnämnd	544	543	-3 547	-3 469	-3 004	-2 997	-7
Valnämnd	0	3	0	-5	0	-1	0
Överförmyndarnämnd	8	8	-13	-13	-5	-6	1
Summa nämnder	2 028	1 970	-8 851	-8 543	-6 823	-6 854	30
Justering poster ej hänförbara till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen	-438	-413	693	631	256	198	58
Exploateringsverksamhet	67	62	-8	-18	59	98	-39
Kommungemensamt	2	57	-180	-181	-179	-207	27
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	1 659	1 676	-8 346	-8 111	-6 687	-6 765	76

Anslagsförändringar under året har endast gjorts av budgetteknisk karaktär, till följd av ramjusteringar för personalkostnadsökningar (lönekostnader samt personalomkostnadspålägg) samt för organisatoriska förändringar som en följd av förändrad nämndstruktur, och framgår av tabellen nedan. Beslut om tilläggsanslag gällande löneökningar har tagits efter avslutad lönerevision (augusti), om personalomkostnadspålägg i samband med SKR's nya rekommendationer (januari). Ramjustering till följd av organisationsförändring påverkar 2025 års budget med 9 månader (september 2024).

	2025		
	Budgetbeslut kommunfullmäktige	Anslagsförändringar	Nettobudget
Nämndernas driftsbudgetramar			
Kommunfullmäktige	-14	1	-13
Kommunens revisorer	-3	0	-3
Kommunstyrelsen	-352	22	-330
Kultur och fritidsnämnd	-235	-3	-238
Nämnd för arbete och välfärd	-840	2	-838
Omsorgsnämnd	-1 726	0	-1 726
Servicenämnd	-335	-14	-349
Utbildningsnämnd	-3 004	19	-2 985
Valnämnd	-1	0	-1
Överförmyndarnämnd	-6	0	-6
Samhällsbyggnadsnämnd	-178	-2	-180
Miljö- och byggnämnd	-2	0	-2
Ej nämndstilldelad effektivisering	13	-13	0
Summa driftsbudgetramar	-6 683	12	-6 671
Gemensam finansiering	6 838	-12	6 826
Budgeterat resultat	155	0	155

Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommun interna

poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- **personalomkostnader**, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 47,18 procent av lönekostnaden för år 2024 (44,53 % år 2023);
- **kapitalkostnader**, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 2,5 procent. För information om avskrivningstider, se Redovisningsprinciper, not 1.

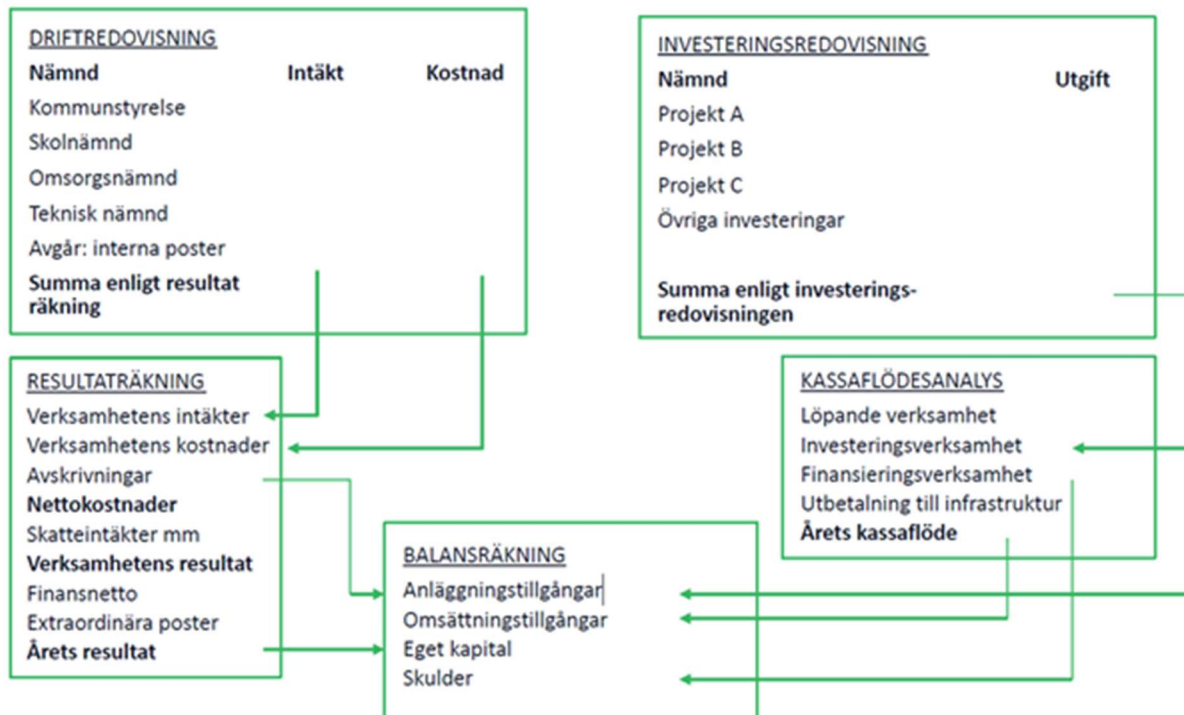
Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är framförallt:

- **administrativa kostnader**, exempelvis ekonomisystemkostnader, kostnad för IT-utrustning, telefonkostnader etc sätts till kommunledningsförvaltningens självkostnad.
- **transport/bil**: Debitering sker av tekniska förvaltningens fordonshantering till självkostnad, beräknad på milkostnad för olika fordon;
- **kost**: Debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad, beräknad på portionspris.
- **tryckeri**: Debitering sker av kommunikationsavdelningen inom kommunledningsförvaltningen till självkostnad.

Gemensamma kostnader som fördelas med schabloner är exempelvis:

- kommungemensamma ledningskostnader
- IT-relaterade kostnader, licenskostnader system
- inköp via inköpssystemet
- upphandlingsadministration
- försäkring

Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar



Investeringsredovisning

Investeringsredovisning Växjö kommun

	Budget	Utfall	Budget-
mnkr	helår 2025	helår 2025	avvikelse
Utbildningsnämnden	24	24	0
Servicenämnden, IT	34	29	5
Kultur och fritidsnämnden	19	11	8
Förvaltade fastigheter	0	10	-10
Simhall	46	46	0
Övriga nämnder	16	8	8
Samhällsbyggnadsnämnden, skattefinansierat, varav:	143	134	9
Infrastruktur gång & cykel	13	11	2
Gator och parkeringar	13	16	-3
Belägningsprogram	16	13	3
Fordon och maskiner	20	20	0
Underhåll offentlig miljö och belysning	23	23	0
Övrigt skattefinansierat	58	51	7
Samhällsbyggnadsnämnden, VA avgiftsfinansierat, varav:	85	85	0
Förnyelse befintliga ledningar	42	35	7
Höjd driftsäkerhet	16	20	-4
Övrigt avgiftsfinansierat	27	30	-3
Summa	367	347	20
Exploatering, skattefinansierat	5	19	
Exploatering, avgiftsfinansierat	0	-1	
S:A NETTOINVESTERINGAR TOTALT	372	365	
Investeringsinkomster i form av investeringsbidrag och anslutningsavg VA etc år 2024		21	
S:A BRUTTOINVESTERINGAR TOTALT ÅR 2024		386	

Bolagens investeringar i kommunens verksamhetsfastigheter

Färdigställda investeringar mnkr	Utgifter sedan projektens start			Årets investeringar 2025		
	Beslutad totalbudget	Ackumulera t	Budget-	Utfall	Budget	Budget-
		utfall	avvikelse	2025	2025	avvikelse

Fastighetsköp Vidingehem	-	-		14	0	14
LNU	18	22	-4	3	1	2
Hagavik skola & sporthall	383	359	24	9	0	9
Ängslyckans förskola	69	63	6	1	0	1
Högstorp skola Hus 08	18	20	-2	15	8	7
Övrigt	49	90	-41	66	44	22
S:a färdigställda projekt	537	554	-17	108	53	55
Pågående projekt	Beslutad	Ack	Budget-	Utfall	Budget	Budget-
mnk	totalbudget	utgift	avvikelse	2 025	2 025	avvikelse
Kommersiella investeringar totalt	225	38	187	258	633	-375
<i>varav respektive bolags del:</i>						
Växjö Energi AB	-	-		131	255	-124
Vidingehem AB	-	-		94	275	-181
Vöfab	225	38	187	33	103	-70
Verksamhetslokaler totalt	554	412	142	261	365	-104
<i>varav största enskilda projekt</i>						
Gemla förskola	79	52	27	47	45	2
Nytt gruppboende Evedal	-	-		11	19	-8
Furutåskolan	397	296	101	94	127	-33
Åby skola	67	25	42	19	25	-6
Kräftan 11 samt ombyggnation	-	-		39	40	-1
<i>varav respektive övrigt</i>						
S:a pågående projekt	779	450	329	519	998	-479
S:A INVESTERINGAR TOTALT	1 316	1 004	312	627	1 051	-424

I tabellen ovan anges de helägda bolagens investeringar, indelade i kommersiella investeringar och verksamhetslokaler. Investeringar som avser kommunens verksamhetslokaler med totalutgift på minst 20 miljoner kronor och som är beslutade av kommunfullmäktige anges som särskilt specificerade projekt. Dessa investeringar delas upp i färdigställda och pågående projekt.

Vöfab har färdigställt första delen av Furutåskolan och verksamheten har flyttat in. Byggnationen

av sporthallen är påbörjad och ska vara klar i december 2026. Vöfab har under året förvärvat fastigheten Stenholmens förskola samt verksamheter har flyttat in i renoverade lokaler på Högstorp och Hagavik.

Under året har Vidingehem köpt tre fastigheter samt mark för byggnation av boende åt Växjö kommun. De fastigheter som förvärvats är Kampagården, Fatburen samt Kräftan 11. Marken avser Bondegårdsslänten på Hov.

Vidingehem färdigställde flertalet ombyggnationer under året, bland annat renoveringen på Öster och Lyckanshöjd. Bolaget har även investerat i verksamhetslokaler, till exempel gruppboendet Lugnaskog (Evedal) och Kräftan. Under året har projektering påbörjats på Bondegårdsslänten och Kråkan.

Uppllysning om investeringsredovisningens uppbyggnad

Investeringsprojekt ingår inte i kommunens resultat, utan identifieras med en särskild projektkod och aktiveras som anläggningstillgångar.

Varje nämnd ska finansiera sina kapitalkostnader (avskrivning och ränta) inom sin budget. Vid ett investeringsbehov krävs att man undersöker om utrymmet i budgeten tillåter att investeringen kan göras. Nämnden beslutar om investeringar upptill 10 miljoner kronor. Investeringar som överstiger 10 miljoner kronor ska beslutas av kommunfullmäktige.

För så kallade tillväxtinvesteringar i infrastruktur (gator, cykelvägar, tunnlar, rondeller etc.) som inte ska belasta exploateringsverksamheten gäller följande: I samband med budgetberedningen presenteras aktuella projekt, investeringsbelopp samt driftkostnad fördelat på kommande treårsperiod. Budgetberedningen bedömer och föreslår fullmäktige att uppta ett eventuellt driftanslag avseende "Kompensation för tillväxtinvesteringar i infrastruktur" under gemensam finansiering.

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsprojekt budgeteras för en treårsperiod.

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och även utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader. Investeringsredovisningen påförs också interna maskinkostnader.

Enlig fastställd budget i kommunfullmäktige är investeringsplanen en översikt av pågående och beslutade investeringar, samt planerade investeringar där det föreligger beslut om utredning. Förändring kan komma att ske löpande under perioden. Det är nämndernas utrymme i driftsbudgeten som styr investeringsnivån inom respektive nämnd. Det är således varje nämnd som har att besluta om vilka investeringar som ska genomföras.

Exploateringsredovisning

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för exploateringsverksamheten i Växjö kommun. I deras årsrapport finns en redovisning över pågående exploateringsprojekt.

Hållbara Växjö 2030 - status

Rättvist och ansvarstagande



Målbildens utveckling – en sammanfattning

Målbilden Rättvist och ansvarstagande följs upp genom ett antal strukturella indikatorer som speglar ekonomiska och sociala livsvillkor över tid. Den samlade bedömningen är att indikatorerna över lag är stabila och i flera fall visar en gradvis förbättring, även om variationer förekommer mellan enskilda år.

Sammantaget indikerar utvecklingen en försiktigt positiv riktning, samtidigt som utmaningar kvarstår. Målbilden påverkas i hög grad av externa faktorer såsom konjunktur, arbetsmarknadens förutsättningar och demografiska förändringar. Förändringar i enskilda indikatorer behöver därför tolkas i ett bredare samhällsekonomiskt och strukturellt sammanhang.

Kommunens långsiktiga insatser inom arbetsmarknad, utbildning, vräkningsförebyggande arbete, jämställdhetsintegrering och social hållbarhet bedöms sammantaget bidra till att successivt stärka förutsättningarna för jämlika och jämställda livsvillkor i kommunen.

Beskrivning och analys

Ekonomisk och social utsatthet

Nivåerna av ekonomisk utsatthet i Växjö kommun har över tid varit relativt stabila. Andelen invånare med låg ekonomisk standard ligger i nivå med jämförelsegruppen större stad och riket. Andelen barn som lever i hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat jämfört med tidigare år, även om variationer förekommer mellan enskilda år.

Trångboddheten har successivt minskat sedan 2019 och ligger 2024 strax under genomsnittet för jämförelsegruppen större stad. Ett strukturerat vräkningsförebyggande arbete, som bedrivs i samverkan mellan berörda förvaltningar och externa aktörer, bedöms ha bidragit till att antalet verkställda avhysningar som berör barn fortsatt är lägre än riksgenomsnittet.

Arbetsmarknadsinsatser och arbetsmarknadsanställningar har vidareutvecklats med inriktning mot stegvis övergång till praktik, reguljärt arbete eller studier samt förbättrad matchning mot arbetsmarknadens behov. Samverkan med Arbetsförmedlingen, näringsliv och civilsamhälle utgör en central del av arbetet. Insatserna syftar till att stärka möjligheterna till egen försörjning och minska risken för långvarigt biståndsberoende.

Utvecklingen påverkas samtidigt av konjunkturläget och de strukturella förutsättningarna på arbetsmarknaden. Personer med kort utbildningsbakgrund, utrikes födda och individer med nedsatt arbetsförmåga har generellt ett längre avstånd till reguljär sysselsättning, vilket påverkar indikatorer kopplade till ekonomisk standard.

Insatser för att motverka social utsatthet, kriminalitet och ojämlika livsvillkor bedrivs i samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och civilsamhälle. Arbetet omfattar såväl tidiga förebyggande insatser som riktade åtgärder för individer och grupper med ökad riskexponering. Syftet är att stärka skyddsfaktorer, förebygga marginalisering och bidra till mer jämlika livsvillkor över tid.

Under året har ett omfattande förberedelsearbete och implementering genomförts av den nya socialtjänstlagen, med fokus på ökad tillgänglighet, stärkt förebyggande arbete och en mer kunskapsbaserad praktik. Arbetet syftar till att långsiktigt stärka socialtjänstens förmåga att arbeta tidigt och förebyggande.

Jämställdhet och likvärdiga livsvillkor

Inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män har över tid minskat, både nationellt och lokalt. Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns ligger strax under jämförelsegruppen större stad men följer samma långsiktiga trend.

Andelen föräldrapenningdagar som tas ut av män har ökat under de senaste två decennierna och ligger fortsatt inom spannet för vad som vanligen klassas som en mer jämställd fördelning, även om utvecklingen de senaste åren planat ut något.

Under året har arbetet med jämställdhetsintegrering fortsatt med fokus på att stärka ett mer systematiskt och kunskapsbaserat arbetssätt. Stödstrukturer har utvecklats för att integrera jämställdhetsperspektiv i styrning, beslutsunderlag och verksamhetsutveckling. Arbetet har även omfattat kompetenshöjande insatser och dialog i olika delar av organisationen i syfte att främja likvärdig service och jämställd resursfördelning.

Arbetet med koncernövergripande barnrättsombud har strukturerats genom en handlingsplan baserad på identifierade utvecklingsområden i Växjö kommuns barnbokslut. Dialoger har genomförts med funktionshinderrörelsen och med unga i kommunen i syfte att bredda kunskapsunderlaget om olika gruppers livsvillkor och stärka förutsättningarna för likvärdiga och inkluderande beslut.

Delaktighet och demokrati

Utvecklingen av ungas delaktighet visar på ett minskat intresse för att påverka kommunala frågor jämfört med tidigare mätningar. Intresset för inrikes samhällsfrågor har också minskat. Förändringen kan noteras hos både flickor och pojkar, utan tydliga könsskillnader.

Resultatet aktualiserar behovet av att följa och analysera hur formerna för ungas delaktighet och inflytande kan utvecklas inom ramen för kommunens befintliga strukturer. Ungas upplevda möjligheter till delaktighet och inflytande har betydelse för tillit, demokratisk förankring och långsiktig samhällsgemenskap.

Framtid och omvärld

Målbildens utveckling påverkas i hög grad av konjunktur, arbetsmarknadens utveckling och demografiska förändringar. En fördjupad lågkonjunktur eller ökande långtidsarbetslöshet riskerar att påverka indikatorerna för ekonomisk utsatthet negativt, särskilt för grupper med svag förankring på arbetsmarknaden.

Den långsiktiga utvecklingen är beroende av att övergången till arbete eller studier fungerar väl, särskilt för grupper med längre avstånd till reguljär sysselsättning. Ett fortsatt fokus på tidiga och förebyggande insatser, samverkan mellan aktörer och kunskapsbaserade arbetssätt är centralt för att motverka ojämlika livsvillkor.

Utvecklingen av jämställdhet och likvärdig service förutsätter att arbetet med systematisk uppföljning, könsuppdelad statistik och integrerade perspektiv i styrning och beslutsfattande fortsätter och fördjupas.

När det gäller ungas delaktighet är det angeläget att följa utvecklingen och analysera hur former för inflytande kan utvecklas inom befintliga strukturer. Ett långsiktigt arbete med delaktighet och demokratisk förankring är av betydelse för tillit och samhällsgemenskap.

Sammantaget finns förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling av målbilden, men utvecklingen påverkas av faktorer som ligger utanför kommunens direkta rådighet. Uthålliga, förebyggande och samordnade insatser är avgörande för att stärka jämlika och jämställda livsvillkor över tid.

Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall		
Andel elever i åk 8 som vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen, %	20 24			20,1		
Invånare, 0-19 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	20 24			20 %		
Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%)	20 23			15		
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	20 25			31		
Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	20 25			39		
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	20 24			82		
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	20 24	12	13	13		

Växande och inkluderande

Målbildens utveckling - en sammanfattning

Målbilden Växande och inkluderande ligger sammantaget på samma nivå som 2024. Av de 17 nyckeltal som följts upp under 2025 visar fyra en positiv utveckling, medan två har försämrats. Övriga nyckeltal uppvisar i huvudsak stabila nivåer över tid.

Flera av nyckeltalen inom målbilden är tydligt konjunkturkänsliga, vilket påverkar utfallet under året. Mot denna bakgrund kan målbildens samlade utveckling ändå på en övergripande nivå bedömas som positiv, då stabilitet och förbättringar kunnat upprätthållas trots ett utmanande ekonomiskt läge.

Beskrivning och analys

Näringsliv/arbetsmarknad

Nyckeltalet nettoökning av antalet företag visade för 2025 en ökning med 9 företag, vilket motsvarar 0,1 procent. Detta är en tydligt svagare utveckling än rikssnittet på 1,5 procent och länets genomsnitt på 1,0 procent. Antalet nystartade företag minskade för fjärde året i rad och uppgick 2025 till 555. Samtidigt minskade antalet konkurser från 92 till 78, vilket kan tolkas som

en viss stabilisering i företagsklimatet.

När det gäller nystartade företag som drivs av kvinnor har Växjö kommun stärkt sin position. År 2025 startades 33,9 procent av företagen av kvinnor, vilket innebär att kommunen nu ligger 0,2 procentenheter över rikssnittet, efter att tidigare ha legat under.

Arbetsmarknaden i Växjö kommun präglades under 2025 av fortsatt arbetslöshet, hög långtidsarbetslöshet samt särskilda utmaningar för utrikes födda och unga vuxna. Trots det ekonomiska läget visar nyckeltalet sysselsättningsgrad 20–64 år på stabilitet över tid, och sysselsättningsgraden låg även 2025 kvar på 80 procent. Skillnaderna mellan kvinnor och män är små, även om män i något högre grad förvärvsarbetar än kvinnor.

Samtidigt som den totala sysselsättningsgraden är stabil har förutsättningarna att etablera sig på arbetsmarknaden försämrats för grupper med svag eller obefintlig förankring. Utrikes födda har fortsatt en sysselsättningsgrad som ligger cirka 12–13 procentenheter lägre än för inrikes födda, med ytterligare lägre nivåer för kvinnor.

Demografisk försörjningskvot

För att få fram den demografiska försörjningskvoten görs en beräkning på antalet yngre (0–19 år) och äldre (65 år och äldre) i relation till den arbetsföra befolkningen (20–64 år). Förenklat innebär en kvot under 1 att det finns fler personer i arbetsför ålder än personer som ska försörjas, medan en kvot över 1 innebär det motsatta. Generellt eftersträvas en så låg försörjningskvot som möjligt.

Vid den senaste mätningen 2024 uppgick försörjningskvoten i Växjö kommun till 0,76. Historiskt har kommunen i genomsnitt legat 1–2 procentenheter högre än referensgruppen Större stad, samtidigt som försörjningskvoten har haft en stigande trend över tid.

Antal hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd

Andelen hushåll som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd ökade markant från 43,5 procent år 2024 till 49,9 procent år 2025. Detta innebär en tydlig förbättring jämfört med föregående år. Nyckeltalet är därmed tillbaka på den nivå som varit relativt stabil under det senaste decenniet, omkring 50 procent.

Utbildning

Både andelen elever i årskurs 3 som klarat samtliga delprov i matematik och samtliga delprov i svenska respektive svenska som andraspråk minskade kraftigt under 2025. Nedgången uppgår till omkring fem procentenheter för både pojkar och flickor, med något svagare resultat för flickor. Sammantaget innebär detta att Växjö kommun ligger under genomsnittet för referensgruppen större stad.

Andelen elever som är behöriga till yrkesprogrammen ökade med två procentenheter under 2025, vilket innebär att Växjö kommun är tillbaka på samma nivå som 2023. Förbättringen förklaras av att flickors behörighet ökade med fem procentenheter, medan pojkarnas nivå var oförändrad. Flickors behörighet är därmed åter på samma nivå som 2023. Nyckeltalet ligger över genomsnittet för referensgruppen större stad.

Andelen gymnasieelever som inom fyra år uppnått examen eller studiebevis uppgick 2025 till 80

procent, vilket är en förbättring med en procentenhet jämfört med föregående år. Trots detta ligger Växjö kommun, i likhet med de senaste åren, två procentenheter under referensgruppen större stad. Det sammanvägda resultatet har varit stabilt över tid, men skillnaderna mellan könen har minskat till följd av att flickors resultat har försämrats.

Växjö kommun har över tid haft en hög andel invånare i åldern 25–64 år med eftergymnasial utbildning, både bland kvinnor och män. Kommunen ligger cirka tre procentenheter över referensgruppen större stad. I likhet med utvecklingen i både referensgruppen och riket som helhet är andelen kvinnor med eftergymnasial utbildning högre än andelen män – 56 procent jämfört med 43 procent.

Invånare som varken arbetar eller studerar

Andelen invånare som varken arbetar eller studerar utgörs av en heterogen grupp med sammansatta och ofta komplexa behov, där psykisk ohälsa, funktionsnedsättning, utrikes bakgrund, socioekonomisk utsatthet samt bristfällig eller avbruten skolgång är vanligt förekommande bakomliggande faktorer. Vid den senaste mätningen 2023 uppgick nyckeltalet i Växjö kommun till 4,2 procent.

Andelen är något högre bland pojkar och män, 4,8 procent, jämfört med flickor och kvinnor där motsvarande andel uppgår till 3,5 procent. Växjö kommun ligger därmed fortsatt under rikssnittet, där den totala andelen uppgår till 5,3 procent.

Bruttoregionalprodukt

Växjö kommun har under flera år uppvisat en positiv utveckling av bruttoregionalprodukten (BRP). Trots denna ökning ligger kommunen fortsatt tydligt under referensgruppen större stad, och vid den senaste mätningen 2023 ökade dessutom gapet till jämförelsegruppen.

Bruttoregionalprodukt är ett mått på den totala produktionen i en region och påverkas bland annat av arbetsmarknadens struktur och pendling. Växjö kommun har sedan lång tid tillbaka ett överskott av inpendling, vilket bidrar positivt till BRP. Samtidigt kan en relativt hög andel personer utanför arbetsmarknaden påverka nivån negativt och begränsa den samlade ekonomiska produktionen.

Utsläpp av växthusgaser

Nyckeltalet utsläpp av växthusgaser i relation till BRP (bruttoregionalprodukt) visualiserar förhållandet mellan ekonomisk tillväxt och lokala utsläpp av växthusgaser. Sista mätvärdet är från 2023 och en förbättring skedde med 5,5 procent från 2022, vilket innebär att utsläppen av växthusgaser minskat i relation till den regionala ekonomins utveckling.

Bo och verka i hela Växjö kommun

Förutsättningarna för att kunna bo och verka utanför Växjö stad påverkas i hög grad av tillgången till samhällsservice i kommunens tätorter. Nyckeltalet mäter tillgång till minst tre av följande funktioner inom respektive tätort: förskola, skola, vårdcentral, dagligvaruhandel och paketutlämning. År 2025 uppfyllde 8 av kommunens 13 tätorter detta kriterium, vilket är oförändrat jämfört med 2024.

Ytterligare en faktor är tillgång till bredband och under senare år har en kraftig utbyggnad skett vilket syns på nyckeltalets positiva utveckling. Tillgången på bredband var 99 procent då senaste

mätningen gjordes 2024.

Befolkningen utanför Växjö stad ökade med 144 personer under 2024, som är senaste mätningen. Nyckeltalet har en stabil utveckling med en marginell ökning, förutom under pandemiåren då ökningen var betydligt större.

Bostäder

Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus minskade i den senaste mätningen 2024, från 8 till 3 färdigställda bostäder per 1000 invånare. Detta är en betydande minskning men ligger i paritet med referensgruppen större stad, där motsvarande värde är 4 bostäder per 1000 invånare. Här bör dock nämnas att 2023 var ett rekordår med 15 färdigställda bostäder per 1000 invånare, att jämföra med 7 i referensgruppen större stad.

Framtid och omvärld

Näringsliv/arbetsmarknad

Arbetsmarknaden bedöms förbli pressad under 2026 till följd av lågkonjunkturen. Återhämtningen går långsamt, med fortsatt hög långtidsarbetslöshet och kvarstående matchningsproblem trots stabiliserad inflation och mer normala räntenivåer.

Näringslivet är fortsatt i snabb förändring, främst genom digital och grön omställning. Kompetensbrist inom flera branscher, bland annat tekniska yrken samt vård- och omsorgsyrken, gör att utveckling av yrkesutbildningar och stärkt samverkan med arbetslivet är avgörande för att förbättra matchningen. Företagens försiktighet i rekrytering och ökade varsel i regionen förstärker behovet av tät samverkan mellan kommunen, utbildningsaktörer och arbetsgivare för att säkra långsiktig kompetensförsörjning i Växjö.

Att öka antalet nystartade företag är centralt för den långsiktiga utvecklingen och kräver bred samverkan. Växjö kommun samarbetar med aktörer som Nyföretagarcentrum, Almi, Ung Företagsamhet, Emax samt, sedan 2025, även Coompanion. Samarbetet med Nyföretagarcentrum och Ung Företagsamhet fördjupas särskilt för att öka andelen kvinnliga företagare. Växjö Linnæus Science Park har en nyckelroll för innovation och företagande inom digitalisering och grön omställning.

Utbudet av yrkesutbildningar inom Växjö yrkeshögskola har inför 2026 utökats till det högsta antalet hittills, med inriktning mot bristyrken inom industri, restaurang och grön näring.

Arbetet med sociala krav i upphandlingar har stärkts genom en mer strukturerad process, och under 2025 har sådana krav ställts i alla relevanta upphandlingar. Andelen bedöms öka ytterligare under 2026.

Växjödeklarationen fortsätter samtidigt att vara en central plattform för att engagera företag inom hållbarhet.

Etablering på arbetsmarknaden för utrikes födda, särskilt kvinnor, är fortsatt prioriterat genom insatser som SFI i egen regi, Växjömentor och Handslaget Kronoberg, för att stärka

språkutveckling, arbetslivskunskap och kontakt med arbetsgivare.

Utbildning

När det gäller andelen elever i årskurs 3 som klarat alla delprov i svenska och svenska som andraspråk så pekar utvecklingen på en försvagning i de tidiga språkliga förmågorna. Eftersom referensgruppen större stad inte uppvisar motsvarande nedgång framstår detta som en lokal utmaning snarare än ett bredare mönster.

Resultatet aktualiserar frågor kring undervisningens kvalitet i F-3, hur tidiga stödinsatser fungerar och om den strukturella kapaciteten är tillräckligt robust för att säkra progressionen i läs- och skrivutvecklingen. Eftersom andelen elever i årskurs 3 som klarat alla delprov i matematik också minskat tyder det på att utmaningen inte enbart är ämnesspecifik, utan kan vara kopplad till lågstadiets samlade undervisnings- och stödstruktur.

Nationellt och lokalt ökar fokus på likvärdighet genom riktade statsbidrag, skärpta krav på särskilt stöd och förstärkt elevhälsa, samtidigt som resultaten fortsatt varierar mellan skolor och elevgrupper. Utfallet 2025 synliggör en tydlig spänning i kedjan: förskolans deltagandegrad minskar och resultaten i årskurs 3 försvagas enligt ovan, medan både årskurs 9 och gymnasiet förbättras. Det som då återstår är att flytta likvärdighetsarbetets tyngdpunkt tidigare i kedjan och säkerställa att stödinsatser ger effekt både i bas och progression. Prioriterat framåt är att etablera strukturer för tidiga och samordnade stödinsatser (förskola-åk 3) med uppföljning som fångar deltagandegrad, språk- och kunskapsutveckling samt stödbehov tidigt. Samtidigt ligger fokus på att vidareutveckla riktat stöd så att det blir mer träffsäkert och uthålligt i skolor på målområden med störst behov, inklusive uppföljning av elevpengsförstärkningar och specialpedagogiska strukturer. Därtill är det viktigt att koppla organisation och lokaler till växande behov i de anpassade skolformerna för minska organisatorisk sårbarhet och långsiktigt stäkra likvärdigheten.

Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd

Långtidsarbetslösheten har ökat under 2025 och bedöms ligga kvar på en hög nivå även under 2026. Regeringen har i budgeten för 2026 aviserat att ett aktivitetskrav inom försörjningsstödet ska införas och har redovisat reformens övergripande inriktning. Förslaget innebär en skyldighet för kommunerna att tillhandahålla aktiviteter för personer som uppbär försörjningsstöd samt ett krav på den enskilde att delta i dessa aktiviteter. Aktivitetskravet föreslås träda i kraft den 1 juli 2026 och syftar till att stärka individens närhet till arbetsmarknaden och möjligheter till självförsörjning. Införandet av aktivitetskravet behöver samordnas med omställningen till den nya socialtjänstlagen. Mot bakgrund av denna utveckling blir det framöver centralt att vidareutveckla arbetsnära insatser som både möter arbetsgivares kompetensbehov och ger arbetssökande en tydlig väg in på arbetsmarknaden. En fortsatt satsning på yrkesutbildningar samt riktade praktik- och anställningsmöjligheter bedöms vara avgörande för att skapa fler matchningar som leder till långsiktig etablering. Samtidigt behöver stödet till arbetsgivare förstärkas genom tydligare samarbetsformer och resurser för handledning, för att möjliggöra fler praktik- och anställningsplatser. På så sätt kan både arbetsmarknadens kompetensförsörjning och invånarnas möjligheter till egen försörjning stärkas över tid.

Växthusgasutsläppen

Sänkt reduktionsplikt kommer leda till ökade utsläpp vilket försämrar nyckeltalet om utsläppsökningen är större än ökning av BRP. Om BRP fortsätter att minska, kanske som resultat av inflation, blir förändringen av nyckeltalet ännu större. Sammantaget kan detta påverka målbilden i negativ riktning.

Bo och verka i hela Växjö kommun

Flera av de servicefunktioner som är avgörande för möjligheten att bo och verka i och omkring kommunens tätorter ligger utanför Växjö kommuns direkta rådighet. Detta gäller bland annat dagligvaruhandel, paketutlämning och vårdcentraler. För att säkerställa tillgången till dessa funktioner är olika former av samverkan med de aktörer som har rådighet över verksamheterna nödvändig. När det gäller bredband planeras för ytterligare utbyggnad för att nå målet 100 procent. Växjö kommun har här sökt statliga bidrag.

Boende

Relevanta faktorer för bostadsproduktion framåt inom kommunen är antalet befintliga lediga lägenheter och befolkningstillväxten. Trenden för kommunens befolkningsutveckling över de senaste åren pekar på en avtagande tillväxttakt. Detta är en av faktorerna som kommer påverka efterfrågan på bostadsmarknaden och intresset för nybyggnation framåt. Byggkonjunktur och ränteläge är faktorer som direkt och starkt påverkar nyckeltalets utveckling. En svag ekonomi och höga räntor har med största sannolikhet bidraget till den senaste tidens förändring av nyckeltalet. Förklaring till utvecklingen ligger förmodligen också i en hög utbyggnadstakt under perioden som helhet kombinerat med en fallande befolkningstillväxt.

Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall		
Invanare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	20 24	58	44	51		
Demografisk försörjningskvot	20 25	0,78	0,73	0,75		
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	20 25	86	85	85		
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	20 25	82	78	80		
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	20 24			99		
 Nettoökning av antal företag, antal	20 25			9		
 Befolkningsutveckling utanför Växjö tätort, antal	20 24			144		
Tillgång till samhällsservice (antal tätorter med minst 3 av förskola, skola, vårdcentral, dagligvaruhandel och paketutlämning i orten)	20 25			8		

Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall		
Utsläpp av växthusgaser i relation till bruttoregionalprodukt, kg/tkr	20 23			3,79		
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, hemkommun, andel (%)	20 25	61	61	61		
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	20 25	69	61	65		
Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%)	20 25			49,9 *		
Färdigställda bostäder, nybyggnad, antal/1000 inv	20 24			3		
Bruttoregionprodukt, kommun (BRP), 1000 kr/invånare	20 23			564		
Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	20 23	3 %	5 %	4 %		
Sysselsättningsgrad 20-64 år, andel (%)	20 24	79 %	80 %	80 %		
Sysselsättningsgrad, utrikes födda 20-64 år, andel (%)	20 24	63 %	69 %	66 %		

Klimat- och miljösmart



Målbildens utveckling - en sammanfattning

Målbilden Klimat- och miljösmart visar sammantaget ingen förändrad status, men jämfört med årsredovisningen 2024 syns en mindre försämring av flera nyckeltal som får stort genomslag inom målbilden. Trenderna på längre sikt är mer positiva, framför allt inom hållbara energisystem, minskad klimatpåverkan och avfallshantering. En mer bekymmersam utveckling kan konstateras kopplat till transportsektorns klimatpåverkan samt produktion och konsumtion av ekologiska livsmedel.

Beskrivning och analys

Omställningen till ett hållbart energisystem i Växjö har pågått länge och nu är all energi som produceras i Växjö förnybar. Omställningen har inneburit en kombination av större andel förnybar energi och effektivare användning av energi i byggnader och fordon. Energiomställningen har också bidragit till att Växjös territoriella klimatpåverkan hålls på en låg nivå, drygt 2 ton koldioxidekvivalenter per invånare 2023, som är senaste Kolada-nyckeltalet. Enligt kommunens egen inventering har utsläppen dock ökat till drygt 2,3 ton år 2024.

Växjö har som mål att bli en fossilbränslefri och klimatneutral kommun till 2030. Möjligheterna att nå dit beror till stor del på om det går att vända trenderna i transportsektorns utsläpp. Här

ligger en utmaning i att utsläppen från transportsektorn snarare ökar beroende på ändringar i nationella styrmedel. En positiv utveckling inom transportsektorn är att det gjordes 4,1 miljoner resor med stadsbussarna under 2025, vilket därmed är det näst bästa året genom tiderna. Även antalet resor per invånare med stadsbussarna är bland de högsta någonsin. Ytterligare en positiv utveckling är utbyggnaden av publik laddinfrastruktur, där antalet laddpunkter ökade med 90 procent under året till en nivå på cirka 500 stycken över hela kommunen.

Resvaneundersökningen som färdigställdes under året visar också att kollektivtrafiken har ökat sin andel av växjöbornas resande, vilket dock har skett på bekostnad av gång- och cykelresor. Bilresorna står fortfarande för 62 procent av alla resor. I samma undersökning framkommer att det finns ett starkt stöd hos invånarna att prioritera insatser på cykel och kollektivtrafik framför satsningar på biltrafik. Hela 60 procent stöder en sådan prioritering.

Under 2024 utvecklade Växjö kommun en växthusgasbudget för de territoriella utsläppen för det här seklet. Från och med år 2023 uppskattas utsläppsbudgeten till ca 2,76 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Redan under 2023 och 2024 användes 16 procent av utsläppsutrymmet vilket visar på vikten av att Växjö lyckas vända trender och nå stora minskningar i närtid.

Arbetet med att förbättra sjömiljön i Växjösjöarna pågår, halterna av fosfor minskar och siktdjupet ökar. Under 2025 har reduktionsfiske genomförts i Trummen och Norra Bergundasjön. Utvecklingen i Södra Bergundasjön följs noggrant, bland annat med satellitövervakning. Under året var det mycket algblooming i sjön. Växjö kommun påbörjade ansökningar till Mark- och Miljödomstolen avseende miljöanpassningsåtgärder vid de småskaliga vattenkraftverken vid Näckrosdammen i Ingelstad samt Vartorps kvarn.

De totala avfallsmängderna per invånare år 2024 minskade med 10 procent jämfört med 2023. Växjös avfallsmängder ligger nu på de lägsta nivåerna på minst 10 år men är trots det högre än i jämförbara kommuner. Samtidigt minskar andelen avfall som återvinns. Avfallsmängder speglar till stor del hushållens köpkraft och konsumtion. Under en tid har hushållens ekonomi varit pressad, vilket skulle kunna vara en förklaring till minskningen. Det förklarar dock inte fullt ut varför andelen som återvinns minskar. Det kan ha en förklaring i hur statistik tas fram. Kommunerna tog över förpackningsinsamlingen under 2024 och därmed även statistikinsamlingen, vilket gjort att en del schablonberäkningar tagits bort.

Matsvinnet från Växjö kommuns kök och serveringar minskar. Portionernas klimatpåverkan minskar också, även om kötträtter ska finnas på menyn varje dag. Andelen ekologiska livsmedel minskar som en följd av ökat fokus på svenskproducerade livsmedel. Trots det är Växjö en av de tio kommuner med högst andel ekologiska livsmedel i de kommunala köken. Åkerarealen för ekologisk produktion har halverats på två år i Växjö. Endast 5 procent av arealen odlas nu ekologiskt. Det kan bero på en kombination av att producenterna upplever att regelverk är för krångligt och att efterfrågan hos konsumenterna har minskat.

Framtid och omvärld

De årliga utsläppen av växthusgaser måste minska för att ligga i linje med Växjös framtagna utsläppsbudget som är kopplad till Parisavtalet. För tillfället ökar utsläppen som ett resultat av

förändrade styrmedel kopplat till drivmedel. Precis som för de territoriella utsläppen behövs en minskning av de konsumtionsbaserade utsläppen. Dessa har kommunen ännu mindre rådighet över och behöver därför arbeta mer med medborgarengagemang för att förbättra läget. Kopplat till detta har Växjö kommun under 2025 deltagit i en pilotsatsning för att kunna mäta utsläpp från den egna organisationens inköp.

Det är inte troligt att Växjö uppnår fossilbränslefrihet till 2030. För att underlätta omställningen och elektrifieringen behövs en stor överföring av resandet från bil till kollektivtrafik, cykel och gång. Som en del i arbetet med Klimatneutrala städer kommer Växjö satsa på att få till en omställningsarena där flera olika aktörer kan samverka för att hitta lösningar på en snabbare och mer rättvis klimatomställning. I arbetet ska kommunen också ta fram en klimatfärdplan och en klimatfinansieringsplan.

Sjörestaureningen av Växjösjön och Södra Bergundasjön går under 2026-2027 in i sin sista del i och med de sista planerade aluminiumbehandlingarna. Efter det ska sjömiljön i sjöarna vara bra i decennier. Cyanobakterien klotvattenblom håller dock på att etablera sig i Södra Bergundasjön, vilket kan påverka fosforhalterna i vattnet.

Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	
Areal åkermark, hektar	20 25			13 2 75	 
Fosforhalt i Åsnens utlopp, µg/liter	20 25			27	 
Andel förnybar energi, %	20 24			73,4	 
Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik) per kommuninvånare och år	20 25			41,8	 
Kadmium i inkommande avloppsvatten till Sundet, kg/år	20 25			0,68	 
Andel elever i klass F-6 som cyklar och går till skolan, %	20 24			52	 
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare	20 24			446	 
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	20 23			54	 
 Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)	20 24			5	 
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	20 24			47	 
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	20 24			608	 
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv	20 23			2,01	 

Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv	20 23			18,7 9

Trygg och tillitsfullt



Målbildens utveckling - en sammanfattning

Målbilden Trygg och tillitsfullt har under 2025 förbättrats sen 2024 och gått från rött (inte tillfredsställande) till gult (tillfredsställande). I målbilden är det områden inom trygghet och tillit som har en negativ trend medans anmäld brottlighet har en positiv trend med minskat antal anmälda brott. Undantaget är anmälda brott om grov kvinnofridskränkning som har en stark negativ trend som skiljer sig stort från jämförelsegruppen större stad och riket.

Beskrivning och analys

Brottslighet

Målbilden innefattar ett samhälle fritt från våld. I Växjö kommun anmäldes under 2024 totalt 956 våldsbrott per 100 000 invånare. Detta är en lägre nivå än riksgenomsnittet och även lägre än i jämförelsegruppen större stad.

Fram till 2012 noteras en ökning av anmälda våldsbrott, varefter statistiken visar en oförändrad nivå, med vissa skillnader från år till år. En liknande trend återfinns både nationellt och inom kommungruppen större stad. Växjö följde denna trend fram till och med 2022, men under 2023 skedde en kraftig ökning av antalet anmälda våldsbrott. Under 2024 kvarstår nivån på ungefär samma nivå som föregående år.

I Växjö kommun har antalet anmälda brott om grov kvinnofridskränkning ökat. Under 2024 anmäldes 16 brott per 100 000 invånare, vilket motsvarar en ökning med två anmälda brott per 100 000 invånare jämfört med föregående mätning. Med några få undantag har utvecklingen varit negativ under perioden 2018–2024, där antalet anmälda brott har varierat mellan 12 och 16 per 100 000 invånare.

Till skillnad från Växjö har både riket och kommungruppen större stad uppvisat en positiv utveckling, med ett successivt minskat antal anmälda brott år för år. Inom kommungruppen större stad har antalet anmälda brott minskat från 15 per 100 000 invånare år 2018 till 8 per 100 000 invånare år 2024. Samtidigt bedöms mörkertalet för våld i nära relationer vara betydande, vilket innebär att de anmälda brotten sannolikt endast speglar en del av den faktiska omfattningen.

Trygghet, tillit, ensamhet och socialt deltagande

Även om antalet anmälda brott i vissa delar visar på en minskande trend över tid är det fortfarande vissa som känner sig otrygga. Trygghet kan beskrivas som en känsla som i stort baseras på en individuell bedömning över risken att utsättas för brott, och kan påverka hur och

var vi väljer att röra oss, vilka aktiviteter vi väljer att göra samt hur vi mår.

I medborgarundersökningen för 2024 svarade 36 procent av respondenterna att de avstår från att gå ut ensam av rädsla för att bli överfallen, rånad eller på annat sätt ofredad. Det är ett par procentenheter fler än år 2022. Invånare i Växjö kommun avstår från att gå ut ensamma i något högre utsträckning än riket och kommungruppen större stad, fler kvinnor än män uppger detta. Över tid kan man se en ökande trend i andelen som uppgett att de avstått från att gå ut ensamma. I lokala trygghetsmätningen som genomförs av Polisen och kommunen visar resultatet att 20 procent av respondenterna har uppgett att de känner sig otrygga när de är ute ensamma sent på kvällen. Det är fler kvinnor än män som känner sig otrygga och det finns en variation i andelen som uppgett att de känner sig otrygga i sitt bostadsområde. Svaren varierar beroende på vilket område i kommunen personerna bor i. 13 procent har uppgett att de har avstått från någon typ av aktivitet på grund av oro eller rädsla för att bli hotade, ofredade eller utsatta för våld, något högre bland kvinnor än bland män.

Tryggheten i skolorna är generellt hög och bland elever i årskurs åtta är det 81 procent som uppgett att de känner sig trygga i skolan. Samtidigt visar nationella undersökningar att skolan är en vanlig plats att både utsättas för och utsätta andra för bland annat våld.

Den mellanmännsliga tilliten är generellt hög i Sverige, men forskning visar att tilliten har minskat bland vissa socialt utsatta grupper. Under 2024 uppger 32 procent av invånarna i Växjö kommun att de saknar tillit till andra, vilket innebär en ökning med fyra procentenheter sedan 2022.

Jämfört med riket och kommungruppen större stad är tilliten lägre i Växjö. Andelen som uppger bristande tillit uppgår till 29 procent i riket och 30 procent i jämförelsegruppen.

Det finns även könsskillnader i svaren. Kvinnor uppger i högre utsträckning än män att de saknar tillit till andra; 34 procent bland kvinnor jämfört med 30 procent bland män.

Ensamhet och brist på sociala kontakter kan ha en negativ inverkan på både den fysiska och psykiska hälsan. År 2022 uppgav 34 procent av invånarna att de hade ett lågt socialt deltagande. Detta är en ökning jämfört med 2021, då motsvarande andel var 18 procent. I Växjö kommun uppger kvinnor i något högre utsträckning än män att de har lågt socialt deltagande. Den negativa utvecklingen kan även ses på nationell nivå samt inom kommungruppen större stad. Coronapandemin bedöms vara en bidragande faktor till minskat socialt deltagande under perioden. Nyckeltalet har inte uppdaterats sedan 2022. Avsaknaden av aktuell statistik försvårar bedömningen av hur det sociala deltagandet ser ut i dagsläget.

I Socialstyrelsens brukarundersökning 2025 uppger 10 procent av omsorgstagarna i hemtjänsten i Växjö kommun att de ofta besväras av ensamhet. Årets resultat visar den lägsta rapporterade graden av ensamhet sedan 2012, då frågan först ställdes. Kvinnor som besvarat undersökningen uppger i högre utsträckning än män att de upplever ensamhet. Skillnaden mellan könen blir ännu mer tydlig när även de som svarat att de besväras av ensamhet "då och då" inkluderas. Kvinnor uppger att de "ofta" eller "då och då" besväras av ensamhet till 58 procent medans män uppger 45 procent. Samma trend kan ses över tid och även i kommungruppen "större stad", trenden är stabil över tid. Eftersom ofrivillig ensamhet är en riskfaktor för såväl fysisk som psykisk ohälsa arbetar omsorgsnämnden på flera olika sätt för att förebygga och bryta isoleringen bland omsorgstagare

inom samtliga verksamhetsområden.

Robusthet för klimat och samhällsförändringar

I målbilden ingår att Växjö kommun ska vara motståndskraftig och rustad för klimat och samhällsförändringar. Säkerhetsläget i omvärlden har under en längre tid följt en negativ trend. I och med Rysslands krig mot Ukraina som påbörjades i februari 2022 har säkerhetsläget kraftigt försämrats med krig i vår närhet. De senaste åren har även stabiliteten i världsordningen starkt ifrågasatts, med en övergång från en USA-dominerad ordning mot en mer multipolär och fragmenterad värld. Den regelbaserade världsordningen upplevs svaja, särskilt i ljuset av en förändrad geopolitisk verklighet efter det amerikanska presidentvalet och utökade konflikter. Kampen om energi och resurser är central i den nya ordningen.

2025 blev ytterligare ett i raden av klimatologiskt sett varma år som dominerat detta millennium. Nederbördsmässigt var det ett torrt år på de allra flesta håll i Götaland. Det saknades dock inte tillfällen med kraftigt regn. I september drabbades Västernorrland av regnmängder på lokalt över 100 mm med omfattande problem. Klimatförändringarna är inte längre ett framtidsscenario utan en pågående verklighet med tydliga effekter både globalt och i Sverige.

Växjö kommun bedöms trots allt ha en grundläggande förmåga i att trygga samhällsviktiga verksamheter vid kortare störningar i exempelvis livsmedelsförsörjning, elförsörjning och drivmedelsförsörjning, baserat på och delvis prövad mot tidigare kriser. För att klara längre avbrott och störningar krävs långsiktiga investeringar och strategiska ställningsantagande vid målkonflikter.

Cybersäkerhet har blivit ett alltmer aktuellt ämne. I takt med den snabbt ökande digitaliseringen blir samhället mer sårbart och öppnas upp för ett ökat antal cyberattacker. Den snabba utvecklingen av artificiell intelligens (AI) har skiftat från teoretiska scenarier till konkreta hot där AI används för att skala upp cyberattacker, skapa deepfakes och manipulera data. Utvecklingen av AI-driven fake news (falska nyheter) och desinformation går extremt snabbt, vilket skapar stora utmaningar för informationssäkerhet, källkritik och tillit i samhället. AI gör det möjligt att skapa och sprida falskt innehåll i massiv skala till en låg kostnad. Den 16 januari 2026 antas den nya cybersäkerhetslagen i Sverige. Denna ställer krav på hela kommunens verksamhet att arbeta systematiskt med informationssäkerhet genom bland annat riskanalys, klassificering av information och leverantörskontroll.

Framtid och omvärld

För att Växjö kommuns vision om att vara en attraktiv plats att leva, bo och verka på ska realiseras är en av förutsättningarna att medborgarna känner sig trygga och säkra. För att arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande finns behov av att arbeta socialt brottsförebyggande kring individer, men också att arbeta med situationellt brottsförebyggande insatser riktat mot platser.

Nationellt ser vi att skjutvapenväldet och antalet sprängningar har ökat från mitten av 2010-talet och framåt, och att det i många fall är starkt förknippat med kriminella miljöer i utsatta områden. Den eskalerade våldsspiralen under 2022–2023 har medfört en ökning av skjutvapenväldet från

redan höga nivåer. Vi ser dessutom en ökning av sprängningar. Statistik från Polismyndigheten visar att antalet skjutningar för 2024 har minskat med närmare 20 procent jämfört med 2023. Under 2025 har antalet skjutningar fortsatt minska, med färre avlidna och skadade. Samtidigt har sprängningarna ökat markant under året.

Det grova våldet medför konsekvenser i form av ökade kostnader och andra konsekvenser som kan följa i dess spår. Under de senaste åren har flera myndigheter och kommuner flaggat för att kommunala verksamheter i ökad utsträckning utgör en måltavla för organiserad brottslighet. Den organiserade brottsligheten bedöms vara systemhotande och dess konsekvenser påverkar både direkt och indirekt människors säkerhet och trygghet. Det påverkar även samhällsviktiga funktioner. Organiserad brottslighet riktar in sig på kommuner för att infiltrera, korrumpna och utnyttja välfärdssystemen (välfärdsbrottslighet).

En säkerhetspolitiskt osäker omvärld, klimatförändringar och jordens begränsade resurser driver upp konfliktläget mellan människor och mellan grupper av människor. Klimatförändringar innebär extrema väderhändelser med fler skyfallsregn, värmeböljor och skogsbränder.

Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall		
Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal/100 000 inv	20			2 668	↗	●
	24					
Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv	20			16	↘	■
	24					
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	20	34	30	32	↘	■
	24					
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	20	51	22	36	↘	■
	24					
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv	20			956	↘	●
	24					
Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel (%)	20	36	31	34	↘	■
	22					
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras ofta av ensamhet, andel (%)	20	13 %	6 %	10 %	↗	●
	25					
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	20	78 %	86 %	81 %	→	●
	25					

Grönt och hälsosamt



Målbildens utveckling - en sammanfattning

De nyckeltal som mäter målbildens inriktning visar att årsmedelvärdet av PM10 är fortsatt bra, andelen skyddad natur är oförändrad och befolkningens tillgänglighet till park och natur har

förbättrats något. Däremot har andelen invånare som uppger god hälsa och gott välbefinnande minskat. Samtidigt har andelen invånare som är tillräckligt fysiskt aktiva minskat och andelen invånare med fetma har ökat. Målbilden visar sammantaget på en tillfredsställande utveckling.

Beskrivning och analys

En rik och livskraftig biologisk mångfald är avgörande för den värld vi lever i och det samhälle vi byggt upp. En rik biologisk mångfald ger oss nytta i form av ekosystemtjänster. Det är en förutsättning för bland annat hälsosamma livsmiljöer och hållbar stadsutveckling. Dessutom har biologisk mångfald och alla arter ett egenvärde, mångfalden och naturen har ett värde för dess egen skull, oberoende av oss människor. De största hoten mot den biologiska mångfalden är bland annat biotopförstörelse, klimatförändringar och invasiva arter.

Ett exempel på den biologiska mångfaldens funktion för ekosystemtjänster i vårt samhälle är en studie från Göteborgs botaniska trädgård (Pleijel et.al, 2022), där de konstaterar att olika arter av träd tar upp olika luftföroreningar i ett gaturum. Det visar på vikten av att värna och stärka en mångfald av arter i kommunen då alla har sin unika funktion och plats i ekosystemet.

Genom skydd av värdefulla naturområden säkrar Växjö kommun både den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster. Detta stärker också folkhälsan genom ökad tillgång till rekreation av hög kvalitet för så många kommuninvånare som möjligt.

Den självskattade hälsan har försämrats från 2022 till 2024 för både män och kvinnor. År 2024 svarar 73 procent av männen och 68 procent av kvinnorna att de upplever en god eller mycket god hälsa. Andelen av befolkningen med god eller mycket god hälsa är högre bland yngre än bland äldre. Bland personer med förgymnasial eller gymnasial utbildningsnivå var andelen som skattade sin hälsa som bra eller mycket bra lägre jämfört med personer med eftergymnasial utbildningsnivå. Även bland omsorgstagare med hemtjänst har andelen personer med god eller mycket god hälsa minskat från 34 procent 2022 till 32 procent 2024.

Andelen av befolkningen i Växjö kommun som 2024 uppgav ett gott eller mycket gott välbefinnande var bland kvinnor 81 procent och bland män 84 procent. Psykiskt välbefinnande och psykiska besvär hänger samman med socioekonomiska faktorer, främst inkomst men även i viss mån utbildning. Bland personer med låg inkomst var det färre som uppgav gott psykiskt välbefinnande och fler som svarade att de hade olika typer av psykiska besvär.

Allvarlig psykisk påfrestning är ett index som innebär att man har en relativt hög nivå av besvär såsom oro, nedstämdhet och hopplöshetskänslor. Allvarlig psykisk påfrestning är vanligast i den yngsta åldersgruppen, särskilt bland kvinnor, men även bland de äldsta kvinnorna finns en högre andel jämfört med övriga åldersgrupper. Av befolkningen i Växjö kommun 16–84 år var det 2024 en högre andel kvinnor som uppgav allvarlig psykisk påfrestning.

Enligt Folkhälsomyndighetens Riktlinjer och rekommendationer för fysisk aktivitet och stillasittande (2023) bör alla vuxna varje vecka vara fysiskt aktiva på måttlig intensitet i minst 150–300 minuter eller minst 75–150 minuter av fysisk aktivitet på hög intensitet, eller en likvärdig kombination av måttlig och hög intensitet.

I Växjö kommun minskade andelen personer som är fysiskt aktiva i minst 150 minuter per vecka

mellan åren 2022 och 2024 från 70 procent till 64 procent. Detta är en lägre andel än i gruppen större stad. Det finns dock skillnader mellan olika grupper i befolkningen. Andelen fysiskt aktiva vuxna, minst 150 min per vecka, är störst i de yngre grupperna (16–44 år). Gruppen med eftergymnasial utbildning är mer fysiskt aktiv jämfört med dem som har gymnasial eller förgymnasial utbildning, för både kvinnor och män. Bland vuxna, 16–84 år är andelen som uppger att de är stillasittande i över 10 timmar per dag 19 procent kvinnor och 26 procent män. Barn och unga ägnar mindre tid åt pulshöjande fysisk aktivitet ju äldre de blir. Pojkar är överlag mer fysiskt aktiva än jämnåriga flickor. I fokusgruppsintervjuer lyfter unga att den fysiska och sociala miljön är viktig för att de ska vara fysiskt aktiva och ha en aktiv fritid. Otrygghet, normer, bristfällig ekonomi, skärmanvändning och skolan beskrivs som hindrande faktorer.

Från 2007 till 2024 har andelen invånare med fetma ökat från 9 procent till 14 procent. BMI (Body Mass Index) har ökat i alla grupper vilket pekar på att det är samhällsliga förändringar som ligger bakom. Det finns ett stort utbud av energität och näringsfattig mat. Den digitala utvecklingen, med arbetstid och fritid som är mer stillasittande och transportsätt som inte kräver muskelaktivitet har haft betydelse för befolkningens viktutveckling. Fysisk aktivitet har en viktig roll i viktreglering, men det är svårt att kompensera ett högt energiintag från maten med fysisk aktivitet. Stress och sömnbrist påverkar hormoner vilket kan öka aptiten, minska mättningen och påverka förmågan att reglera impulser och kan leda till emotionellt ätande.

Framtid och omvärld

Utveckling av stadens grönområden är en nyckelfråga i arbetet mot målbilden Grönt och hälsosamt, särskilt i takt med att befolkningen fortsatt växer och klimatutmaningarna tilltar. Enligt en nyligen utförd Novus-undersökning är grönska det som svenskarna framförallt saknar i sin stadskärna för att skapa attraktivitet, trivsamt och klimatanpassning. Då stad och tätorter växer behövs ett aktivt arbete med tillskapande eller kompensation av urbana grönområden för att målbilden Grönt och hälsosamt ska ha en positiv utveckling. Likaså behövs fortsatt aktivt arbete med skydd av natur och utveckling av betesmarker.

En ökning av trädäckningsnivån från det europeiska genomsnittet på 15 procent till ett genomsnitt på 30 procent kan minska värmerelaterade dödsfall med ca 40 procent (Barcelona Institute for Global Health, 2023). I Växjö stad är det endast cirka 1 av 10 invånare som bor med tillgång till 30 procent krontäckning. En god krontäckning bidrar till bland annat sänkta temperaturer under värmeböljor, robusthet mot skyfall och översvämningar samt en minskad klimatpåverkan.

Vid genomförd enkät 2025 om Växjöbornas friluftsvanor, svarar hela 92 procent att de är ute i naturen varje vecka. 73 procent uppger att möjligheten till friluftsliv har påverkat deras val av bostadsområde i kommunen. Att den tillgängliga naturen i Växjö är välutnyttjad visas även genom besöksstatistik som mäts på 3 av stadens elljusspår (Hovshaga, Teleborg, Fylleryd). Dessa registrerar ca 40 000 besök vardera per år. En ny rapport från Folkhälsomyndigheten, Grönskans kvaliteter och barns hälsa, befäster hälsovinster som kommer av att barn vistas i gröna miljöer, både för deras utveckling samt fysiska och psykiska hälsa (Folkhälsomyndigheten, 2024).

Om dagens utveckling fortsätter riskerar Växjö att se en tydlig ökning av livsstilsrelaterade sjukdomar som diabetes typ 2, hjärt-kärlsjukdom och vissa cancerformer. Eftersom BMI stiger i

allt yngre grupper kan kommande generationer dessutom komma att leva längre tid med kroniska sjukdomar. Folkhälsomyndigheten (2024): *Utvecklingen av BMI i Sverige 1980–2022*.
 Folkhälsomyndighetens långsiktiga statistik visar att psykiska besvär ökat över hela 2000-talet, vilket förväntas fortsätta om inte kraftfulla förebyggande åtgärder får effekt.
 Folkhälsomyndigheten (2024): *Psykisk hälsa och suicid i Sverige 2024*.

Genom att prioritera satsningar som främjar rörelse och minskar stillasittande, särskilt i grupper och områden där fysisk aktivitet är lägre, kan kommunen bidra till att bryta den negativa BMI- och aktivitetsutvecklingen.

Övervikt och fetma orsakas av komplexa individuella och samhällseliga faktorer snarare än enskilda individers respons på detta.

Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall		
Invånare med fetma, andel (%)	20 24	15	13	14	↘	●
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	20 24	68	73	71	↘	●
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hälsotillstånd, andel (%)	20 25	34	29	32	↘	●
Skyddad natur totalt, andel (%)	20 24			3,7	→	■
Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%)	20 25			95,6 *	↗	●
Årsmedelvärde av partiklar PM10 µg/m ³ luft	20 24			10,3	↗	●
Total betesmark, hektar	20 24			5 054	↘	●
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)	20 24	81 %	84 %	82 %	↘	■
Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%)	20 24	64 %	64 %	64 %	↘	■

Verksamhetsredovisning

Uppföljning riktningsmål

I de följande kapitlen ges en verksamhetsredovisning i processperspektiv. Växjö kommun har strukturerat koncernens styrning i fem huvudprocesser. Processerna verkar över organisationsgränserna och fokuserar på ett gemensamt värdeskapande och en tydlig leverans till dem vi är till för.

Riktningsmålen utveckling värderas

Varje process beskrivs i ett eget kapitel med separata avsnitt för de till processen kopplade riktningsmålen. Varje avsnitt inleds med en sammanfattning av riktningsmålets utveckling. Målen saknar explicita måltal och är av karaktären riktningsmål där önskvärd riktning eller utveckling definieras med hjälp av angivna nyckeltal. Genom att inte ange absoluta värden för respektive mål främjas ett ständigt förbättringsarbete.

Bedömning av måluppfyllelse sker på kommunövergripande nivå och baseras på utfallet i nyckeltalen kopplade till respektive riktningsmål i Växjö kommuns budget. Utveckling sedan föregående mätning och Växjö kommuns utfall i förhållande till kommungruppen större stad vägs samman genom poängsättning.

Varje nyckeltal tilldelas poäng i förhållande till genomsnittet i kommungruppen större stad och utveckling sedan föregående mätning. Exempelvis ger lika eller bättre utfall än större stad tillsammans med lika eller positiv utveckling sedan föregående mätning poäng tre. Nyckeltalens poäng divideras med antalet nyckeltal tillhörande berört riktningsmål och ett medelvärde mellan ett och tre erhålls. Detta medelvärde indikerar grad av måluppfyllelse i riktningsmålet och visualiseras med färgindikationerna grön för god måluppfyllelse, gul för tillfredsställande måluppfyllelse och röd för icke tillfredsställande måluppfyllelse.

Sammanfattande beskrivning och analys

I beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal som följer efter den inledande beskrivningen av riktningsmålets utveckling ges information om för perioden betydelsefulla aktiviteter, åtgärder, resultat och effekt. Här ges även en djupare analys och åtgärdsförslag avseende de nyckeltal som avviker väsentligt från önskvärd utveckling. Avsnittet avslutas med ett resonemang om framtid och omvärld.

Uppdrag och nyckeltal

I avsnittet rörande uppdrag beskrivs den aktivitet samt det resultat och effekt som har uppnåtts avseende de till riktningsmålet kopplade uppdragen. Under respektive rubrik indikeras status på uppdragets realiserade effekt med en färgmarkering där till exempel grön markering anger att uppdraget är avslutat. En blå färgmarkering anger att uppdraget är pågående och följer fastställd planering.

Under rubriken nyckeltal redovisas utfallet i de olika nyckeltalen. Positiv utveckling av noterat utfall i förhållande till den förra mätningen anges med en uppåtgående pil och negativ utveckling av noterat utfall anges med en nedåtgående pil. Kolumnrubriken Jämförelse med större stad ger

information om respektive nyckeltals utfall i förhållande till det genomsnittliga värdet för kommungruppen större stad i Kolada. Samma utfall eller bättre indikeras med grön markering och sämre utfall indikeras med röd markering. I de fall där vi använder lokala mått som inte kan jämföras med denna referensgrupp utgör istället hittills bäst inrapporterad data för Växjö kommunkoncern bas för jämförelsen och är därmed det accepterade värdet. I de fall detta förekommer noteras det i anslutning till aktuellt nyckeltal.

Merparten av indikatorerna för måluppföljning kommer från Kolada som är en nationell statistikdatabas för kommun och region. Information publiceras med viss fördröjning vilket kan få till följd att vissa av nyckeltalen refererar till annan period än det aktuella verksamhetsåret.

Sammantagen bedömning av måluppfyllelsen

Den sammantagna bedömningen av Växjö kommuns måluppfyllelse är god. Av nitton riktningsmål visar endast ett på icke tillfredsställande måluppfyllelse. Resterade riktningsmål visar på god eller tillfredsställande uppfyllelse. I kommande avsnitt återfinns en analys av riktningsmålen utveckling samt en beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal.

Riktningsmålet *Fler bostäder och minskad segregation bygger Växjö hållbart och helt* visar en måluppfyllelse som inte är tillfredsställande. De nyckeltal som kommunfullmäktige beslutat ska ligga till grund för utvärdering av detta riktningsmål är huvudsakligen kopplade till färdigställande av bostäder, vilka har en nedåtgående trend jämfört med tidigare år. I jämförelse med större stad är Växjö kommuns nyckeltal sämre. En djupare analys återfinns under rubriken Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd.

För Växjö kommuns övriga riktningsmål visar den övervägande delen god måluppfyllelse.

Följande mål uppvisar en god måluppfyllelse:

- I Växjö kommun gäller full sysselsättning
- Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt
- Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen
- Skolan ska bidra till barn och elevers välbefinnande
- Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering
- Samhällsplaneringen ska bidra till en ökad trygghet
- Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov
- Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet
- I Växjö ska föreningar och civilsamhälle ges goda förutsättningar
- Barn och ungas välbefinnande ska vara gott
- Alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit
- Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor
- Växjö kommun har friska medarbetare

Följande mål uppvisar en tillfredsställande måluppfyllelse:

- Vägen till jobb och etablering ska vara kort

- En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver
- Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas
- Alla kommuninvånare ska kunna bo, leva och verka med så låg påverkan på miljö och klimat som möjligt
- Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

I Växjö kommun gäller full sysselsättning



Riktningens utveckling - en sammanfattning

Växjö kommuns verksamheter bidrar till en bibehållen positiv utveckling av riktningens mål i Växjö kommun gäller full sysselsättning. Samtliga uppdrag är genomförda och sammantaget visar nyckeltalens utfall på ett oförändrat resultat jämfört med föregående år vilket pekar på en fortsatt stabilitet i måluppfyllelsen för en full sysselsättning.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Arbetsmarknadsläget och övergripande utveckling

Arbetsmarknaden i Växjö har under 2025 präglats av ökad arbetslöshet, växande långtidsarbetslöshet och fortsatt stora skillnader i etablering mellan grupper. Utrikes födda och unga vuxna möter särskilt stora hinder, och nästan 20 procent av de utrikes födda står utan arbete. Sysselsättningsgraden i Växjö kommun ligger kvar på en stabil nivå på omkring 80 procent, men för grupper med svag förankring har vägen till arbete blivit längre, vilket också avspeglas i en ökad andel hushåll med ekonomiskt bistånd.

Socialt ansvarstagande och arbetsnära insatser

Kommunen har under året arbetat strukturerat med att öka det sociala ansvarstagandet och skapa fler arbetsnära insatser genom praktik och arbetsträning. Arbetet bygger på breddad samverkan, riktade kommunikativa insatser gentemot näringslivet och ett förstärkt fokus på hur kommunkoncernen själv kan skapa fler platser. Inom ramen för detta har kommunen fortsatt att utveckla dialogen med företag, bland annat genom Växjödeklarationen och andra nätverk som stärker social hållbarhet och sysselsättningsmöjligheter. Kommunens verksamheter tar löpande emot personer med olika förutsättningar och i olika faser av arbetslivet, och flera verksamheter lyfter positiva effekter i form av arbetslivserfarenhet, kompetensutbyte och framtida rekryteringsmöjligheter.

Ett viktigt verktyg i arbetet har varit utvecklingen av sociala krav i upphandlingar. Under året har en gemensam arbetsprocess etablerats där upphandlingar analyseras och prioriteras utifrån vilka som lämpar sig för sociala krav. Krav har ställts i alla upphandlingar där det är relevant, och kommunen har följt upp hur leverantörer möjliggör praktik och arbetsträning för personer som står långt från arbetsmarknaden. Flera nya avtal innehåller nu sociala krav, vilket skapar ytterligare vägar in till arbetsmarknaden. Arbetet fortsätter under 2026 genom fördjupad uppföljning av befintliga avtal och fortsatt dialog med näringslivet.

Yrkesutbildningar och kompetensförsörjning

Kommunen har även tagit viktiga steg för att stärka kompetensförsörjningen genom att utveckla och bredda utbudet av yrkesutbildningar. Dialogen med utbildningsanordnare i branscher med stora rekryteringsbehov har fördjupats, nya auktorisationsavtal har tecknats och flera yrkeshögskoleutbildningar har beviljats. Utbildningsutbudet har därmed breddats inom bristyrken såsom industri, restaurangbranschen och grön näring. Resultaten från yrkesvux visar fortsatt stark etablering, 90 procent av eleverna är i arbete efter sex månader. Detta visar att yrkesutbildningar för vuxna är en central väg till sysselsättning för många invånare.

Vuxenutbildningen uppvisar även stabil kvalitet, där 73 procent av kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning slutfört sin kurs med godkänt resultat. Genomströmningen bedöms vara en viktig grund för att fler ska kunna stärka sin konkurrenskraft på arbetsmarknaden.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsresultat

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har ökat under året, vilket motsvarar den nationella utvecklingen. Senaste mätningen visar en kostnad på 1 278 kr per invånare, vilket är en ökning med drygt 20 procent jämfört med 2023 och över snittet för jämförelsegruppen större stad. Ökningen förklaras av fler biståndshushåll, ökade levnadskostnader och höjd riksnorm. Samtidigt har nettokostnaden för arbetsmarknadsåtgärder minskat till 706 kr per invånare, delvis på grund av högre intäkter och effektivare arbetssätt.

Trots ett utmanande läge har resultaten inom arbetsmarknadsinsatserna förbättrats. Andelen deltagare som går vidare till arbete eller studier efter avslutad arbetsmarknadsinsats har ökat från 25 till 32 procent. Resultatet visar på en positiv utveckling, även om skillnader mellan kvinnor och män kvarstår. Sammantaget ger det en bild av förbättrade resultat för individriktade insatser, samtidigt som det strukturella trycket i form av försörjningsstöd ökar.

Övriga arbetslivsnära insatser

Kommunens verksamheter spelar en viktig roll som praktikvärdar. Flera verksamheter lyfter värdet av att ta emot studenter, både för att stärka kompetensförsörjningen och för att marknadsföra kommunen som framtida arbetsgivare. Genom projekt som *Handslaget* och *Växjömentor* har språkutveckling och mentorskap erbjudits till personer med anställning eller utbildningsbakgrund som kan stärka deras etablering ytterligare.

Sammantaget visar arbetet att kommunen fortsatt tar ett brett, systematiskt och samverkande grepp för att skapa fler vägar till arbete och minska avståndet till arbetsmarknaden för dem som står långt ifrån.

Framtid och omvärld

Arbetsmarknaden bedöms vara fortsatt pressad även under 2026. Trots stabiliserad inflation och mer normalt ränteläge sker återhämtningen långsamt, långtidsarbetslösheten väntas ligga kvar på en hög nivå och matchningsproblemen består när många arbetsgivare har svårt att hitta rätt kompetens. (Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2025*.)

Införandet av aktivitetskrav i försörjningsstödet från 1 juli 2026 innebär att kommunerna behöver erbjuda fler arbetsinriktade och tillgängliga insatser, vilket ökar behovet av samordning, handledningsresurser och praktikplatser. (Regeringen, *Lagrådsremiss: Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd; Sveriges kommuner och regioner, Från bidrag till jobb – stöd för aktivitetskravsreformen*.)

Kompetensbrist i flera branscher – särskilt vård, omsorg och tekniska yrken – gör att utvecklingen av yrkesutbildningar och samarbeten med arbetslivet fortsatt är avgörande för att stärka matchningen. (Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2025*.)

Sammanfattningsvis behöver kommunen fördjupa arbetsnära insatser, följa upp sociala krav i upphandlingar och fortsätta stärka utbildningsspar som leder till etablering, i nära samverkan med arbetsgivare och utbildningsaktörer. (Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2025*.)

Uppdrag



Verka för ökat socialt ansvarstagande med inriktning mot sysselsättning i Växjö kommunkoncern och näringslivet

Arbetet med att stärka det sociala ansvarstagandet har under året fokuserat på att göra det enklare för både företag och kommunkoncernen att erbjuda sysselsättningsplatser. Informationen till arbetsgivare har tydliggjorts och uppdaterats, och riktade kommunikationsinsatser har genomförts för att öka kännedomen om hur företag kan bidra till sysselsättning.

Inom kommunkoncernen har ett gemensamt arbete bedrivits för att skapa fler praktik- och arbetsträningsplatser. Antalet deltagare i praktik eller arbetsträning har successivt ökat och uppgår till omkring 80 personer.

Växjödeklarationen har fortsatt vara en viktig plattform där företag engageras i social hållbarhet och uppmanas att ta ett större ansvar. Genom nätverksmöten och fördjupade dialoger har fler aktörer fått kunskap och stöd för att bidra till att fler invånare får möjlighet till sysselsättning.



Arbeta aktivt för fler yrkesutbildningar

Arbetet med att utveckla yrkesutbildningarna har stärkts genom en fördjupad dialog med utbildningsanordnare inom branscher med stora kompetensbehov samt nya auktorisationsavtal som breddar utbildningsutbudet. Fyra av fem ansökta yrkeshögskoleutbildningar har beviljats, och ett yrkesspar inom vård och omsorg har genomförts med positivt utfall.

För att möta ett ökat söktryck har ansökan om utökad statsbidrag för yrkesutbildningar lämnats in. Samverkansavtalet för yrkesutbildningar är i drift, vilket möjliggör fritt sök inom området, och arbetet med att vidareutveckla utbudet fortsätter genom regelbundna möten i rektorsnätverket.



Andel upphandlingar där krav ställs på att ta emot personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ska öka

Arbetet med att öka andelen upphandlingar med sociala krav har stärkts genom en gemensam arbetsprocess där upphandlingar inför varje år går igenom och prioriteras utifrån lämplighet för sociala krav. Under 2025 har sociala krav ställts i alla upphandlingar där det bedömts relevant.

Uppdrag							
Arbetsätt och mallar för uppföljning har utvecklats, och sociala krav finns nu inskrivna i nya avtal. Vid årets slut hade tre entreprenörer sådana krav i sina avtal, vilket skapar förutsättningar för fler praktik- och arbetsträningsplatser. Arbetet fortsätter under 2026 enligt fastställd process, med fortsatt dialog och samverkan med berörda leverantörer.							
	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%)	2024	73	75 %	71 %	→	
KF	Sysselsättningsgrad 20-64 år, andel (%)	2024	80 %	79 %	80 %	→	

Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt

**Riktningens utveckling - en sammanfattning**

Växjö kommuns verksamheter bidrar till en positiv utveckling av riktningens mål *Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt*. Majoriteten av uppdragen är genomförda varav ett är pågående enligt planering. Nyckeltalen som är kopplade till riktningens mål riktar sig främst mot Växjö företagsklimat och visar på en relativ stabilitet över tid men indikerar samtidigt att Växjö inte riktigt når upp till de bästa kommunerna när det gäller företagsklimatet.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Arbetet med att stärka förutsättningarna för fler jobb och ett växande näringsliv i Växjö har under året haft en tydlig inriktning mot att förbättra service, stärka kunskapsutbyte och skapa goda etableringsmöjligheter för företag. Nyckeltalet *Planlagd verksamhetsmark* visar att kommunen fortsatt har god tillgång till mark för företagsetableringar, med 124 hektar verksamhetsmark där cirka 100 hektar är utbyggda. Efterfrågan är stabil, även om konjunkturen medfört viss avvaktan hos företag. Utbyggnaden av Nylandaområdet har fortsatt enligt plan och möjliggjort nya etableringar, samtidigt som arbetet med kommande etapper bedöms vara avgörande för långsiktig tillväxt.

Parallellt har kommunen intensifierat sitt arbete med näringslivsservice. Genom den gemensamma överenskommelsen *Handslaget* har dialogen mellan kommun och företag utvecklats, bland annat genom bygg- och fastighetsfika, riktade möten med branschorganisationer och förbättrade e-tjänster. Arbetet syftar till att stärka förståelsen för företagens behov och underlätta kontakter med kommunen. Detta kompletteras av ett omfattande arbete med företagsbesök, näringslivsfrukostar och geografiska nätverk som breddar kontaktytor och skapar möjligheter till gemensamt lärande och utveckling.

Nyckeltalet *Nöjd Kundindex (NKI)* gällande kommunens myndighetsutövning visar ett resultat på 72, vilket är stabilt över tid men fortsatt lägre än nivåerna för Sveriges högst rankade kommuner. Bemötande och tillgänglighet får högst betyg, medan effektivitet och tydlighet i information visar störst förbättringspotential. Detta indikerar att kommunen behöver fortsätta utveckla handlägningsprocesser, stärka dialogen med företag och dra lärdom av andra kommuner med högre resultat för att höja servicenivån ytterligare.

Inom ramen för Växjödeklarationen har kommunen även drivit utveckling kopplad till EU:s Gröna giv, med fokus på emissionsminskning, cirkulär ekonomi och social hållbarhet. Ett hackaton har genererat ett stort antal idéer som nu vidareutvecklas i fokusgrupper tillsammans med företag. Antalet signatärer har fortsatt öka, vilket visar på ett växande lokalt engagemang för hållbar omställning. Arbetet kompletteras av utvecklingen av Hållbarhetslotsen – en digital plattform som ska stödja företagens hållbarhetsarbete och möta de krav som följer av nya regler och direktiv såsom CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive).

Entreprenörskapet i Växjö har stärkts genom riktade insatser, särskilt med fokus på kvinnors företagande. Samarbetet med Nyföretagarcentrum och Ung Företagsamhet har lett till nätverksträffar, rådgivning och kommunikationsinsatser riktade till kvinnor och unga tjejer. Kampanjer har lyft förebilder och inspirerat till nyföretagande, och det nya nyckeltalet för andel kvinnliga företagare visar en nivå på 25,4 procent – en viktig baslinje för kommande utveckling.

Inom besöksnäringen har arbetet inriktats på att stärka samverkan mellan berörda aktörer och tydliggöra roller i det gemensamma

arbetet. Genom översyn av uppdrag och arbetssätt skapas bättre förutsättningar för fortsatt utveckling av Växjö som destination, samtidigt som en revidering av besöksnärlingsplanen pågår.

Sammantaget visar årets arbete att Växjö kommun fortsätter att utveckla de strukturer som krävs för god service, hållbar tillväxt och förbättrade etableringsmöjligheter. Resultaten pekar på stabilitet i företagsklimatet, fortsatt god företagskontakt och ett brett engagemang i både lokalt företagande och hållbarhetsarbete. Samtidigt syns behov av ytterligare stärkt effektivitet och tydligare processer för att fullt ut möta företagens behov och stärka kommunens konkurrenskraft som etableringsort.

Framtid och omvärld

Det ekonomiska läget förväntas fortsatt påverka efterfrågan på verksamhetsmark och företagens benägenhet att investera, även om en viss återhämtning bedöms möjlig på sikt. Osäkerheten i konjunkturen innebär att planering och utbyggnad av ny mark behöver ske med försiktighet, men Växjö kommun har god tillgång till verksamhetsmark och ser fortsatt potential att utveckla nya områden, bland annat i anslutning till Västra Nylanda. (Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2025* – återhämtning sker långsamt och investeringar påverkas av lågkonjunkturen.)

Delar av verksamheten som är intäktsfinansierade riskerar att bli särskilt sårbara i ett svagare konjunkturläge. Detta kan påverka möjligheten att långsiktigt upprätthålla kompetens och kapacitet för att möta näringslivets behov. En stabil och långsiktig kompetensförsörjning är central för att säkerställa leverans inom samtliga riktningssmål, och utvecklingen framåt kräver att organisationen ges förutsättningar att stå emot svängningar i ekonomin. (Regeringen, *Regeringens BNP-prognos 2025–2026* – konjunkturen väntas återhämta sig långsamt.)

Det förändrade säkerhetsläget, både nationellt och internationellt, påverkar företagens planering av leveranskedjor, etableringsstrategier och lokalbehov. Detta kan leda till förändrade behov av mark, infrastruktur och lokaler. Den strategi för verksamhetsmark och lokaler som har tagits fram inom kommunkoncernen blir därför ett viktigt verktyg för att möta framtida krav och skapa robusta förutsättningar för fortsatt näringslivsutveckling. (Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2025* – ökad osäkerhet och påverkan av omvärldsläget.)

Uppdrag



Kunskapshöjande insatser för att öka förståelse för företagens villkor och förbättra servicen inom samtliga förvaltningar

Arbetet har under året stärkts genom en gemensam överenskommelse, *Handslaget*, som samlar aktiviteter och dialoginsatser för att underlätta kontakten mellan företag och kommunen. Detta omfattar bland annat återkommande dialogmöten med företagsrepresentanter och utveckling av e-tjänster som gör det enklare för företag att nå kommunen.

Som en del av uppdraget har även en utbildning upphandlats för medarbetare med syfte att öka förståelsen för företagens villkor och stärka kvaliteten i myndighetsservicen. Insatserna bidrar samlat till en mer serviceinriktad och företagsvänlig kommunorganisation.



Etablera forum för ökat kunskapsutbyte mellan kommunen och näringslivet

Arbetet med att stärka kunskapsutbytet mellan kommunen och näringslivet har utvecklats genom den gemensamma överenskommelsen *Handslaget*, som samlar aktiviteter och dialoger för att underlätta kontakter mellan parterna. Detta omfattar återkommande möten som bygg- och fastighetsfika samt dialoger med branschorganisationer.

Kommunen har även sett över möjligheten att initiera fler geografiska nätverksträffar för företag, bland annat i områden som Norremark och III, vilket skapar ytterligare arenor för utbyte och samverkan.



Stärk arbetet för kvinnors företagande

Arbetet för att stärka kvinnors företagande har utvecklats genom riktade satsningar som nätverksträffar, kunskapshöjande insatser och rådgivning i samarbete med Nyföretagarcentrum och Ung Företagsamhet. En kampanj har genomförts för att inspirera fler kvinnor att starta företag genom att synliggöra goda exempel och lyfta kvinnliga företagare.

En utvärdering av samarbetet har genomförts för att säkerställa rätt underlag inför kommande års insatser och fortsatt utveckling av arbetet.



Skapa en tydlig identitet för Växjö kommun som plats för att kunna kommunicera vår attraktivitet mot vår omvärld

Uppdraget har påbörjats genom att planeringen för det fortsatta arbetet är igång. Arbetet utgår från det befintliga platsvarumärket, som nu ses över och uppdateras för att utveckla ett mer användbart varumärkesramverk samt ett mer samlat sätt att tänka, samverka och kommunicera kring Växjö som plats.

Uppdrag

Uppdraget har beroenden till både Vision 2042 och det nyligen framtagna arbetsgivarmärket, eftersom dessa tillsammans stärker kommunens gemensamma identitet och hur Växjö kommun kommunicerar sin attraktivitet.



Skapa samverkan för konkurrenskraftig besöksnäring

Arbetet för att stärka samverkan inom besöksnäringen har utvecklats genom att roller och arbetssätt setts över för att tydliggöra hur kommunen samlat ska arbeta med att stärka Växjö som destination. Insatserna har fokuserat på att skapa en mer samordnad struktur för destinationsutveckling och att förtydliga ansvarsfördelningen mellan berörda delar av organisationen.

Parallellt pågår en revidering av Växjö kommuns besöksnärringsplan, med målet att ytterligare stärka kommunens långsiktiga arbete för en konkurrenskraftig och attraktiv besöksnäring.



Rikta näringslivsfrämjande insatser till företag verksamma inom livsmedelskedjan för ökad beredskap och självförsörjningsgrad

Arbetet har under året stärkts genom utvecklad samverkan mellan offentliga aktörer, säkerhetsaktörer och lokala livsmedelsföretag. Insatserna har bland annat omfattat ökad aktivitetsgrad gentemot lanthandeln genom fler besök, rådgivning och gemensamma nätverksträffar. Möjligheten för små matproducenter att delta vid MAT-marknaden har förbättrats genom sänkta avgifter.

Rundabordsamtal har genomförts med näringslivet för att stärka kunskapen om civilt försvar, och arbetet kopplat till den tidigare beslutade kommunala livsmedelsplanen har fortsatt enligt inriktningen att stärka beredskap och självförsörjningsgrad.



Stärk Växjö Linnæus Science Park

Växjö Linnæus Science Park har stärkts genom beslutad finansiell förstärkning.



Stärk Växjö & Co

Växjö & Co har stärkts genom beslutad finansiell förstärkning.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Företagsklimat Insikt - Totalt, index	2024	73			→	
	Nöjd Kundindex, NKI gällande kommunens mynd ighetsutövning, service och effektivitet gentemot företagen.	2024	72				
	Ökad andel kvinnliga företagare i Växjö kommun	2024	25,4 %				

Vägen till jobb och etablering ska vara kort



Riktningens utveckling - en sammanfattning

Växjö kommuns verksamheter bidrar till en stabil men utmaningspräglad utveckling av riktningens målet *Vägen till jobb och etablering ska vara kort*. Uppdraget som är kopplat till riktningens målet är genomfört. Nyckeltalen som är kopplade till riktningens målet pekar samtidigt på behov av långsiktiga insatser för att stärka språk, utbildning, arbetslivsnära erfarenheter och matchning, särskilt för de grupper som står längst från arbetsmarknaden.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Arbetet med att förkorta vägen till arbete har under året bedrivits i en utmanande arbetsmarknadssituation präglad av lågkonjunktur, höga levnadskostnader och ökade varsel, särskilt inom bygg- och handelssektorn. Samtidigt har arbetsgivare fortsatt svårt att hitta arbetskraft med rätt kompetens, vilket gör matchningen mer komplex. Detta påverkar särskilt personer med kort utbildningsbakgrund, utrikes födda och individer med nedsatt arbetsförmåga – grupper som ofta har längst väg till etablering.

Kommunen arbetar genom en bredd av arbetsmarknadsinsatser, utbildningsvägar och samverkan med Arbetsförmedlingen, civilsamhälle och näringsliv för att öka möjligheterna till arbete och studier. Det ESF-finansierade *Handslaget* har fortsatt att stärka språkutveckling och arbetsplatskunskap för personer som redan är anställda, vilket både förbättrar etablering och bidrar till kompetensförsörjningen i bristyrken.

Flera nyckeltal kopplade till riktningens målet visar att etableringsutmaningarna kvarstår. Andelen förvärvsarbetande bland skyddsbehövande och anhöriga, 20-64 år med 4-6 års vistelsetid har minskat till 54 procent, vilket ligger under jämförelsegruppen större stad. Skillnaderna mellan kvinnor och män är fortsatt stora, där kvinnors förvärvsfrekvens är avsevärt lägre. Nyckeltalet inom samma kategori som avser *avvikelse från förväntat värde* visar -5 procent, vilket indikerar att etableringen är svagare än vad som kan förväntas utifrån strukturella förutsättningar. Detta understryker behovet av långsiktiga och riktade insatser.

Inom *svenska för invandrare (SFI)* uppgår andelen elever som klarat minst två kurser på två år till 36 procent, vilket är en minskning jämfört med tidigare mätningar och lägre än jämförelsegruppen större stad. Resultaten visar också fortsatt stora könsskillnader där kvinnor i genomsnitt presterar bättre än män. Underlaget pekar på att elevsammansättningen förändrats något, bland annat genom fler nyanlända med längre utbildningsbakgrund, vilket på sikt kan stärka resultaten. Samtidigt ligger kostnaderna per invånare fortsatt på en låg nivå, delvis på grund av färre nyanlända elever. När delar av SFI införs i egen regi från 2025 skapas bättre förutsättningar för kvalitet, flexibilitet och individanpassning, vilket förväntas förbättra studieresultaten över tid.

Att kombinera SFI med yrkesutbildning är en viktig etableringsväg, och andelen studerande som integrerar studierna med yrkesutbildning har ökat under 2024. Nya nationella regeländringar skapar bredare möjligheter att kombinera språkstudier med både grundläggande och gymnasiala kurser, vilket kommunen har anpassat utbudet efter.

Insatser som *Växjömentor* stärkte etableringen för högutbildade utrikesfödda kvinnor genom mentorskap, vägledning och nätverkande. Under 2025 deltog 28 personer i den andra omgången och ytterligare en omgång startade under hösten, med positiva resultat i form av praktik, språkutveckling och ökad arbetsmarknadsförankring.

Feriepraktiken fortsätter att vara en viktig insats för ungas etablering. Under 2025 tog kommunen emot över 1 100 ansökningar, och 910 ungdomar anställdes inom feriepraktik – en ökning från föregående år. Praktiken ger unga arbetslivserfarenhet, referenser och en första kontakt med arbetsmarknaden, vilket är särskilt viktigt för dem som saknar nätverk eller tidigare erfarenhet.

Sammantaget visar arbetet att kommunen tar ett brett och samordnat grepp om etableringsfrågor, men att utmaningarna är fortsatt stora. Nyckeltalen pekar på behov av långsiktiga insatser för att stärka språk, utbildning, arbetslivsnära erfarenheter och matchning, särskilt för de grupper som står längst från arbetsmarknaden.

Framtid och omvärld

Arbetet med att korta vägen till jobb sker i en tid av fortsatt ekonomisk osäkerhet. Trots tecken på återhämtning bedöms arbetsmarknaden förbli svag även under 2026, med en långsam minskning av arbetslösheten och kvarstående effekter av lågkonjunkturen.

Matchningsproblemen väntas bestå och påverkar särskilt grupper som redan står långt från arbetsmarknaden. För att möta kompetensbehoven i bristyrken krävs fortsatta satsningar på arbetsnära utbildningar, vägledning och språk- och yrkesintegrerade insatser.

Företagens försiktighet i rekrytering och ökade varsel i regionen ställer krav på tätare samverkan mellan kommunen, utbildningsaktörer och arbetsgivare för att säkerställa långsiktig kompetensförsörjning i Växjö.

Digitalisering och tekniskifte innebär både möjligheter och risker. För att undvika ökade kompetensklyftor behöver kommunen fortsätta stödja livslångt lärande, digital kompetensutveckling och flexibla vägar till utbildning.

Etableringen för utrikes födda, särskilt kvinnor, kommer fortsatt att vara en prioriterad fråga. SFI i egen regi, Växjömentor och Handslaget Kronoberg är viktiga verktyg för att stärka språkutveckling, arbetslivskunskap och kontakt med arbetsgivare.

Uppdrag



Utveckla språkkunskapen för personer med anställning inom offentliga och privata arbetsmarknaden

Uppdraget har genomförts inom ramen för den gemensamma överenskommelsen *Handslaget*, där flera delar av kommunen samverkar för att stärka språkkunskaperna hos personer som redan är anställda inom både offentlig och privat sektor. Genom projektet har medarbetare från ett flertal företag och organisationer deltagit, totalt omkring 150 personer från 15 olika arbetsplatser.

Insatsen bidrar till att stärka deltagarnas språkliga förmåga i arbetslivet och skapar bättre förutsättningar för delaktighet, trygghet och utveckling på arbetsplatsen.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%)	2024	54	38	69		
	Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	2024	36	46	26		
	Avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)	2023	-5				
	Invánare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	2023	4 %	3 %	5 %		

Utbilda för ett livslångt lärande

Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen



Riktningens utveckling – en sammanfattning

Måluppfyllelsen för helåret bedöms som uppnådd. Nyckeltalen visar stabila strukturella förutsättningar i förskolan samt en tydlig förbättring i behörigheten till yrkesprogram i årskurs 9 bland folkbokförda elever. Genomströmning i gymnasieskolan ökar något för folkbokförda elever, dock ligger Växjö fortsatt under genomsnittet för större stad.

Sammantaget innebär detta att utvecklingen i huvudsak rör sig i rätt riktning, särskilt i övergången från grundskola till gymnasium. Riktningens målet bedöms som uppnått utifrån helhetsbilden och den samlade förflyttningen, samtidigt som ett fortsatt utvecklingsbehov kvarstår kopplat till gymnasiets genomströmning.

Beskrivning och analys av uppdrag 2025

Implementera vuxenutbildning i egen regi

Under året har etableringen av vuxenutbildning i egen regi gått från plan till genomförande. Biträdande rektor har rekryterats och en arbetsgrupp har påbörjat planering och organisering utifrån framtagna plan. Verksamheten tar emot de första eleverna från mitten av april, samtidigt som övergången från externa utbildningsanordnare hanteras successivt under våren. Uppdraget stärker huvudmannens rådighet och långsiktiga kapacitet att möta utbildningsbehov, vilket är centralt för riktningens måluppfyllelse på systemnivå.

Öka attraktiviteten för kommunala skolor genom kommunikation och profilering

Arbetet med att stärka attraktiviteten för kommunala skolor har genomförts genom samordnade kommunikations- och profileringsinsatser i förskola och grundskola. Förskolan har bedrivit ett samlat varumärkesarbete i samverkan med kommunikationsavdelningen, med fokus på invånarkommunikation och uppsökande insatser mot barn utanför förskolan. Grundskolan har parallellt drivit profileringsprocesser kopplat till skolor med särskilda förutsättningar och inför skolvalet, inklusive produktion av nytt kommunikationsmaterial och utveckling av profiler vid flera skolor. Uppdraget stärker styrbarheten och den gemensamma riktningen, men effekter på elevströmmar och resultat bedöms huvudsakligen uppstå över tid.

Satsning på planerade rastaktiviteter för elever

Planerade rastaktiviteter har genomförts regelbundet på samtliga grundskolor med tydliga strukturer för kontinuitet och uppföljning. Genom cafévärdar och integrering med HälsoStegen och kommunens PEP-satsning har arbetet breddats mot mer hälsofrämjande lärmiljöer, med särskilt hög genomförandegrad på exempelvis Norregård och Fagrabäck. Uppdraget har därmed bidragit till mer likvärdiga förutsättningar för rörelse, socialt sammanhang och skolanknytning, vilket är en viktig möjliggörare för lärande och måluppfyllelse över tid.

Utveckling av nyckeltalen

Förskola

Personaltätheten uppgår fortsatt till 5,1 barn per årsarbetare, vilket är i nivå med genomsnittet för större stad och speglar stabila organisatoriska förutsättningar. Samtidigt ligger andelen barn 1–5 år inskrivna i förskola fortsatt under genomsnittet för större stad, vilket innebär att färre barn nås av tidiga lärandemiljöer och kan påverka likvärdigheten i förutsättningar.

Årskurs 9 – folkbokförda elever

Behörigheten till yrkesprogram har förbättrats under året och uppgår till 85 procent. Flickornas resultat har stärkts tydligt till 86 procent, medan pojkarnas resultat är stabilt kring 85 procent. Utfallet innebär att Växjö åter ligger i nivå med eller något över genomsnittet för större stad och visar en positiv utveckling i övergången till gymnasieskolan.

Gymnasieskola – folkbokförda elever i Växjö kommun

Andelen elever som når examen eller studiebevis inom fyra år uppgår till knappt 80 procent. Utfallet är något högre än föregående år. Växjö ligger dock fortsatt under genomsnittet för större stad. Flickornas resultat ligger på 82 procent, medan pojkarnas resultat ligger på 78 procent.

Framtid och omvärld

Utvecklingen framåt präglas av demografiska förändringar med minskande barnkullar i förskola och delar av grundskolan, samtidigt som gymnasiet förväntas växa under en längre period. Detta skärper kraven på kapacitetsplanering, lokalanvändning och resurseffektivitet för att säkra kvaliteten i hela kedjan.

Samtidigt ökar reformtrycket, vilket kräver samordnad implementering och hög organisatorisk förmåga för att undvika fragmentering. Mot denna bakgrund blir det prioriterat att hålla samman övergångarna i utbildningskedjan och säkerställa att förbättrad behörighet i årskurs 9 får genomslag i gymnasieskolans genomströmning, samtidigt som stabila strukturella förutsättningar i förskolan upprätthålls trots förändrade volymer.

Uppdrag



Implementera vuxenutbildning i egen regi

Vuxenutbildning har under året etablerats i egen regi genom uppstart av svenska för invandrare. En första SFI-grupp startade i april i tillfälliga lokaler och därefter har resterande elever inom studieväg 1 successivt överförts från externa anordnare till kommunens verksamhet. Fokus under året har varit att säkerställa en fungerande uppstart i samband med att avtalen med externa anordnare löpte ut. Vid utgången av året studerar cirka 60 elever inom vuxenutbildning i egen regi. Under hösten 2025 har verksamheten haft fokus på att säkerställa den lagstadgade undervisningstiden om 15 timmar per vecka. Inför våren 2026 är målsättningen att ta emot ytterligare elever och arbetet med antagning pågår.

Uppdrag



Öka attraktiviteten för kommunala skolor genom kommunikation och profilering

Arbetet med att påbörja utveckling och nyetablering av profileringar inom förskola, grundskola och gymnasieskola har under året bedrivits genom riktade kommunikations- och varumärkesinsatser, arbetsgrupper i samverkan med kommunikationsavdelningen samt huvudmannastödda handlingsplaner och profileringsprocesser på utvalda skolor. Målet har varit att stärka utbildningsverksamheternas attraktionskraft genom ett mer enhetligt och strategiskt varumärkesarbete, samtidigt som skolor med särskilda inriktningar ges stöd att tydliggöra sina profiler och nå rätt målgrupper. Under 2025 har planerade aktiviteter genomförts, flera skolprofiler vidareutvecklats och synliggjorts inför skolvalet samt strukturer för fortsatt arbete etablerats, men eftersom effekterna av profileringsarbetet i huvudsak kan avläsas över tid så behövs detta följas upp framöver.



Satsning på planerade rastaktiviteter för elever

Arbetet med satsningen på planerade rastaktiviteter har under året genomförts genom etablering av samverkan mellan skola och fritidsgårdar, rekrytering av cafévärdar samt uppbyggnad av gemensamma strukturer för planering, uppföljning och genomförande av rast-, before- och after school-aktiviteter. Målet har varit att öka elevernas fysiska aktivitet och rörelse under skoldagen genom att alla kommunala grundskolor erbjuder planerade rastaktiviteter som en del av det hälsofrämjande arbetet. Under 2025 har rastaktiviteter implementerats i samtliga grundskolor och fullt ut etablerats på Norregård och Fagrabäck med hög genomförandegrad och brett elevdeltagande, vilket sammantaget innebär att uppdraget bedöms som uppnått under året, med fortsatt utveckling inom ramen för HälsoStegen och PEP-satsningen.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2025	85	86	85		
	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2025	80	82	78		
	Barn 1-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg, andel (%)	2022	87 %				
	Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	2024	5,11				

En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver



Riktningens utveckling – en sammanfattning

Målpuppfyllelsen för helåret 2025 bedöms som delvis uppnådd. Utfallet visar en blandad utveckling i förskolan och i de tidiga

skolåren försvagas resultaten jämfört med föregående år och ligger under genomsnittet för större stad. Årskurs 9 stabiliseras och förbättras i relation till både föregående år och jämförelsen med större stad.

Under året har uppdragen inom riktningssmålet i hög grad handlat om att stärka strukturer, arbetssätt och huvudmannastyrning för en mer jämlik och likvärdig skola. Arbetet har i flera delar rört sig från utveckling till etablering och genomförande, även om vissa uppdrag fortsatt befinner sig i en uppbyggnadsfas. Sammantaget har uppdragen bidragit till ökad stabilitet, tydligare ansvarsfördelning och förbättrade organisatoriska förutsättningar, men resultaten visar att genomslaget ännu inte är jämnt i hela kedjan – särskilt inte i de tidiga skolåren.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Samlad strategi för kompetensförsörjning och professionsutveckling

Arbetet med kompetensförsörjning och professionsutveckling har bedrivits i flera parallella spår för att stärka likvärdiga behörigheter, ledarskap och professionell kapacitet. En chefsakademi har påbörjats för samtliga chefer och utgör en långsiktig struktur för ledarskapsutveckling. Professionsprogrammet har följts och integrerats i huvudmannens utvecklingsarbete, och former för spridning av vetenskaplig grund och kunskap har setts över. Riktade kompetensutvecklingsinsatser inom svenska som andraspråk har genomförts genom utbildning, handledning och stöd till berörda enheter, vilket ökat samstämmighet och trygghet i arbetet med flerspråkiga elevers lärande. Uppdraget bedöms som delvis uppnått, då centrala strukturer är etablerade men långsiktighet och systematik fortsatt behöver stärkas.

Riktade insatser till skolor och målområden

Riktade insatser har genomförts för skolor med särskilda utmaningar inom kvalitet, likvärdighet, trygghet, studiero och organisation. Handlingsplaner har följts upp och reviderats, specialpedagogiska strukturer har förstärkts och en akutskola har etablerats som stöd i arbetet med elever i behov av särskilt anpassade insatser. Inom anpassad grundskola har organisationsstrukturer setts över, skolledarresurser förstärkts och en extern genomlysning genomförts. Uppdraget bedöms som delvis uppnått, då flera insatser kräver fortsatt uppföljning och utveckling för att fullt realiseras.

Förstärkning av fritidshemmets kompensatoriska uppdrag

Fritidshemmets kompensatoriska uppdrag har förstärkts genom rekrytering av åtta förstelärare med inriktning mot fritidshem samt etablering av en gemensam struktur för utbildning, handledning och prioritering av stöd till fritidshem med störst behov. Uppdraget bedöms som i huvudsak uppnått, med fortsatt behov av konsolidering och uppföljning.

Utbyggnad av skolsociala team

Skolsociala team har etablerats på fler grundskolor och ett team har startats inom gymnasieskolan. En reviderad och förenklad handbok har tagits fram för att säkerställa mer likvärdigt arbetssätt och uppföljning har genomförts tillsammans med rektorer och berörda professioner. Uppdraget bedöms som i huvudsak utfört, med fokus på fortsatt kvalitetssäkring och långsiktig stabilitet.

Uppsökande arbete och öppen förskola

Det uppsökande arbetet har förstärkts genom ökad samverkan, bland annat genom deltagande i hembesöksprogram. Lokaltutredningar och planering för ny öppen förskola i Växjö centrum har genomförts och en kostnadseffektiv lösning har identifierats med planerad etablering kommande år, medan arbetet med familjecentralen på Teleborg förskjutits i tid. Uppdraget bedöms som delvis uppnått.

Strukturbidrag till landsbygdsskolor

Strukturbidrag har fördelats utifrån genomförda analyser inför både vår- och hösttermin. Ett utvecklingsarbete har genomförts för att ta fram en mer långsiktigt hållbar och transparent modell för strukturstöd. Uppdraget bedöms som uppnått, med tillämpning och uppföljning under kommande period.

Förstärkning av elevpengen

Elevpengen har förstärkts både för de anpassade skolformerna och för undervisningsdelen i grundskolan. I anpassad grundskola har den höjda resursnivån bidragit till ökad lärartäthet från höstterminen, med ytterligare rekryteringar planerade. I grundskolan har styrningen inriktats mot tidiga stödsatser, gemensamma kartläggningsverktyg och utveckling av undervisningsmodeller. Uppdraget bedöms som delvis uppnått, då effekterna behöver följas över tid.

Utveckling av nyckeltalen

Förskola – inskrivna barn (deltagandegrad)

Andelen barn 1–5 år som är inskrivna i förskolan har minskat jämfört med föregående år, från 89 till 86 procent. Växjö ligger därmed under genomsnittet för större stad (88 procent). Deltagandegraden är central för det kompensatoriska uppdraget eftersom tidig tillgång till förskola påverkar språkutveckling och fortsatt skolgång.

Årskurs 3 – nationella prov (kommunala skolor)

Resultaten har minskat jämfört med föregående år och ligger under större stad i samtliga redovisade delar. Andelen elever som

klarar samtliga delprov i svenska och svenska som andraspråk har sjunkit från 72 till 66 procent (större stad 69 procent). I matematik har andelen som klarar samtliga delprov minskat från 66 till 61 procent (större stad 67 procent). I svenska exklusive svenska som andraspråk har utfallet minskat från 76 till 70 procent (större stad 75 procent). Nedgången omfattar både flickor och pojkar.

Årskurs 9 – lägeskommun

I årskurs 9 syns samtidigt stabilisering och förbättring. Andelen elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen har ökat från 74 till 75 procent och ligger över större stad (73 procent). Behörigheten till yrkesprogram har ökat från 83 till 85 procent och ligger över större stad (84 procent). Förbättringen drivs i huvudsak av flickor, medan pojkars resultat är mer stabila.

Modellberäknade resultat – årskurs 9

Det modellberäknade resultatet visar en negativ utveckling. Avvikelsen mellan faktiskt genomsnittligt meritvärde och modellberäknat värde har försämrats från omkring -2 till omkring -5 meritpoäng, vilket innebär att utvecklingen av högre kunskapsnivåer är svagare än förväntat givet kommunens strukturella förutsättningar.

Framtid och omvärld

Nationellt och lokalt ökar fokus på likvärdighet genom riktade statsbidrag, skärpta krav på särskilt stöd och förstärkt elevhälsa, samtidigt som resultaten fortsatt varierar mellan skolor och elevgrupper. Utfallet 2025 synliggör en tydlig spänning i kedjan: förskolans deltagandegrad minskar och resultaten i årskurs 3 försvagas (under större stad), medan årskurs 9 förbättras och ligger över större stad i både måluppfyllelse och behörighet. Samtidigt indikerar modellberäkningarna att utvecklingen av högre kunskapsnivåer är svagare än förväntat.

Det som återstår är att flytta likvärdighetsarbetets tyngdpunkt tidigare i kedjan och säkerställa att stödinsatser ger effekt både i bas och progression. Prioriterat framåt är att etablera strukturer för tidiga och samordnade stödinsatser (förskola-åk 3) med uppföljning som fångar deltagandegrad, språk- och kunskapsutveckling och stödbehov tidigt, vidareutveckla riktat stöd så att det blir mer träffsäkert och uthålligt i skolor och målområden med störst behov (inklusive uppföljning av elevpengsförstärkningar och specialpedagogiska strukturer), samt koppla organisation och lokaler till växande behov i de anpassade skolformerna för att minska organisatorisk sårbarhet och långsiktigt stärka likvärdigheten.

Uppdrag



Kompetensförsörjning och professionsutveckling – likvärdiga behörigheter och kompetenser på förskolor och skolor

Arbetet med kompetensförsörjning och professionsutveckling har under året bedrivits genom flera parallella spår med fokus på att stärka likvärdiga behörigheter, ledarskap och professionell kapacitet i förskolor och skolor, bland annat genom utveckling av Chefakademi, ledarstöd, uppföljning av professionsprogrammet och fördjupad samverkan med akademien. Målet har varit att säkerställa långsiktigt hållbara strukturer för kompetensutveckling, stärka undervisningens kvalitet och skapa mer likvärdiga förutsättningar för barns och elevers lärande, med särskilt fokus på områden där kompetensbrist påverkar måluppfyllelsen, såsom svenska som andraspråk. Under 2025 har centrala strukturer etablerats och omfattande kompetenshöjande insatser inom Svenska som andraspråk genomförts med tydliga kvalitativa effekter, men kvarstående utmaningar kring behörighet, systematik och långsiktigt stöd innebär att uppdraget bedöms som delvis uppnått och förs vidare med förstärkt styrning inom en fokusgrupp för området i ledningsgruppen under 2026.



Riktade insatser till skolor och målområden

Arbetet med riktade insatser till skolor och målområden har under året bedrivits genom en samlad huvudmannastyrning där identifierade behov inom kvalitet, likvärdighet, trygghet, studiero, ekonomi och organisation har mötts med riktade åtgärder och särskilda uppdrag. Målet har varit att stärka huvudmannens förmåga att tidigt identifiera och systematiskt stödja skolor med större utmaningar, minska skillnader mellan skolor samt säkerställa att avsatta medel används för insatser med tydlig effekt på elevers skolmiljö och måluppfyllelse. Under 2025 har flera centrala insatser genomförts, däribland etablering av akutskola, upprättande och genomförande av handlingsplaner för Elin Wägnerskolan och Centrumskolan, arbete för ökad likvärdighet i specialpedagogiken, genomförd extern utredning av anpassad grundskola samt påbörjat arbete med en plan för hållbar skolorganisation, vilket sammantaget innebär att uppdraget bedöms som delvis uppnått under året då strukturer och insatser är etablerade men flera förflyttningar följs vidare under 2026.



Förstärkning av fritidshemmets kompensatoriska uppdrag

Arbetet med att förstärka fritidshemmets kompensatoriska uppdrag har under året genomförts genom rekrytering av åtta förstälärare med inriktning mot fritidshem samt etablering av en gemensam struktur för utbildning, handledning och

Uppdrag

prioritering av stöd till fritidshem med störst behov. Målet har varit att höja kvaliteten och likvärdigheten i fritidshemmens verksamhet, stärka deras kompensatoriska roll och därigenom bidra till ökat deltagande, inkludering och social hållbarhet, särskilt i socioekonomiskt utsatta områden. Under 2025 har förstelärarna rekryterats, utbildats och påbörjat handledningsinsatser enligt plan i nära samverkan med rektorer.



Utöka de skolsociala teamen

Arbetet med att utöka de skolsociala teamen har under året genomförts i linje med uppdragets mål att stärka tidiga samordnade insatser, öka samverkan mellan skola och socialtjänst samt skapa en hållbar struktur för att främja skolkännsamhet, trygghet och måluppfyllelse. En central del har varit rekryteringen av verksamhetsutvecklare för TSI, som tillträdde i april 2025 och därefter haft en samordnande och utvecklande roll i utbyggnaden. Under våren har skolsociala team etablerats på fler grundskolor enligt plan, en reviderad och förenklad handbok har tagits fram för att säkerställa likvärdigt arbetssätt, och uppföljning har genomförts tillsammans med rektorer och berörda professioner. Inom gymnasiet har skolsocialt team etablerats på Teknikum med fungerande struktur, även om arbetet ännu inte nått full effekt. Sammantaget bedöms implementeringen av skolsociala team vara genomförd under året, med pågående uppföljning och utveckling för att säkerställa långsiktig kvalitet och effekt, vilket innebär att uppdraget bedöms som i huvudsak uppnått men med behov av fortsatt konsolidering.



Förstärk det uppsökande arbetet med familjecentraler och en ny öppen förskola i Växjö centrum

Arbetet med att förstärka det uppsökande arbetet genom familjecentraler och ny öppen förskola i Växjö centrum har under året bedrivits genom tillsatt arbetsgrupp, lokalutredningar samt förstärkt samverkan mellan utbildningsförvaltningen, Arbete och Valfärd och Region Kronoberg, inklusive deltagande i hembesöksprogrammet. Målet har varit att öka tillgängligheten till förskola och tidiga stödsatser, bygga förtroendefulla relationer med familjer samt stärka integration och delaktighet genom öppna och lättillgängliga mötesplatser. Under 2025 har det uppsökande arbetet stärkts och en kostnadseffektiv lösning för ny öppen förskola identifierats med planerad etablering från augusti 2026, medan familjecentralen på Teleborg skjutits fram i tid, vilket innebär att uppdraget bedöms som delvis uppnått under året.



Strukturbidrag till landsbygdsskolor

Arbetet med strukturbidrag till landsbygdsskolor har under året bedrivits genom riktad resursfördelning till berörda enheter samt parallellt utvecklingsarbete för att ta fram en mer långsiktigt hållbar och transparent fördelningsmodell. Målet har varit att säkerställa kvalitet och likvärdighet i undervisningen, stärka landsbygdsskolornas ekonomiska balans och skapa stabila förutsättningar för deras långsiktiga fortlevnad. Under 2025 har strukturbidrag fördelats utifrån genomförda analyser inför både vår- och hösttermin, samtidigt som ett förslag till ny ekonomisk modell för strukturstöd färdigställdes och förberetts för prövning, vilket innebär att uppdraget bedöms som uppnått under året, med tillämpning och uppföljning av modellen under 2026.



Förstärk elevpengen för de anpassade skolformerna

Arbetet med att förstärka elevpengen för de anpassade skolformerna har under året genomförts genom beslut och genomförande av en höjd resursnivå i ersättningssystemet. Målet har varit att ge eleverna bättre förutsättningar, stärka kvaliteten i undervisningen och skapa en mer hållbar arbetsmiljö för personalen. Under 2025 har den förstärkta elevpengen påbörjat få genomslag genom ökad lärartäthet från höstterminen, med ytterligare rekryteringar planerade inför 2026.



Förstärk undervisningsdelen av elevpengen i grundskolan

Arbetet med att förstärka undervisningsdelen av elevpengen i grundskolan har under året bedrivits genom fortsatt styrning mot tidiga stödsatser enligt läsa-, skriva-, räkna-garantin, ökad användning av gemensamma kartläggnings- och analysverktyg samt strategisk inriktning mot flerlärarskap och kollegialt professionslärande. Målet har varit att höja undervisningens kvalitet och elevernas måluppfyllelse, särskilt genom stärkt undervisning i F-3, mer individualiserat stöd på mellan- och högstadiet samt ökad likvärdighet genom systematiskt kvalitetsarbete och riktad resursanvändning. Under 2025 har strukturer för tidiga insatser, nätverksarbete och undervisningsutveckling förstärkts och implementerats brett, men begränsningar i dataåtkomst och ekonomiskt utrymme gör att effekterna behöver följas över tid.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska (ej svenska som andraspråk), kommunala skolor, andel (%)	2025	70	76 %	64 %		
KF	Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)	2025	61	61 %	61 %		
KF	Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	2025	66	70	61		
KF	Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen (exkl. nyinvandrade och okänd bakgr.), lägeskommun, andel (%)	2025	75 %	78 %	73 %		
KF	Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, meritvärdespoäng	2024	-5				
KF	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)	2025	85 %	86 %	84 %		
KF N/S	Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram (exkl. nyinvandrade och okänd bakgr.), lägeskommun, andel (%)	2025	86 %	87 %	85 %		

Skolan ska bidra till barn och elevers välbefinnande



Riktningens utveckling – en sammanfattning

Måloppfyllelsen för helåret 2025 bedöms som uppfyllt. Utfallet präglas i huvudsak av stabilitet snarare än tydliga förbättringar i de centrala indikatorerna. I årskurs 5 ligger nivåerna för trygghet och upplevelse av vuxenstöd kvar på höga, oförändrade nivåer. I årskurs 8 ligger Växjö fortsatt över genomsnittet för större stad i både trygghet och upplevelse av vuxenstöd, även här utan tydlig uppåtgående rörelse. Sammantaget innebär detta att trygghet och relationellt stöd fortsatt är en styrkeposition, samtidigt som utvecklingen under året främst handlar om bibehållen kvalitet.

Under 2025 har uppdraget inom riktningens målet i huvudsak bidragit till att stärka strukturer och arbetssätt med betydelse för barns och elevers välbefinnande. Tyngdpunkten har legat på långsiktig kapacitetsuppbyggnad och etablering av gemensamma strukturer snarare än kortsiktiga resultatförbättringar. Det innebär att effekterna i nyckeltalen i flera fall ännu är begränsade, samtidigt som uppdraget haft en stabiliserande och kvalitetssäkrande funktion och lagt en starkt grund för fortsatt utveckling.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Implementera närvarorutin och förstärka uppsökande frånvaroarbeta

En huvudmannagemensam närvarorutin har införts i grundskolan och förankrats i samtliga verksamheter. Rutinen tydliggör mentors ansvar, systematisk uppföljning av frånvaromönster och dialog med vårdnadshavare, vilket innebär en tydlig förflyttning från varierande lokala arbetssätt till gemensam struktur och ansvarsfördelning.

Det uppsökande arbetet via återvändarskolan Tufvan har utvecklats genom nya gruppbaseade arbetssätt, tydligare indikatorer för progression och fördjupad samverkan med socialtjänsten. Verksamheten har under året kunnat ta emot fler elever än tidigare trots i stort sett oförändrad personalstyrka. Uppdraget bedöms som i huvudsak uppnått, med fortsatt behov av utveckling för långsiktig effekt, särskilt i årskurs 9.

Gröna och hälsofrämjande utemiljöer

Arbetet med gröna utemiljöer har resulterat i konkreta åtgärder vid flera förskolor och skolor, bland annat genom nyplantering, utvecklade lek- och rörelseytor, sittmiljöer och förbättrade cykelparkeringar. Insatserna har genomförts i nära samverkan med verksamheterna och fastighetsorganisationen. Uppdraget bedöms som delvis uppnått eftersom vissa planerade åtgärder ännu inte har färdigställts, men genomförda insatser bidrar till mer hälsofrämjande och trygga lärmiljöer.

Ökad tillgång till kulturskolan

Tillgången till kulturskolan har breddats genom sänkta avgifter, nya filialer och ett utökat kursutbud. Studio 17 har stärkts och fler barn har erbjudits plats. Nettokostnaden för musik- och kulturskolan uppgår till cirka 290 kronor per invånare, vilket speglar riktade satsningar för att minska köer och öka deltagandet. Uppdraget bedöms som i huvudsak uppnått, samtidigt som strukturella utmaningar kring lokaler och samverkan kvarstår.

Utöka kulturgarantin

Kulturgarantin har byggts ut så att den från höstterminen 2025 omfattar alla barn och elever från tre års ålder till årskurs 9. Strukturer för planering, bokning, avtal och transporter är etablerade, inklusive lösningar för anpassad grundskola. Uppdraget bedöms som i huvudsak uppnått, med fortsatt behov av arbete kring långsiktig finansiering och förankring i styrkedjan.

Uppstart av resursgymnasium

Detta är ett uppdrag från utbildningsnämnden som bedöms påverka riktningens målet. Planeringen för resursgymnasium har konkretiserats under året. Struktur, lokaler och ekonomiska förutsättningar är identifierade och verksamheten planeras starta höstterminen 2026 i mindre skala med full utbyggnad året därpå. Uppdraget är förutsättningsskapande och har ännu ingen direkt effekt på nyckeltalen.

Samverkan kring trygga skolvägar och utemiljöer

Även detta uppdrag är från utbildningsnämnden och bedöms påverka riktningens målet. Samverkan med samhällsbyggnadsnämnden har lett till genomförda trafiksäkerhets- och miljöåtgärder vid flera skolor och förskolor, bland annat hastighetsnärningar, nya cykelvägar, överfarter och säkerhetshöjande åtgärder. Uppdraget bedöms som utfört.

Utveckling av nyckeltalen

Skolinspektionens enkät – trygghet och vuxenstöd

Nyckeltalen visar stabila nivåer för trygghet och upplevelse av vuxenstöd, där både årskurs 5 och årskurs 8 ligger kvar på samma nivåer som föregående år. Sammantaget indikerar detta att 2025 präglas av bibehållen kvalitet snarare än tydlig förbättring.

Grundskola – årskurs 5

Andelen elever som upplever att det finns en vuxen som bryr sig om hur de mår uppgår till cirka 77 procent. Utfallet är oförändrat och ligger i nivå med större stad. Upplevd trygghet ligger kvar på cirka 83 procent, medan större stad visar en mindre förbättring.

Detta innebär att trygghet och relationellt stöd i de tidiga skolåren är stabila.

Grundskola – årskurs 8

Andelen elever som upplever att det finns en vuxen som bryr sig om hur de mår uppgår till cirka 61 procent. Andelen elever som upplever trygghet uppgår till cirka 81 procent. Utfallet är oförändrat men ligger fortsatt över större stad, vilket innebär att Växjö behåller en relativ styrkeposition i de senare grundskoleåren, även om egen uppföljande rörelse saknas.

Elevhälsa – personella nyckeltal

Antalet elever per skolsköterska uppgår till cirka 426 och antalet elever per kurator till cirka 444. Förändringen jämfört med föregående år förklaras av ökade elevvolymerna snarare än minskad bemanning. Det innebär en ökad belastning per profession, vilket kan påverka möjligheten till förebyggande och hälsofrämjande arbete över tid.

Musik- och kulturskola

Nettokostnaden för musik- och kulturskolan uppgår 2025 till cirka 290 kronor per invånare. Ökningen speglar satsningar för att bredda deltagandet, minska köer och säkerställa likvärdig tillgång till kulturverksamhet för barn och unga.

Framtid och omvärld

Nationellt är tryggheten relativt stabil, medan psykisk ohälsa, stress och bristande studiero pekas ut som växande utmaningar – särskilt i högstadiet och gymnasiet, och med tydliga könsskillnader. Samtidigt skärps styrningen mot ordning, trygghet, närvaro och skolsäkerhet, vilket ökar kraven på tvärprofessionellt arbete och tydlig elevhälsostruktur. Utfallet 2025 visar stabila nivåer i trygghet och vuxenstöd i förskola, årskurs 5 och årskurs 8.

Det som återstår är att gå från bibehållen kvalitet till mätbar förbättring i välbefinnande, särskilt genom närvaro, studiero och relationellt stöd. Prioriterat framåt är att konsolidera och kvalitetssäkra närvaroarbetet som en styrkedjefråga (gemensam rutin, uppföljning, samverkan med socialtjänst och effektlöslig för årskurs 9). Vidare behöver det förebyggande elevhälsoarbetet stärkas genom att säkerställa kapacitet och arbetssätt så att ökade elevvolymerna inte tränger undan tidiga insatser. Dessutom behöver investeringar i lär- och utemiljöer, säkerhet och kulturinsatser kopplas till ett gemensamt mål om studiero och skolanknytning. I detta arbete ska lokaler, beredskap och trygghetskrav vägas samman med pedagogiska mål och resurseffektivitet.

Uppdrag



Implementera närvarorutin på varje grundskoleenhet och förstärk det uppsökande frånvaroarbetet via elevhälsan och återvändarskolan

Arbetet med att implementera en gemensam närvarorutin på varje grundskoleenhet och att förstärka det uppsökande frånvaroarbetet har under året genomförts stegvis och med tydligt fokus på tidig upptäckt, gemensamt ansvar och förstärkt samverkan. Under 2025 har en huvudmannagemensam rutin tagits fram för grundskolan som utgångspunkt för mentors- och lärararbete, kompletterad med förenklade och verksamhetsnära versioner som varje skola anpassat till sin kontext. Rutinen har förankrats genom rektorsmöten, gemensamma presentationer av närvaroläget, utvecklingssamtal med systematisk dialog om närvaro samt utdelning av informationsmaterial till vårdnadshavare.

Parallellt har det uppsökande arbetet via återvändarskolan Tufvan stärkts och utvecklats, med nya arbetssätt i gruppform, tydligare indikatorer för progression från isolering till återskolning samt fördjupad samverkan med socialtjänsten. Verksamheten har under året kunnat ta emot fler elever än tidigare med i stort sett samma personalstyrka och visat god effekt i att bryta isolering och återstarta skolgång, även om återskolning – särskilt i årskurs 9 – fortsatt är den största utmaningen. Förskolans arbete har fokuserat på att skapa en gemensam förståelse för problematiskt frånvaro och att utveckla rutiner trots begränsningar i systemstöd, medan gymnasieskolorna redan har etablerade närvarostrukturer. Sammantaget bedöms uppdraget som i huvudsak uppnått under 2025, med fungerande rutiner, förstärkt uppsökande arbete och tydligare ansvarsfördelning, samtidigt som fortsatt utveckling krävs för långsiktig effekt och hållbar kapacitet.



Gröna utemiljöer på förskolor och skolor

Arbetet med gröna utemiljöer på förskolor och skolor har under 2025 fokuserat på att utveckla gårdar som främjar rörelse, återhämtning, inkludering och hälsa genom ökad grönska, förbättrade lekytor och säkrare miljöer. Insatserna har genomförts på flera enheter i nära samverkan med verksamheterna och Vöfab, med konkreta åtgärder såsom nyplantering av träd och perenner, multiarena-lösningar, balans- och hinderbanor, sittmiljöer, anpassade lekredskap samt nya eller förbättrade cykelparkeringar. Sammantaget har uppdraget bidragit till mer hälsofrämjande och varierade utemiljöer, men måloppfyllelsen är delvis eftersom vissa planerade åtgärder, framför allt vid Pilbäckens förskola och Pilbäckskolan.



Ökad tillgång till kulturskolan

Uppdrag

Arbetet med att öka tillgången till kulturskolan har under året genomförts genom flera samverkande insatser med syfte att bredda kursutbudet, stärka den geografiska tillgängligheten och nå fler barn och unga i hela kommunen. Under 2025 har avgiftssänkning genomförts, nya filialer etablerats på Furutåskolan och Hagavikskolan, Studio 17:s närvaro stärkts och nya kurser startats med nyrekryterad personal, vilket sammantaget har ökat deltagandet och tillgängligheten. Samtidigt har utmaningar kring lokalförsörjning, tillträde till skolbyggnader efter ordinarie skoltid och ansvarsfördelning mellan förvaltningar kvarstått och i vissa fall begränsat verksamhetens fulla genomslag. Sammantaget har uppdraget nått sin huvudsakliga målbild vad gäller utbud och geografisk spridning men uppdraget fortsätter att utvecklas då strukturella lokal- och samverkansfrågor behöver lösas för långsiktig hållbarhet.



Utöka kulturgarantin

Arbetet med att utöka kulturgarantin har under året genomförts genom en successiv uppbyggnad av Kulturtrappan i nära samverkan mellan utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen, med målet att säkerställa att alla barn och elever från 3 år till årskurs 9 får minst en likvärdig kulturupplevelse per läsår. Under 2025 har strukturer, avtal, bokningssystem, samverkansformer och kommunikation etablerats, samtliga trappsteg planerats och inför läsåret 2025/26 fullt ut implementerats, inklusive anpassningar för anpassad grundskola och lösningar för transporter. Uppdraget har därmed nått sin målbild i praktiken, med positiva utvärderingar från verksamheterna och stärkt nämndsamverkan, samtidigt som fortsatt arbete krävs kring långsiktig finansiering, transportlösningar för yngre barn och förankring i hela styrkedjan; uppdraget bedöms därför som i huvudsak uppnått under året.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	81 %	78 %	86 %	→	
	Elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	83 %	79 %	88 %	→	
	Elever i åk 8: Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	61 %	56 %	67 %	→	
	Elever i åk 5: Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	77 %	76 %	80 %	→	

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/inv	2024	292				
KF	Antal elever per skolsjuksköterska	2025	426				
KF	Antal elever per skolkurator	2025	444				

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering



Riktningens utveckling - en sammanfattning

Utvecklingen för riktningens mål är nära kopplat till den planering, utbyggnad och förändring som drivs av bolag och förvaltningar inom samhällsbyggnadsprocessen. Stora delar av det arbete som drivs inom huvudprocessen har långa ledtider vad gäller planering och genomförande för att uppnå en effekt. Större delen av beslutade budgetuppgifter har genomförts enligt plan. Samtidigt uppvisar en majoritet av nyckeltalen för riktningens mål en positiv utveckling jämfört med den senaste mätningen. I relation till jämförelsegruppen uppvisar en majoritet av nyckeltalen ett bättre utfall. Sammantaget innebär året en positiv utveckling avseende riktningens mål vilket ligger i linje med trenden under föregående femårsperiod, 2020–2024.

Aktörerna inom huvudprocessen fortsätter genom leverans inom kärnuppgifterna att bidra till utvecklingen av riktningens mål och till hållbar utveckling. Under 2025 har ett fortsatt fokus legat på ett långsiktigt arbete kopplat till klimatanpassning, biologisk mångfald, energieffektiviseringar, hållbar byggnation och vattenförsörjning. Mot bakgrund av klimatförändringar, ökat behov av energieffektivisering och ökade belastning på fysiska miljöer och anläggningar möter utvecklingen för riktningens mål fortsatt utmaningar.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Nyckeltal

De senaste utfallen för nyckeltalen visar över lag upp en god utveckling och ett relativt starkt utfall mot jämförelsegruppen. Majoriteten av nyckeltalen har en positiv trend och ett resultat som är bättre eller i paritet med jämförelsegruppen. En övergripande utveckling för nyckeltalen som ligger i linje med riktningens mål positiva trend under den senaste femårsperioden, 2020–2024.

Medborgarundersökningar

Den typ av urvalsundersökningar som medborgarundersökningarna är innebär att de nyckeltalsvärde som redovisas endast är en uppskattning av faktiska värden för hela populationen. Som stöd för analys och jämförelser av nyckeltalet beräknas ett osäkerhetstal för respektive mätpunkt. En felmarginal för utfallet som skapar ett intervall inom vilket det faktiska utfallet ligger. Undersökningarna har genomförts sedan 2021 och under perioden 2021–2025 finns i stort sett ingen statistisk säkerställd skillnad mellan utfallen. För de tre nyckeltalen är det endast utfallet 2022 för *Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)* som ligger utanför intervallet för övriga utfall. Bredden på utfallsintervallen under mätperioden innebär att det inte går att slå fast någon trend över åren.

Avsaknaden av ett samlat redovisat osäkerhetstal för jämförelsegruppen innebär att det även finns begränsningar gällande analys av skillnader mellan Växjö och jämförelsegruppen. Faktorer som bör ge inverkan på resultatet för Växjö är relativt starka satsningar på underhållsinvesteringar och mer effektiva skötselmetoder för vinterväghållning. Med en riktad ramökning till vinterväghållning i budget 2025 stärks förutsättningarna ytterligare för att leverera en hög standard avseende skötsel. Effekten av tillskotten i driftverksamheten har påverkat verksamhetens arbete först under vintersäsongen 25/26 och har inte någon effekt utfallet för nyckeltalet 2025 där insamlingen av underlag sker under perioden september–oktober.

Energi och nätfrastruktur

Kommunen har sedan ett antal år tillbaka en mycket hög grad av Hushåll med tillgång till eller möjlighet att ansluta till bredband om

minst 1 Gbit/s. Genom det arbete som Wexnet bedriver redovisar nyckeltalet inte bara ett högt utfall utan även en positiv utveckling över tid. Den redan mycket höga anslutningsgraden innebär att förändringen mellan åren blir på marginalen. Arbeta i budgetuppdraget *Påbörja arbetet för att säkra hundra procentig tillgång till bredband 2030* har ytterligare stärkt utbyggnad för bredbandstäckning på landsbygden.

Centralt för kvalitet och leverans på samhällskritiska tjänster kopplade till kommunens VA-verksamhet är status på befintligt ledningsnät. Nyckeltalet *Andel av VA-ledningsnätet som lagts om eller renoverats under året* uppvisar fluktuationer under den senaste femårsperioden och har inte nått upp till den takt verksamheten ser som nödvändig för en långsiktigt hållbar status. Skillnaderna mellan åren beror i stor utsträckning på mark- och tillståndsförhållanden för specifika projekt som påverkar utförande takt. Den huvudsakliga förklaringen till att utfallen för åren inte når upp till verksamhetens målsättning, jämförelsetalet för nyckeltalet, är betydande utmaningar gällande tillgång till interna planeringsresurser. Risken med en underdimensionerad investeringstakt är fler leveransstörningar samt ett ökat inläckage av ovidkommande vatten och vattenläckor.

Efter en betydande topp i fråga om *Energianvändning per invånare* 2021 har nyckeltalet de senaste åren en positiv utveckling. Det senaste utfallet är en av de lägsta nivåerna sedan mätningarna började 1993. Det två sektorer som står för störst del av energitillförseln är bostadssektorn och transportsektorn som tillsammans står för nästan 70 procent. Koncernen arbetar aktivt med insatser inom dessa båda områden. Dels genom fastighetsbolagets betydande fokus på energieffektivisering av befintligt fastighetsbestånd och nyproduktion dels genom infrastrukturprojekt för att öka andelen hållbara transporter. I båda fallen är det i flera fall fråga om ett långsiktigt arbete som ger effekt och utslag i nyckeltalen först på sikt.

Ett inslag i arbetet för att stärka förutsättningarna för hållbara transporter inom kommunen är utbygganden av laddinfrastruktur inom kommunen. Antalet publika laddpunkter i Växjö har ökat med 90 procent under 2025, vilket är en kraftig förändring av ökningstakten jämfört med tidigare år. Det finns nu över 500 publika laddpunkter. Initialt i utbygganden har Växjö kommunkoncern varit pådrivande för att få till stånd laddinfrastrukturen men under 2024 och 2025 har merparten av investeringarna genomförts av privata aktörer. I jämförelse med kommungruppen större stad är det fortfarande en stor skillnad. Det är också rimligt att anta att större städer som ligger i anslutning till större vägar har fler laddpunkter. Inom EU finns målsättningen att det ska vara max 10 elbilar per laddpunkt. Växjö ligger idag på 20 elbilar per laddpunkt, vilket skulle indikera på en underdimensionerad laddinfrastruktur. Viktiga faktorer att ta hänsyn till i detta fall är bilarnas ökade räckvidd och en ökad tillgången till hemmaladdning vilka kan innebära att behovet inte längre stämmer med EU:s målsättning.

Klimatanpassning och klimatpåverkan

Liksom i fråga om *Energianvändning per invånare* står utfallet 2021 ut negativt för nyckeltalet *Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen*. Efter denna topp har nyckeltalet över lag haft en positiv utveckling men 2024 innebär ett nytt trendbrott. Samma trend syns nationellt och sektorövergripande och utvecklingen 2024 är starkt kopplad till den sänkta reduktionsplikten. Ökningen för Växjö kommun beror främst på ökade utsläpp från entreprenörer som använder fossil diesel och från flygresor. Även om kommunkoncernen kraftigt har minskat sin användning av fossila drivmedel under 2024 jämfört med 2023, får det inte samma genomslag på utsläppen. Anledningen är att reduktionsplikten ändrades under året och andelen biodrivmedel som är inblandad i främst diesel kraftigt minskat.

Nyckeltalet *Genomsnittlig körsträcka med personbil* är kopplat till både kommunens koldioxidutsläpp och den påverkan som transportsektorn har på energianvändningen. Nyckeltalet ligger relativt stabilt under femårsperioden 2020–2024 där de två senaste åren uppvisar en viss ökning i körsträcka. Steg för att minska användandet av personbil är insatser för att utveckla tillgänglighet och trygghet för invånare avseende gång, cykel och kollektivtrafik. Ett arbete som sannolikt främst kommer kunna få en påverkan på valet av transportmedel på kortare sträckor inom Växjö stad. Fysisk ut- och ombyggnad av infrastruktur är en del i arbetet men även förändringar i fråga om attityd och beteendemönster är nödvändiga att uppnå. Här spelar arbetet inom ramen för kommunens satsningar på Mobility Management en viktig roll.

År 2024 hade 94,7 procent av invånarna i Växjö kommun högst 300 meter till ett tillgängligt park- och naturområde större än 0,5 hektar. Nyckeltalet visar därmed en positiv utveckling över de senaste åren sett till kommunen som helhet. En faktor som spelar in på den senaste förändringen är ett nytt sätt att mäta nyckeltalet. Vad gäller 300 meter till grönområde finns det bristområden inom Växjö stad. Det handlar om Centrum, Hov, Arenastaden, Öjaby samt Södra Teleborg. Det finns även bristområden i Braås och Rottne. Nybyggnation inom dessa bristområden innebär en ökning av invånare som bor inom bristområde för grönsstruktur. Det är en direkt konsekvens av förtätning inom områden utan grönsstruktur.

Avseende *Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad* uppvisar nyckeltalet över tid en positiv utveckling och ligger sedan 2022 över kommunens riktvärde. Utvecklingen är en effekt av en satsning på att utöka träbaserad nybyggnation tillsammans med det faktum att Växjö som kommun och inom forskning ligger långt fram i utveckling av lösningar för träbyggnation. Denna typ av byggnation ger en relativt sett låg klimatpåverkan vid produktion.

Uppdrag

Inom riktningmålet har under 2025 14 politiska uppdrag drivits. Av dessa har ett uppdrags skjutits fram till 2026 och uppdraget *Påbörja arbetet för att säkra hundra procentig tillgång till bredband 2030* fortsätter enligt plan med leverans 2030. Övriga uppdrag har genomförts enligt plan. I flera fall är leveransen inom uppdragen en första del i ett mer långsiktigt arbete inom processen.

Flera av uppdragen riktar sig mot långsiktigt strategiska och centrala områden för utvecklingen av riktningmålet. Genom de insatser som har utförts inom ramen för uppdragen har förutsättningarna för en stärkt digitalisering av kärnverksamhet och samhällsbyggnadsprocessen möjliggjorts. Kopplat till både beredskap om en minskad energianvändning har aktörerna inom processen skapat ett en plattform för gemensamt stärka arbete och dialog kring kommunens energiplan.

Samtidigt har ett antal uppdrag fokuserat på att stärka och utveckla kommunens aktivitetsutbud och naturmiljöer i stad, tätort och på landsbygden. Ett riktat ramtillskott för det långsiktiga underhållet av befintliga naturmiljöer innebär stärkta förutsättningar att bibehålla hållbara miljöer med rik biologisk mångfald.

Framtid och omvärld

Omställning och anpassning av miljöer och anläggningar

De nya krav och förutsättningar som formas av förändringar i klimat, ett nytt säkerhetsläge samt nya levnadsmönster och demografiska förändringar kommer även framåt vara avgörande för planering och leverans inom riktningmålet. De fysiska miljöer och anläggningar som kommunen ansvarar för i stad, tätort och de nya områden som byggs ut behöver anpassas och utvecklas efter nya förutsättningar och behov.

Ändrade förutsättningar och behov av befintliga miljöer

Befintliga miljöer, infrastruktur och anläggningar som kommunen ansvarar för i stad, tätort och på landsbygden är utformade och anpassade efter förutsättningar och behov som har förändrats väsentligt. Utveckling, anpassning och ett effektivt underhåll av fysiska miljöer är tids- och resurskrävande och det finns utmaningar i genomförandet av sådana. Denna bild stärks av kommunens skyfallskartering som pekar ut betydande behov insatser för att säkra samhällskritiska funktioner och säkra miljöer för kommuninvånare. Detta innebär redan idag stora krav på anpassning för att garantera säkerhet, funktionalitet och tillgänglighet.

Klimatdeklaration och hållbart byggande

Med det nya lagkravet från januari 2022 om klimatdeklaration vid nybyggnation har intresset för byggnaders klimatpåverkan ökat. Det finns även en ökad strävan mot återbruk och återvinning av material för att främja cirkulär ekonomi.

Utmaningar för hållbara transporter:

Analysen av hållbarhetsprogrammet Hållbara Växjö 2030 visar betydande utmaningar för att minska klimatavtrycket från transport och resor. Det finns en tydlig intressekonflikt mellan olika trafikslag i fråga om tillgång till utrymme och framkomlighet i stad och tätort. En tydlig prioritering av hållbara transportslag behövs i kommunens utbyggnad av ny samt utveckling och förändring av befintlig transportinfrastruktur. Befintlig biogasproduktion samt fortsatt utbyggnad av laddinfrastruktur är viktiga faktorer för att minska utsläppen från transportsektorn.

Energi

Nya energikrav och konjunkturförändringar innebär stora utmaningar för fastighetsägare. Enligt Minimum Energy Performance Standards (MEPS) ska alla byggnader år 2030 ha bättre energiprestanda än de 16 procent sämsta byggnaderna år 2020, och år 2033 bättre än de 26 procent sämsta. Energy Performance of Buildings Directive (EED) kräver att offentliga byggnader energieffektiviseras med minst 3 procent per år och att alla nya offentliga byggnader är nollutsläppsbyggnader från 2028. År 2050 ska alla byggnader uppfylla kraven för nollutsläppsbyggnader.

Hållbarhetskraven enligt CSRD

CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) är ett EU-direktiv som ställer högre krav på företagens hållbarhetsrapportering. Direktivet syftar till att främja en grön och social omställning i linje med EU:s klimatmål samt att förbättra transparensen och tillförlitligheten av hållbarhetsinformation som rapporteras av företag. Tidigare hållbarhetsarbete ger värdefulla insikter och lärdomar som kan användas för att förbättra framtida strategier och initiativ, samtidigt behöver vi tänka innovativt och skapa nya möjligheter inom ramen för CSRD.

Uppdrag



Ökad vinterväghållning för gång och cykel

För innevarande vintersäsong sker arbetet med vinterväghållning utifrån de nya förutsättningar som uppdraget och ramökningen har skapat. Detta innebär en övergripande standardhöjning gällande utförande för de områden kommunen ansvarar för. Responsen för förändringen har hittills varit positiv.



Säkra rika och motståndskraftiga naturmiljöer

Arbetet med uppdraget har utförts enligt plan och följande aktiviteter har genomförts under året. Ramförstärkningen innebär förutsättningar för att långsiktigt arbeta utifrån skötselplaner och behov för en hållbar naturvård inom kommunen:

Uppdrag

1. Ta fram skötselplaner för våra parkskogar, beställt arbete av konsult under hösten
2. Ta fram en årlig plan för bekämpning av invasiva arter
3. Beställa och genomföra en ny inventering av invasiva arter i kommunen
4. Beställa och genomföra en inventering av stadsträd
5. Kalkning och provtagning av sjöar enligt skötselplan
6. Utveckla arbetet med skötsel av våra grönytor med arbetsordrar
7. Bekämpa invasiva arter enligt årlig plan
8. Skötsel av våra naturreservat enligt arbetsordrar och årshjul
9. Rekrytera ny personal till skogen för att växla upp arbetet med hyggesfritt skogsbruk



Utveckla området kring nuvarande simhall

2024 startade planeringsarbetet för utvecklingen av Växjö Stadspark, Sjöparkstorget till Kampaången. Under 2025 har arbetet inletts med insatser i den fysiska miljön med målet att skapa ett attraktivt område för kultur och aktivitet. Arbetet inom projektet kommer att fortsätta under 2026.



Utred för att kunna intensifiera takten av åtgärder för en uthållig energiförsörjning och effektiv energianvändning

Uppdraget har inneburit ett samarbete mellan bolag och avdelningar inom huvudprocessen. Ett samarbetsforum har etablerats. Framåt kommer forumets arbete att synkroniseras med uppdraget för ny energiplan.



IT-utveckling och digitalisering för att bland annat effektivisera enklare bygglovsansökningar

Uppdraget har genomförts i linje med tidsplanen och tilldelad budget.

Genomförandefasen har fokuserat på att leverera tjänster till ärendehanteringssystemet för bygglov som får en märkbar effekt och gör direkt skillnad för våra invånare och företag redan under 2025.

1. Tidig dialog med IT och leverantör av verksamhetssystem inklusive undersöka genomförbara möjligheter med hänsyn till befintliga system, avtal, utveckling och integrationer.
2. Urval av lösningar. Tre lösningar finns tillgängliga under 2025 och dessa kan kombineras.

Tillägg av nya moduler till ärendehanteringssystem

Innebär inköp och implementering av nya moduler såsom expedieringsmoduler, grannhörandemoduler och dashboardmoduler. Dessa visualiserar, informerar och förenklar för både handläggare och sökande.

Automatiseringar i ärendehanteringssystemet

Automatiseringar i ärendehanteringssystemet som är tidsstyrda/skedisstyrda och

Både bygglov och Kontaktcenter får varje år hundratals frågor och inkommande samtal om just "vad händer i mitt ärende?", "jag behöver komma i kontakt med min handläggare"). Genom att verksamhetssystemet istället kan skicka ut denna typ av information automatiskt när någonting skapas, får ett beslut eller någon annan tidsstyrd åtgärd inträffar i verksamhetssystemet så ökar vi servicen till invånare och företag.

Utveckling av integrationer mellan ärendehanteringssystemet och andra system

Systemintegrationer / FME som direkt frigör tid för handläggare att fokusera mer på information och rådgivning samt handläggning av mer komplexa ärenden.

3. Inköp och implementering av punkt 2.
4. Lansering och marknadsföring via t.ex. hemsidan, sociala medier, dialogmöten, forum och e-tjänster.
5. Utvärdering och analys av bl.a. prestanda, användarvänlighet och nöjdhet hos målgruppen.
6. Redovisning av uppdraget



Gratis vattenprover för barnfamiljer och ideella föreningar med egen brunn

Uppdrag

Uppdraget har genomförts i linje med tidsplanen och tilldelad budget.

1. Tidig dialog med laboratorium – dataleverens, enas kring hur kommunen tar del av resultaten, urval biologiska och kemiska prov, budgetering antal prover
2. Urval målgrupp – registrerade föreningar och familjer med barn 0-2 år med egen brunn
3. Beställning av vattenprovsanalys och vattenprovtagningsskit från leverantören SGS Analytics
4. Information och marknadsföring – Kommunikationsplan, FAQ och informationsmaterial, etablering kontakt med BVC och etablerade forum/dialoger inom landsbygden. Kommunikationsmaterial och marknadsföringsmaterial utformas och kontakt sker med bl.a. olika BVC i kommunen
5. Distribution av vattenprovtagningsskit samt egen provtagning dricksvatten (beställning, provtagning distribution och analys). Målgruppen provtar och skickar resultaten själva till labbet.
6. Analys och resultat – ta del av provsvar och rapport, dokumentera resultaten i verksamhetssystemet samt i GIS kartan i syfte att kartlägga vattenkvaliteten i kommunen.
7. Rådgivning och information – möjlighet till valfri rådgivning och information till målgruppen efter att målgruppen erhållit provtagningsresultaten.
8. Redovisning av uppdraget



Utveckla smartare samhällsplanering (GIS)

Genom resursförstärkning har det möjliggjorts ett aktivare GIS-arbete och stärkt struktur inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Rekryteringen har dock delvis dragit ut på tiden p g a stor konkurrens på marknaden efter denna kompetens. Fr o m 1 december har verksamheten en ny kvalificerad resurs på plats.



Förstärk arbetet med enskilda vägar

Uppdraget har inneburit en ramförstärkning och kommunen har under året arbetat utifrån dessa utökade förutsättningar i sitt stöd.



Satsning på förstärkt digital utveckling samhällsbyggnadsprocessen

Det har etablerats ett strategiskt forum för processutveckling och digitalisering inom samhällsbyggnadsförvaltningen, med målsättningen att stärka samordning, effektivisera arbetsflöden och främja digital mognad. Forumet agerar som en plattform för kunskapsutbyte, prioritering av initiativ och gemensam utveckling av digitala lösningar i linje med kommunkoncernens övergripande mål.



Påbörja dialog med intressenter för en Grön stadsby

Under våren 2025 beslutade kommunstyrelsen att Västra Vikaholm är det mest lämpade området för Växjös första Grön stadsby. Arbetet har drivits vidare av samhällsbyggnadsförvaltningen som genomfört dialog med intressenter.



Utveckla konceptet sommargata

Uppdraget har genomförts genom att två platser i stan har byggts om till plaster för aktivitet och möten för invånare och besökare.



Påbörja arbetet för att säkra hundra procentig tillgång till bredband 2030

Wexnet fortsätter identifieringen och planeringen av kvarvarande områden för bredbandstäckning. Post- och telestyrelsen har beviljat ytterligare bredbandsstöd för landsbygden, för utbyggnad 2026-2028.



Aktivitetsplats för barn och familj vid stadsbiblioteket

Investeringsinsatsen som planerade sinom uppdraget har flyttats fram till 2026.

Uppdrag



Skapa en utflyktslekplats utanför Växjö tätort

En utveckling och upprustning har genomförts av lekplatsen vid Hökvägen i Lammhult. I samband med projektet har förvaltningen även genomfört insatser avseende infrastruktur i anslutning till lekplatsen för att stärka tillgänglighet och trygghet.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flick or	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Hushåll med tillgång till eller möjlighet att ansluta till bredband om minst 1 Gbit/s, andel (%)	2024	99 %			→	●
KF	Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad (%)	2024	52,94 *			↗	●
KF	Energianvändning per invånare, kWh/inv	2024	23 091 *			↗	■
KF	Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	2024	608			↘	●
KF	Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton	2024	805 *			↘	■
KF	Andel av VA-ledningsnätet som lagts om eller renoverats under året (%)	2025	0,2 *			↘	■
KF	Medborgarundersökningen - Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	2025	76 %	74 %	78 %	↗	●
KF	Medborgarundersökningen - Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	2025	75 %	79 %	72 %	↗	●
KF	Medborgarundersökningen	2025	94 %	94 %	94 %	↗	●

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	- Hamtningen av hushållsavfall fungerar bra, andel (%)						
KF	Elbilsladdpunkter, totalt antal	2025	505				
KF	Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%)	2025	95,6 *				

Fler bostäder och minskad segregation bygger Växjö hållbart och helt

Riktningens utveckling - en sammanfattning

Det ekonomiska läget är en faktor som spelar en betydande roll för riktningens utveckling över tid. Konjunkturen har de senaste åren påverkat verksamheternas volymer och arbete inom stora delar av riktningens mål. Även under 2025 är den svaga konjunkturen den enskilda faktorn som ger störst effekt på leveransen mot riktningens mål. Även den demografiska utvecklingen är en långsiktigt avgörande faktor. Växjö har haft en gynnsam utveckling vad gäller såväl befolkningsutveckling under en lång period. De senaste åren har inneburit ett trendbrott med demografiska prognoser på en fortsatt låg befolkningsutveckling. En utveckling som påverkar efterfrågan på bostäder och därmed intresset för utbyggnad av nya områden.

Ansvar som ligger inom huvudprocessen för planering, utformning och utveckling av bostadsområden med varierade och anpassade boendialternativ samt attraktiva offentliga miljöer är en viktig del av kommunens arbete för att bryta segregation och socialt utanförskap. Samtidigt är detta komplexa områden som kräver insatser som riktar sig mot en rad samhällsfenomen och trender och som samverkar för att nå framgång.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Bostäder – planering och nybyggnation

Samtliga nyckeltal som har en koppling till nyproduktion av bostäder, planering eller byggnation, uppvisar en negativ trend för året. Planeringen för och byggnationen av nya bostäder påverkas starkt av det ekonomiska läget, den demografiska utvecklingen och vakanser inom befintligt bostadsbestånd i kommunen. Förutsättningarna gällande ekonomiska och demografiska faktorer har nämnts där konjunkturen är den ensamt viktigaste faktorn för utvecklingen av nyckeltalen.

En aspekt att ta med i analysen är att effekten på nyckeltalen av förändringar i det ekonomiska läget kommer ha en viss eftersläpning. Avmattningen i ekonomi syntes innan antalet färdigställda bostäder började minska. Förklaringen är att ett antal större etapper inom kommunens exploateringsområden var på väg att färdigställas. Byggnationen inom områdena var i en sen projektfas där de inte påverkades av konjunkturedgången. Med låg aktivitet på byggmarknaden och lågt intresse för planering och förberedelse för uppstart av nya projekt är det sannolikt att ett tydligt trendbrott för nyckeltalen kommer släpa efter även när konjunkturen vänder. Det kan ta tid innan nya projekt resulterar i färdigställda bostäder.

Samtidigt påverkas efterfrågan och incitamenten för att starta nya projekt av att det finns mycket vakanser i bostadsbeståndet i kommunen. Växjö har god framförhållning avseende mark och detaljplaner kopplat till potentiella byggprojekt.

Utveckling segregation

Segregationsbarometern: ojämlikhetsindex är ett mått på skillnader i bosättningsmönster mellan olika socioekonomiska grupper och mäter graden av segregation. Det senast publicerade utfallet för nyckeltalet avser 2023. Detta innebär att det baserat på nyckeltalet inte går att dra några slutsatser om de senaste årens utveckling på området. Samtidigt har nyckeltalet uppvisat en mycket hög stabilitet under perioden 2020–2023 där skillnaden mellan åren mindre än 1 procent. Även avvikelserna mot jämförelsetalet, kommunens bästa historiska värde, är marginell. Detta pekar på trögrörligheten i denna typ av samhällsstrukturer och utmaningen i arbetet för att uppnå betydande och bestående förändringar.

Uppdrag

För 2025 har det endast funnits ett uppdrag kopplat till riktningmålet. Arbetet med att utreda konsekvenserna av kommunala särkrav vid byggnation är av särskilt intresse för fastighetsbolagen. Syftet med uppdraget är se över möjligheterna att minska slutanvändares hyreskostnad. Tidplan och slutleverans inom uppdraget har förskjutits och arbetet kommer att färdigställas under 2026

Framtid och omvärld

Kommunens ambition avseende nyproduktion av bostäder påverkas starkt av det ekonomiska läget. Samtidigt pekar befolkningsprognosen fortsatt på betydande förändringar i den demografiska utvecklingen. Något som ger effekt i fråga om behov och efterfrågan av nyproducerade lägenheter. Däremot är utbudet av lediga lägenheter i kommunen relativt starkt.

Utmaning i planering och framdrift i investeringsinsatser

Trenden där exploatering i allt större utsträckning sker i samarbete med privata aktörer som helt eller delvis äger den mark som byggs ut påverkar i allt större utsträckning arbetet och förutsättningar i kommunen. Utvecklingen skapar nya förutsättningar för verksamheten och utgör en utmaning i planering. När en allt större del av utbyggnad drivs i samverkan med privata aktörer påverkas prioriteringar, flexibilitet och tidplaner för kommunens totala investeringsplanering.

Attrahera hyresgäster

Det har blivit allt viktigare för Vidingehem att kunna attrahera nya hyresgäster och vara förstahandsalternativet som hyresvärd i sökandet av ny bostad. Som aktör på hyresmarknaden kan det i rådande konjunkturläge, med tuffa ekonomiska utmaningar för många hushåll, öka efterfrågan på hyresrätter.

Inom det befintliga beståndet arbetar Vidingehem med utmaningar kopplat till hög vakansgrad för vissa delar. Fortsatt arbete krävs med att stärka bolagets varumärke och synliggöra boendeeerbjudande samt måna om befintliga hyresgäster, deras trivsel och vilja att bo kvar.

Bostadsutbud

Bostadsutbudet behöver utvecklas på ett sådant sätt att fler Växjöbor efterfrågar bostäderna. Dagens situation med en orolig omvärld och osäker byggmarknad ställer, och kommer att ställa, höga krav på många olika delar av kommunens verksamhet, bland annat att få fram ändamålsenliga lokaler, boenden och bostäder i olika former.

Boendesegregation

En fortsatt utveckling med fokus på ett hållbart samhällsbyggande är av stor vikt för att förebygga segregation. Även om boende i utsatta områden påverkas mer negativt än andra så påverkas alla samhällsmedborgare eftersom ett segregerat samhälle riskerar att inte hålla samman.

Områdesteamens arbete är också av stor vikt för att motverka segregationens konsekvenser och för att vända negativa trender genom samverkan, långsiktighet och strategiskt arbete. I kommunen har behov identifierats gällande ökad kompetens inom arbetet mot segregation och för att kunna möta kommunens behov av social hållbarhet och ökad integration. Det finns även fortsatta utmaningar med att förbättra den fysiska miljön i befintliga områden för att på så vis minska segregation och utanförskap.

Uppdrag



Utred konsekvenserna av kommunala särkrav vid byggnation

Det stora arbete i uppdraget sker i samarbete mellan Vöfab och Vidingehem. Under 2025 startades projektet upp med syfte att identifiera och analysera konsekvenserna av kommunala särkrav kopplat till byggnation. Ett första möte har hållits med projektgruppen och styrgruppen där frågeställningar kring definition, identifiering och konsekvensanalys diskuterats. Projektplanen är framtagen och godkänd, med tydlig avgränsning till kommunkoncernsövergripande planer, strategier och policy. Leveransen har prioriterats på kvalitet framför tid, vilket innebär att projektet förlängts till Q1-Q2 2026.

Arbetet omfattar att ta fram en gemensam definitionslista, kartlägga styrande dokument, analysera effekter och syften samt genomföra konsekvensanalyser på utvalda dokument. Projektgruppen har påbörjat genomgången av samtliga styrande dokument och etablerat dialog med relevanta intressenter.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv.	2024	3			↘	■
KF	Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv.	2024	0			↘	■
KF	Antalet färdigställda bostäder utanför Växjö stad	2024	24			↘	■
KF	Antalet byggrätter i antagna detaljplaner	2025	5 360			↘	■
KF	Bostäder med bostadsrätter, antal/1000 inv	2024	92			→	■
KF	Segregationsbarometern: ojämlikhetsindex	2023	47			↘	■

Samhällsplaneringen ska bidra till en ökad trygghet



Riktningens utveckling - en sammanfattning

Under 2025 har Växjö fortsatt arbetet för att förbättra tryggheten och säkerheten för kommunens invånare. Idag känner sig majoriteten av invånarna trygga och problemindeket har minskat något jämfört med 2023. Genom samverkan kring trygghetsfrågan har goda resultat nåtts som bidrar till riktningens utveckling. Precis som i fråga om segregation och utanförskap är arbetet med den fysiska och upplevda tryggheten ett komplext område som kräver insatser som riktar sig mot en rad samhällsfenomen och trender och som samverkar för att nå framgång. Utfallet 2025 avviker inte i en jämförelse över den senaste femårsperioden och ett flertal av de faktorer som påverkar utvecklingen inom riktningens mål är trögrörliga där förändringar mellan åren ofta är marginella.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Nyckeltal

Responstid räddningstjänst och anmälda brott

Nyckeltalet *Responstid för räddningstjänst* har över en längre tid uppvisat en stor jämnhet och ett utfall i paritet med jämförelsegruppen. Verksamheten arbetar aktivt med responstiden och nyckeltalet uppvisar 2025 en positiv trend. Förutsättningarna för responstiden påverkas av en rad externa faktorer som verksamheten saknar möjlighet att påverka. Utifrån dessa förutsättningar driver Värends Räddningstjänst ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att stärka förutsättningar avseende faktorer verksamheten kan påverka. Tillsammans med aktuella samarbetspartner fokuserar arbetet på bättre och snabbare positionering, navigationshjälpmedel samt bättre insatsstöd för att ge större faktaunderlag om objektet som är drabbat.

En framgångsfaktor är Första Insats Personer (FIP) som idag finns på samtliga mindre orter där verksamheten har deltidstationer och en gemensam resurs som hanteras av värnen i Grimslov och V-Torsås. Detta har gjort att Värends räddningstjänst ökat möjligheterna till att nå hjälpsökande snabbare inom dessa områden.

Anmälda brott om skadegörelse visar över den senaste femårsperioden en över lag positiv trend och utfallet 2025 följer denna utveckling. I analys och arbete med nyckeltalet är det potentiella mörkertalet i form av skadegörelse som inte anmäls.

Upplev trygghet

Trygghetsmätningen som Växjö gör tillsammans med Polisen visar att förbättringen inom kommunen avseende problemindeks mellan 2023 och 2024 bibehålls för 2025. Det kvarstår geografiska skillnader mellan olika områden i Växjö kommun. Områden som Campus, Araby, Växjö city, Teleborg och Lammhult har fler upplevda problem, vilket kräver fördjupad kunskap och arbete med problematik och otrygghet. I budget 2026 stärks resurserna för den långsiktiga utvecklingen av Teleborg. En satsning som delvis riktas mot att stärka tryggheten i området.

Nyckeltalen Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt/ljust ute är medborgarundersökningar. Detta är urvalsundersökningar som innebär att de nyckeltalsvärde som redovisas endast är en uppskattning av faktiska värden för hela populationen. Som stöd för analys och jämförelser av nyckeltalet beräknas ett osäkerhetstal för respektive mät punkt. En felmarginal för utfallet som skapar ett intervall inom vilket det faktiska utfallet ligger. Undersökningarna har genomförts sedan 2021 och under perioden 2021–2025 finns i stort sett ingen statistisk säkerställd skillnad mellan utfallen. För nyckeltalen är det endast utfallet 2021 för Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute som ligger utanför intervallet för övriga utfall. Bredden på utfallsintervallen under mätperioden innebär att det inte går att slå fast någon trend över åren.

För att stärka tryggheten och trygghetskänslan arbetar kommunen med en rad initiativ och program. Inom handlingsplanen för myndighetssamverkan samarbetar Växjö med andra myndigheter med insatser för en tryggare kommun. En ambition är att utveckla och stärka konceptet ytterligare framåt. Betydande investeringsinsatser har under de senaste åren gjorts för att öka tryggheten i de miljöer som invånare rör sig och vistas i. Genom att arbeta med utformning och belysning av offentliga plaster är ambitionen att trygghetskänslan ska stärkas i dessa miljöer.

För att skapa och stärka trygghet i kommunens bostadsområden finns behov av samverkan mellan ett flertal aktörer inom kommunen. För det kommunala bostadsbeståndet sker samverkan för att skapa trygga boendemiljöer, både i och mellan husen. I områden där det finns ett större behov av närvaro fortsätter Vidingehem med olika samarbeten och aktiviteter i syfte att främja social hållbarhet.

Samtidigt drivs långsiktiga insatser i form av öppenvård och fältverksamhet för att upptäcka och stödja barn och unga i riskzon. Genom arbete med skolsociologer och inom samverkansmetoden *Barnens bästa gäller i Kronobergs län* skapas bättre förutsättningar för tidig upptäckt. Även EST (effektiv samordning för ökad trygghet) utgör ett viktigt forum för samverkan. Inom ramen för initiativet drivs ett arbete för att identifiera och kartlägga otrygghet och brott i kommunen. Även samverkansmodeller som SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid) och SIG (sociala insatsgruppen) är plattformar som skapar förutsättning för insatser för att nå och stödja barn och unga i riskzon för kriminalitet, eller som redan är kriminella.

Uppdrag

Under verksamhetsåret 2025 har tre politiska uppdrag drivits som en del av arbetet inom riktningssmålet. Som en del av den stora satsning som görs för att utveckla Växjö centrum som en modern stadskärna och attraktiv mötesplats har dialog förts med intressenter för en förankring och anpassning av utformning och framdrift. Effekter som projektet som helhet förväntas uppnå är en tryggare social miljö och men även en stärkt klimatanpassning av området.

De övriga två uppdragen innefattar anpassning och beredskap kopplat till förändringar i klimat och omvärld. Ett långsiktigt arbete med att klimatanpassa miljöer i kommunen har skett inom uppdraget *Utveckla arbetet med klimatanpassningar*. Utgångspunkten är den skyfallskartering som genomförts för kommunen. Arbetet för att anpassa fysiska miljöer inom kommunen efter nya klimatiförutsättningar kommer kräva betydande tid och resurser.

Även arbetet med att möjliggöra ö-drift av Växjös kraftvärme, el och uppvärmning är delvis kopplat förändringar i omvärlden. Robusthet och säkerhet hos samhällskritiska infrastruktur och system har ökat i betydelse. Även här är det frågan om ett långsiktigt arbete för att uppnå målsättningen för projektet.

Framtid och omvärld

Trygghet ur ett jämställdhetsperspektiv

Städer och tätorter upplevs inte på samma sätt av alla som bor där eller besöker dem. Forskning visar att kvinnor upplever otrygghet i större utsträckning än män när de vistas i offentliga miljöer, särskilt på kvällar och nätter. Detta leder till att kvinnor ofta utvecklar strategier för att undvika hotfulla situationer. Otrygghet påverkar kvinnors möjlighet att delta i aktiviteter och kan kopplas till specifika platser och sociala sammanhang. Trygghet ur ett jämställdhetsperspektiv är en fråga om demokrati och mänskliga rättigheter.

Att upprätthålla en hög kvalitet i kommunens offentliga miljöer

Kommunens invånare behöver känna sig trygga i offentliga miljöer för att leva ett aktivt och socialt liv. För det krävs fortsatt arbete med invånardialog och utveckling av miljöer för ökad trygghet, både upplevd och fysisk. Anpassningen av befintliga miljöer efter nya krav och behov är utmanande.

Klimatförändringar och driftssäkerhet

Effekterna syns redan tydligt och påverkar verksamhetens arbete och prioriteringar. Krav och behov avseende planering och utformning av infrastruktur, offentliga miljöer och verksamhetsanläggningar har förändrats. Hänsyn måste tas till att säkerställa driftsäkerhet och driftkontinuitet inom verksamheter samtidigt som invånarnas trygghet och säkerhet behöver säkerställas i de

miljöer kommunen ansvarar för.

Fortsatt utveckling av det myndighetsgemensamma arbetet
I arbetet mot den organiserade brottsligheten finns ytterligare behov av nationell samverkan mellan myndigheter. För ytterligare effektivitet i samordningen mellan myndigheter framåt behöver ett nytt arbetssätt och ett brett kontaktnät etableras. Arbetet mot den organiserade brottsligheten kräver långsiktighet och behöver prioriteras och resurssäkras för att alla kommuninvånare ska kunna känna sig trygga.

Ny socialtjänstlag
1 juli 2025 trädde en ny socialtjänstlag i kraft vilket utmanar traditionella sätt att arbeta med målgrupper som är i behov av stöd från socialtjänsten. Lagen kommer innebära förändrade arbetssätt som leder till ökad närvaro av socialtjänsten, som på sikt syftar till att öka tryggheten i samhället.

Uppdrag

KF

Stärkt kommunikation, dialog och utredningar vid utvecklingen av Växjö centrum

Uppdraget har genomförts inom ramen för investeringsprojektet avseende utveckling av Växjö centrum. I arbetet med planering och genomförande har verksamheten drivit en löpande dialog med intressenter för en förankring och anpassning av utformning och framdrift. Projektet kommer att fortlöpa under antal år och kommunen kommer även i det fortsatta arbetet hålla en nära dialog med intressenter.

KF

Utveckla arbetet med klimatanpassningar

Uppdraget har genomförts genom ett fortsatt arbete med och kommunikation av underlaget från den skyfallskarteringen som genomfördes 2024. Information med tillhörande skyfallskarta har publicerats på kommunens hemsida under våren. Inom uppdraget har det även skett ett arbete med att ta fram en åtgärdsplan/strukturplan till nämnda skyfallskartering. Simuleringar har i samband med genomförd förstudie skett av Linnégatan. Arbete har också påbörjat med strukturplan och kostnads/nyttoanalys för Liedbergsgatan.

Under december genomfördes en kompetensutvecklingsinsats kring skyfall och skyfallplanering på förvaltningen.

KF

Fortsatt arbetet med att möjliggöra ö-drift av Växjös kraftvärme - el och uppvärmning - i händelse av skada på anslutande stam- och regionnät

VEAB arbetar för närvarande med att testa den tekniska förmågan men denna del befinner sig i sitt slutskede. Nästa steg handlar om att utreda vilka förutsättningar som krävs för att förmågan ska bli långsiktig och robust. Under första kvartalet 2026, kommer arbetet presenteras i kommunstyrelsen. Samverkansmöte har även genomförts mellan VA, VEAB och säkerhetsenheten för att diskutera gemensamma beröringspunkter.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter	2025	10				
KF	Medborgarundersökningen - Trygghet utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)	2025	76 %	71 %	81 %		

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Trygghetsmätningen: Konkret känsla av otrygghet	2025	1,75			→	●
KF	Medborgarundersökningen - Trygghet utomhus i området där du bor när det är ljus ute, andel (%)	2025	96 %	95 %	96 %	↗	●
KF	Anmällda brott om skadegörelse, antal/100 000 inv	2024	707			↗	●

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov



Riktningens utveckling - en sammanfattning

Växjö kommuns verksamheter bidrar till en positiv utveckling av riktningens mål "Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov". Under 2025 har arbetet präglats av fortsatt utveckling mot en mer tillgänglig, förebyggande och kunskapsbaserad välfärd, vård och omsorg. Omställningen till framtidens socialtjänst har intensifierats, med fokus på tidiga insatser, ökad tillgänglighet och utveckling av insatser utan behovsprövning. Trygghet, kontinuitet och delaktighet har stärkts genom utvecklade arbetssätt, kompetenshöjande insatser och förbättrade boendemiljöer.

Sammantaget visar utvecklingen en tydlig rörelse mot en mer sammanhållen och hållbar välfärd där individens behov, personalens kompetens och verksamheternas kvalitet står i centrum.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Tillgänglighet och trygghet

Växjö kommun har under året genomfört flera åtgärder för att stärka tillgängligheten till stöd, vård och omsorg. Digitala tjänster har vidareutvecklats, bland annat genom utökad självservice och automatisering av ekonomiskt bistånd. En social jour har etablerats för att säkerställa stöd utanför kontorstid. Vidare har tillgängligheten stärkts genom helgtjänstgöring för sjuksköterskor på Evelid, införandet av fast omsorgskontakt inom särskilt boende samt förenklad behovsprövning. Arbetet med personalkontinuitet har gett resultat och bidragit till ökad trygghet inom hemtjänsten. Samtliga insatser har bidragit positivt.

Förebyggande och tidiga insatser

Arbetet med att utveckla en mer förebyggande socialtjänst har fortsatt med fokus på tidiga insatser, samverkan och nätverksarbete. Skolsociala team, familjecentraler, brottsförebyggande arbete och budget- och skuldrådgivning utgör centrala delar i detta arbete. Definitionen av förebyggande arbete har förtydligats och pilotprojekt har initierats för att ytterligare stärka tidig upptäckt av behov.

Växjö kommun har utvecklat hälsofrämjande och socialt förebyggande insatser, bland annat genom hembesök för att identifiera äldres behov och förutsättningar. Kommunen har också genomfört förstärkning av aktivitetshandledare på särskilt boende, utvecklat anhörigstödet och breddat samverkan med civilsamhälle och regionen. Insatserna syftar till att motverka ensamhet och stärka delaktighet och meningsfullhet.

Insatser utan behovsprövning och förenklade processer

Växjö kommun har kartlagt och infört insatser som kan erbjudas utan behovsprövning, såsom matdistribution, trygghetslarm, rådgivning och anhörigstöd. Rutiner, verksamhetssystem och delegationsordning har anpassats för att säkerställa rättssäkerhet och

tillgänglighet. Nya former för dokumentation och verksamhetsuppföljning har införts. Därtill har förberedelser gjorts för genomförande inför den nya socialtjänstlagen genom vägledning, digitala lösningar och kommunikationsinsatser.

Kunskapsbaserad verksamhet och kompetensförsörjning

Växjö kommun har arbetat systematiskt för att stärka det kunskapsbaserade arbetssättet. Inom socialtjänsten har individbaserad systematisk uppföljning (ISU) implementerats i flera verksamheter och samarbetet med akademien har fördjupats genom doktorandprojekt. Omfattande kompetenssatsningar har genomförts bland annat genom specialistutbildningar där undersköterskor vidareutbildats till demensundersköterskor, sjuksköterskor utbildats till distriktsköterskor och utbildning inom BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens) har genomförts. Dessa insatser stärker kommunens förmåga att möta ökande behov och säkerställa personcentrerad omsorg. Det stärker också socialtjänstens verksamhet som ska vara kunskapsbaserad och bedrivas enligt vetenskap och beprövad erfarenhet.

Kvalitet, rättssäkerhet och uppföljning

Nya socialtjänstlagen förtydligar vikten av verksamhetsuppföljning och förberedande arbete har gjorts för att identifiera och analysera befintlig verksamhetsdokumentation. Arbetet möjliggör en mer ändamålsenlig och rättssäker uppföljning. Utredningstider inom socialtjänsten hålls fortsatt inom lagstadgade tidsramar och utvecklingsarbete har genomförts för att stärka handläggningsmetodik och rättssäkerhet. Nya former för verksamhetsuppföljning och kvalitetssäkring har tagits fram för att möta lagkrav och säkerställa långsiktig hållbarhet. Förberedelser inför den nya socialtjänstlagen har genomförts genom vägledning, digitalisering och kommunikationsinsatser.

Lokaler, boende och miljö

Kommunen har genomfört flera åtgärder för att utveckla lokaler och boendemiljöer. Nybyggnationen av gruppbostad på Evedal färdigställdes under sommaren och verksamheten flyttade in i september. HVB Bengtsgård har avvecklats och mottagandet med fokus på familjehem och individuella lösningar har utvecklats. Hemtjänsten har samlokaliseras i ombyggda lokaler och utemiljöer på särskilda boenden har förbättrats. Daglig verksamhet har utvecklats genom samlokalisering vilket bland annat lett till ett ökat utbud för deltagarna. Satsningar har gjorts på grön daglig verksamhet i form av aktiviteter med inslag av natur och utevistelse.

Framtid och omvärld

Växjö kommun står inför betydande framtida utmaningar kopplade till demografiska förändringar, ökande behov, kompetensförsörjning och en mer komplex omvärld. Skillnader i livsvillkor, ökad psykisk ohälsa, en åldrande befolkning och social utsatthet påverkar behovet av stöd och ställer krav på långsiktiga och samordnade insatser.

Kompetensförsörjningen är en central fråga för kommunen. Behovet av vård och omsorg ökar, samtidigt som det finns en risk att tillgången på personal inte utvecklas i samma takt som behovet. Digitalisering och välfärdsteknik kommer att vara viktiga verktyg för att möta framtidens krav, men måste balanseras med rättssäkerhet och personlig integritet. Utvecklingen av boenden och lokaler behöver fortsätta i takt med den demografiska utvecklingen. Samtidigt krävs riktade insatser för att nå målgrupper som riskerar att hamna utanför, såsom personer med olika funktionsnedsättningar, äldre med svaga nätverk eller medborgare med begränsad digital vana.

För att möta framtidens utmaningar krävs fortsatt fokus på förebyggande arbete, systematisk uppföljning, innovation och nära samverkan med region, civilsamhälle och andra kommunala verksamheter. Den nya socialtjänstlagens intentioner behöver omsättas i praktiken på ett sätt som stärker både kvalitet och tillgänglighet.

Uppdrag



Satsning på palliativ vård på Evelid i samarbete med Region Kronoberg

Vid en genomförd mätning dokumenterades antalet jourbesök av sjuksköterska på Evelid. Resultatet visade att det förekom ett stort antal, både planerade och oplanerade besök under dagtid på lördagar och söndagar. Dessa besök avsåg både patienter med palliativa vårdbehov och andra patienter.

Som en åtgärd planerades schemaändringar till att Evelids sjuksköterskor även skulle arbeta under helger. Under hösten beslutades åtgärden om att genomföra förändringar i schemalaggningen, befintliga avtal MBL-förhandlades och dialoger genomfördes med medarbetare angående förändringarna i arbetstid. Rekryteringen och introduktion genomfördes och Evelids sjuksköterskor arbetar nu även lördagar och söndagar. Utbildning för personalen på Evelid planerades av palliativvårdssjuksköterska och enhetschef på Evelid. Den förväntade effekten för patienter, anhöriga och omvårdnadspersonal är bättre tillgång till sjuksköterska på helger, vilket ger en större trygghet för samtliga. Uppföljning av effekten och arbetet kommer att genomföras under 2026.



Utökning av specialistutbildning av undersköterskor och sjuksköterskor

Uppdrag

Under våren genomfördes satsningar för att stärka kompetensen hos undersköterskor och sjuksköterskor. Genom äldreomsorgslyftet har flertalet undersköterskor inom särskilt boende och hemtjänst påbörjat eller genomfört specialistutbildningar. Några undersköterskor läser till demensundersköterska. Färdiga specialistundersköterskor kommer ha en viktig roll i att stärka samt handleda kollegor. Inför hösten antogs 14 sjuksköterskor till vidareutbildning. Fyra sjuksköterskor tog sin examen som distriktsköterska första veckan i november. Fyra sjuksköterskor påbörjade sin utbildning i september och tar examen i november 2026. Parallellt pågår ett utvecklingsarbete som sträcker sig in i 2026 med målet att ta fram en utbildningsmodell för undersköterskor med rehabiliteringskompetens. Arbetet hanteras inom omsorgsförvaltningens ledningsgrupp för hälso- och sjukvård.

Genom att öka antalet medarbetare som genomgår vidareutbildning inom verksamheten stärker vi både kompetensen och tryggheten i våra arbetsgrupper. Detta bidrar till att vi kan erbjuda våra patienter en mer personcentrerad vård. När fler medarbetare arbetar nära patienterna och har behörighet att exempelvis förskriva inkontinensprodukter, skapas bättre förutsättningar för en effektiv och kvalitativ vård.



Satsning på anhängstöd

En workshop med anhöriga, anhängkonsulenter, verksamhetsutvecklare och tre enhetschefer i särskilt boende genomfördes under våren. Fokus låg på att besluta om ansvarsfördelning, underlätta för anhöriga att komma i snabb kontakt med anhängkonsulenter, öka stödet vid inflyttning samt behov av att utbilda undersköterskorna. Tre enhetschefer blev utsedda att samverka med anhängkonsulenter för att planera och införa konkreta stödinsatser i verksamheten. Resultatet från workshopen användes för att ta fram en strategi och en åtgärdsplan som implementerades på två särskilda boenden under hösten. Genom dialog på ledningsnivå och insikter från workshopen har fokus på anhängstöd ökat, både på system- och individnivå.

En e-tjänst har utvecklats för att ge chefer stöd i vardagliga situationer och i tillämpningen av anhängstrategin. Informationsmaterial och dialog kring anhängstöd har tydliggjorts både i enhetschefers välkomstsamtal och i handläggarnas kontakt vid ansökan om insatser. En ny mötesplats för anhöriga, café paus och prat, har etablerats och startar under februari 2026. Caféet kommer att erbjudas två gånger i månaden och är öppet för alla anhöriga oavsett verksamhetsområde. För att säkerställa kontinuerlig information ska anhängstöd integreras i enheternas månadsbrev samt genom ett särskilt månadsbrev från anhängkonsulenter. Insatserna förväntas sammanlagt stärka tryggheten för anhöriga, höja kvaliteten i stödet samt ge personal och chefer bättre förutsättningar att arbeta systematiskt med anhängperspektivet i vardagen.

De 350 000 kr som tillfördes användes till att stärka upp med ytterligare en anhängkonsulent i samband med implementeringen. Förebyggandeenheten kommer tillsammans med ledningsgruppen att arbeta vidare med behovsanalys och planering av framtida insatser.



Satsning på aktivitetshandledare

Alla särskilda boenden har utökat sina aktivitetshandledartjänster utöver den tidigare grundbemanningen på 50 %, med ytterligare 10–25 % beroende på enhetens storlek. Denna förstärkning har lett till fler aktiviteter, både gemensamma, som trivselresor via familjen Kamprads stiftelse och individuellt anpassade insatser. Satsningen har gjort det möjligt att nå fler omsorgstagare genom att variera aktiviteternas typ och gruppstorlek. Fler enskilda aktiviteter har erbjudits till dem som inte trivs i större sammanhang, vilket har ökat delaktigheten och trivselen. Aktiviteter diskuteras nu också mer aktivt med boende via boenderåd, vilket stärker inflytandet. Flera enheter har följt upp området som ett förbättringsområde och sett en tydlig ökning i nöjdhet bland de boende. Satsningen har därmed gett både bredd och kvalitet i det sociala innehållet på särskilt boende.



Skapa en mer tillgänglig vård och omsorg som bedrivs nära individen och dess anhöriga

Under våren fortsatte samverkansprojektet Hovshagaprojektet med fokus på de mest sköra äldre patienterna. I projektet har hemsjukvård, hemtjänst och vårdcentral deltagit i ett gemensamt arbete för att skapa en mer koordinerad vårdinsats. Hovshagaprojektet övergick under hösten till linjeverksamhet. Överlämningsmöte har genomförts och enhetscheferna ansvarar nu för att de arbetssätt som etablerats genom projektet fortsätter och att effekt säkerställs. Effekten av det nya arbetssättet är att årliga hembesök nu genomförs av både läkare och sjuksköterska för identifierade patienter. Syftet är att minska behovet av akuta insatser och undvikbar slutenvård genom att stärka primärvårdens roll, kontinuitet och det förebyggande arbetet. De patienter som har tagit del av dessa planerade hembesök uttrycker överlag hög nöjdhet, vilket stärker arbetssättets legitimitet och värde. Fysioterapeuter genomför digitala uppföljningsbesök, vilket ger patienterna snabbare tillgång till bedömning och en högre kvalitet i uppföljningen jämfört med tidigare telefonsamtal. Vidare genomför dagverksamheten hembesök för samtliga personer med nytt beslut. Detta har bidragit till att närståendes behov av stöd identifieras i ett tidigare skede, vilket möjliggör mer träffsäkra och förebyggande insatser.

Uppdrag

Ambulanssamverkan pågår i hela Växjö kommun. En gemensam rutin implementerades under våren för både genomförande och uppföljning med målet att ta hand om patientens behov i hemmet i så stor utsträckning som möjligt. Totalt har 113 nära-vård-ärenden behandlats i Växjö kommun. Effekten av implementeringen har lett till att vi kan erbjuda dessa personer en bedömning i hemmet istället för att behöva åka ambulans till akuten, eller besöka vårdcentral för kontroll. Arbetet har också lett till förbättrat stöd i bedömningsarbetet för sjuksköterskorna i hemsjukvården.

Inom hemtjänsten i Vikaholm och Väster har ett nytt arbetssätt införts där omsorgstagaren gör en individuell plan tillsammans med sin fasta omsorgskontakt direkt efter beslut från myndighetsavdelningen. Detta har lett till ökad delaktighet och flexibilitet för både omsorgstagare och medarbetare. Modellen planeras att spridas till fler områden. Ett gemensamt språk och informationsmaterial har tagits fram för att stödja ett personcentrerat arbetssätt genom hela omsorgsprocessen – från handläggare till utförare.

Inom omsorg funktionsnedsättning har arbetet med genomförandeplaner och social dokumentation stärkts. Nya stödstrukturer och dokumentationsombud har lett till ökad kvalitet och delaktighet i planeringen av insatser. Huvuddokumentationsombuden har fått in flera uppdrag för att utveckla kvaliteten i den sociala dokumentationen.



Förbered för den nya socialtjänstlagen

Under året har kommunen genomfört ett omfattande förberedelsearbete inför att den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025. Arbetet har främst fokuserat på ökad tillgänglighet, ett stärkt förebyggande arbete, insatser utan behovsprövning samt en mer kunskapsbaserad socialtjänst.

Insatserna har omfattat kartläggning av befintliga stödformer, uppdatering av rutiner, styrdokument och verksamhetssystem samt framtagande av gemensamma målbilder. SKR:s checklista och två nulägeskattningar har använts som stöd. Resultaten visar att kommunen står väl rustad inom förebyggande och tillgängligt arbete, men behöver fortsätta stärka jämställdhet och kunskapsbaserad praktik.

En viktig del har varit att tekniskt möjliggöra insatser utan individuell behovsprövning i LifeCare, vilket nu är beslutat och implementerat. Kommunikationen med invånare har också stärkts, bland annat genom en ny e-tjänst för anhörigstöd som minskar manuellt arbete och skapar större tydlighet. Informationsmaterial såsom broschyrer och blanketter har uppdaterats till lagens nya begrepp och arbetssätt.



Inför grön daglig verksamhet

Under våren genomfördes en inventering av vad den befintliga dagliga verksamheten erbjuder inom området *grön daglig verksamhet*. Syftet var att skapa en översikt över vilka verksamheter som redan innehöll inslag av natur, utevistelse eller arbete med djur och växter. Inventeringen identifierade både befintliga gröna aktiviteter och områden med utvecklingspotential. Detta resulterade i att de redan befintliga gröna inslagen, såsom arbete utomhus och med djur, ökades.

Parallellt genomfördes en intresseundersökning bland deltagare för att fånga deras önskemål, behov och syn på grön daglig verksamhet. Resultatet visade ett tydligt intresse för natur- och djurkontakt, särskilt i aktiviteter som genomförs i mindre grupper eller utomhus. Detta öppnade upp för en vidare utveckling av gröna inslag i verksamheterna, exempelvis genom trädgårdsarbete, odling, promenader och enklare djurvård. Insatserna ses som ett sätt att främja deltagarnas hälsa, livskvalitet och delaktighet, och ger även möjlighet till mer varierade och individanpassade arbetsuppgifter. Inventeringen och undersökningen har varit en viktig grund för att rikta framtida insatser och forma en mer personcentrerad och hälsofrämjande daglig verksamhet.



Starta ett trygghetsboende utanför Växjö tätort

Vidingehem beslutade, i dialog med bland annat föreningar, näringsliv och hyresgäster, att omvandla 34 lägenheter på Lyckans Höjd i Lammhult till trygghetsboende. Omsorgsförvaltningen bemannar med bovård. Trygghetsboendet öppnade den 1 oktober 2025, med öppen visning den 7 oktober och invigning den 30 oktober.



Ökade färdtjänstkostnader

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	86	86	87		
KF	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	77	78	76		
KF	Socialstyrelsen, äldre: Andel som upplever måltiden som en trevlig stund	2023	67	69	64		
KF	Brukarbedömning LSS helhet, andel %	2023	87				

Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas



Riktningens målets utveckling - en sammanfattning

Växjö kommun har bidragit till utveckling av riktningens målet "Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas" genom det långsiktiga arbetet med tidiga samordnade insatser för att minska utanförskap och social utsatthet. Insatser i form av intensifierade arbetsmarknadsinsatser, förstärkt samverkan och utvecklade stödformer för att stärka etableringen på arbetsmarknaden och minska biståndsberoendet, förebyggande arbete och avhopparverksamhet bidrar till utvecklingen. Inom socialpsykiatri har tillgängligheten och livskvaliteten stärkts genom avgiftsfritt boendestöd, förbättrade boendemiljöer och utvecklad sysselsättningsverksamhet.

Sammantaget bedöms Växjö kommuns insatser bidra till utvecklingen för att fattigdom och social utsatthet ska bekämpas.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Samordnade tidiga insatser för barnens bästa

Inom ramen för uppdraget att utöka de tidiga insatserna för barnens bästa har ett omfattande utvecklingsarbete för att stärka tidiga och samordnade insatser för barn, unga och familjer pågått. Fokusområden är familjecentraler, utökade hembesök, skolsociala team, brotts- och vräkningsförebyggande arbete samt nya hemmaplanslösningar för flickor med funktionsnedsättning/psyisk ohälsa i samverkan med Region Kronoberg.

Utveckling av arbetssätt och tidiga insatser inom stöd vid skadligt bruk och beroende

Arbetssätt och rutiner för externa placeringar har förbättrats för att höja kvalitet, minska kostnader och kvalitetssäkra bedömningar. Fler tidiga insatser ges utan behovsprövning och hemmaplanslösningar har utvecklats. Projektet "Skadligt bruk- och beroendevård nära Kronobergaren" i samverkan med Region Kronoberg och Alvesta kommun har utvecklat en sammanhållen vårdkedja och en särskild utredning har gjorts för unga enligt nya socialtjänstlagen.

Minskning av vräkningar som berör barn genom tidiga och samordnade insatser

Vräkningar där barn berörs innebär ett allvarligt ingrepp i deras trygghet. Under 2025 fortsatte utvecklingen i positiv riktning i Växjö kommun. Enligt statistik från Kronofogden registrerades en verkställd avhysning där barn berördes, vilket är en minskning jämfört med tidigare år. Detta avviker från utvecklingen i kommungruppen större stad, där antalet ökat under 2021–2025 och som vid senaste mätningen uppgick till elva barn.

Den positiva utvecklingen bedöms vara ett resultat av ett långsiktigt och samordnat vräkningsförebyggande arbete mellan kommunen, hyresvärdar och andra aktörer. Genom tidiga insatser, gemensamma riskbedömningar och anpassade stödåtgärder kan situationer ofta lösas innan de leder till avhysning, med särskilt fokus på barnfamiljer. Samtidigt bör nyckeltalet tolkas med försiktighet. Statistiken, som baseras på uppgifter från Statistiska centralbyrån och Kronofogden, kan inkludera barn som inte stadigvarande bott i bostaden vid avhysningen.

Motverka nyrekrytering av unga till gängkriminalitet

Läget i Växjö kommun är fortsatt ansträngt vad gäller unga som dras in i organiserad brottslighet. Kommunen arbetar aktivt för att förebygga utanförskap och rekrytering, bland annat genom samordnare som arbetar nära målgruppen tillsammans med socialekreterare. Arbetssätt som insatspyramiden och IA-funktionen har också väckt nationellt intresse.

Det förebyggande arbetet drivs i flera etablerade samverkansforum, såsom sociala insatsgrupper (SIG), skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) och barn och unga i organiserad brottslighet (BoB). En särskild beredningsgrupp hanterar ärenden och säkerställer gemensamma prioriteringar. Regelbundna individmöten med skola, polis, socialtjänst och frivård bidrar till samordnade insatser.

En oroande trend är att de rekryterade ungdomarna blir allt yngre och att fler flickor riskerar kriminalitet och skadligt bruk. Samverkan med polisen fungerar väl, och snabba gemensamma insatser har varit avgörande för att skydda barn och unga. Modellen TUTI (tidig upptäckt – tidig insats) har börjat införas för att kunna agera snabbare utan behovsprövning vid ringa brottslighet. Utredningsenheter och öppenvården identifierar också unga i riskzon för att förhindra normbrytande beteenden.

Under våren och sommaren har nätverken kring ungdomarna aktiverats mer intensivt, bland annat genom riktade aktiviteter i Araby med veckovisa avstämningar för trygghetsskapande åtgärder. Röda Korset deltog i flera aktiviteter, och en särskild grupp för unga killar i riskzon startades med fokus på studier, arbete, fritid och att erbjuda alternativ till kriminella miljöer.

Förstärkt arbete för att förebygga våld i samhället

I september 2025 startade organisationen Centrum mot våld upp i Växjö kommun. Centrum mot våld har som mål att bli en länsgemensam resurs med uppdrag att samla, utveckla och stärka stödet till våldsutsatta, utövare och anhöriga. Verksamheten ska bli ett nav för kompetens, samordning och utveckling i hela länet samt en samlad kraft mot våld, prostitution och människohandel. Centrum mot våld har både ett individriktat och ett strukturellt uppdrag, att ge stöd till den enskilde och samtidigt utveckla kunskap och arbetssätt inom våldsområdet.

Ökad tillgång till medborgarkontor

Medborgarkontoret erbjuder en lättillgänglig ingång till Växjö kommuns samlade service och stöd, där invånare kan få svar på frågor och vägledning kring både kommunala verksamheter och annan samhällsservice. Samverkan och samordning av olika aktiviteter med civilsamhället har genomförts för att stärka integrationen, kunskap om samhället och socialtjänst. Samarbete har skett med både interna och externa aktörer, såsom Röda Korset och Region Kronoberg, med särskilt fokus på hälsa och vaccinationsinformation. Genom att utöka verksamheten till fler platser i Växjö kommun ökar möjligheten för fler att få stöd och att delta aktivt i samhället.

Under årets första hälft startades en arbetsgrupp och en tjänstedesignprocess för att kartlägga behov och ta fram lösningar för ökad tillgång till medborgarkontor. Arbetet byggde på enkäter, intervjuer och besök i områden utanför centrum för att nå målgrupper som inte använder nuvarande medborgarkontor. Undersökningen identifierade invånarnas behov och visade på nyttan av ett medborgarkontor i centrum. Det insamlade materialet analyserades av arbetsgruppen, och dialoger genomfördes med samhällsföreningarna i Braås och Lammhult.

Under hösten har tidsbokning hos medborgarkontoret lanserats med syftet att skapa bättre planering, effektivare ärendehantering och en enklare väg in till kommunens service. Det innebär att invånare nu själva kan boka tid hos samhällsväglare via en ny e-tjänst som är tillgänglig dygnet runt.

Utökade insatser för egen försörjning – fler hushåll i behov av stöd men färre barn i hushåll med bistånd

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd och individ- och familjeomsorg ökade i senaste mätningen (2024) vilket främst beror på högre utgifter för ekonomiskt bistånd samt ökad kostnad inom vuxenvård och beroendevård. Trots ökningen ligger Växjö kommun fortsatt under nivån för jämförbara större städer. Andelen i befolkningen med långvarigt bistånd ligger kvar på 1 procent. Andelen personer som inte återaktualiseras ett år efter avslutat stöd minskade till 71 procent. Detta beror bland annat på lågkonjunkturen, färre arbetsmarknadsanställningar, högre boendekostnader och långa handläggningstider hos myndigheter. Skärpta regler hos A-kassan och CSN har också lett till att fler återkommit till försörjningsstöd.

Samtidigt har andelen barn i hushåll med ekonomiskt bistånd fortsatt att minska och är nu nere på 4 procent, en trend som varit stabil i över tio år. Minskningen kopplas bland annat till förändrad befolkningsstruktur och satsningar på arbetsmarknadsinsatser riktade mot hushåll med barn.

Stärka arbetsmarknadsinsatser för att minska behovet av ekonomiskt bistånd

Kommunen har intensifierat och omstrukturerat arbetsmarknadsinsatserna för att stärka matchningen mot arbete och öka möjligheten till egen försörjning. Arbetsmarknadsanställningarna har fått en tydligare process med fokus på övergång till reguljära jobb, vilket frigjort resurser för mer socialt arbete och tätare uppföljningar. Praktik och arbetsträning har samlats i en gemensam struktur för bättre kvalitet och sammanhang. Inför 2026 planeras fördjupade analyser inför varje anställning för att säkerställa långsiktig försörjning. Arbetet med att automatisera handläggning av ekonomiskt bistånd fortsätter, med planerad driftstart för automatiska beräkningar i mars 2026.

Effektivare bemanningsarbete och ökad flexibilitet i boendestöd

Kommunen har genom en ny, mer lokal bemanningsorganisation ökat flexibiliteten och halverat antalet otillsatta arbetspass, vilket förbättrat både effektiviteten och arbetsmiljön. Bemanningsroboten Daisy, som matchar obemannade pass under kvällstid med tillgängliga vikarier, har frigjort tid för mer komplexa bokningar, förbättrat planeringen för helgerna utan att påverka chefsberedskapen och har mottagits positivt av personalen. Den stärkta bemanningskapaciteten är viktig då boendestödet får ett ökat inflöde av ärenden.

Även det familjeorienterade boendestödet har ökat i omfattning, och borttagandet av avgiften 2025 väntas öka tillgängligheten. För att möta ökande avbokningar och behov av flexibilitet testas nya arbetssätt, såsom spontana eftermiddagsmöten utan förbokade besök och stöd utanför bostaden. Dessa insatser har gett goda resultat och verksamheten fortsätter att utveckla ett mer flexibelt boendestöd.

Insatser med syfte att höja livskvaliteten på boendena inom socialpsykiatri

Under 2025 har boendemiljöerna inom socialpsykiatri förbättrats genom flera riktade åtgärder, med syfte att höja livskvaliteten och välbefinnandet för de boende och deras anhöriga. Förbättringar som genomförts omfattar bland annat upprustning av uteplatser på flera boenden och förbättrade gemensamhetsutrymmen för att öka trivseln och möjliggöra bredare deltagande i aktiviteter. Genomförda satsningar har lett till att fler vistas i gemensamhetsutrymme, vistas utomhus och deltar på sina villkor. Därtill har fritidsaktiviteter utvecklats och samordnats, både i grupp och individuellt, för att möta varje boendes behov och önskemål. Insatserna syftar till att stärka social samvaro, delaktighet och skapa en mer meningsfull vardag.

Genom kontakter med föreningslivet har biljetter till evenemang kunnat erbjudas de boende och olika föreningar har besökt verksamheterna. I syfte att öka tillgängligheten är nu träffpunkten Centrum öppen alla dagar i veckan. Sammantaget har satsningarna lett till att fler deltar i gemensamma aktiviteter och möjlighet till individuellt anpassade aktiviteter som bidrar till ett ökat välmående. De gemensamma aktiviteterna som genomförs har lett till att några individer knyter vänskapsband som gör att man sen träffas utanför de arrangerade aktiviteterna.

Boendesociala insatser

Kommunen har under 2025 prioriterat att befintliga lägenheter inom verksamhetsområdet används i rätt syfte och vid rätt tidpunkt, särskilt akut- och stödlägenheter. Genom starkt samverkan inom förvaltningen kan tiden lägenheter står tomma minskas, vilket medför både ekonomiska besparingar och mer ändamålsenliga insatser. Arbetet med andrahandskontrakt fortsätter med fokus på att minska obetalda hyror och tidigt upptäcka skador eller saneringsbehov samt samverkan med privata hyresvärdar för att förebygga vräkningar. Arbetet har gett effekt och resulterat i färre obetalda hyror från klienter och minskade kostnader för nämnden för arbete och välfärd. Uppföljning per november 2025 visar att hyresskulderna har halverats sedan 2023.

Eget boende är en mänsklig rättighet och en grundtrygghet som ger individen förutsättningar att ta makten över sitt liv. Under 2025 har implementeringen av *Bostad först* gått in i slutfasen, med framtagna rutiner och pågående bedömning av vilken kontraktsform som ska tillämpas. Under 2025 har statsbidrag beviljats från Socialstyrelsen, vilket syftar till att stärka arbetet för att motverka hemlöshet.

Utvecklad sysselsättningsverksamhet genom idéburna partnerskap

Kommunen har under 2024–2025 ställt om sysselsättningsverksamheten för att minska administration, skapa långsiktighet och erbjuda ett bredare och mer personcentrerat utbud för personer med psykisk ohälsa. Auktorisationsmodellen har ersatts av idéburna offentliga partnerskap (IOP) med Atrium, samordnad individuell plan (SIP) och Folkuniversitetet för perioden 2025–2027.

Omställningen har lett till nya inriktningar hos utförarna, gemensamma rutiner för uppföljning och minskad administration för både kommunen och partnerorganisationerna. Antalet deltagare i sysselsättning och daglig verksamhet har ökat. För att fler på särskilda boenden ska få tillgång till sysselsättning har individuellt anpassade lösningar utvecklats för personer som inte kan delta i gruppverksamheter eller behöver annat innehåll anpassat efter sina behov.

Framtid och omvärld

Den svenska ekonomin befinner sig fortsatt i lågkonjunktur med svag arbetskraftsefterfrågan. Arbetslösheten väntas minska något 2026 men ligga kvar på en hög nivå, samtidigt som långtidsarbetslösheten bedöms öka. Detta skapar större behov av samordnade insatser för personer med svag ställning på arbetsmarknaden. Matchningsproblem kvarstår: arbetsgivare har svårt att hitta rätt kompetens trots hög arbetslöshet.

Arbetslöshet är fortsatt den främsta orsaken till ekonomiskt bistånd, men även sociala hinder och ohälsa bidrar. Risken för ökade kostnader påverkas av hög arbetslöshet och att det tillfälligt höjda bostadsbidraget för barnfamiljer har tagits bort. Behovet av bistånd framöver beror på hur snabbt arbetsmarknaden återhämtar sig, medan tidiga och riktade insatser kan minska inflödet, särskilt bland unga.

Socialpsykiatri står inför ökade krav genom den nya socialtjänstlagen, bland annat ökad samverkan, mer förebyggande arbete och satsningar på återhämtning, meningsfull sysselsättning och digitala stödformer. Även inom LSS utvecklas mer flexibla och individanpassade arbetsformer, men utmaningar kvarstår kring tillgång till lämpliga arbetsplatser och insatser för personer med komplexa behov.

Unga i kriminalitet och nyrekrytering till kriminella nätverk är fortsatt en stor samhällsutmaning, kopplad till socioekonomisk utsatthet och brist på meningsfull sysselsättning. Regeringen aviserar skärpta åtgärder och större möjligheter för tidiga insatser. Nationella satsningar, som Sluta skjut, och utvecklade avhopparsinsatser bedöms få allt större betydelse. Våld i nära relationer kvarstår som ett omfattande problem. Den nationella strategin mot mäns våld mot kvinnor betonar långsiktighet, samverkan och kunskapsbaserade insatser inom både förebyggande arbete, skydd och stöd samt återfallsförebyggande åtgärder.

Uppdrag



Stärk arbetsmarknadsinsatser för att möta ökat ekonomiskt bistånd

Processen för arbetsmarknadsanställningar har förtydligats med fokus på matchning mot reguljärt arbete. Antalet deltagare ökade successivt under hösten, vilket initialt innebar stora grupper och begränsade möjligheter till individuella insatser. Verksamheten arbetade därför aktivt med stegförflyttning mot arbetsträning, praktik, arbete och externa insatser, vilket bidrog till bättre flöden och återupptagen bemanning.

Intern service har under året haft ett snitt på cirka 90 arbetsmarknadsanställningar, huvudsakligen riktade till personer med ekonomiskt bistånd eller andra arbetsmarknadspolitiska stöd. Av dessa är cirka 60 placerade i Intern service egna arbetslag och 30 i övriga förvaltningar. Under 2025 avslutades 72 arbetsmarknadsanställningar.



Fler tidigare insatser missbruksvård

Samverkan kring unga med kontraktsvård har utvecklats och resulterat i nya rutiner, där behandlingsenheten nu utgör ett tydligare komplement till öppenvården för unga med skadligt bruk eller beroende. Tillgången till tidiga insatser har stärkts genom stöd och drogtestar utan behovsprövning, vilket möjliggör snabbare kontakt och insats vid tidig oro.

Arbetsätt och struktur vid externa placeringar har förtydligats, med tydligare rutiner före, under och efter placering samt stärkt kedja för tidiga insatser vid omhändertaganden enligt LOB eller vid ringa narkotikabrott. Översyn av stödlägenheter och akutlägenheter pågår i syfte att minska behovet av externa placeringar.



Ökad tillgång till medborgarkontor

En e-tjänst för samhällsvägledning har införts, vilket ger kommuninvånare möjlighet att boka tid med samhällsvägledare dygnet runt och välja mellan fysiskt möte, digitalt möte eller telefonsamtal. Åtgärden syftar till att förbättra tillgängligheten, skapa bättre planering och effektivisera ärendehanteringar.

Konsumentvägledning har etablerats med både bokningsbara besök och drop-in på medborgarkontoret. Samverkan med civilsamhället och dialoger med lokala samhällsföreningar har genomförts för att stärka integrationen och bättre möta lokala behov. Uppdraget bedöms bidra till en enklare väg in till kommunens service och ökad tillgänglighet för fler invånare.



Utveckla sysselsättningsverksamhet i den egna verksamheten och genom IOP:er

Antalet deltagare inom sysselsättning och daglig verksamhet har ökat under året. Övergången till idéburna partnerskap har lett till minskad administration för både kommunen och utförarna samt ett mer sammanhållet samarbete mellan aktörerna. För den enskilde har flexibiliteten ökat genom möjlighet till delad sysselsättning hos flera utförare, med större fokus på individens styrkor och mål.

Parallellt har individuellt anpassade lösningar utvecklats för personer i särskilda boenden som inte kan ta del av större gruppverksamheter.



Motverka nyrekrytering av unga till gängkriminalitet

Arbetet för att motverka nyrekrytering av barn och unga till organiserad brottslighet har bedrivits genom etablerade samverkansstrukturer mellan socialtjänst, skola, polis, frivård och civilsamhälle. Insatssamordnare arbetar nära målgruppen, och organisationen med beredningsgrupp och regelbundna individmöten fungerar som stöd för samordnade insatser. Tillsammans med polisen har gemensamma insatser genomförts dels för att motverka rekryteringen men även för att bryta kriminaliteten hos utsatta barn och unga. En nyckelfaktor i detta arbete har varit samverkan mellan socialtjänsten och polisen.

Utveckling av arbetsätt för tidig upptäckt och tidig insats har påbörjats, tillsammans med riktade och närvarande insatser i särskilt utsatta områden. Arbetet sker i bred samverkan och syftar till att bryta riskutveckling och försvåra fortsatt

Uppdrag

rekrytering.



Ökade placeringskostnader av unga kriminella

Läget i kommunen har under året varit ansträngt till följd av nätverkskriminalitet och nyrekrytering av barn och unga. I nära samverkan mellan socialtjänst och polis har ett omfattande arbete bedrivits för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon, samt för att bryta pågående kriminalitet. Gemensamma och snabba insatser har möjliggjort skydd av barn och unga i akuta situationer och bidragit till att förhindra fortsatt brottslighet.

Som en konsekvens av detta arbete har fler barn och unga placerats i syfte att tillgodose akuta skyddsbehov och motverka fortsatt rekrytering till kriminalitet. Detta har medfört ökade placeringskostnader, vilka bedöms vara en följd av nödvändiga och prioriterade skyddsåtgärder för målgruppen.



Utöka de tidiga insatserna för barnens bästa

Arbetet med tidiga och samordnade insatser har under året omfattat familjecentraler, skolsociala team, utökat hembesöksprogram, föräldrastöd samt brotts- och våldsförebyggande insatser. Socialtjänstens närvaro har stärkts i miljöer där barn, unga och föräldrar befinner sig med syfte att öka tillgänglighet, bygga förtroende och möjliggöra stöd i ett tidigt skede.

Samverkan med områdesteam och civilsamhälle har bidragit till gemensam planering och genomförande av riktade aktiviteter, bland annat under skollov. Närvaro av skolsociologer och socialrådgivare på medborgarkontor har varit en del av arbetet för att sänka trösklar och stärka tilliten till socialtjänsten.



Höja livskvaliteten på boendena inom socialpsykiatri

Under året har satsningar genomförts för att förbättra boendemiljöerna inom socialpsykiatri, bland annat genom förbättrade uteplatser, gemensamhetsutrymmen och ljudmiljö samt utvecklade fritids- och aktivitetsinsatser. Syftet har varit att stärka trivsel, delaktighet och välbefinnande för boende och deras anhöriga.

Tillgången till meningsfulla aktiviteter har breddats genom samordnade fritidsinsatser, ökad tillgänglighet till träffpunkten Centrum och samverkan med föreningsliv och privata utförare. Sammantaget har satsningarna bidragit till att fler deltar i gemensamma och individuellt anpassade aktiviteter, ökad social samvaro och stärkta relationer mellan boende. Uppdraget bedöms bidra till ökat välmående, minskad social isolering och en mer meningsfull vardag för målgruppen.



Satsning på Samordningsförbundet Vårend

Samordningsförbundet Vårend har tillförts en finansiell förstärkning för att vidareutveckla insatser som stärker individers möjligheter till egen försörjning och förbättrad hälsa. Satsningen innebär att fler personer med psykisk ohälsa kan nås av samordnade insatser och att verksamheten ytterligare kan utvecklas för att underlätta etablering på arbetsmarknaden.



Skapa ett centrum mot våld i nära relationer

Centrum mot våld har etablerats i Växjö kommun och arbetet med att forma verksamhetens uppdrag, mål och arbetssätt har inletts. Inriktningen omfattar våld i nära relationer, heder, prostitution och människohandel, med fokus på behandling, gruppverksamhet och tillgång till akuta insatser.

Parallellt byggs Centrum mot våld upp som ett kunskaps- och samverkansnav med utbildning, nätverk och konsultativt stöd. Samverkan med region, polis och åklagare inleds under 2026.



Införa förvaltarehet

Serviceförvaltningen har infört en ställföreträdarenhet med tre medarbetare. Rutiner och processer för arbetet är under framtagande och ett tjugotal huvudmän är under förvaltningens ansvar. Riskbedömningar har genomförts för att säkerställa säkra arbetsflöden, larm har införskaffats och en checklista inför nybesök har tagits fram. Regelbundna avstämningar genomförs med överförmyndarnämnden.



En särskild satsning på unga tjejer som vill lämna kriminalitet

Unga tjejer som målgrupp har ingått i det samlade arbete för att förebygga och motverka kriminalitet.

Uppdrag

Samverkan mellan socialtjänst och polis fungerar väl och gemensamma insatser har genomförts för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon samt för att bryta pågående kriminalitet. Arbetet har möjliggjort snabba skyddsåtgärder i akuta situationer och bidragit till att förhindra fortsatt brottslighet.



Utred en organisation för arbete för unga med risk- eller missbruksproblematik

Skadligt bruk och beroende som utvecklas under ungdomsåren medför ökad risk för skolproblem, psykisk ohälsa, kriminalitet och utsatthet för våld, och riskerar att få långsiktiga konsekvenser i vuxenlivet. Under året har en utredning genomförts för att stärka organisationens arbete med unga med skadligt bruk eller beroende i Växjö kommun.

Utredningen sammanväver forskning, nationella riktlinjer och lokal kartläggning och identifierar strategiska fokusområden för fortsatt utveckling. Förvaltningsledningen arbetar vidare under 2026 utifrån utredningens rekommendationer.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flick or	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	2024	71	73 %	70 %		
	Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2022	81	85	79		
	Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2022	82	84	81		
	Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)	2024	4 %				
	Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	2024	1 %	1 %	1 %		

Möjliggöra en aktiv fritid

Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet



Riktningsmålets utveckling - en sammanfattning

Kultur- och fritidsverksamheten utvecklas positivt. Alla fem nyckeltal visar på god måluppfyllelse. Barn och ungas deltagande i föreningsidrott fortsätter att öka för tredje året i rad, även om det finns skillnader mellan olika åldrar. Antalet aktiviteter för barn på biblioteken har också ökat. Resultat från medborgarundersökningen visar att invånarnas upplevelse av möjligheten att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar har stärkts liksom upplevelsen av kultur- och nöjesutbudet. Samtidigt har de senaste åren bjudit på varierade utfall varför det ska tolkas med försiktighet. Den självskattade hälsan bland vuxna har försämrats sedan 2022, särskilt bland kvinnor i sena tonåren och de tidiga vuxenåren.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Föreningsliv

Nyckeltalet antalet deltagartillfällen i idrottsföreningar per invånare i åldern 7–20 år visar för tredje året i rad på en svagt positiv utveckling. På längre sikt har deltagandet minskat, från 41 tillfällen år 2004 till dagens 36. Samtidigt ligger nivån relativt nära 2014 års utfall på 38 deltagartillfällen vilket indikerar en långsam återväxt.

Den positiva utvecklingen återfinns framför allt i åldersgruppen 7–12 år, vilket tyder på att det finns väl fungerande strukturer för att introducera barn till föreningsidrott. I åldersgruppen 13–16 år planar ökningen ut, medan deltagandet i gruppen 17–20 år fortsatt ligger kvar på en låg nivå utan tecken på ökning. Detta bekräftar den långvariga utmaningen att behålla ungdomar i idrottsverksamhet när de blir äldre.

Könsuppdelad statistik visar att pojkar deltar i större utsträckning än flickor i föreningslivet. Skillnaderna uppstår redan i de yngsta åldrarna och har varit ungefär desamma över tid. Sammantaget indikerar utfallet att idrottens barn- och ungdomsverksamhet i stort fungerar väl, men att det fortsatt är svårt att nå ett jämställt deltagande och att skapa långsiktigt engagemang bland äldre ungdomar. I jämförelse med andra större städer placerar sig Växjö i mitten av jämförelsegruppen.

Växjö kommun har under året infört ett nytt stöd till öppen verksamhet som ger föreningar utökade möjligheter att bedriva aktiviteter med fokus på bredd, inkludering och allas deltagande. Aktivitetsstödet har samtidigt höjts i enlighet med beslutat regelverk.

Lågröskelverksamhet

Under 2025 har Fritidsbanken haft en mycket stark utveckling med stor efterfrågan. Skollån har varit en prioriterad insats, med skolbesök och fördjupade samarbeten som bidragit till att fler barn och unga fått tillgång till utrustning i vardagen. Deltagande i evenemang och ett mer aktivt varumärkesarbete har ytterligare stärkt verksamhetens synlighet. Därutöver har pop up-verksamhet inom ramen för Sommarhubbar genomförts med stöd av sommarjobbare, ferieungdomar och fritidsledare.

Föreningslotsuppdraget har parallellt utvecklats genom öppna hallar där barn och unga själva styr aktiviteter med stöd av föreningsledare. Idrottsskolan #whynottryit har bidragit till att fler barn fått möjlighet att prova nya fritidsaktiviteter. Sportcaféerna i Braås och Lammhult fortsätter att vara viktiga mötesplatser, med ett ökande deltagande av flickor. Lägerverksamheten bedöms ha gett positiva resultat genom att stärka barns möjligheter att testa nya aktiviteter och skapa sociala sammanhang. Genom samverkan inom nätverket SSPF (socialtjänst, skola, polis, fritid) har barn med särskilda behov av stödinsatser lotsats vidare till föreningslivet, där flera också valt att fortsätta vara aktiva.

Kultur och bibliotek

Medborgarundersökningen visar att nöjdheten med kultur- och nöjeslivet i Växjö kommun ökar från 75 till 79 procent. Resultatet över tid ligger genomgående över riksgenomsnittet. Detta pekar på att Växjö har en fungerande grundstruktur och ett utbud som i stort möter invånarnas förväntningar. Samtidigt visar jämförelsen med andra större städer att Växjö inte tillhör de ledande kommunerna inom området. År 2025 placerar sig kommunen i den nedre halvan av jämförelsegruppen. Det indikerar ett utvecklingsutrymme om ambitionen är att stärka kommunens position som kultur- och nöjesstad.

Grunden i det lokala kulturlivet utgörs av de mer småskaliga aktiviteter och upplevelser som skapas året runt av det fria kulturlivet, institutioner och kommunala verksamheter. Föreningsliv och studieförbund spelar en central roll. I dialogsamtal återkommer behovet av långsiktigt robusta ekonomiska stöd och förbättrad tillgång till lokaler, en bild som också överensstämmer med idrottsrörelsens behov. Under det kommande året planeras därför bland annat för en uppräknings av det långsiktiga kulturstödet samt införande av ett investeringsstöd för kulturföreningar.

Scensommar är Växjö kommuns största återkommande satsning på offentliga kulturevenemang. Nytt för året var bland annat Scensommar Beats i Arabyparken – en heldag riktad till ungdomar med aktiviteter och uppträdanden.

Kulturgarantin har under året byggts ut och omfattar från och med höstterminen 2025 alla barn och elever från tre års ålder till årskurs 9. Strukturer för planering, bokning, avtal och transporter är etablerade, inklusive lösningar för anpassad grundskola.

Biblioteksverksamheten är ett tydligt styrkeområde. Införandet av mer öppna bibliotek i Ingelstad och Lammhult har stärkt tillgängligheten och det finns en gedigen programverksamhet för barn och unga. Under 2024 arrangerades det högsta antalet aktivitetstillfällen sedan 2016, och Växjö ligger klart över snittet i jämförelsegruppen. Satsningar på bibliotekspedagoger, strukturerad lovplanering, skrivfrämjande aktiviteter och tidiga språkinsatser stärker bibliotekets roll som central arena i barns och ungas fria tid. Under året har en ny biblioteksplan antagits och arbetet med upphandling av ett nytt bibliotekssystem har påbörjats.

Idrotts- och motionsanläggningar

Invånarnas upplevelse av möjligheten att nyttja idrotts- och motionsanläggningar är god. År 2025 uppgår 84 procent att de är nöjda, vilket är en förbättring jämfört med föregående år och i nivå med, eller något över, riksgenomsnittet. I jämförelsegruppen större stad placerar sig Växjö i mitten.

Projektet för byggnation av ny simhall fortskrider enligt plan och kommer att förbättra förutsättningarna för simundervisning, idrott och rekreation avsevärt. En lokaliseringsutredning för ny ishall har påbörjats med utgångspunkt i genomförd behovsanalys, och planering pågår även för byggnation av nya fotbollsplaner. Parallellt pågår arbete med att ta fram en långsiktig strategi för byggnation och utveckling av idrottsanläggningar.

Självskattad hälsa

Nyckeltalet andel invånare med bra självskattat allmänt hälsotillstånd visar hur människor uppfattar sin egen hälsa och är ett mått som visar sig kunna förutsäga framtida fysisk och psykisk hälsa.

I den vuxna befolkningen ökade andelen personer som uppgav en bra eller mycket bra hälsa under perioden 2007–2022, både i Växjö kommun och i gruppen större stad. Mellan 2022 och 2024 försämrades dock den självskattade hälsan för både män och kvinnor. År 2024 uppgav 73 procent av männen och 68 procent av kvinnorna i Växjö att de hade en god eller mycket god hälsa.

Nationella folkhälsodata visar att andelen personer med god självskattad hälsa ökade mellan 2006 och 2021 i samtliga åldersgrupper utom den yngsta, 16–29 år. När hänsyn togs till kön, utbildningsnivå, födelseland och län kunde en statistiskt säkerställd nedgång konstateras i denna åldersgrupp, samtidigt som övriga åldersgrupper uppvisade en uppgång. Hälsan är generellt högre bland män än kvinnor i åldrarna 16–64 år, medan skillnaderna jämnas ut i den äldsta gruppen. Yngre uppgår också oftare god hälsa än äldre.

Enligt LUPP 2024 skattar 67 procent av eleverna i årskurs 8 och årskurs 2 på gymnasiet sin hälsa som bra eller mycket bra. Samtidigt framträder tydliga könsskillnader: i årskurs 8 uppgår endast drygt hälften av flickorna ett gott mående. Region Kronobergs elevhälsoenkät fördjupar bilden ytterligare. Mellan 2021 och 2024 har andelen flickor i årskurs 8 som uppgår psykisk ohälsa ökat, medan motsvarande andel bland pojkar har minskat. I gymnasiets årskurs 2 har psykisk ohälsa minskat hos både flickor och pojkar, men nivåerna är fortsatt betydligt högre bland tjejer.

Parallellt visar Region Kronobergs elevhälsoenkät att den dagliga fysiska aktiviteten minskar efter 2021, både i årskurs 8 och i gymnasiet. Minskningen är tydligast bland flickor, som redan före nedgången hade lägre aktivitetsnivåer än pojkar. Detta är särskilt relevant mot bakgrund av det starka sambandet mellan fysisk aktivitet och psykiskt välbefinnande. Forskningen visar tydligt att fysisk aktivitet utgör en viktig skyddsfaktor mot stress och psykisk ohälsa.

Framtid och omvärld

När barnkullarna minskar och andelen äldre ökar förändras nämndens uppdrag. Framtiden handlar om att bredda verksamheten genom jämlika och lågtröskliga former för deltagande och delaktighet. Särskilt viktigt är att behålla unga längre, nå de som står utanför och samtidigt möta en växande efterfrågan från äldre. Mot bakgrund av ett försämrat hälsoläge, särskilt bland flickor behöver verksamheten utvecklas som en förebyggande välfärdsresurs.

Uppdrag



Samordna och kartlägg ungas fria tid

En kartläggning av den fria tiden för barn och unga har genomförts och åtgärder för att stärka styrning och samordning har därefter vidtagits vilket bland annat innefattar ny förvaltningsöverskridande ledningsgrupp. Målet med uppdraget bedöms således delvis vara uppfyllt, men det är för tidigt att utvärdera effekten. Uppdraget går nu in i ett nytt skede som del av löpande verksamhet och utvärdering sker löpande. Samverkan ökar också i allt större utsträckning som en naturlig följd av ett flertal gemensamma uppdrag, i synnerhet när det gäller barn och ungas fria tid och hälsa.



Förstärka arbetet för barn och ungas fria tid och hälsa

Uppdrag

Under 2025 har Fritidsbanken haft en mycket stark utveckling med ökad efterfrågan och hög synlighet. Skolsamarbeten, evenemang och tillfälliga pop up-verksamheter har bidragit till att fler barn och unga fått tillgång till fritidsutrustning och verksamheten blivit mer välkänd.

Föreningslotsuppdraget har stärkts genom fler öppna och lågtröskliga aktiviteter där barn och unga själva ges inflytande över innehållet. Idrottsskolan har fortsatt att fungera som en väg in till föreningslivet genom att erbjuda prova på-verksamhet i olika idrotter. Insatser som Sportcafé och öppna hallar samt lågerverksamhet har bidragit till att fler barn och unga hittat nya fritidsaktiviteter. Samverkan sker också kring unga med särskilda behov av stödinsatser för att lotsa till en fritidsaktivitet.

Målet med uppdraget bedöms vara uppfyllt så till vida att planerade aktiviteter har genomförts, men det finns behov av fortsatt kraftsamling för att stimulera fysisk aktivitet och deltagande i föreningsliv. Insatser fortlöper och utvecklas 2026.



Utöka den kostnadsfria simskolan

Simsatsningen vattenvana utökades med en period (dvs en halv termin) under våren 2025 och denna fylldes. Sett till hela året var efterfrågan stor. Det fanns ett fåtal lediga platser kvar.



Utveckla Växjö arbete med breddat kulturellt deltagande och ökat demokratiskt engagemang och kunskap

Scensommar nådde nya målgrupper genom ett mer varierat program, där Scensommar Beats i Arabyparken erbjöd en heldag med aktiviteter och uppträdanden för ungdomar. Kulturgarantin har byggts ut och omfattar nu hela grundskolan, samtidigt som samverkan med skolan har stärkts genom bokutdelningar, temadagar och författarbesök.

Konsthallen har haft ett mycket starkt år med nya målgrupper, ökade besökstal och den välbesökta elevutställningen E.L.E.V. På Det fria ordets hus har serien Fristad Växjö etablerats med många arrangemang. Den ungdomsdrivna verksamheten har fortsatt att utvecklas genom olika projekt och evenemang, inklusive sommarkollo och bildandet av den nya ungdomsföreningen Up-to-us.

Biblioteket har genom riktade och inkluderande aktiviteter breddat deltagandet och stärkt engagemanget för kultur, demokrati och läsning hos olika målgrupper. Insatserna har skapat fler ingångar till bibliotekets verksamhet och bidragit till ökad tillgänglighet.

Evenemanget Kulturmaraton genomfördes i samverkan mellan Växjö kommun, Kulturparken, Musik i syd, Regionteatern och Folkets Bio. Merparten av biljetterna såldes redan under de första dagarna.

Målet med uppdraget bedöms vara uppfyllt så till vida att planerade aktiviteter har genomförts men det finns behov av fortsatta satsningar på breddat deltagande och delaktighet. Satsningen fortlöper 2026.



Aktiviteter i området kring Kronobergs slottsruin

Växjö konsthall och Det fria ordets hus genomförde en familjeträff i slutet av augusti. Målet med uppdraget bedöms således vara uppfyllt men det är i nuläget förenat med utmaningar att förlägga arrangemang till platsen på grund av de begränsningar som skyddet av de kulturhistoriska värdena medför.

En arbetsgrupp har startats med uppdraget att kartlägga behov och prioritera åtgärder som syftar till att utveckla platsen som ett besöksmål.



Förstärkning av Bergendahlska Gårdens arbete med unga

Bergendahlska Gården har under våren 2025 förstärkts med fler resurser vilket har stärkt kompetensen och gett förutsättningar för långsiktighet och kontinuitet. Därutöver har öppetiderna utökats, vilket innebär verksamhet även på fredagar och lördagar. Ungdomsdrivna aktiviteter genomförs kontinuerligt genom egna initiativ och i samverkan med ungdomsledare. Satsningen bidrar till fler trygga mötesplatser och ökad delaktighet för unga. Målet med uppdraget bedöms därmed vara uppfyllt.



Samlad kompetens för korrekt skötsel av kommunkoncernens konst

En genomförd översyn visar på behov av att tydliggöra ansvarsfördelning och rutiner för hantering av Växjö kommunkoncerns konst. Rekommendationerna innebär i korthet att formerna för ägande och ansvar kvarstår, men Växjö

Uppdrag							
konsthall föreslås bli en stödfunktion till bolagen. Detta genom att tillföra kompetens som säkerställer en sammanhållen och korrekt hantering av konsten. Förslaget förutsätter ökade personella resurser och en inventering av den befintliga konsten. Finansieringsfrågan tas med i kommande budgetprocess. Målet med uppdraget bedöms därmed delvis vara uppfyllt.							

KF **Utveckla miljön på Ringsbergsområdet och genomför fler aktiviteter**

Ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) har tecknats med föreningen Hofs Lifs för utveckling och levandegörande av platsen. Därutöver skedde invigning av Kulturnatten på området och under våren arrangerade Regionteatern utomhus/trädgårdsteater för barn. Målet med uppdraget bedöms därmed delvis vara uppfyllt, men platsutvecklingen ska fortgå inom ramarna för partnerskapet med Hofs Lifs.

KF **Ökat stöd till konsthallen och Det fria ordets hus**

Ersättningsnivåerna till fristadsförfattare och konstnärer har höjts för att säkerställa skäliga ersättningar. Målet med uppdraget bedöms därmed vara uppfyllt.

KF **Kompensation kulturparken**

Nytt belopp beräknat för kulturparken. Utbetalningarna sker kvartalsvis. Målet med uppdraget bedöms vara uppfyllt.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	2024	36	31	41		
KF	Medborgarundersökningen - Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel (%)	2025	84 %	84 %	83 %		
KF	Medborgarundersökningen - Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%)	2025	79 %	82 %	76 %		
KF	Inwånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	2024	71	68	73		
KF	Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år	2024	41				

I Växjö ska föreningar och civilsamhälle ges goda förutsättningar



Riktningens utveckling - en sammanfattning

Riktningens utveckling uppvisar en god måluppfyllelse sett till utfall i nyckeltalen. Samtidigt finns oroväckande indikationer gällande studieförbundens verksamhet med minskande deltagartimmar i studieförbundens kulturverksamhet vid senaste utfall 2024. Sett till kostnader för stöd till studieorganisationer ligger Växjö kommun under snittet i jämförelsegruppen större stad, men kostnaderna förväntas öka något till delårsredovisningen 2026 då stöden höjts.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Flera uppdrag som syftar till att stärka föreningslivets förutsättningar har genomförts under året. Bland annat har föreningsstöden räknats upp enligt fastställt regelverk och driftbidragen till föreningsägda anläggningar har utökats. Vidare har utredningar genomförts kring aktivitetsbidrag för föreningar med verksamhet för personer 67+, samt kring hur Växjö kommun kan stimulera en mer jämlik elitidrottsmiljö. Båda utredningarna har lagt en grund till nya satsningar 2026.

Studieförbundens deltagartimmar inom kultur fortsatte vid senaste utfall (2024) att minska medan andelen invånare som deltar i folkbildningsverksamhet ligger still på cirka 7 procent. Kvinnor deltar i större utsträckning än män. Växjö ligger i nivå med jämförelsegruppen större stad. Kostnaden för stöd uppgick 2024 till 25 kr/invånare vilket är en liten ökning i jämförelse med 2023. Det är en naturlig följd av att stöden till studieförbunden höjts för att kompensera för sänkta nationella anslag. Växjö ligger fortsatt avsevärt lägre än jämförelsegruppen (42 kr/invånare). Ersättningen till idrottens studieförbund RF-SISU har också höjts. Under 2025 har kommunens stöd till studieförbunden höjts ytterligare men det har ännu inte hunnit få genomslag i statistiken.

Under våren genomfördes ett dialogtillfälle mellan studieförbund, politiker och tjänstepersoner. I samtalen om samverkan identifierades flera gemensamma samhällsutmaningar där studieförbund uttrycker en vilja att vara med och bidra till samhällsutvecklingen. Integration, motverkande av psykisk ohälsa, brottsförebyggande insatser, ANDTS samt frågor om kris och beredskap lyftes som exempel på sådana områden. Studieförbunden efterfrågade fler gemensamma projekt, bland annat genom IOP, nyttjande av kommunala lokaler kvällstid och ökad samordning kring föreningsutbildningar och informationsspridning. Studieförbunden betonade även värdet av att bli involverade tidigt i kommunala processer.

Framtid och omvärld

Den nedåtgående trenden för studieförbundens kulturverksamhet är ett omvärldsmönster som förstärktes av pandemin. Sänkta nationella anslag har skapat tuffare förutsättningar för folkbildningen. Lokalt talar siffrorna för att Växjö kommun tillsammans med studieförbunden behöver ställa sig frågan om och hur folkbildningen, utöver ekonomiskt stöd, kan utvecklas och stimuleras.

Som tidigare konstaterats har Växjö idrottsföreningar en robust barn- och ungdomsverksamhet som står sig väl i relation till andra jämförbara kommuner. De främsta utmaningarna är alltså att behålla ungdomar i idrotten, att utjämna skillnaderna mellan könen och att inkludera underrepresenterade grupper. Växjö kommun bör således fortsatt främja initiativ som syftar till att bredda deltagandet.

En annan utmaning är brist på lokaler och anläggningar som ofta är en flaskhals för föreningarnas verksamhet. Medborgarundersökningen indikerar förvisso att invånarna upplever att tillgången som helhet är relativt god, men det finns flera identifierade bristområden inom både idrott och kultur. När efterfrågan på plats överstiger tillgången blir det svårare att erbjuda varierade aktiviteter och bredda deltagandet. För att möta framtidens behov krävs långsiktighet och helhetssyn där olika samhällsintressen vägs samman. Den strategiska planeringen för fritidsanläggningar, bibliotek och kulturlokaler behöver således utvecklas för att säkerställa smarta investeringar.

Uppdrag



Ökat stöd till studieförbunden

Stöden till studieförbunden har höjts. Målet med uppdraget bedöms vara uppfyllt.



Jämlik fritid för personer med funktionsnedsättning

Fritidsbanken har breddat sitt utbud av parasportsutrustning och genomfört riktade aktiviteter, bland annat i samverkan med skola och genom parasportsläger under loven. Biblioteksverksamheten har utvecklats med särskilda NPF-tillfällen, förbättrad tillgång till talböcker och inkluderande läsfrämjande insatser. Under hösten genomfördes även funkisveckor med ett brett aktivitetsutbud i samverkan med flera aktörer.

Uppdrag	
En intern kartläggning visar att utbudet av aktiviteter för målgruppen är relativt stort, men att det finns behov av fortsatt utveckling, särskilt när det gäller samverkan, kommunikation och tillgänglighet. Målet med uppdraget bedöms vara uppfyllt så till vida att planerade insatser har genomförts, men det finns behov av att ytterligare stärka förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning. Det gäller inte i första hand inköp av utrustning utan om att säkerställa inkludering och tillgänglighet i verksamheterna.	
	 Genomför marknadsevenemang under våren
Araby folkfest breddades med fler aktörer och aktiviteter för att nå nya målgrupper och avslutades med ungdomshäng. Under året genomfördes även Scensommar Beats i Araby samt aktiviteter under Växjö Pride. Målet med uppdraget bedöms vara uppfyllt. Behovet av fler evenemang på våren är begränsat sett till utbudet.	
	 Ökning av driftbidrag för föreningsägda anläggningar
Stöden till föreningar med egen anläggning har utökats. Målet med uppdraget bedöms vara uppfyllt.	
	 Utred aktivitetsbidrag till föreningar personer 67+
Utredningen är slutförd och återrapporterad. Målet med uppdraget bedöms vara uppfyllt. Under 2026 kommer aktivitetsstöd till föreningar med verksamhet för personer 67+ att införas.	
	 Uppräkning av föreningsstöd
Uppräkningen har verkställts utifrån beslutade regelverk. Målet med uppdraget bedöms vara uppfyllt. Under 2026 görs ytterligare satsning på stöd till föreningslivet.	

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Medborgarundersökningen - Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%)	2025	79 %	82 %	76 %		
 	Kostnad stöd till studieorganisationer, kr/inv	2024	25				
	Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv.	2024	1				
	Deltagare i folkbildning - andel av befolkningen, kommun	2024	7 %	9 %	5 %		

Styra och stödja för en hållbar utveckling

Barn och ungas välbefinnande ska vara gott



Riktningens målets utveckling - en sammanfattning

Sammantaget bidrar Växjö kommuns verksamheter till en positiv utveckling i förhållande till riktningens målet. Barnperspektivet är centralt i Växjö kommun och kommunen arbetar aktivt med att säkerställa att barn och unga ges särskild uppmärksamhet, och att deras inflytande över sina liv och samhället prioriteras. Det finns utmaningar kopplat till ungdomars fysiska och psykiska hälsa, vilket utfallet av nyckeltalen från enkäten LUPP visar. Antalet vräkningar som berör barn fortsätter att minska i Växjö kommun samtidigt som trenden över tid vad gäller trångboddhet i flerbostadshus indikerar en positiv utveckling.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Barnperspektivet är centralt i Växjö kommun och kommunen arbetar aktivt med att säkerställa att barn och unga ges särskild uppmärksamhet, och att deras inflytande över sina liv och samhället prioriteras. Ett långsiktigt hälsofrämjande arbete för barn och unga handlar om att följa upp, analysera och synliggöra barns livsvillkor. Det handlar även om att utveckla metoder och arbetssätt för att förbättra barns och ungas hälsa, exempelvis genom kunskapshöjande insatser, samhällsplanering för tillgängliga och inspirerande miljöer samt insatser som främjar hälsa, rörelse och fysisk aktivitet i skolan och på fritiden.

Växjö kommun har ingått samarbete med Generation Pep genom att bli en Pep kommun. Satsningen har under 2025 blivit en mer integrerad del av Kronobarnsmodellen och omfattar insatser inom skola, samhällsbyggande och den fria tiden. Exempel på insatsområden är aktiv skoltransport, organiserade rastaktiviteter, utveckling av rörelserika skolgårdsmiljöer och olika former av öppen verksamhet på den fria tiden.

Växjö kommun arbetar med att öka ungas delaktighet i demokratin. Uppdraget baseras på de lärdomar som erhållits vid ett flerårigt pilotprojekt under ledning av MUCF med syfte att öka ungdomars delaktighet i demokratin (UDD) som Växjö varit en del av. Ungas delaktighet genomsyrar flera förvaltnings verksamheter, såsom fritidsgårdsverksamheten, mötesplatser och i prioriterade områden. Under år 2025 och 2026 är Växjö kommun en del av ett projekt som finansieras av ICLD (Internationellt Centrum för Lokal Demokrati) där Växjö kommun samverkar med vår ukrainska vänort Kalush för att utveckla metoder för ungas delaktighet i demokratin. En del av detta projekt syftar till att utveckla ett ungdomsparlament i kommunen. Under sommaren 2025 har unga kommunutvecklare jobbat med uppdraget att ta fram en metod för ett ungdomsparlament och ett förslag har nu presenterats till politiken att besluta om.

Enkäten Lokal uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP) genomförs vart tredje år i Växjö kommun och riktar sig till ungdomar som går i årskurs 8 i grundskolan och årskurs 2 på gymnasiet. Enkäten genomfördes senast under höstterminen 2024 och dessförinnan 2021. Nyckeltalen i LUPP är inte lämpliga för jämförelse mellan kommuner och jämförelser görs därför endast med Växjö kommuns senast tillgängliga resultat.

En av frågorna i enkäten är: *Har du under de senaste sex månaderna upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt?* Årets resultat visar att bland ungdomar 13-16 år var det 43 procent av de svarande flickorna och 23 procent av de svarande pojkarna som angav svarsalternativen "ja vid flera tillfällen" eller "ja, någon gång". Motsvarande resultat 2021 var på ungefär samma nivå (46 procent respektive 26 procent). På frågan vem de blivit orättvist behandlade av är det vanligaste svaret bland flickorna "vän" följt av "familj/släkt". Det vanligaste svaret bland pojkarna är "andra elever/ungdomar" följt av "vän". Av flickorna anger 82 procent och av pojkarna anger 81 procent att de vet vart de ska vända sig om de känner sig orättvist behandlade eller mår dåligt.

I åldersgruppen 16-19 år svarar 41 procent av flickorna och 21 procent av pojkarna "ja vid flera tillfällen" eller "ja, någon gång" på frågan om man under de senaste sex månaderna upplevt sig bli orättvist behandlad. Motsvarande resultat vid föregående mätning 2021 var på ungefär samma nivå (42 procent för flickorna respektive 24 procent för pojkarna). På frågan vem man blivit orättvist behandlad av är det vanligaste svaret bland flickorna "vän", medan det bland pojkar är "andra elever/ungdomar".

Av ungdomar i åldern 13-16 år är det 52 procent av flickorna (62 procent, 2021) och 84 procent av pojkarna (83 procent, 2021) som svarar "ganska bra" eller "mycket bra" på frågan *Hur bedömer du din hälsa under de senaste sex månaderna? Hur mår du eller hur känner du dig?* Resultatet för pojkarna är på samma nivå som vid senaste undersökningen som genomfördes 2021, medan resultatet för flickorna har minskat med tio procentenheter. Enkäten innehåller även en fråga om besvär som ungdomarna har haft under de senaste sex månaderna. 2024 svarar 55 procent av flickorna och 21 procent av pojkarna att de upplever stress flera gånger i veckan eller i stort sett varje dag.

I åldersgruppen 16-19 år svarar 56 procent av flickorna och 75 procent av pojkarna "ganska bra" eller "mycket bra" på frågan *Hur bedömer du din hälsa under de senaste sex månaderna? Hur mår du eller hur känner du dig?* Motsvarande resultat vid föregående mätning 2021 var på ungefär samma nivå även om en viss positiv utveckling kan ses för 2024 års utfall.

Vräkningar (avhysningar) som berör barn innebär ett allvarligt ingrepp i barns rätt till trygghet och stabilitet. Utvecklingen av

indikatorn *verkställda vräkningar som berör barn, antal barn* fortsätter att vara positiv. Nivån ligger lägre än i kommungruppen större stad, där antalet istället ökat under perioden 2021–2024. Den positiva utvecklingen för Växjö kommun bedöms delvis vara ett resultat av ett strukturerat och samordnat vräkningsförebyggande arbete. Arbetet sker i nära samverkan med hyresvärdar och andra aktörer och kännetecknas av tidig kontakt, informationsutbyte och gemensamma insatser. Särskilt fokus ligger på att identifiera riskhushåll och erbjuda stöd i ett tidigt skede för att förhindra att barnfamiljer förlorar sin bostad.

Trångboddhet är en viktig indikator på barns livsmiljö. Hushållet räknas som trångbott enligt norm 2 om det bor mer än två personer per rum (kök och vardagsrum oräknade). Utvecklingen av nyckeltalet mellan 2019 och 2024 visar en viss förbättring i utfallet. Under perioden har trångboddheten bland barn i flerbostadshus i Växjö kommun minskat till 13 procent 2024, jämfört med 17 procent 2019, en nivå som är i linje med jämförelsegruppen större stad. Denna utveckling indikerar att Växjö kommuns bostadsstrategiska arbete tillsammans med övriga sociala insatser kan ha haft viss effekt.

För invånare 0–19 år med låg ekonomisk standard uppgick andelen i Växjö till 20 procent år 2024 (senast redovisade utfall), vilket är i nivå med såväl tidigare år som jämförelsegruppen större stad och riket.

Framtid och omvärld

För att möta de samhällsutmaningar som finns i omvärlden ställs ökade krav på tidiga och samordnade insatser för barn och unga. Nationella lägesbilder pekar på en fortsatt ansträngd psykisk hälsa bland barn och unga, vilket innebär att behovet av lättillgängliga, samordnade och tidiga stödinsatser bedöms kvarstå och i vissa avseenden öka framöver.

Arbetet med att skapa mer jämlika förutsättningar för fysisk aktivitet och minskat stillasittande behöver bedrivas inom och mellan många samhällssektorer och på många olika nivåer. Det kan till exempel handla om samhällsplanering för trygga, tillgängliga och inspirerande miljöer, insatser som främjar fysisk aktivitet i förskola och skola, möjligheter till fysisk aktivitet på arbetstid, råd och stöd gällande fysisk aktivitet och minskat stillasittande inom vård- och omsorgsverksamheter och om att synliggöra och förändra begränsande normer. För att åstadkomma ett samhälle som främjar fysisk aktivitet och minskar stillasittandet krävs ett långsiktigt arbete. (Folkhälsomyndigheten,2021)

Folkhälsomyndigheten rekommenderar att barn mellan 6 och 17 år rör sig i genomsnitt 60 minuter per dag, men idag är det få barn som når upp till detta. Barn och ungdomar vars vårdnadshavare har en låg inkomst når rekommendationen i mindre utsträckning än de barn och ungdomar vars vårdnadshavare har en hög inkomst. (Generation Pep, 2024)

Barn och ungdomars psykiska hälsa påverkas av en kombination av flera faktorer. Förutom familjen och andra nära relationer gäller det till exempel skolan och miljön där man växer upp. Att behöva oroa sig för boende eller ekonomi är skadligt för den psykiska hälsan, och hushållets ekonomi påverkar också barnets möjligheter. Skolrelaterade faktorer som påverkar den psykiska hälsan är skolprestationer, förekomst av mobbning och tillgången till stöd vid behov. Även fritiden och möjligheten till fritidsaktiviteter har betydelse. Olika former av psykisk ohälsa uppstår ofta tidigt, även om det upptäcks och behandlas senare. Därför är det särskilt viktigt att se till att barn och unga får det stöd de behöver i tid. Samhällets stöd till barn och unga behöver utvecklas för att stärka och förbättra barn och ungas psykiska hälsa. (Folkhälsomyndigheten, 2024)

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	LUPP, andel (%) som uppger att de mår ganska bra eller mycket bra.	2024	0 %	52	84		
KF	LUPP, har du, under de senaste sex månaderna, upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt?	2024	0	43	23		
KF	Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	2024	13	12	13	→	

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Verkställda vräkningar som berör barn, antal barn	2024	3				
KF	Invånare, 0-19 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	2024	20 %				

Nyckeltalen i LUPP är inte lämpliga för jämförelse mellan kommuner. Nyckeltalet i tabellen ovan avser ungdomar i åldern 13-16 år. För utfall av nyckeltalet för åldersgruppen 16-19 år, se beskrivning under riktningmålet ovan.
Något utfall för hela åldersgruppen presenteras inte, utan endast utfall per kön.

Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit

Riktningmålets utveckling - en sammanfattning
Växjö kommun arbetar aktivt med att öka tryggheten och tilliten genom olika insatser. Utvecklingen inom riktningmålet är överlag positiv, även om det för vissa av nyckeltalen kan ses ett försämrat utfall. Flera områden har socioekonomiska utmaningar, och ojämlikhetsindex har försämrats marginellt jämfört med föregående mätning. Trygghetsmätningen visar en fortsatt relativt låg nivå av otrygghet bland invånarna, medan andelen personer med avsaknad av tillit till andra har ökat något sedan senaste mätningen. Utifrån det osäkra omvärldsläget har Växjö kommun intensifierat sitt arbete med att identifiera och stärka sina mest kritiska processer.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal
Hur en stad utformas, planeras och byggs har betydelse för den sociala hållbarheten, brottsligheten och för segregationen. Ojämlikhetsindex är ett mått på skillnader i bosättningsmönster mellan olika socioekonomiska grupper och mäter graden av segregation. Att två grupper är ojämnt fördelade i relation till varandra innebär att de är fördelade på ett sätt som gör att exempelvis en inkomstgrupp är överrepresenterad i vissa områden och underrepresenterad i andra områden. Indexet löper på en skala från 0-100, ju högre indexvärde, desto mer segregation. Måttet är intressant att följa över tid för ett geografiskt område, exempelvis en kommun. Däremot är det inte lämpligt för att göra jämförelser mellan olika kommuner och mellan olika län. Växjö kommun har varierat mellan 45,8 och 48,1 i index under perioden 2012 till 2023. För 2023 (senast tillgängliga utfall) är värdet 47,0, vilket är en försämring med 0,1 jämfört med 46,9 år 2021. Det lägsta värdet syntes 2019.

Ett kompletterande mått till ojämlikhetsindex är områdestyper. Områdestyper baseras på ett socioekonomiskt index och beskriver likheter och skillnader i socioekonomisk status på lägre geografiska nivåer. I kommunen finns det enligt definitionen för områdestyper år 2023 (senast tillgängliga värde) fem områden med socioekonomiska utmaningar: Araby-Dalbo-Nydala (områdestyp 1, områden stora socioekonomiska utmaningar) samt Braås, Lammhult, Teleborg Centrum och Universitetsområdet (områdestyp 2, områden med socioekonomiska utmaningar). Teleborg centrum klassades under 2022 som områdestyp 3 (socioekonomiskt blandade områden) efter att dessförinnan ha varit ett område med socioekonomiska utmaningar. Statistiken för 2023 visar återigen på att Teleborg tillhör områdestyp 2. Totalt bor 18,5 procent av kommunens invånare i områden med socioekonomiska utmaningar år 2023 jämfört med 15,8 procent 2022. Östra Lugnet-Evedal och Hov-Norr tillhör områdestyp 5, områden med mycket goda socioekonomiska förutsättningar.

Växjö kommun har ett lägre antal skadegörelsebrott per 100 000 invånare än jämförelsegruppen större stad. Kommunen har över tid en positiv trend sedan 2020. Anmällda skadegörelsebrott är utspridda geografiskt, med en något högre koncentration i centrala Växjö. Statistiken från BRÅ är inte möjlig att dela upp på kön.

Nyckeltalet *Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra* avser andel som uppgivit nej på frågan *tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor* i enkät från Folkhälsomyndigheten. År 2024 var det 32 procent av respondenterna som hade en avsaknad av tillit till andra, en ökning med 4 procentenheter sedan senaste mätning 2022. Växjö kommun ligger på ett sämre resultat än både riket (29 procent) och jämförelsegruppen större stad (30 procent). Det finns en skillnad mellan hur män och kvinnor har svarat. Kvinnor svarar att de upplever mindre tillit till andra (34 procent) än vad män upplever (30 procent).

Resultatet från trygghetsmätningen presenteras både i procent och i ett indexvärde. Procentvärdet anger hur stor andel av respondenterna som angivit ett specifikt svar. För att resultat ska bli enklare att tolka har man även sammanställt ett problemindex. Problemindexet baseras på ett nationellt genomsnitt och är till för att förenkla en jämförelse mellan olika geografiska områden men också för att kunna avgöra om andelen personer som upplever problem i området har ökat eller minskat sedan förra mätningen.

Indexet går från 0–6 där 0 motsvarar ett närmast obefintligt problem och 6 motsvarar ett alarmerande påtagligt problem. Utfallet för 2025 visar att 20 procent av de svarande uppger att de känner sig otrygga när de är ute ensamma sent på kvällen, vilket motsvarar utfallet 1,75 som indexvärde (samma utfall som vid föregående mätning, 2024). Det är generellt fler kvinnor än män som känner sig otrygga.

Under 2025 har Växjö kommun och polisen fortsatt utveckla samverkan för att skapa ett effektivare och mer strategiskt brottsförebyggande arbete tillsammans. Detta är även en del i kommunens ansvar för samordning av det brottsförebyggande arbetet. Utredning kring införandet av en kommunal trygghetscentral är genomförd och redovisad till kommunstyrelsen.

Efter Rysslands invasion av Ukraina har arbetet med civilt försvar och kontinuitetshantering förstärkts, och Växjö kommun har intensifierat sitt arbete med att identifiera och stärka sina mest kritiska processer. Detta arbete är långsiktigt och kommer kräva förändringar i arbetssätt och prioriteringar. All verksamhet som kommunen bedriver är inte samhällskritisk, men den som är det behöver vara robust och fungera i både kris och krig. Under året har fokus varit på att ta fram trygghetspunkter, utveckla säkerhetsskydd och beredskapskrav. Beredskapskrav innebär beskrivningar på vilken robusthet som kommunens samhällsviktiga verksamhet ska ha.

Med anledning av det säkerhetspolitiska läget är det tydligt att även cyberhoten ökar. I en kommun som Växjö, där stora mängder känslig information hanteras – från medborgardata till interna beslut – är det extra viktigt att systemen är säkra. God cybersäkerhet minskar risken för dataintrång, informationsläckor och störningar i samhällsviktiga tjänster. Det handlar inte bara om teknik, utan också om att skapa medvetenhet hos medarbetare, ha tydliga rutiner för incidenthantering och följa lagar. Uppdrag kopplat till att stärka IT-skyddet och säkra informations- och cybersäkerheten har pågått i alla kommunens verksamheter under året.

Framtid och omvärld

Inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet finns det fortfarande behov av att komma till rätta med de problem som vi upplever i samhället. Även om den anmälda brottsligheten i Växjö kommun är relativt låg jämfört med andra likvärdiga kommuner finns det en oro bland våra invånare samt en stor oro för att barn och unga ska dras in i den grova kriminaliteten.

Under de senaste åren och efter invasionen av Ukraina har arbetet för att bygga upp ett militärt och civilt försvar intensifierats, och regeringen har fattat flera beslut som påverkar kommunen och dess verksamheter. Arbetet med att utveckla kommunens förmåga vid krig är ett långsiktigt arbete och kommer att kräva förändrade prioriteringar och mycket resurser framöver.

Med anledning av omvärldsläget är även informationssäkerhet och cybersäkerhet ett område som hela tiden behöver utvecklas. En del av vår information är extremt värdefull, ibland till och med livsviktig, såsom information i patientjournaler eller i olika styrsystem. Om denna information går förlorad eller blir felaktig kan det få katastrofala följder. Idag går digitaliseringen fort, och det är viktigt att vi analyserar känsliga data och skyddar den mot manipulation eller destruktion. Därför är det nödvändigt med ett systematiskt informationssäkerhetsarbete där uppföljning är en naturlig del för att skapa en robust och säker hantering. Även arbetet med skydd av personuppgifter enligt dataskyddsförordningen behöver implementeras i utvecklingsarbetet på ett djupare plan. Kraven och riktlinjerna inom detta område förändras fort och ställer nya krav på förändrat arbetssätt för Växjö kommun som myndighet.

Uppdrag



Förstärkt stöd till internationellt samarbete med Ukraina

Ramjusteringen är utförd och verkställd.



Förenkla och effektivisera medborgarnas och företagens kommunikation med kommunen

Uppdraget har tidigare omfattats av projektet Digitala gränssytor. Upphandlingen kommer att inkluderas i ett omtag och uppstart av ett nytt projekt som ersätter projektet Digitala gränssytor. Arbetet har åter startats upp.



Stärk IT-skydd och säkra informations- och cybersäkerheten

För den del som handlar om informationssäkerhet har det under året funnits en arbetsgrupp med representation från samtliga förvaltningar och bolag. Arbetet har resulterat i utvecklade riktlinjer och rutiner på området och att ett systemstöd finns på plats. Arbetet för att utveckla informationssäkerheten är ett långsiktigt arbete som kommer fortsätta drivas inom ordinarie verksamhet. Förslag till informationssäkerhetspolicy har skickats på remiss till koncernledningen.

Genomförda åtgärder kopplat till stärkt IT-skydd är bland annat driftsättning av en sekundär datahall, förstärkning av

Uppdrag	
	säkerhetsteam, en ny backuplösning med löpande återläsnings tester, lyft av licensnivån för starkt användarskydd samt utökat samarbete med SOC (Security Operations Center).
	Genomför planeringsarbete för höjd beredskap (krig) och investeringar
	Arbetet pågår utifrån Växjösystemet för planering för civilt försvar och kommer fortsätta under längre tid. Planeringsunderlag har gått ut till utbildningsförvaltningen, omsorgsförvaltningen och förvaltningen arbete och välfärd. Upphandling av Reservkraftverk och ADR-tankar pågår. Även inköp av drickvattentank för att pumpa in vatten i samhällsviktig verksamhet pågår.
	Stärk den lokala demokratin genom insatser som ökar insyn, delaktighet och transparens
	Uppdraget omfattar bland annat utbildningsinsatser om offentlighetsprincipen, framtagande av koncept för dialog med unga och planering av riktade insatser för att öka kunskapen om demokrati i utvalda grupper. Ett koncept för dialog med unga har tagits fram. Parallellt har informations- och dialoginsatser genomförts, med fokus på att stärka demokratiska värden genom ökad insyn och transparens.
	En halv miljon idéer för landsbygden
	Under 2025 har <i>En halv miljon idéer</i> genomförts i Rottne serviceortsområde. Förslag som kommer att förverkligas är grillplatser, samlingsplats samt parkbänkar.
	Utveckla Växjö kommuns folkhälsoarbete
	Det strukturerade folkhälsoarbetet inriktas inledningsvis på barn och unga, med Kronobarnsmodellen som samordnande nod. Arbetet omfattar prioriterade utvecklingsområden kopplade till Pep kommun, där det finns väl etablerade kunskapsunderlag. Uppdraget och tillhörande rapportering har färdigställts och redovisats för styrgruppen inom Kronobarnsmodellen. Under våren 2026 genomförs en fördjupad uppföljning av Hållbara Växjö 2030, vilket förväntas ge ytterligare underlag som kan omsättas i konkreta insatser.
	Samverka med lokala livsmedelsproducenter för ökad beredskap och deltagande i offentlig upphandling
	Avstämningsmöten har genomförts med samtliga leverantörer inom DIS livsmedel mindre volymer och DIS viltkött, för dialog kring hur samverkan kan förbättras och leveranser kan öka. Flertalet förfrågningar har genomförts inom de dynamiska inköpssystemen.
	Måltidsorganisationen har tagit fram en lista på livsmedelsproducenter som kontaktas för att informera om möjligheten att leverera till Växjö kommun genom exempelvis de dynamiska inköpssystemen. En plan för besök hos och dialog med lokala livsmedelsproducenter har tagits fram utifrån de behov av livsmedel som finns hos främst måltidsorganisationen.
	Resurstärkning för kommunfullmäktiges sammanträden och vänortarbete
	Ramjusteringen är utförd och verkställd.
	Utred vilka funktioner som kan ligga i en kommunal trygghetscentral
	Utredning om förutsättningarna för att införa en kommunal trygghetscentral är genomförd och omfattar bland annat omvärldsbevakning, för- och nackdelar med en trygghetscentral, förslag på utformning, resurser och kompetenser samt ekonomiska förutsättningar. Utredningen har godkänts av kommunstyrelsen. Arbetet löper vidare 2026 i och med att kommunfullmäktige i budget 2026 gav uppdraget "Förbered för trygghetscentral".

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Segregationsbarometern: ojämlikhetsindex	2023	47				
KF	Trygghetsmätningen: Konkret känsla av otrygghet	2025	1,75				
KF	Anmällda brott om skadegörelse, antal/100 000 inv	2024	707				
KF	Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	2024	32	34	30		
KF	Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	2022	91 %				

Alla kommuninvånare ska kunna bo, leva och verka med så låg påverkan på miljö och klimat som möjligt



Riktningens utveckling - en sammanfattning

Riktningens mål är starkt kopplat till hållbarhetsprogrammets målbild Klimat- och miljösmart. Centralt i arbetet är en långsiktig, miljösmart samhällsplanering som underlättar för invånarna att leva sina liv med låg miljöpåverkan. Samtliga uppdrag har genomförts under året. Identifierade nyckeltal uppvisar en varierande utveckling över tid och ett varierande utfall i jämförelse med jämförelsegruppen större stad.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

Riktningens mål är starkt kopplat till hållbarhetsprogrammets målbild Klimat- och miljösmart. Centralt i arbetet är en långsiktig, miljösmart samhällsplanering som underlättar för invånarna att leva sina liv med låg miljöpåverkan.

För att uppnå klimatmålen krävs bland annat insatser som minskar transportsektorns klimatpåverkan. Det inkluderar en tydlig prioritering av hållbara transportslag vid utbyggnad och förändring av kommunens infrastruktur för att underlätta för hållbart resande hos invånarna. Arbetet stärker en infrastruktur med en ökad grad av trygghet och framkomlighet för oskyddade trafikanter och som effektivt knyter samman centrala noder i stad och tätort. Det långsiktiga arbetet är avgörande för en regional transportsektor med minskad klimatpåverkan. Trygghet och framkomlighet är faktorer som inte bara påverkas av utformning och lokaliseringen av kommunens investeringsprojekt. Förutsättningarna för att fler ska välja hållbara transporter är beroende av Växjö kommuns drift- och underhållsinsatser inom den dagliga verksamheten.

Körsträckan med personbil per invånare ökade marginellt mellan 2023 och 2024, från 600 mil per invånare till 608 mil per invånare. Körsträckan har legat på ungefär samma nivå sedan 2020. I jämförelsegruppen större stad ligger merparten av kommunerna på en körsträcka under 650 mil per invånare. En jämförelse i länet visar att Växjö har den lägsta körsträckan per invånare, medan Tingsryd ligger högst med 887 mil per invånare. Förutsättningarna för att nyttja buss och cykel i Växjö är större än i glesbygdskommunerna men ungefär densamma som i jämförbara kommuner. I nyckeltalet ingår naturligtvis både korta och långa resor, men ett fortsatt arbete med att flytta över lokala resor från bil till gång, cykel och kollektivtrafik kan bidra till att nyckeltalet förbättras.

Den lokala och regionala kollektivtrafiken är för många kommuninvånare central för möjligheten att välja mer hållbara transportalternativ. En gemensam arbetsgrupp med Region Kronoberg har under året fortsatt arbetet med att utreda det framtida linjenätet inom Växjö stadstrafik. Nyckeltalet för antalet resor med kollektivtrafik (stadstrafik) per kommuninvånare och år visar på en förbättring under 2025 jämfört med 2024, från 40,4 till 41,8 resor per person. Därmed börjar resandet att närma sig statusen innan pandemin. Antalet resor med stadsbussarna per invånare har under en lång tid haft en svagt uppgående trend i takt med att förutsättningarna för bussresande förbättrats. Bland förklaringarna nämner Region Kronoberg flera faktorer, bland annat ett bättre utbud av avgångar framför allt under sommarmånaderna, men också ett bättre samspel med tågtrafiken. Det går också att se en

ökning av resandet efter att elbussarna introducerades i Växjö.

Ytterligare bidrag till en transportsektor med lägre klimatpåverkan levereras av Växjö kommuns biogasproduktion. Anläggningen har över tid genom ett arbete med utveckling av produktions- och distributionskapacitet ökat leveransvolymerna till regiontrafiken och privata bilister.

Andelen förnybar energi i energitillförseln i Växjö kommun var 73 procent år 2024, vilket innebär en minskning jämfört med 2023. Sedan beslutet 1996 om ett fossilbränslefritt Växjö har ett antal åtgärder som gett resultat inom alla sektorer genomförts. Främst märks detta inom energiproduktionen. All lokal produktion av el, värme, kyla och fordonsbränsle kommer nu från förnybara energikällor. Omställningen har medfört att energitillförseln till bostäder, offentliga byggnader, handel och industrier är över 90 procent förnybar.

Utsläppen av växthusgaser i Växjö beräknas preliminärt till 2311 kg per invånare år 2024. Det är en ökning med åtta procent jämfört med år 2023 och därmed den högsta nivån på fem år. Ökningen beror främst på ökad användning av fossila drivmedel i transportsektorn, huvudsakligen beroende på kraftigt ändrad reduktionsplikt och förändringar i drivmedelsbeskattningen.

Andelen av kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning eller biologisk behandling uppgick år 2024 till 47 procent, vilket är en minskning med 4 procentenheter jämfört med 2023. Växjö har dock ett bättre utfall än jämförbara större städer.

Av Växjö kommuns totala livsmedelsinköp via måltidsorganisationen var 54 procent ekologiska år 2023, vilket är en minskning med två procentenheter jämfört med 2022. Växjö ligger i framkant vid en jämförelse med större stad där snittet är 38 procent. Den nationella målsättningen är att av livsmedel som köps in inom Sveriges offentliga sektor senast år 2030 ska utgöra 60 procent.

Framtid och omvärld

Från och med 2024 ändrades reduktionsplikten kraftigt i Sverige, vilket innebär att andelen biodrivmedel som blandas in i diesel och bensin minskar. Detta innebär ökade koldioxidutsläpp i Växjö och därmed ökade svårigheter att nå ett fossilbränslefritt Växjö. Det innebär även att Växjös växthusgasbudget kommer att gå åt snabbare och visar på ett behov av att hitta andra sätt att minska utsläppen från transportsektorn.

Det externa klimatrådets rapport och resvaneundersökningen ger båda ett bra underlag till Växjö kommun om vilka prioriteringar som kan behöva diskuteras i kommande budgetprocesser.

Ett viktigt nästa steg för Växjö kommun för att göra det möjligt för invånarna att leva med låg miljöpåverkan bör vara att också föra dialog med invånarna om på vilket sätt de vill och kan bidra.

Uppdrag



Inrätta en innovations- och digitaliseringsfond

Inom ramen för innovations- och digitaliseringsfonden har medel beviljats till initiativ som på olika sätt syftar till att stärka verksamhetsutveckling och effektivitet genom ny teknik och innovativa arbetssätt. Projekten spänner över flera verksamhetsområden och omfattar såväl tillämpningar av artificiell intelligens som utveckling av digitala stöd, nya former för kommunikation och förbättrade interna processer. Fonden har även möjliggjort strategiska samarbeten, kompetensutveckling och kunskapsutbyten inom områden som AI, virtuella miljöer och hantering av samhällskritisk information. Sammantaget bidrar projekten till att pröva nya arbetssätt och stärka kommunens långsiktiga innovationsförmåga.



Genomför åtaganden i klimatkontraktet

En ny processledare tillträdde i maj 2025 och driver arbetet i linje med klimatkontraktet och ansökan inom Viable Cities. Ett nytt kontrakt har beslutats och undertecknats. Arbetet med en klimatfärdplan har inletts genom gemensamma aktiviteter med samverkanspartners, med fokus på att konkretisera och strukturera framtagna förslag. Förberedelser för en klimatinvesteringsplan pågår, och genomförandet avvaktar färdplanens fortsatta utveckling. Inventeringen av energi- och klimatpåverkan för 2024 har genomförts enligt plan. Underlaget är delvis osäkert och kan komma att justeras, men utvecklingen pekar på utmaningar kopplat till transporter.



Utveckla återbruk i nära samverkan med näringslivet och andra aktörer

Arbetet bedrivs i en gemensam arbetsgrupp med representation från flera delar av kommunkoncernen och löpande avstämningar mot styrgrupp. Insatserna omfattar både styrning och utveckling med syfte att skapa förutsättningar för ett

Uppdrag

mer cirkulärt arbetssätt, med fokus på gemensamma strukturer, starkt samordning och effektiva arbetssätt samt införande av stödjande verktyg och processer. Samarbeten och kunskap för att öka återbruk inom byggnation har förstärkts. Under året har arbetet bland annat omfattat framtagande av gemensam riktning, samordning av materialhantering och förberedelser för nya upphandlings- och avtalsformer. Arbetet kompletteras av samverkan med akademi och externa aktörer, studentarbeten och riktade kompetensinsatser för att påskynda omställningen mot mer cirkulära flöden.



Förstärk arbetet med hållbara inköp

Upphandlingsenheten är förstärkt med en verksamhetsutvecklare med inriktning hållbara inköp sedan 1 februari. Ett flertal aktiviteter är genomförda för att förstärka arbetet med hållbara inköp. Exempelvis:

- Under året har en förstärkt uppföljning av bränslekrav genomförts på upphandlade avtal, för att säkerställa att krav gällande fossilfria transporter uppfylls.
- Ett utvecklingsprojekt pågår för att med hjälp av AI kunna följa upp inköpens påverkan på miljö
- Samtliga upphandlingar riskbedöms ur ett hållbarhetsperspektiv, och prioriteras för kravställande och uppföljning baserat på riskbedömningen.
- Verksamhetsutvecklare inom hållbarhet deltar i implementering av särskilt prioriterade avtal, som exempelvis datorer till personal och elever.
- Arbetsprocess för sociala krav har tagits fram, i samverkan med Arbete och välfärd, och innebär att krav på att ta emot praktikanter och anställda som står långt från arbetsmarknaden ställs i lämpliga upphandlingar och placering samt uppföljning genomförs av Arbete och välfärd.
- Uppföljning av sociala krav och arbetsvillkor har påbörjats, med fokus på kommunkoncernens lokalvårdsleverantörer.
- Utvecklingsarbete har inletts gällande textilier för att förbereda för bättre och mer hållbara inköp av arbetskläder.
- Kunskapsinhämtande har genomförts gällande anläggning - för att förbättra kravställande och uppföljning i kommunens upphandling av anläggningsentreprenader.
- Förstärkta hållbarhetskrav har ställts i ett flertal upphandlingar.



Resursförstärkning för ökad andel ekologisk och närproducerad mat

En djupare analys av vilka produkter och produktgrupper som måltidsorganisationen köper in som varken är svenska eller ekologiska har genomförts. Analysen ger en grund för fortsatt arbete med att öka andelen ekologiska, närproducerade eller svenska produkter. Under året har flera DIS-avtal varit aktiva för att bland annat möjliggöra ökade inköp av närproducerade produkter.



Analysera Växjö Energi AB:s initiativ med koldioxidinfångning med inriktning på affärsmässighet, affärsmodell samt risker och möjligheter och peka ut alternativ och centrala vägval

Uppdraget har genomförts då rapporten har färdigställts, delrapporterats och godkänts. Växjö Energi har under flera år utrett möjligheten att fånga in koldioxid vid Sandviksverket, med potential att bidra till både affärsutveckling och uppfyllelse av Växjö's klimatmål. Mot denna bakgrund har kommunfullmäktige gett i uppdrag att analysera projektets affärsmässighet. De investeringskalkyler som har tagits fram kan inte bekräfta säkerställd lönsamhet. Samtidigt ger kalkylerna inte en fullständig bild, då de bygger på osäkra antaganden och på att flera centrala vägval ännu återstår. Ett steg vidare in i nästa projektfas handlar i grunden om riskhantering och riskvilja. För att få ett mer tillförlitligt beslutsunderlag krävs projektering med tillhörande kostnader, samtidigt som osäkerhet även fortsatt kommer att vara en del av projektet. Det innebär att fortsatt arbete förutsätter beredskap att hantera risk i flera led. Det finns indikationer på att förutsättningarna kan förändras över tid, även om tidpunkten är osäker. Ett sätt att hantera detta är att löpande följa utvecklingen och vara beredd att ompröva ställningstaganden vid nya förutsättningar. Om projektet drivs vidare, på kort eller längre sikt, rekommenderas att tydliga kontrollstationer etableras, att kraven för ett investeringsbeslut klargörs, och att olika alternativ för finansiering och ägande tydliggörs. Vidare behöver den organisatoriska kapaciteten planeras och initiativet bedömas inom ramen för kommunens samlade arbete för hållbar samhällsutveckling, med hänsyn till nyttor, risker och ekonomisk påverkan.



Vid alla investeringar ska klimatanpassning särskilt beaktas

När investeringar görs kommer klimatanpassning särskilt att beaktas.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	2024	608				
KF	Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik) per kommuninvånare och år	2025	41,8				
KF	Andel förnybar energi, %	2024	73,4				
KF	Utsläpp av växthusgaser, kg CO2e/inv	2024	2 311				
KF	Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	2024	47				
KF	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	2023	54				

Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser



Riktningens målets utveckling - en sammanfattning

Att ha en effektiv och långsiktig ekonomistyrning innebär att optimera användningen av resurser genom noggrann planering, uppföljning och kontroll. Den syftar till att säkerställa att kommunens ekonomiska mål uppnås på ett hållbart sätt, genom att balansera kostnader och intäkter, stödja verksamhetens mål och förbättra den övergripande kvaliteten på kommunala tjänster.

För att knyta detta till Växjö kommun har uppdrag och nyckeltal med olika innebörd och inriktning formulerats. Identifierade nyckeltal uppvisar en varierande utveckling över tid och ett varierande utfall i jämförelse med större stad.

Beskrivning och analys av uppdrag och nyckeltal

För år 2025 uppgick nettokostnadsandelen inklusive finansnettot till 98,6 procent. Om finansnettot exkluderas uppgår nettokostnadsandelen istället till 103,2 procent för året. Då skatteintäkter och utjämningsbidrag procentuellt har ökat i samma utsträckning som nettokostnaderna jämfört med förra året visar kommunen oförändrad procentandel. Inkluderas finansnettot, vilket är högre jämfört med förra året, visar kommunen en förbättrad nettokostnadsandel. För att uppnå en långsiktig ekonomi i balans måste nettokostnaderna relativt sett minska för att inte överstiga nivån på skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning som ska finansiera den ordinarie verksamheten.

Verksamhetslokalers andel av nämndernas sammanlagda budget för 2025 uppgår till 11%, vilket visar på en oförändrad nivå jämfört med föregående år.

Resursindex för förskola, grundskola och gymnasieskola är centrala nyckeltal som används för att bedöma hur kostnadseffektiv den kommunala verksamheten är i olika kommuner. Växjö's resursindex för 2024 har sjunkit i såväl förskola, grundskola och gymnasieskola, men i gymnasieskolan ligger Växjö fortfarande i nivå med jämförelsegruppen större stad. Utvecklingen avspeglar

dels generella kostnadsökningar, dels de senaste årens genomförda satsningar på personal, undervisning, elevhälsa och lokaler.

Resursindex för Växjö kommun gällande LSS-boende och daglig verksamhet har sjunkit från 52 för år 2023 till 48 för år 2024, vilket innebär en försämring i resurseffektivitet. Samtidigt har kommungruppen större stad gått från 53 till 51. Medan Växjö tidigare låg i nivå med jämförelsegruppen större stad, ligger Växjö kommun nu under. Det pågår en omställning inom kommunen där gruppboendestäder ses över så att inte, exempelvis, behov av vaken natt och jour blandas i samma boende. Eftersom en plats i gruppboendestad oftast innebär ett större omvårdnadsbehov medför detta en högre kostnad. Kommunens dagliga verksamheter bedrivs därtill med stor spridning över kommunens geografiska område, vilket också får en påverkan på nettokostnadsavvikelsen utifrån lokal- och personalkostnader.

Resursindex för ekonomiskt bistånd minskade under 2024 till 48, från 63 året innan. Detta placerar Växjö kommun något under jämförelsegruppen större stad, som samma år hade ett index på 51. Jämförelsen mellan den faktiska nettokostnaden och den modellberäknade nettokostnaden visar att Växjö kommuns kostnader för ekonomiskt bistånd är högre än förväntat utifrån kommunens strukturella förutsättningar. Skillnaden motsvarar ett kostnadsläge som ligger högre än vad som kan förklaras av befolkningens sammansättning, vilket återspeglas i den förhöjda strukturjusterade kostnaden och i det lägre resursindexet.

Resursindex för Växjö kommuns äldreomsorg har under 2024 minskat något men ligger fortsatt över jämförelsegruppen större stad (67 respektive 46), där utfallet 100 är bäst och innebär lägst kostnad. Resursindex baseras på nettokostnadsavvikelsen för äldreomsorg. Nettokostnadsavvikelsen visar att Växjö kommun har haft en negativ avvikelse sedan 2021, vilket innebär att Växjö har ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat. Detta innebär att Växjö kommun har fortsatt lyckats hålla nere sina kostnader för äldreomsorg i förhållande till referensvärdet, vilket kan bero på effektivitet i verksamheten eller lägre kostnadsnivåer.

Framtid och omvärld

Den globala ekonomiska osäkerheten har ökat markant sedan slutet av förra året, främst till följd av den nyttillträdde amerikanska administrationens agerande. Handelskonflikten som USA inlett har snabbt försämrat de globala konjunkturutsikterna. Höjda tullar och stor osäkerhet dämpar både världshandeln och global BNP-tillväxt. För kommuner och regioner ser de ekonomiska förutsättningarna bättre ut efter två tuffa år. Den demografiska utvecklingen med minskning i antalet barn ger en svag kostnadsökning för kommunerna, men ställer stora krav på anpassning. Ökat antal äldre innebär ökade behov av både sjukvård och äldreomsorg. Medicinteknisk utveckling och nya läkemedel möjliggör en positiv utveckling med ökad livskvalitet som bromsar de ökade behoven av äldreomsorg i kommunerna, men driver samtidigt kostnader i regionerna. Kommunerna har stora investeringsbehov med reinvesteringar och nyinvesteringar i en stor bredd. (Sveriges kommuner och regioner, *Ekonomirapporten*, maj 2025).

Uppdrag



Projektled hållbarhetsrapportering enligt CSR

Arbetet har genomförts i nära samverkan mellan kommunens bolag och har haft fokus på att bygga upp strukturer, processer och arbetssätt. Inom uppdraget har stöd getts i form av samordning och projektledning för att skapa gemensam förståelse för regelverkets innebörd och hur rapporteringskraven kan hanteras. Projektet följer också den pågående utvecklingen av kravbilden för hållbarhetsrapportering enligt CSR.



Utveckla arbetsmetoder för ett hållbart fastighetsbestånd och lokalförsörjning

Växjö kommun äger fastigheter av olika typer. Vissa av fastigheterna har en naturlig tillhörighet hos förvaltning, andra fastigheter är inte lika tydligt hemmahörande hos någon. Dessa fastigheter benämns i utredningen för specialfastigheter. Utredningen berör inte Vöfabs fastigheter som är direkt kopplade till kommunens förvaltningar, inte heller lokalförsörjning.

För att Växjö kommun ska ha en ändamålsenlig, tydlig och effektiv hantering av specialfastigheter behöver hanteringen utredas ur följande aspekter:

- Organisatorisk tillhörighet och ägandeskap
- Ansvar för drift och underhåll
- Ansvar för investeringsbehov
- En tydlig beslutsgång
- En tydlig motpart till Vöfab gällande förvaltnings fastigheter
- En rättvis fördelning av budgetmedel

Uppdrag

- En effektiv administrativ hantering

En delutredning är klar och avstämts med berörda personer. Projektet rätt lokal har delvist implementerats under år 2025. En del arbete kvarstår med efterlevnad av organisering och arbetssätt.

KF

Effektiv overheadorganisation

Kommunfullmäktige har tagit beslut om effektiviseringsåtgärder motsvarande totalt 13,6 miljoner kronor. Samtliga nämnder har bidragit till uppdragets mål, exempelvis genom konsekvent vakansprövning vid tjänstetillsättningar.

KF

Utred framtida nämndstruktur och förvaltningar

Uppdraget avser att se över kommunens nämnd/styrelse- och förvaltningsstruktur med inriktning på att skapa goda förutsättningar för en ändamålsenlig och långsiktigt hållbar organisation. Arbetet utgår från kommunens samlade uppdrag och utvecklingsbehov och omfattar övergripande frågor om ansvarsfördelning, styrning och samverkan. I arbetet beaktas aspekter som kvalitet, effektivitet och tydlighet i samspelet mellan politisk nivå och förvaltning. Uppdraget pågår och genomförs i dialog med berörda aktörer, och ska utgöra ett underlag för fortsatta politiska överväganden kring kommunens organisatoriska utveckling.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utfall kvinnor/flickor	Utfall Män/pojkar	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Verksamhetens nettokostnader dividerat med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	2025	98,6 %			↗	
KF	Kostnader för verksamhetslokaler, andel av budgeten	2025	11 %			→	
KF	Resursindex förskola	2024	54			↘	
KF	Resursindex kommunal grundskola F-9	2024	42			↘	
KF	Resursindex kommunal gymnasieskola	2024	90			↘	
KF	Resursindex LSS boende och daglig verksamhet	2024	48			↘	
KF	Resursindex ekonomiskt bistånd	2024	48			↘	
KF	Resursindex äldreomsorg	2024	67			↘	

Revisionsberättelse